

ལྷོ་ཆེན།

ལྷོ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞི་བཟུང་བའི་
ལྷོ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་

ལྷོ་ཆེན། ལྷོ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞི་བཟུང་བའི་ལྷོ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ།

གཉིས་པ་ ༼ རྟོན་བརྟེན་པའི་དོན་ ༽འོ།13

གསུམ་པ་ ༼ འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་དུ་ཡིན་པ་དབྱེད་པ་ ༽འོ།13

གཉིས་པ་ ༼ བརྟེན་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ ༽འོ།14

གཉིས་པ་མངོན་བཤམ་པ་འོ།15

གསུམ་པ་དགོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོན་པས་གསུངས་པར་སྐྱབ་པ་འོ། ... 16

གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ་གཉིས། ...21

དང་པོ་ ༼ བརྟེན་བྱེད་པ་གསུང་བ་ ༽འོ།21

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་གཉིས།23

དང་པོ་ ༼ འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤམ་པ་ ༽འོ།24

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤམ་པ་ལ་གཉིས།27

དང་པོ་ ༼ སྐྱེའི་དོན་ ༽ལ་གསུམ།27

དང་པོ་ ༼ གནས་བརྟེན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ ༽འོ།28

གཉིས་པ་ ༼ བརྟེན་པོ་དེ་དག་གི་འགྲེལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ ༽འོ།29

གསུམ་པ་ ༼ གནས་གང་ན་བརྟེན་བྱ་གང་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ ༽འོ།29

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གནས་བརྟེན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཁམས་
བསྟན་པའི་གནས་ལ་གསུམ།29

དང་པོ་ ༼ འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་ ༽འོ།30

གཉིས་པ་ ༼ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ ༽ལ་གཉིས།31

དང་པོ་ ༼ སྐྱིད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ ༽འོ།31

གཉིས་པ་ ༼ བྱེ་བྲག་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ ༽འོ།32

གསུམ་པ་ ༼ སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ...33

དང་པོ་ ༼ སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ ༽ལ་ལྟ།34

དང་པོ་ ༼ དངོས་ ༽ལ་བཞི།34

དང་པོ་ ༼ གཟུགས་སྤང་གི་རྣམ་གཞག་ ༽ལ་གཉིས།34

དང་པོ་ ༼ དངོས་ ༽ལ་གཉིས།34

དང་པོ་ ༼ མདོར་བསྟན་པ་ ༽འོ།34

གཉིས་པ་ ༼ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ༽ལ་གསུམ།35

དང་པོ་ ༼ དབང་པོ་ལྟ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ལུས་བསྟན་པ་ ༽འོ།35

གཉིས་པ་ ༼ དོན་ལྟ་མཚན་གཞིའི་སློབ་ལུས་བསྟན་པ་ ༽འོ།36

གསུམ་པ་ ༼ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་འོ། ..38

གཉིས་པ་ ༼ དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བྱ་བ་འོ།42

གཉིས་པ་ ༼ སྤང་པོ་བར་པ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འོ།42

གཉིས་པ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།132

གཉིས་པ་དགོ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ནི།132

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་ནི།133

བཞི་པ་མི་དགོ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ནི།134

ལྔ་པ་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་པ་ནི།134

གཉིས་པ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།135

གསུམ་པ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།139

བཞི་པ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།141

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།143

དང་པོ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།143

གཉིས་པ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།143

དང་པོ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།144

དང་པོ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།144

གཉིས་པ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།146

དང་པོ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།146

གཉིས་པ་ ཉམ་པར་བཤད་པ་ ་ཉམ་ལྡེལ་ལས་དང་པོ་ནི།149

གསུམ་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	152
བཞི་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	153
དང་པོ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	154
གཉིས་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	155
གསུམ་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	158
ལྔ་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	158
དྲུག་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	160
བདུན་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	162
གསུམ་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	162
གཉིས་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	164
དང་པོ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	164
དང་པོ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	164
དང་པོ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	165
གཉིས་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	165
དང་པོ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	165
གཉིས་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ ཉམ་ཞུ་མེས་མེད་པ་ །ཞེ།	166

དང་པོ་སྣམ་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ནི།166

གཉིས་པ་ལ་ ༼ མཚན་གཞི་ལ་ ༽གཉིས།166

དང་པོ་ ༼ སྦྱིར་བསྟན་བ་ ༽ནི།167

གཉིས་པ་ ༼ ༼ སེམས་གྱི་རྗེས་འཇུག་གྱེ་གྲག་ཏུ་བཤད་བ་ ༽ནི།167

གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི།168

བཞི་པ་མཚུངས་སྣམ་གྱི་རྒྱུ་ནི།171

ལྔ་པ་ཀུན་འགོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ནི།172

དྲུག་པ་ནམ་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱུ་ནི།172

གསུམ་པ་ ༼ ༼ རོན་བལྟ་ ༽ནི།173

གཉིས་པ་ ༼ ༼ འབྲས་བུ་བཤད་བ་ ༽ལ།173

དང་པོ་ ༼ ༼ བསྟན་བ་ ༽ནི།173

གཉིས་པ་ ༼ ༼ རྒྱས་བར་བཤད་བ་ ༽ལ།174

དང་པོ་ ༼ ༼ འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་བ་ ༽ནི།174

གཉིས་པ་ ༼ ༼ ༼ སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་བ་ ༽ནི།175

རྒྱ་མ་སྣམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།176

བལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི།176

གསུམ་པ་ ཉེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་བཤད་པ་ །ལ།177

དང་པོ་ ཉེ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ །ལ།177

གཉིས་པ་ ཉེ་དངོས་པོ་གང་རྒྱ་ལྷན་པོ་ །ལ།178

གཉིས་པ་ ཉེ་རྒྱ་བཤད་པ་ །ལ།179

དང་པོ་ ཉེ་བཟུང་པ་ །ལ།179

གཉིས་པ་ ཉེ་རྒྱ་བཤད་པ་ །ལ། བཞི།179

དང་པོ་ ཉེ་རྒྱ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ །ལ།180

གཉིས་པ་ ཉེ་རྒྱ་གང་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་གང་ལ་ལྷན་པོ་ །ལ།182

གསུམ་པ་ ཉེ་དངོས་པོ་གང་རྒྱ་ལྷན་པོ་ །ལ།183

བཞི་པ་ ཉེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་རྒྱ་བཤད་པ་ །ལ།186

དང་པོ་ ཉེ་སེམས་བཟུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ །ལ།186

དང་པོ་ ཉེ་དངོས་ །ལ།186

གཉིས་པ་ ཉེ་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་སྐྱར་བ་ །ལ།186

གཉིས་པ་ ཉེ་ཉི་ཤར་དབྱེ་བ་ །ལ།191

གསུམ་པ་ ཉེ་བཟུང་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་བྱ་རྒྱུ་དབྱེ་བ་ །ལ།193

མཛོད་གནས་གསུམ་པ།

༥ གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།196

དང་པོ་ལ་༽གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་༽ལ་གསུམ།196

དང་པོ་༽དབྱེ་བ་༽ལ།196

དང་པོ་༽ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་༽ལ།196

དང་པོ་༽འདོད་པ་༽ལ།196

གཉིས་པ་༽འགྲོ་བ་ལྗང་དབྱེ་བ་༽ལ།200

གཉིས་པ་ཚོས་གྱི་བྱུང་བར་ལ་བཞི།201

དང་པོ་༽རྣམ་ཤེས་གྱི་གནས་པ་བདུན་༽ལ།202

གཉིས་པ་༽སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་༽ལ།204

གསུམ་པ་༽རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་༽ལ།205

བཞི་པ་༽བདུན་དང་བཞིའི་བསྟུ་བ་དབྱུང་བ་༽ལ།205

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།206

དང་པོ་༽འཇུག་ཚུལ་༽ལ་གཉིས།206

དང་པོ་༽གང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས་༽ལ།206

གཉིས་པ་༽གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྤིང་༽ལ་ལྟ།209

དང་པོ་རྟོག་པོ་ཞེས།	209
གཉིས་པ་རྟོག་པོ་ཞེས།	209
དང་པོ་རྟོག་པོ་ཞེས།	209
གཉིས་པ་རྟོག་པོ་ཞེས།	211
གསུམ་པ་རྟོག་པོ་ཞེས།	212
བཞི་པ་རྟོག་པོ་ཞེས།	215
ལྔ་པ་རྟོག་པོ་ཞེས།	216
གཉིས་པ་རྟོག་པོ་ཞེས།	218
དང་པོ་རྟོག་པོ་ཞེས།	218
དང་པོ་རྟོག་པོ་ཞེས།	218
གཉིས་པ་ལ་རྟོག་པོ་ཞེས།	220
དང་པོ་རྟོག་པོ་ཞེས།	220
དང་པོ་རྟོག་པོ་ཞེས།	220
དང་པོ་རྟོག་པོ་ཞེས།	220
གཉིས་པ་རྟོག་པོ་ཞེས།	221
གསུམ་པ་རྟོག་པོ་ཞེས།	223

གཉིས་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་དབྱེད་པ་ ། རྟོ།	224
གསུམ་པ་ ། རྒྱངས་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ ། རྟོ།	225
བཞི་པ་ ། རྒྱུང་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ ། རྟོ།	226
གཉིས་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ལྷན་པའི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ། རྟོ།	227
དང་པོ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ལྷན་པ་ ། རྟོ།	227
གཉིས་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ལྷན་པ་ ། རྟོ།	228
གསུམ་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ ། རྟོ།	229
བཞི་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ལྷན་པ་ ། རྟོ།	230
གསུམ་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ལྷན་པ་ ། རྟོ།	233
གསུམ་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ ། རྟོ།	235
གཉིས་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ལྷན་པ་ ། རྟོ།	235
དང་པོ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ ། རྟོ།	235
གཉིས་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ ། རྟོ།	236
དང་པོ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ ། རྟོ།	236
གཉིས་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ ། རྟོ།	240
གསུམ་པ་ ། རྒྱ་བུ་བ་ ། རྟོ།	241

གསུམ་པ་ རྒྱུ་མཐར་འགྲོ་ཚུལ་ །ཞེ།241

གཉིས་པ་ རྒྱུ་གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ །ལ་གསུམ།244

དང་པོ་ རྒྱུ་ཇི་མ་པ་དང་ཚད་དངོས་ །ལ་གསུམ།244

དང་པོ་ རྒྱུ་བརྟེན་བཤད་པ་ །ལ་གཉིས།244

དང་པོ་ རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ །ཞེ།245

གཉིས་པ་ རྒྱུ་དང་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་ །ཞེ།245

གཉིས་པ་ རྒྱུ་རྟེན་བཤད་པ་ །ལ།247

དང་པོ་ རྒྱུ་བཤད་པ་ །ཞེ།247

གཉིས་པ་ རྒྱུ་མཚོ་བཤད་པ་ །ཞེ།249

གསུམ་པ་ རྒྱུ་བཤད་པ་ །ལ།250

དང་པོ་ རྒྱུ་གཚོ་ལོ་ །ཞེ།250

གཉིས་པ་ རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ །ཞེ།252

གསུམ་པ་ རྒྱུ་འཛམ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ །ཞེ།252

གསུམ་པ་ རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ལུ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ །ལ།254

དང་པོ་ རྒྱུ་དངོས་ །ལ།254

དང་པོ་ རྒྱུ་སོང་ །ལ།254

དང་པོ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	255
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	257
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	258
དང་པོ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	258
དང་པོ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	258
དང་པོ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	259
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	262
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	263
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	267
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	273
དང་པོ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	274
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	275
དང་པོ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	275
དང་པོ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	275
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	278
གཉིས་པ་། རྩམ་པ་ལྟེན་པའི་།	280

གསུམ་པ་ རྒྱུ་ཚད་དེ་ཉིད་ཐེ་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ ། ། །280

དང་པོ་ རྒྱུ་མདོར་བསྟན་པ་ ། ། །280

གཉིས་པ་ རྒྱུ་ཚད་དེ་ཉིད་རྒྱུ་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་ ། ། །281

དང་པོ་ རྒྱུ་ལྷུལ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་ ། ། །281

གཉིས་པ་ རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཚད་ ། ། །282

དང་པོ་ རྒྱུ་ལོ་བཤད་པ་ ། ། །282

གཉིས་པ་ རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ ། ། །283

དང་པོ་ རྒྱུ་དངོས་ ། ། །283

དང་པོ་ རྒྱུ་བསྟན་པ་ ། ། །283

གཉིས་པ་ རྒྱུ་བཤད་པ་ ། ། །283

དང་པོ་ རྒྱུ་འཇིག་པ་ ། ། །283

གཉིས་པ་ འཇིག་པ་འཇིག་པ་འཇིག་པ་ ། ། །286

གསུམ་པ་ གནས་པ་འཇིག་པ་ ། ། །287

བཞི་པ་ རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ ། ། །288

གཉིས་པ་ རྒྱུ་ཞུ་ལས་བྱུང་བ་ ། ། །288

དང་པོ་ རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཞུ་བ་ ། ། །288

དང་པོ་། །སངས་རྒྱལ་། །ཞི།288

གཉིས་པ་། །རང་རྒྱལ་། །ཞི།289

གསུམ་པ་། །འཁོར་ལོ་རྒྱུར་རྒྱལ་འབྲུང་ཚུལ་། །ཞི།290

གཉིས་པ་། །འཇིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞུང་། །ཞི།297

དང་པོ་། །འཇིག་པའི་དབྱེ་བ་ལ་། །ཞི།297

གཉིས་པ་། །ལྷན་པའི་ཚེ་མོ་། །ཞི།297

གསུམ་པ་། །འཇིག་པའི་རིམ་པ་། །ཞི།298

མངོད་གནས་བཞི་པ།

བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་། །གཉིས།300

དང་པོ་། །མཚམས་སྐྱར་བ་། །ཞི།300

གཉིས་པ་། །ལས་དངོས་བཤད་པ་། །ཞི།300

དང་པོ་། །ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་། །ཞི།300

དང་པོ་། །བསྟན་པ་། །ཞི།300

གཉིས་པ་། །བཤད་པ་། །ཞི།301

དང་པོ་། །ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་། །ཞི།301

དང་པོ་། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་། །ཞི།301

དང་པོ་ ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ །ཞེས།302

གཉིས་པ་ ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ །ཞེས།303

གཉིས་པ་ ཉམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ །ཞེས།303

དང་པོ་ ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ །ཞེས།304

དང་པོ་ ཉམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་རིག་བྱེད་ །ཞེས།305

གཉིས་པ་ ཉམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་རིག་བྱེད་ །ཞེས།306

གཉིས་པ་ ཉམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ །ཞེས།307

གསུམ་པ་ ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ །ཞེས།308

གཉིས་པ་ ཉམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ །ཞེས།309

དང་པོ་ ཉམས་པར་ །ཞེས།309

གཉིས་པ་ ཉམས་པར་ །ཞེས།310

དང་པོ་ ཉམས་པར་ །ཞེས།310

གཉིས་པ་ ཉམས་པར་ །ཞེས།312

གསུམ་པ་ ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ །ཞེས།313

གསུམ་པ་ ཉམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ །ཞེས།314

དང་པོ་ ཉམས་པར་ །ཞེས།315

གཉིས་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ་བཞི།	315
དང་པོ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	315
དང་པོ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	315
གཉིས་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	316
དང་པོ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	316
དང་པོ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	316
གཉིས་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	317
གསུམ་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	319
བཞི་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	319
གཉིས་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	320
གསུམ་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	320
གཉིས་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	321
དང་པོ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	322
གཉིས་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	324
དང་པོ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	324
གཉིས་པ་ ཉམ་ལྟེན་པ་ རེལ།	325

གསུམ་པ་ ༼ ལྷན་པའི་སྤྱོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།325

གསུམ་པ་ ༼ འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།326

དང་པོ་ ༼ འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།326

དང་པོ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།326

དང་པོ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།326

དང་པོ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།326

དང་པོ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།326

གཉིས་པ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།327

དང་པོ་ ༼ དངོས་ ༽འོ།327

གཉིས་པ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།329

དང་པོ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།329

གཉིས་པ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།330

དང་པོ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།330

གཉིས་པ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།330

གསུམ་པ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།331

གསུམ་པ་ ༼ ལྷན་པའི་འཕྲོད་པའི་འདུག་པ་ ༽འོ།332

དང་པོ་ ༼ དངོས་ ༽འོ།332

གཉིས་པ་ ༼ སྐབས་འགྲེལ་ཡུལ་གྱི་གྲག་ཏུ་བཤད་པ་ ༽།333

གསུམ་པ་ ༼ ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་ ༽།334

གཉིས་པ་ ༼ ལྗོངས་མིན་གྱི་འཛོལ་ཚུལ་ ༽།338

གསུམ་པ་ ༼ བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ་ ༽།339

གཉིས་པ་ ༼ གཏོང་ཚུལ་ ༽ལ་གསུམ།339

དང་པོ་ ༼ ལྗོངས་པའི་གཏོང་ཚུལ་ ༽ལ་གཉིས།339

དང་པོ་ ༼ སོ་ཐར་གྱི་ལྗོངས་པའི་གཏོང་ཚུལ་ ༽།340

གཉིས་པ་ ༼ བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་ལྗོངས་པའི་གཏོང་ཚུལ་ ༽།343

གཉིས་པ་ ༼ ལྗོངས་མིན་གཏོང་ཚུལ་ ༽།343

གསུམ་པ་ ༼ བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ ༽།344

བཞི་པ་ ༼ ལྗོངས་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ ༽།345

གཉིས་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། 346

གཉིས་པ་ ༼ འབྲས་བུའི་སྐོན་པ་དབྱེ་བ་ ༽ལ་གཉིས།346

དང་པོ་ ༼ བསྟན་པ་ ༽།347

གཉིས་པ་ ༼ བཤད་པ་ ༽ལ།347

དང་པོ་ ༼ བསོད་ནམས་སོགས་བཤད་པ་ ༽།347

གཉིས་པ་ ༼ བདེ་བ་སོགས་བཤད་པ་ ༽ལ།348

དང་པོ་ ༼ རྩོད་འགྲུར་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ ༽ལ།348

དང་པོ་ ༼ རང་ལུགས་ ༽ཞི།348

གཉིས་པ་ ༼ གཞན་ལུགས་ ༽ཞི།349

གཉིས་པ་ ༼ རྩོད་འགྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་ ༽ལ།349

དང་པོ་ ༼ ལྡར་དབྱེ་བ་ ༽ཞི།350

གཉིས་པ་ ༼ རྣམ་སྤྲིན་རྩོད་འགྲུར་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ ༽ལ།350

དང་པོ་ ༼ རྒྱུར་བསྟན་པ་ ༽ལ།350

དང་པོ་ ༼ ལས་གྱི་དབྱེ་བ་ ༽ཞི།350

དང་པོ་ ༼ རེས་པའི་ལས་ ༽ལ།351

གཉིས་པ་ ༼ རྩོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ ༽ཞི།353

གསུམ་པ་ ༼ ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པ་ ༽ལ།355

དང་པོ་ ༼ རང་སྤོང་ ༽ཞི།356

གཉིས་པ་ ༼ གཡེང་བའི་སེམས་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ ༽ཞི།356

གསུམ་པ་ ༼ རྒྱུའི་སློན་ལས་དབྱེ་བ་ ༽ཞི།358

བཞི་པ་ ༼ རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སློན་ལས་དབྱེ་བ་ ༽ལ།358

དང་པོ་ རྟོག་ལྟན་པ་ །ཞེས།358

གཉིས་པ་ རྟོག་ལྟན་པ་ །ཞེས།359

ལྷ་པ་ཉེན་གྱི་སློབ་པ་དབྱེ་བ་ཞེས།361

རྒྱལ་པ་བྱེད་པའི་སློབ་པ་དབྱེ་བ་ཞེས།361

བདུན་པ་ལེགས་སྤྱད་དང་ཉེས་སྤྱད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།362

དང་པོ་ རྟོག་ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ །ཞེས།362

དང་པོ་ རྟོག་ལྟན་པ་ །ཞེས།362

གཉིས་པ་ རྟོག་ལྟན་པ་ །ཞེས་བདུན།363

དང་པོ་ རྟོག་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ །ཞེས།363

གཉིས་པ་ རྟོག་ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ །ཞེས།365

གསུམ་པ་ རྟོག་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ཏུ་བཤད་པ་ །ཞེས།366

དང་པོ་ རྟོག་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ །ཞེས།366

གཉིས་པ་ རྟོག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ །ཞེས།368

དང་པོ་ རྟོག་ཅེ་བ་བཞི་ །ཞེས།368

གཉིས་པ་ རྟོག་ཐ་སྐད་བཞི་ །ཞེས།370

གསུམ་པ་ རྟོག་ཡན་ལག་རྒྱལ་བཤད་པ་ །ཞེས།371

གསུམ་པ་ ཉམས་ལམ་གྱི་སྐོར་ ། ། །372

བཞི་པ་ ཉམས་ལམ་གྱི་སྐོར་ ། ། །373

ལྔ་པ་ ཉམས་ལམ་གྱི་སྐོར་ ། ། །375

དྲུག་པ་ ཉམས་ལམ་གྱི་སྐོར་ ། ། །376

བདུན་པ་ ཉམས་ལམ་གྱི་སྐོར་ ། ། །378

གསུམ་པ་ལས་གང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི།380

བརྒྱད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་
 ལས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།384

དགུ་པ་འཕྲུལ་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།385

བརྒྱུ་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་བཤའ་བ་ནི།388

བརྒྱུ་པ་གཅིག་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བཤའ་བ་ནི།390

བརྒྱུ་པ་གཉིས་པ་ཉེ་བ་ལྔ་བཤའ་བ་ནི།399

བརྒྱུ་པ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤའ་བ་ནི།406

བརྒྱུ་པ་བཞི་པ་ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤའ་བ་ནི།419

བཅོ་ལྔ་པ་རིགས་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱུ་བའི་ལས་ནི།419

༧ གོང་ས་༧ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཚོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀོད་
 འོག་ ཐུན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསུང་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀུ་ཕུ་
 ཏྲགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་བར་དང་ iPad སློབ་གྲྭ་སོགས་བརྒྱུད་ནས་
 དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བཟོས་
 བ་ཡིན། སླད་ནས་ཀྱང་རིམ་བས་དཔེ་དེབ་འོ་བུ་ལག་ཏུ་འགྲོར་ཆེ་དེབ་
 གངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྐྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་
 བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སློབ་ཡོང་བར་དེ་བསྐྱེད་ལྷུ་རྒྱ་དང། ལུ་དག་
 བསྐྱེད་མ་སོགས་ལ་རང་རྣུས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚོལ་གྱིས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་
 ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་གང་ཤོར་རྣམས་བཟོད་གསོལ་ལྷུ་རྒྱ་བཅས།

སེར་སླད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཟོས་ཟིན་པ་རྣམས་སུ་ལ་དགོས་ན་བྲུ་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཕུལ་ཚོག
 བྲུ་རྒྱ་ཁ་བྱང། marjamson618@gmail.com

།། །དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་
བ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

།། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཞབས་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆའ་ལོ། །

བྱི་རུའི་མདངས་དང་འདྲེས་པའི་གསེར་བཟང་མདོག །
མདོག་ལེགས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ལྷང་ངར་མཁྱེན། །
མཁྱེན་རབ་དབང་ཐུག་འཇམ་དབྱངས་འགོ་བའི་སྐྱབས། །
སྐྱབས་མཚོག་ཁྱེད་ཀྱིས་རབ་འབྲམས་ཤེས་རབ་སྟོལ། །
རྣམ་བཤའི་གཟུགས་ལ་མིག་གིས་ལྟ་བ་བཞིན།
རྣམ་མང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ། །
རྣམ་དག་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་འཇུག་པ། །
ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྐྱུས་དོ་རྗེ་འཆང་། །
གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་འདྲིན་པ།།
སློབ་ཐང་གྲགས་པའི་དབལ་ཞེས་ས་གསུམ་གྱི། །
སློབ་དགའི་འདྲན་པ་མཚོག་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །
ལེགས་བཤད་དར་བའི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ལྟར་ཡངས། །

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ལྷིག

འགྲོ་ལ་མ་ལྟར་བརྟེན་བ་རྒྱན་དུ་གོ་མས། །
 ལྷུ་བ་བསྟན་རིན་ཆེན་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །
 རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །
 རོན་གཉིས་སྐྱབ་ལ་རབ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཀུན། །
 རྣམ་དག་སློན་པའི་འདུན་པ་བཏང་ཚམ་གྱིས། །
 འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔལ་མངའ་བའི། །
 བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དེ་ལ་གུས་བཏུང་ནས། །
 དམ་བ་དེ་ཡི་ཞལ་གྱི་བྱུང་བཟང་ལས། །
 ལེགས་པར་འོངས་པའི་ལེགས་བཤམ་བདུད་ཚིའི་རྒྱན། །
 རང་དང་གཞན་ལ་མན་པར་བྱ་བའི་སྲིབ། །
 ལྷོ་སྐྱར་སྤངས་ཏེ་ཐིན་རིས་བྲི་བར་བྲ། །།

དེ་ལ་འདིར་བམོན་བྱ་གཞི་ལྷ་རྗོད་བྱེད་གནས་བརྒྱད་གྱི་སློན་ལས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཚོས་མངོན་པའི་མངོན་འཚད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འགྲུར་གྱི་
 ལྷུག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ལོ། །

དང་པོ་༼ མཚན་གྱི་དོན་ ༽ལ་གཉིས།

མཚན་བསྐྱར་བ་དང། མཚན་བཤམ་པའོ། །

དང་པོ་༼ མཚན་བསྐྱར་བ་ ༽ལོ།

ཚ་བ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་ནི་རྣམ་ཀོ་ལྷ་ཀུ་རི་ཀུ་ བོད་སྐད་དུ།
 ཚོས་མངོན་པའི་མངོན་གྱི་ཚིག་ལེ་ཏུར་བྲས་པ།

མངོད་གནས་དང་པོ།

ཀྱི་གར་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་རྗེ་རྣམ་ཀོ་ལྷ་ཀྱའི་ཀྱའེས་བྱ་
ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ཞེས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ །མཚན་བཤད་པ་། །འོ།

དེ་ཡང་ཨ་རྗེ་ནི་མངོན་པ། རྣམ་ནི་ཚོས། ཀོ་ལྷ་ནི་མངོད། ཀྱའི་ཀྱའི་ཚིག་
ལེ་འུར་བྱས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་སྟོན་ཏེ་སྐད་དུ་སློབ་པ་ལ་ནི་གཞུང་
ཁུངས་བཅུན་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
ཅད་འཚང་ཀྱི་བའི་གནས་དོ་རྗེ་གདན་ཡིན་པས་ཀྱི་གར་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་ཏེ་ཀྱི་
སྐད་སློབ་པས། ཀྱི་གར་མར་འདུག་སྟམ་ནས་དངོས་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་ཅམ་ལས་
མེད་ཀྱང་འབྲུང་ཁུངས་བཟང་བས་ཉན་བཤད་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོང་པ་ཀྱུན་གྲུང་
ཁམས་ཀྱི་ནས་ཡོད་བྱས་ན་བྱུང་ས་བཟང་བས་ཚོང་ལ་འཇུག་པ་དང་འབྲེལ། །ཀྱི་སྐད་
མེད་ན་དངོས་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལེགས་ཀྱང་བོད་མངོ་སྟམ་ནས་ཉན་བཤད་ལ་མི་
འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། ལུ་གསུམ་པའི་ནས་ཡོད་བྱས་ན་དངོས་པོ་ལ་ནས་བཟང་ཡང་
ངན་ནོ་སྟམ་ནས་ཚོང་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྟོན་ཏེ་སྐད་བཟང་པོ་ལ་བག་
ཆགས་གཞག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱལ་ནས་སྟོན་ཏེ་སྐད་དུ་ཚོས་གསུངས་པས། ད་ལྟ་འདི་ཅམ་ལ་འདྲིས་པས་ཀྱང་བག་
ཆགས་ཀྱིས་རང་གི་རང་གིས་སྐད་ཤེས་ནས་འོང་བ་དང་། ཡང་སྐྱེ་ཐད་ལོག་ལ་མཁས་
པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །

འོ་ན་མཚན་ཐོག་མར་སློབ་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྟེགས་བམ་ཚོགས་ཚུང་
དུས་རྗེད་པ་དང་། གང་ཡིན་ཉོགས་སྟེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ཀྱི་སྐད་དང་བོད་སྐད་པན་
ཚུན་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སློབ་པའི་དགོས་པ་ནི། ལོ་རྒྱ་བའི་རིན་ཤེས་ནས་བྱས་པ་གཞོ་བ་
ལ་འཇུག་པའི་ཚེད་ཡིན་ནོ། །མཚན་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་ལོག་ཏུ་འཚང་དོ། །

ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ཤིག

གཉིས་པ་༼འགྲུང་གི་ཕྱག་༽འོ།

ཚ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྲུང་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྲུང་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་སྲོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བཅད་དང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་ཐོག་མར་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་བཀའ་བཅད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་༼གཞུང་གི་དོན་༽ལ་གཉིས།

བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག། །བརྩམ་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་༼བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་༽ལ་གསུམ།

མཚོན་བརྗོད་སྲོན་དུ་འགྲོ་བས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྲོ་བ་སྲོན་དུ་འགྲོ་བས་མཚོན་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དགོས་པ་སྲོན་དུ་འགྲོ་བས་སྲོན་པས་གསུངས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་༼མཚོན་བརྗོད་སྲོན་དུ་འགྲོ་བས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་༽ལ་གཉིས།

མཚོན་བརྗོད་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

དང་པོ་༼མཚོན་བརྗོད་༽འོ།

ཚ་བ། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་ཐུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །

ལའོར་བའི་འདམ་ལས་འགོ་བ་དངས་མཛད་པ། །

དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་སྤྱག་འཆོལ་ །།

གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་དགོས་དོན་བསྐྱུས་དོན་ཚིག་དོན་གསུམ་གྱིས་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་དགོས་དོན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་
 སྟོན་པའི་ཆེ་བ་ཤེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། དམ་པའི་སྦྱོང་བ་དང་མཐུན་
 པའོ། །མཐར་སྤྱག་གི་དགོས་པ་ནི་ཐར་བ་ཐོབ་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་བ་ལས།
 བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་འདོད་པས་རང་གི་སྟོན་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རྫོང་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྤྱག་འཆོལ་བ་བརྩམ་མོ། །ཞེས་པ་དང་
 མཐུན་ནོ། །ཆེ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ནས་གསུང་
 རབ་ཉན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཉན་པས་ཀྱང་རིམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་གྲུས་པས་དེའི་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲུས་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་སྟེ། དེས་དེའི་ཚིག་དོན་འཆད་
 པའི་སྤྱིར། བསྐྱུས་དོན་ནི། ཚིགས་བཅད་འདིས་སྟོན་པ་ལ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་
 མངའ་བའི་སྐོན་ས་སྤྱག་འཆོལ་བ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་
 དོན་ལ། སྤྱག་འཆོལ་ལོ། །གང་ལ་ན། སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སྟོན་པ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལའོ། །གང་གིས་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན།
 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། སྐོན་གསུམ་གྲུས་པའི་སྐོན་ས་སོ། །
 དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྦྱོང་བ་དང་མཐུན་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་
 མཐར་སྤྱག་གི་དོན་དུ་མ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །

འོ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་མངའ་ཞེ་ན། དེ་
ཚོས་ཅན། སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་སྟེ། རང་དོན་སྤུན་ཚོགས། གཞན་དོན་
སྤུན་ཚོགས། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་
ལྷན་འདས་གང་ཞིག་ཚོས་ཅན། རང་དོན་སྤུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། གུན་ལ་སྤུན་པ་གཏན་
བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་མཐར་སྲུགས་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གང་ཞིག་ཅེས་པ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་གོ་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་
ཡང་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་བར་ལ་འཇུག་པ་ལ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། བྱུང་བར་གྱི་
ཚོག་དང་འབྲེལ་བས་འཇུག་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། འདིར་གུན་ལ་སྤུན་པ་གཏན་
བཅོམ་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ཚོག་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
གུན་ལ་སྤུན་པ་གཏན་བཅོམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་དཀར་ཤམ་གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་
བྲམ་ཟེ་སྤྱི་བྱུང་ལ་གོ་བ་བཞིན་འོ། །

དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལས། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་བའོ། །ཞེས་སོ། །གུན་ལ་ཞེས་པས་ནི་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
གྱི་ཚོས་རྣམས་བརླང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆེད་
བཅུ་གཉིས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྤུན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཅ་བ་ཅན་
གྱི་སྤྱ་རྒྱས་བཅུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་སྤུན་པ་དང་།
མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྤུན་པ་ལ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྤུན་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་བཞིན་
དུ། མི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་
ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་སྤྱ་བས་མི་ཤེས་པ་ནི། སྟོན་
པས་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་

མཛོད་གནས་དང་པོ།

ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་སམ། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། དེ་ནི་མ་འཚལ་ཉོ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བས་མི་ཤེས་པ་ནི། མོ་དགལ་གྱི་བྱས་རང་གི་མ་བྱང་སྟོགས་
འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འདིག་ཉེན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བས་མི་
ཤེས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་ཁྲིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ལ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགོ་ཅུ་ཡོད་པ་
མ་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་མ་བྱང་བ་ན། ལྷོན་པས།

ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། །

ས་ཐོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དག །

ཚོན་ནམ་དོ་ཡི་གསེབ་ན་གསེབ། །

བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས། །

ཞེས་གསུངས་ནས་རབ་བྱུང་གཞུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་
བས་མི་ཤེས་པ་ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
ཉོགས་དཀའ་བ་རྣམས་ཉེ་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་ནི་དཔེར་ན། མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྣ་
ཚོགས་པའི་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གནས་བརྟན་སྤྲ་གཅན་ཟིན་གྱིས།

མ་བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་བུ་ཡི། །

རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ། །

ཀུན་མཁྲེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །

དེ་མཁྲེན་པས་ན་ཀུན་མཁྲེན་སྟོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་གཞུང་འདིས་སྤངས་པ་སྤུན་ཚོགས་དངོས་སུ་
བརྟན་ནས་ཉོགས་པ་སྤུན་ཚོགས་ཤུགས་ལ་བརྟན་ཉེ་སྤངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་འབྲུག་
བའི་བྱིར་རོ། །སྐྱོར་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། རང་དོན་སྤུན་ཚོགས་མངའ་
སྟོ། །སྤངས་ཉོགས་སྤུན་ཚོགས་མངའ་བའི་བྱིར། འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་སྤངས་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཅེ་ལྟར་

བ་ཁྱད་པར་དུ་བརྟན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཉོན་སློབ་སྤངས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པ་སྲིད་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྤངས་པའི་སྲིད་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། འཁོར་བའི་འདམ་ལས་
འགོ་བ་རྣམས་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྲངས་པར་མངོན་པའི་སྲིད་། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་
པོ་ལྟ་བོ་འདི་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་
འཁོར་བའི་སྲིད་། འཁོར་བ་ལ་འདམ་ཞེས་བཅོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདམ་དེ་སྤྲ་
སྤྲར་ཀུན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་དཀའ་བ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས་བརྒྱལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་འདི་ཡང་ཀུན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་
དང་། སྲིད་པའི་རྒྱན་དང་བཅས་པས་བརྒྱལ་བར་དཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་
ནས་བརྒྱལ་དགོས་པའི་སྲིད་། ཁོ་ན་རེ། སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་གཞུང་རྩ་བར་མ་
བྱུང་བས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགྲེལ་བར་དངོས་སུ་སློབ་པ་དང་། དོན་གྱིས་
ཐོབ་པའི་སྲིད་རོ།

སློབ་དཔོན་གང་སྟེལ་ན་རེ། འགོ་བ་རྣམས་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྲངས་པར་
མངོན་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ད་དུང་འཁོར་བར་གནས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་བྲངས་པར་མངོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་མ་བྲངས་པའི་སྲིད་
ཏེ། མདོ་ལས།

- ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །
- ཡོངས་སློན་བརྒྱ་ཁ་འབྲེད་ལྟར། །
- དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་བྱུང་ཡང་། །
- བསམ་པ་ཡོངས་སློན་ཁོ་ན་སྤོང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཞེས་འཆད་དོ། །ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་ན། ཐུག་
བརྟེན་བས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་སློན་པས་བྲངས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲེལ་དང་དམ་

བ་སྦྱིན་པའི་མ་སྦྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆེད་དུ་རྫོང་པའི་ཚོམས་ལས།
 སྲིད་པའི་རླུག་རླུ་གཙོད་མཛད་པའི། །
 ལམ་ནི་བྲིད་ལ་ངས་བསྟན་བྲ། །
 བྲིད་ཉིད་གྱིས་ནི་བསྟུབ་བྲ་སྟེ། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་མཛད་ཡིན། །

ཞེས་དང། དེའི་འགྲེལ་བར།

སྦྱབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་འཇུ་བར་མི་མཛད་ལ། །
 འགྲོ་བའི་སྦྱག་བསྟུལ་སྦྱག་གིས་ཀྱང་ནི་སེལ་མ་མཛད། །
 ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་བར་མཛད་པས་མིན། །
 ཚོས་ཉིད་ཞི་བ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན། །

ཞེས་དང། །ལྷ་སྦྱབ་གྱིས་ཀྱང།

བཙེ་བས་སྟོན་པའི་ཕྱག་བརྒྱངས་ནས། །
 ཐར་པའི་ས་བོན་བསྟུན་པ་ཡི། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོ་དང། །
 སྲིད་པ་དག་ལས་འཕྲེན་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་
 ཐབས་སྤུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཉིད་གྱིས་གཞིགས་པའི་ལམ་གདུལ་བྲ་ལ་དོན་ངེ་སྟེ་བ་
 བཞིན་དུ་སྟོན་བར་མཛད་པའི་སྤྲི་བ། འོ་ན་གདུལ་བྲ་ལ་རླུ་འབྲུལ་བསྟན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་
 བ། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་རྣམས་དང་པོར་རླུ་འབྲུལ་བསྟན་པས་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །ཁོ་ན་དེ། ཉན་རང་དག་བཙེམ་པ་
 རྣམས་གྱིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་སྤངས་
 སམ་མ་སྤངས། སྤངས་ན་སངས་རྒྱས་དང་སྤངས་པ་བྲུད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མ་སྤངས་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཅ་ལྟེ་ག

ན་སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱི་མཐར་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲུབ་སྟེ། མངོན་ལས། ང་ནི་ཚོས་
གཅིག་མངོན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་
མི་སྦྱོལ། །ང་ནི་ཚོས་གཅིག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཤིང་མ་སྦྲངས་པར་སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱི་མཐར་
བྱེད་པར་མི་སྦྱོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

འདྲིའི་ལན་ལ་འགྲེལ་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཀུན་ལ་ལུན་པ་བཅོམ་པ་ནི་འདོད་མོད་གྱི་
གཏན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་དང་ཡུལ་དང་དུས་
ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་
ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་སྟེལ་ན་ལེ། སྤྱལ་བསྐྱལ་
མཐར་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་སྦྲངས་པའི་སྤྱིར་
སངས་རྒྱས་དང་སྦྲངས་པ་འབྲུད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ལུན་པ་མ་སྦྲངས་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་འཆད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་སྲས་ན་ལེ། སྤྱལ་བསྐྱལ་མཐར་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ།
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྲངས། དེ་མིན་པའི་
མི་ཤེས་པ་རྣམས་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྲངས་པའི་སྤྱིར་
དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་སྦྲངས་པ་འབྲུད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་དག་
བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྦྲངས་ཀྱང་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
དེ་རྣམས་སྦྲངས་མི་སྦྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྦྲངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འཆད། སྤྱི་མ་འདི་
ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་དག་སྟོང་དག་ཁྱེད་གྱིས་མིག་འདུན་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྲངས་ཤིག་དང་དེ་ལྟར་ན་མིག་ཡོངས་སུ་སྦྲངས་པར་
འགྱུར་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བཞི།

རྩ་བ། བསུ།

ཚོས་མངོན་མངོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་གྲ། ། །

སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སྟོན་པ་ལ་མཚོད་པར་བཟོད་ནས་ཚོས་
མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བཤད་པར་གྲའོ། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་
ཐོག་མར་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བཞི་ཚུ་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་རྩོམ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་དང་མཐར་ཐུག་ལྷན་འདས་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོ་
བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མཚན་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚོས་མངོན་པ་བཤད་པ་དང་།
མངོད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་། ཚོས་མངོན་པ་བཤད་པ་། །ལ་གཉིས།

དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རྗེས་འབྲང་གི་དོན་ལ་དབྱུང་པའོ། །

དང་པོ་། རྩོམ་པ་། །ཞི།

ཚོས་མངོན་མངོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་གྲ། ཞེས་བཤད་ན། ཚོས་མངོན་
པ་དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཚོས་མངོན་ཤེས་རབ་འི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས། །

འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྐྱོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་གསུམ་པོ་ཚོས་
ཅན། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་དང་།

བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ། ཞར་བྱང་རྗེས་འབྲང་གི་དོན་ ། ཉལ་གཉིས།

དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། བརྟམ་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་
པའི་རྗེས་འབྲང་གི་དོན་ལ་དབྱུང་པའོ། །

དང་པོ་ ། རོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་རྗེས་འབྲང་ ། ཉལ་གསུམ།

ས་གང་ལ་བརྟམ་པ། རྟམ་བརྟམ་པའི་དོན། འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་དུ་བ་ཡིན་
དབྱུང་པའོ། །

དང་པོ་ ། ས་གང་ལ་བརྟམ་པ་ ། ཉེ།

འོན་དེ་གསུམ་ས་གང་ལ་བརྟམ་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་
རུང་ལ་བརྟམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ལམ་ཚོས་མཚོག་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་རུང་ལ་
བརྟམ་པ་གང་ཞིག ། མཐོང་ལམ་དེ་ཚོས་མཚོག་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ནི་ཚོས་མཚོག་དང་ས་གཅིག །

ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཏྲགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།

སྟོམ་བྱང་མི་སྟོགས་མེད་པ་དང་། །

འབྲང་བར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མི་བརྟམ་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཡིན་
ལ་ཉེར་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་པ་ལ་མི་བརྟམ་ཏེ། འདི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་མཉམ་པར་
མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་མི་བརྟམ་ཏེ། དེ་

མཚོན་གནས་དང་པོ།

གསུམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས། མཚོན་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད་
སྲིད་ཅེ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། སྲིད་ཅེ་ནི་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བའི་སྲིད། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་
དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནོ།

གཉིས་པ་ ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ ། ཉེ།

བརྟེན་པའི་དོན་ཡང་ལམ་དེས་དེའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་
ལྷག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། རྟེན་པའི་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་དུ་ཡིན་པ་དཔྱད་པ་ ། ཉེ།

འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་དུ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་
ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་
པས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་
བདེ་དང་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་བདེ། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་ས་གཞན་གང་རུང་ལ་
བརྟེན་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས།

སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཅི་རིགས་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྒྲོས་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་ལས་སེམས་གཙོ་ཆེ་བའི་སྲིད་ཞེ་
ན། སྒྲོམ་མེད་དེ། སྲིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་
གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་
བཞིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མེད་པས་སྤང་པོ་བཞི་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། བརྟམ་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ ། ཅི།

ཚ་བ། དེ་ཐོབ་བྱ་སྤྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅས་གང་། །

དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་ཞུགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་གང་དང་། སྤྱིས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཚམས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྟམ་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཚམས་ཚོས་ཅན། རྟོན་ལ་ཚོས་མངོན་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོན་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཐོབ་པའི་

ཐབས་སམ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྤྱིས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོས་བྱུང་། དེ་ལས་བསམ་བྱུང་། དེ་ལས་སྒོམ་བྱུང་། དེ་ལས་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྟོན་ཐབས་སམ་རྒྱར་བསྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འོན་གསུམ་པོ་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ག་ན་ཡོད། ཐོས་བྱུང་ནི་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་སྤྱི་ཐོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། བསམ་བྱུང་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ན་སེམས་པར་བརྟམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། སྒོམ་བྱུང་ནི་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་འདོད་པ་ན་མེད་དེ། འདོད་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བསྟན་བཅས་ནི་དག་སྒྲ་རང་བཅོན་པ་ལ་བྱེད་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། ཚམ་རིག་དཔྱོད་དང་བཅས་དག་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་
གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། འདོད་དང་གཟུགས་གཏོགས་སེམས་ཅན་སྟོན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྟོམ་བྱུང་ལ་བསམ་གཏུན་གྱི་སྟོམ་བས་བསྐྱུས་པའི་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པས་སྤང་སོ་སྡེ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
སྤྱིར་ཚོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཚོས་དང་། དོན་དམ་
པའི་ཚོས་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའམ་མངོན་དུ་སྤོགས་པས་ན་མངོན་པ་
ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མངོད་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། འདིར་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཚུད་སྤྱིར་རམ། །
འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཚོས་མངོན་མངོད། ། ༡

ཚོས་མངོན་མངོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། །ཞེས་བཤད་ན། ཚོས་
མངོན་པའི་མངོད་དེ་གང་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
མངོན་པ་སྡེ་བདུན་སོ་དེའི་དོན་གཅེས་གཅེས་རྣམས་བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་དེ་བརྗོད་
བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཚུད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་གང་དུ་

འཇུང་པའི་ཤུབས་དེ་ལ་རལ་གྱིའི་ཤུབས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ནོར་གང་དུ་འཇུང་
པའི་གནས་དེ་ལ་ནོར་གྱི་མངོད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་
སོ་དེ་ལ་མངོན་པའི་མངོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་སམ་གནས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་གང་ནས་སྤྱང་བ་དེ་ལ་རལ་གྱིའི་ཤུབས་ཞེས་བརྗོད་
པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོན་པས་གསུངས་པར་སྐྱབ་པ་ནི།

ཚ་བ། ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །
གང་སྲིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །
ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འདི་ག་ཉེན་སྲིད་མཚོ་འདིར་འབྲུམས་ཏེ། །
དེ་བས་དེ་སྲིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། ། ༣

ཚོས་མངོན་པ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་
གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་
མོངས་པས་ཀྱང་འདི་ག་ཉེན་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་འབྲུམ་སྟེ། དེ་བས་ན་
སྟོབ་མའི་རྒྱད་ལ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་
དེའི་སྲིད། སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མངོན་པ་འཆད་པ་ལ་གྲུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དེ། སྟོབ་མའི་
རྒྱད་ལ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདི་སྟོན་པས་གསུངས་
པའི་སྲིད། དེ་ཡང་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་གྱིས་བྱས་པ་མིན་ནམ་
ཅིའི་སྲིད་སྟོན་པས་གསུངས་ཤེ། གསུངས་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོག་མར་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་
མི་རུས་པས། དེ་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་བྱའི་བསམ་པ་དང་འི་བ་ལ་སྟོས་ནས། ལུང་དེ་དང་
དེ་ལས་དང་པོ་སིལ་བྱར་གསུངས་པ་རྣམས་བཙུན་པ་ཀ་ཏུའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
གྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་བྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ།

དཔེར་ན་བཙུན་པ་ཚོས་སྟོབ་གྱིས། གེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟོག་། ཅེས་པ་ལ་

སོགས་པ་ཆེད་དུ་རྫོད་པའི་སྡེ་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མདོ་དེ་དང་དེར་སེལ་
 བྱང་གསུངས་པ་རྣམས་སྡེ་ཚན་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་པའི་གསུང་ཡིན་པ་བཞིན། དེས་ན་
 ཚོས་མངོན་པ་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དག་བཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་སྲིད། དཔེར་ན། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉམས་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་འོད་
 སྲུངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཕྲི་ཞེས་པ་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་སྟོན་པ་
 སྟེ། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཚོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
 ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མི་འདོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་རྗེས་བྱུང་སྐྱེ་བ་སོགས་རིགས་པ་དང་
 འགལ་བ་དུ་མ་སྣང་བའི་སྲིད། དེ་ཡང་ཚོས་མངོན་པ་བྱེད་པ་ནི་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་
 གཤམ་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དག་བཙམ་པས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱུས་པ་
 མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་གང་བྱས་པ་ནི།

ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཏུའི་བྱས། །

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྦྱིད་ཀྱིས། །

ཚོས་ཀྱི་སྲུང་པོ་ལྷ་རིའི་བྱས། །

གདགས་པའི་བསྟན་བཙམ་མོ་དགལ་བྱས། །

འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་གསུས་པོ་ཆེས། །

ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །

ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་སྟོམ་དུ་བསྐྱུས་
 སོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་ནི། འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་ལྷ་རིའི་བྱས་བྱས་པར་འཆད་
 རོ། །ཅིའི་སྲིད་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། མདོ་ཚད་མར་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལ་
 སོགས་པའི་བསྟན་བཙམ་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་
 སྐྱེ་བས། འོ་ན་མདོ་ལས། དག་སྟོང་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚེ་ལྟེན

གཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་ལས་གཞན་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མི་སྣང་པའི་
སྤྱིར། ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་དེ། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་དོན་དམ་པ་གཏན་
ལ་འབེབས་ཤིང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་བྱུང་བྱེད་པ་དེ་ལ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་
དུ་འཛོག་གོ་བཟེང་། །ཅིའི་སྤྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན། བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་ཚམ་ཞིག་དཔྱོད་པས་སམ། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རིག་པས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་དག་ལ་འང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཁ་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་
གྱི་རུབ་སྤོགས་ན་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་རུབ་སྤོགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དཔུས་
ལ་སོགས་པ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ལས་གཞན་དག་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉི་འོག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་བསྟན་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་དགོས་
འབྱེད་ཀྱི་དག་བཞོད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་
ལ་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་གཏུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་
ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་
འབྱེད་ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་
ཉིང་དགོས་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི། མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་འུགས་ལ་བསྟན། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྱེད་བའོ། །

ཡང་ན་ཚོས་རྣམས་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྱེད་པ་
ནི་འབྱེད་བའོ། །དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ། སྐྱོང་དཔོན་ཚོས་

མཚོག་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་རྣམས་
སམ། རྣམས་ཀྱང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། འདོད་བྱ་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་དམ་སྟེ་མ་པའི་
དོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་དུ་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད། སློབ་
དཔོན་དུལ་བ་ལྟ་མི། བཛོད་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དམ། དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ། ཉིང་
དགོས་བྱ་ཚོམ་པ་མེད་དམ། དེ་དག་ཐབས་འདི་དང་མ་འབྲེལ་ལམ་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་
བཀག་ནས། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དུ་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན་བསྟན་ཞེས་འཆད་
ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།

ཁོ་ན་རེ། དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་དོགས་པ་དེ་དག་སེལ་
ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱ་རྟག་འདྲིན་གྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་འདོད་ན། རྟགས་དང་དཔེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་མི་སེལ་ན་དགོས་པ་
སྟོན་པའི་དག་གིས་ཀྱང་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་བཛོད་པས་ཀྱང་སྐྱ་རྟག་འདྲིན་གྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཀྱང་།

རྟགས་དཔེ་སྟོན་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རྟོགས་པ་བསལ་ནས་ཚད་མའི་རྟོགས་པ་
སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་འཆད་དོ། ཁོ་ན་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་ངོ་
པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
རྣམས་ནི་བཛོད་བྱ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་འདིའི་བཛོད་བྱ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ངོ་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར།

འོ་ན་ཚོས་མངོན་པའི་ཉིང་དགོས་སྤྱང་འདས་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་པོ་དང་ཁྱད་
པར་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་འབྱུང་
བདེན་པ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ཅིང་མངོན་དུ་བྱས་ལ། སྐྱག་བསྐྱུས་
སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་ལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་ལྟག་བཅས་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱུས་གསུམ་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཅེ་ལྟར།

ཅི་རིགས་པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྲིར་ཉ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་འབགས་པ་སྐྱུར་
ཚུང་ཐལ་སྐྱོ་གསོལ་ནས་གྲོངས་པ་དང་། འབགས་པ་འཆར་ཀ་གཟུགས་འཚོང་མའི་
གནས་སུ་དབུ་བཅད་དེ་གྲོངས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དུག་མདས་བགྲོངས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ལའང་ཞབས་ལ་སེང་ལྷེང་གི་ཚལ་བ་བྱུག་པ་དང་། སྐྱུ་རོ་རྒྱབ་བསྐྱུང་བ་
དང་། ལྷས་སྤྱིན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱོ་གས་གྱི་ཆེ་ཤས་ཐོག་པས་སྐྱུ་མཚལ་བྱུང་བ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱུག་བསྐྱུག་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུག་དང་བཅས་པར་མངོན་ལས་འབྱུང་བའི་སྲིར་རོ།།

དམ་བཅོམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
གསུམ་ན་སྐྱུག་བསྐྱུག་དང་པོ་མེད་པས་སྐྱུག་བསྐྱུག་སྲི་མ་གཉིས་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་
ལ། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ན་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུག་ཁོ་ནའི་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པའོ། །དེས་ན་ཟུག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་
བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ལྷག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས།

- ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་བསེལ་བར་འགྱུར། །
- འདུ་ཤེས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །
- རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུབ་གྱུར་པ། །
- འདི་འདྲ་འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུག་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་ཞེས་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ནི་
མཐར་བྱིན་པའི་ཐར་པ་མིན་ལ། ལྟོན་པའི་ཞབས་ལ་སེང་ལྷེང་གི་ཚལ་བ་བྱུག་པ་སོགས་
བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུག་ནི་གཏན་ནས་
མེད་དེ། སྲིད་ཞིའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་སྲིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ལ་ལྷག་བཅས་ཚོས་སྐྱུ་ལ་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་སུ་བཤད་པ་ནི་སྐྱུ་
གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མངོན་ལས་ཤེས་སོ། །སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱལ་སྲས་ན་ལ། ཚོས་མངོན་པ་
བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤང་སོགས་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་ལ་

མཛོད་གནས་དང་པོ།

ཕན་ཡོན་གཉིས་འཛོལ་སྟེ། རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་གནས་སོགས་འཕེལ་བ་དང་།
གཞན་ལ་འབེལ་གཏམ་བཟོད་པས་བྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལྷུང་སྟོན་པ་ལ་མི་འདྲིགས་པའི་
ཞེས་འཆད་དོ།།

༘ གཉིས་པ་བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གི་ལུས་དངོས་ལ་གཉིས།

བཟོད་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །

དང་པོ་། ། བཟོད་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་ ། ཞེ།

ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་བཤད་ན། ། ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་
ཚོས་དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཚོས་རྣམས། །

ཚོས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་
སུ་འདུས་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི་ལྷུང་པོ་ལྷ་
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་མཆེད་བརྟུ་གཉིས་ཞེས་སྟོས་པས་ཚོག་མོད། ཟག་བཅས་ཟག་
པ་མེད་ཚོས་རྣམས། །ཞེས་སྟོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་
ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པར་བཞེད་ཅིང་། ལྷུང་པོ་ལྷ་ས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་
བསྐྱུས་པའི་སྲིད་དང་། ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུང་གི་ཚོས་རྣམས་བསྟན་
པའི་སྟོན་ནས་དེ་དག་ལ་སྤང་དོར་བྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བཞེད་
ཅིང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྟེ་མཆེད་བརྟུ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་བུང་གཉིས་སོ་སོར་
མཚོན་མི་རུས་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ། ཟག་པ་དང་ལྡན་
ཅིག་འབྱུང་བའམ། ཟག་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ཟག་བཅས་སུ་འདྲིག་ན། སྲི་ངོལ་གྱི་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ལྷིག

དངོས་པོ་རྣམས་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་ལ། ཟག་པ་དམིགས་པའི་སློབ་ནས་རྒྱས་
པ་ལ་བྱེད་ན། འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་སུ་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །
ཟག་བཅས་གང་སྤྱིར་དེ་དག་ལ། །
ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྲུང། ། ལ

ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ།
ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སློབ་ནས་རྒྱས་པར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར།
འོ་ན་དག་བཅོམ་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་པ་དམིགས་
པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སློབ་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སློབ་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་སློབ་ནས་རྒྱས་པ་མིན་ཡང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པའི་སློབ་ནས་
རྒྱས་པར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར། འོ་ན། ཟག་པ་ཚོས་ཅན། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་
པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སློབ་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
སློབ་མེད་དེ། རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འགོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །
འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྟེ། །
ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་

ཉེ། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཟག་མེད་ཅེས་
བརྗོད་པས་ཚོག་མོད་གསུམ་ཞེས་སྒོས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དག་བཙུག་པ་ཡོན་ཏན་སྒོ་
གོས་ན་རེ། སྒྲིན་མེད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཟག་
བཙུག་ཟག་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད་
ཞེས་དང་། དཔེ་སྒྲིན་པའི་སྤྲེ་བ་ཁ་ཅིག །དག་བཙུག་པའི་མིག་དང་སྲི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་ཟག་མེད་དང་། ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་པས་
ཟག་བཙུག་སུ་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཁ་ཅིག །ལམ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་
འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལམ་བདེན་མིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཟག་
མེད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གསུམ་ན་གོ་ཡང་དེ་རྣམས་ཟག་མེད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་མ་གསུམ་
པའི་སྲིད་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གྱིས་གོ་ཡང་གསལ་པོ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་
པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིད། འོ་ན་རམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་གཉིས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་
བརྗོད་པས་ཚོག་མོད་གསུམ་ཡང་ཞེས་སྒོས་པས་ཅི་ཞེག་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། བྱེ་
བྲག་སྐྱ་བས་འདུས་མ་བྱས་གཅིག་སུར་སྐྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་རྩལ་སྤྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་
འདུས་མ་བྱས་མང་པོར་སྐྱ་བ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་གཉིས།

འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན།

འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན།

ཚེ་ལྷན་གྱི་དེ་ལ་ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའོ། ། ༥

འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པ་
 ཡིན་པོ། །ཁོ་ན་དེ། འགོག་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པ་
 བ་གང་ཞེ་ན། །མི་སྐྱེ་བ་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེས་
 རང་གི་དགག་བྱ་ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་འདུས་བྱས་
 ཡིན་པའི་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ཚིག་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ས་ལྷན་པ་
 མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་མེད། མེད་ན་རེས་འགའ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་ལྷན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཡོད་ན་ཚིག་པའི་གོ་སར་ཚིག་པ་གཞན་ཚུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚིག་པའི་གོ་ས་
 ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་དེ། དེ་ལ་གོ་འབྱེད་བྱེད་ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་ཉིད་ཀྱང་མི་
 གནས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། བྲམ་ཟེ་ཞེ་ན། གིས་བཙོམ་ལྷན་པའདས་
 ལ་གོ་བྱ་ཉ་མ། ས་ཅི་ལ་བརྟེན། བྲམ་ཟེ་ལྷན་པ་བརྟེན་ཏོ། །འགོ་བྱ་ཉ་མ་ལྷན་པ་བརྟེན། བྲམ་
 ཟེ་ལྷན་པ་བརྟེན་ཏོ། །འགོ་བྱ་ཉ་མ་ལྷན་པ་བརྟེན། བྲམ་ཟེ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་
 ཏོ། །འགོ་བྱ་ཉ་མ་ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་བརྟེན། བྲམ་ཟེ་དེ་ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་
 ལ་ལྷན་པའི་མེད་པ་སྣང་བ་མེད་པ་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་
 ཀྱང་ཚིག་པའི་གོ་སར་ཚིག་པ་གཞན་ཚུད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཚིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 གོགས་བྱས་པའི་སྤྱིར། ཅིའི་སྤྱིར་ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གོ་འབྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
 ལྷན་པ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་པའོ། །

བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལྷགས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་གྲུབ་སྟེ། ལྷོ་
རྟེན་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་བྱིར།

ཅུ་བ། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །
བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། །

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ནི། འགོག་པ་གང་ཞིག་རང་གི་སྤང་བྱ་ཟག་
བཅས་དང་བྲལ་བའོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་ལམ་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་
བྱས་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་བྱིར་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཛོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཟག་
བཅས་སྤངས་པ་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ།
བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་རྟགས་དང་། སྡེ་བ་གཞན་གྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྐྱ་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་བྱིར་འདུས་མ་བྱས་
གསུམ་དུ་ངེས་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་མེད་པ་ལ་འདོད་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་
འདིར་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་། བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་
ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་
འདུས་བྱས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ལོགས་པ་ནི་མེད་དོ།།

འོ་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་
བྱ་རྣམས་རྗེས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སོ་སོ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
ན། སྤང་བྱ་སྤྱག་མ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་
སྤྱག་མ་རྣམས་སྟོང་བའི་བྱིར་དུ་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་དོ།།

འོན་ཚོས་སྤྱིན་མའི་མདོ་ལས། འགོག་པ་ནི་འདྲ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ་དེའི་དོན་ནི་འགོག་པ་ལ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མེད་ཅིང་འགོག་པས་
ཚོས་གཞན་གྱི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་པ་ནང་པན་ཚུན་
མི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་འགོག་པ་ཞེས་པས་འགོག་པ་མིན་པ་
སེལ། བྲལ་བ་ཞེས་པས་མི་རྟག་པའི་འགོག་པ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སེལ་ལོ།།

ཅིའི་སྤྱིར་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་བཞི་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པས་ན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགོག་པའི་རྣམས་རྣམས་
དུས་རིམས་གྱིས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ། དེ་རྣམས་མི་རྟག་པ་དང་འདུས་
བྲས་སུ་བལྟ། དུས་དང་ཡུལ་རྣམས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷ་གུ་བཞིན་ཞེས་པའི་
ལྷན་ཀ་གྱེ་བྲག་སྐྱབས་སྤང་དགོས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་ནི། མདོ་ལས། འགོག་པའི་
བདེན་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། ལམ་བདེན་
བཞིན་ཞེས་འདོད་དོ། །

ཙྰལེག སྤྱི་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ།
འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། ། ༦

རང་གི་དགག་བྱ་སྤྱི་བ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
ལས་གཞན་ཡིན་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ལ་གོགས་བྱེད་
པ་ཞེས་པས་གནས་པ་ཚམ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་མི་རྟག་པའི་འགོག་པ་རྣམས་བརྟགས་
མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་པ་སེལ། གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ་ཞེས་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་
རེས་འགའ་སྤྱི་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་དུ་སྤྱི་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་དང་འགོག་པའི་སྣོམས་འཇུག་གཉིས་པོའི་འགོག་པ་རྣམས་དེ་

ཡིན་པ་སེལ་ལོ། །ཅིའི་སྲིར་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མིན་པར་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ཐོབ་
པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་དེ་སྐད་དོ།།

བྱེ་བྲག་སྐྱབ་ན་རེ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བྱུབ་སྟེ། རམ་མཁའ་འཛི་
གོ་འབྲེད་པར་བྲེད་པའི་སྲིར་དང་། བརྟགས་འགོག་གིས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་
སྲིར་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གཤམ་བྲེད་པའི་
སྲིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་མེད་ན། ཚོས་གང་དག་འདུས་བྱས་ཀྱང་རུང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་
གསུངས་ན། མེད་པའི་མཚོག་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཐ་སྟོན་དཔེ་པོ་
ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འདུས་མ་བྱས་མེད་པ་མིན་གྱི་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རམ་
མཁའ་འཛི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་ཅམ་དང་། བརྟགས་འགོག་ནི་རང་གི་དགག་
བྱ་དང་བྲལ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི་ཚོས་གང་ཞེག་རྐྱེན་
མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་བཚོན་པའི་སྲིར།

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

སྲིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་། །སྲིའི་དོན་། །ལ་གསུམ།

གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ། བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་
གཞག་པ། གནས་གང་ན་བཚོན་བྱ་གང་སྟོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་། གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ །ཞེ་

སློབ་དཔོན་གང་སྟེ་ལོ་ཞེ་ ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཚོས་རྣམས། ཞེས་པ་མངོན་
བསྟན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་དུ་མངོན་དེ། དེ་ལ་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་སྦྱར་བསྟན་པའི་སྦྱར་གནས་དང་པོ་གཉིས་བསྟན། ཟག་བཅས་བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་གསུམ་སྟེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། གང་དུ་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར། སེམས་
ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་ཁམ་གསུམ། འགོ་བ་ལྟ་དང་། སྟོན་གྱི་འདིག་རྟེན་དང་། སྦྱེ་གནས་
བཞི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པ་གནས་གསུམ་པ་དང་། གང་གིས་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མངོན་
ནས། གནས་བཞི་པ་དང་ལྟ་པ་དང་། ཟག་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་
གནས་སྦྱེ་མ་གསུམ་སྟེ། གང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གང་ཟག་དང་། གང་དུ་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་གནས། དང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་
གནས་བྱུག་པ་དང་།

མངོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
འབྲུང་བས་གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་གནས་བདུན་པ་དང་། མངོ་ལས།
སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ཞེས་
འབྲུང་བས་ཡེ་ཤེས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་
བསྟན་པ་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། དམིགས་པ་དང་སྦྱོང་
པ་དང་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་གནས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་ཏེ། དམིགས་པ་
ལའང་གཉིས་ལས་ཇི་སྟེད་པ་སྟོན་པ་གནས་དང་པོ་གཉིས། ཇི་ལྟར་བདེན་བཞི་སྟོན་
པ་གནས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་ལྟ་པ་རྣམས་དང་། ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་མངོན་པར་

མཛོད་གནས་དང་པོ།

རྟོགས་པ་སྟོན་པ་གནས་བྱུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡི་ཤེས་དང་དེས་བསྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏྲན་
སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་སྤྱི་མ་གཉིས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ ། འཆད་པོ་དེ་དག་གི་འགྲེལ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ ། ཅེ།

ཚོས་མཛོད་པའི་བཛོད་བྱ་བའི་བཅས་བཅས་མེད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་
གནས་དང་པོ་བཞད་དོ། །དེར་མིང་ཅམ་སྟོས་པའི་དབང་པོ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུ་ལ་
རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་མིང་ཅམ་སྟོས་པ་རྒྱས་པར་བཞད་པའི་སྤྱིར་དུ་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་གསུམ་པ་དང་།
ཁམས་གསུམ་བསྟན་པ་དེའི་རྒྱ་དབང་བྱུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དངོས་སུ་
ལས་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བཞི་པ་དང་། ལས་དེ་ཡང་
ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ནི་སྤྱིར་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་ལྔ་པ་
དང་། སྤྱིར་དེ་དག་སྟོང་བྱེད་ནི་ལམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་
བྱུག་པ་དང་། དེར་སྟོས་པའི་ཤེས་པ་བྱེ་བྱུག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་
བདུན་པ་དང་། དེ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྐྱུ་མོང་བའི་ཡོན་
ཏྲན་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱུ་མོང་བ་རྒྱས་པར་བཞད་པའི་སྤྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་
བརྒྱད་པ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ ། གནས་གང་ན་བཛོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ ། ཅེ།

གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པའི་
གནས་ལ་གསུམ།

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས། མིང་གི་རྣམ་གངས། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱས་པར་

བཤད་པའོ། །

དང་པོ་༼ འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི༽

ཁོ་ན་དེ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཞེས་བཤད་ན། འདུས་བྱས་
དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅེ་ན། འདུས་བྱས་ཚོས་རྣམས་དེ་དག་གྲང་། །
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དེ་དག་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འགའ་
ཡང་མེད་པས། རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་ཅིང་འདུས་ནས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་འམ་སྤང་པོ་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཚོག་མོད། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་ཞེས་
བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ་གཅད་པའི་

སྤྱིར་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཞེས་སྒྲོས། རོན་ལྟ་ལ་གོ་བ་གཅད་པའི་སྤྱིར་དུ་
སྤང་པོ་ལྟ་སྒྲོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་སྤང་པོ་ལྟ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ།
མདོ་སྤེ་བས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་དེའི་སྤྱིང་གི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཅིག་དང་།
ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤང་པོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། དེ་དག་
གི་སྤྱིང་གི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམས་གཅིག་ཡིན། མིང་གཞིའི་སྤང་པོ་དང་དེ་དག་
གི་སྤྱིང་གི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཟུགས་དང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད། སེམས་ཚུལ་
པས་རྣམ་ཤེས་དང་སྤང་པོ་ལྟ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ།

འོ་ན་མ་འོངས་པ་མི་སྤྱི་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་
བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་དང་རིགས་མ་སྐྱེན་ཞིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྲ་བའི་སྤྱིར་

མཛོད་གནས་དང་པོ།

འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཞོ་མ་དང་རིགས་མ་ཐུན་བས། མི་འཛོ་བ་
ཞོ་ལུས་ལ་གནས་བ་ལ་ཡང་ཞོ་མ་ཞེས་བཛོད་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་བས་འདུས་མ་
བྱས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་བའོ།།

གཉིས་པ་ ༼མིང་གི་རྣམ་གྲངས་༽ལ་གཉིས།

སྦྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་སོ། །

དང་པོ་ ༼སྦྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་༽ནི།

ཚོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། །ཞེས་བཤད་ན་ཚོས་མངོན་
བ་བ་རྣམས་མདོ་འཆད་བར་སྟོ་ན། མདོ་ལས། དུས་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། རེས་བར་
འབྱུང་བཅས་དང་། གཞི་དང་བཅས་བ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་། །
རེས་བར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། ། ༡

དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ལ་དེ་དག་ཏུ་
བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདུས་བྱས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུས་ཞེས་བཛོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྤར་སོང་ཟེན་བ་དང་འགོ་བཞེན་བ་དང་འགོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། གཏམ་གྱི་གཞི་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏམ་ནི་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་
སྤྱི་ཡིན། དེའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ལ་མིང་དོན་དང་བཅས་བར་སྟོན་པའི་སྤྱིར། འདུས་མ་
བྱས་མིང་གི་བཛོད་བྱ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་བ་དང་བཛོད་བྱ་ཉུང་བས་གཏམ་གྱི་གཞིར་

མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། གཏམ་གྱི་གཞི་རྣམས་ནི་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་
གྱིས་བསྟུས་སོ། །ཞེས་བ་དང་མ་སྟུན་ནོ། །ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་ཡིན་ཏེ། གདོན་
མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྲིད། ཡང་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྲུང་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་
བྱས་གྱི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྲིད་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་སོ། །

འོ་ན། ལམ་བདེན་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གདོན་མི་ཟ་
བར་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷག་མེད་ཏུ་
སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་ན་ངེས་པར་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། མདོ་ལས། ཚོས་གྱི་
ཕྱང་པོ་གཟིངས་ལྟ་བུར་ཞེས་བ་རྣམས་གྱིས་ཚོས་གཅིག་མ་ཞེས་ཞིང་མི་ཞེས་ན་ཚོས་
གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞི་དང་བཅས་པ་ནི་ངོ་བོ་དང་
དམིགས་པ་དང་ཀུན་སྐྱོར་དང་རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས།
འདིར་ནི་འདུས་བྱས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་
སྲིད།

གཉིས་པ་ ། རྩེ་ཐག་ཟག་བཅས་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ ། བེ་

- ཚ་བ། གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། །
- ཕྱང་པོ་འང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་ཀྱང་། །
- སྲུག་བསྟུལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །
- ལྷ་གནས་སྲིད་པའང་དེ་དག་ཡིན། ། ༩

མདོ་ལས། ཕྱང་པོ་དང་། འཐབ་བཅས་དང་། སྲུག་བསྟུལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་།
འཇིག་རྟེན་དང་། ལྷ་གནས་དང་། སྲིད་པ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་

ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་
པོ་ཚོས་ཅན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྤང་བའི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། ཅུ་ལས་སྤང་བའི་
མེ་ལ་རྩའི་མེ་ཞེས་པ་བཞིན། ཡང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་
སྤང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་ཞེས་པ་
བཞིན། ཡང་ན་ཁྲོད་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
དཔེར་ན། སྤོང་དང་མེ་ཉོག་འབྱུང་བའི་ཤིང་ལ་སྤོང་དང་མེ་ཉོག་གི་ཤིང་ཞེས་པ་བཞིན་
ནོ།།

དེ་ཚོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་རང་
གཞན་ལ་གཞོན་པས་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གིས་
རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་
གི་སློན་པས་རྒྱས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་བཛོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུག་
བསྐྱལ་གསུམ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་ཞིང་འཕགས་པ་དང་མི་མ་སྤུན་པའི་སྤྱིར། ཀུན་འབྱུང་
ཡིན་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། འཛིག་རྟེན་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིག་གིས་འཛིག་
ཅིང་གཉེན་པོས་ཀྱང་འཛིག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འཛིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཛིག་པས་ན་
འཛིག་རྟེན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་གནས་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བས་དམིགས་ཤིང་རྒྱས་པར་འབྱུང་
བའི་སྤྱིར། སྤིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཁོར་བའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན། ཚོས་གཞན་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ། ཁམས་དང་
རྣམ་པའི་རབ་དབྱེད། །

ཚུམ་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚུའི་ག

དང་པོ་། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤའ་བ་ ། །ལ་ལྟུ།

དངོས་དང་། གསུམ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ། ཚོར་ལདུ་གཉིས་
སྤང་པོ་ལོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམས་ངེས་ཚུལ།
སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་། སྤང་དོས་ །ལ་བཞི།

གཟུགས་སྤང་གི་རྣམ་གཞག །སྤང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག །རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་སྤང་པོའི་རྣམ་གཞག །རྗེས་ཚུམ་ལ་དོགས་པ་གཅད་པའོ། །

དང་པོ་། སྤང་གཟུགས་སྤང་གི་རྣམ་གཞག །ལ་གཉིས།

དངོས་དང་། དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་། སྤང་དོས་ །ལ་གཉིས།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བར་བཤའ་བའོ། །

དང་པོ་། སྤང་མདོར་བསྟན་པ་ །ལི།

ཚུ་བ། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན། །

ལྟ་དང་རྣམ་རིག་གྲེད་མིན་ཉིད། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་ཞེས་བཤའ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་
གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ལ་བཙུག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྟ་དང་། དོན་ལྟ་
དང་། རྣམ་བར་རིག་གྲེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་ཀྱི་

སྤང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མངོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་
རུང་བས་ན་དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་བས།
གཟུགས་ཅན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱིས་འཇུག་བ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་འོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩལ་སྤྱོད་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་མ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སློན་
མེད་དེ། རྩལ་སྤྱོད་པའི་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པས། དུ་མ་འདུས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱར་
རུང་བའི་སྤྱིར་དང་། འདས་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཟིན་པ་དང་། མ་འོངས་
པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་འབྲུང་བར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལོག་པ་ན་ཁོ་ཡང་ལྷོག་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། རྩལ་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་ལྷ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བསྟན་པ། དོན་ལྷ་མཚན་གཞིའི་སློན་ནས་བསྟན་
པ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤམ་པའོ། །

དང་པོ་ ། དབང་པོ་ལྷ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བསྟན་པ་ ། འོ།

དབང་པོ་ལྷ་དང་ཞེས་བཤམ་པ། དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྟེན། །

མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས། ། ། ༩

གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་

དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་
དབང་སོ་ཡིན་ཏེ། རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས། མིག་གི་དབང་སོ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། རྟོན་ལྷ་མཚན་གཞིའི་སློབ་སྤྱན་པ་ ། རྟོ།

དོན་ལྷ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཚ་བ། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། །
 སྤྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །
 རོ་རི་རྣམ་རྒྱལ་བྱི་རྣམ་བཞི། །
 རེག་བྱ་བ་རྩ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། ། ༡༠

མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཁ་དོག་གི་
གཟུགས་དང་། དབྱིབས་གྱི་གཟུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་སྤྱིར། རྒྱས་པར་སྤྱོད་རྣམ་པ་
ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་གི་གཟུགས་བརྩ་གཉིས། དབྱིབས་གྱི་གཟུགས་བརྒྱད་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། ཚ་བའི་ཁ་དོག་སྤོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་
ཁ་དོག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ། ལྷང་བ་དང་ལུན་པ། སྤྱིན་དང་དུ་བ་
རྩལ་དང་ལྷག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་སྤྱིར་ན་སྤོན་སོར་སྤང་བའི་རྣམ་མཁའི་
ཁ་དོག་གཅིག་པ་དང་ཉི་ཤུ་ཚ་གཅིག་འདོད་དོ། །

ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། རྩལ་སྤོང་མོ་དང་། རགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྐྱབས་
ཡོད་གྱི་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་པའི་གཟུགས་ཉེ་ཉི་ཤུ་ཚ་ལྷར་བཤད་
དོ། །སེར་སོ་དང་འདུས་པའི་སྤོན་སོ་ཤས་ཆེ་བ་ལྷང་ལུ་དང་། དམར་སོ་དང་འདུས་པའི་

སྟོན་པོ་ཤིང་ཆེ་བ་ནག་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་འདུས་པའི་སེར་པོ་ཤིང་ཆེ་བ་དུང་ཁ་
 དང་། དཀར་པོ་དང་འདུས་པའི་སེར་པོ་ཤིང་ཆེ་བ་སྐྱེར་ཁ་དང་། དཀར་པོ་དང་འདུས་
 པའི་སྟོན་པོ་ནི་སྟོ་སྐྱུ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཏུ་འདུས་སོ། །སྟོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ཅ
 པའི་ཁ་དོག་ལས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དག་གང་རུང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་
 ཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྦྱང་ལ་ཉེ་བ་ནས་མི་སྦྱང་བས་དེ་དག་གཟུགས་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་
 དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རིང་བ་
 དང་སྤང་བ། མཚོ་བ་དང་དམར་བ། ལྷམ་བ་དང་ལྷུམ་པོ། སྤྱ་ལེ་བ་དང་སྤྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

སྐྱ་ལི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པའི་སྐྱ་དང་། མ་ཟིན་
 པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པའི་སྐྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་མི་
 སྟོན་པ་གཉིས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱ། མི་སྟོན་པ་ཆོག་རྩལ་
 སྐྱ་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་སེག་དོན་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་དང་།
 མི་སྟོན་པ་ཁུ་ཚུར་རྟེན་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས། མ་ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པའི་སྐྱ་ལ་
 སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་སྐྱལ་པའི་གང་
 ཟག་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། མི་སྟོན་པ་སྐྱལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཆོག་རྩལ་སྐྱ་པའི་
 སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས། དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྐྱ་ལ་སྟོན་པ་མཁར་རའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་
 དང་། མི་སྟོན་པ་བྲག་རལ་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

རོ་ནི་རྣམ་པ་བྲུག་ཡོད་དེ། མངར་བ་དང་སྐྱར་བ་གཉིས། ཆོ་བ་དང་ལན་ཆོ་བ་
 གཉིས། སྐྱ་བ་དང་ཁ་བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཇི་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཇི་
 ཞིམ་པ་མི་ཞིམ་པ། མཉམ་པ་མི་མཉམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རེག་བྱ་བ་རྩལ་གཅིག་
 ཡོད་དེ། རྒྱུ་འེ་རེག་བྱ་འབྲུང་བ་བཞི། འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་འཇམ་རྩལ་གཉིས། ལྷི་ཡང་

གཉིས། གང་བ་དང་བཤེས་སྐྱོམ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་ལ་གང་བ་ནི་རྩ་དང་
རྩུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་སྐྱུར་པའི་རེག་བྱ་ཚོ་བ་འདོད་པ་དང་། བཤེས་པ་ནི་ཕོ་བའི་ནང་དུ་
རྩུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་སྐྱུར་པའི་རེག་བྱ་ཟས་འདོད་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་ནི་མེ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་
སྐྱུར་པའི་རེག་བྱ་སྐྱོམ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ཞེས་སྐྱོས་པ་ནི་རྩུ་ལ་འབྲས་བུའི་
མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། ལུས་ནང་རེག་པ་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་འང་རེག་བྱར་
ཐལ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྲོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། དབང་པོ་ནི་རེག་པར་བྱ་བ་
མིན་གྱི་ལུས་ནང་རེག་པར་སྤང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩུའི་རེག་བྱ་དང་
འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་ལ་དབང་པོས་རེག་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འདོགས་སོ། །

ཡུལ་ལྷ་པོ་འདི་དག་འདོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་ན་ཁམ་
ཟས་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་པས་འི་རོ་དང་བཤེས་སྐྱོམ་རྣམས་མེད་ལ། གང་བའི་རེག་
བྱ་ནི་ཡོད་དེ། གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རེག་བྱ་མེད་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱེ་
བྲག་སྐྱ་བ་འདོད་དོ། །སྐྱོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ནི། དེ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པ་
ཡིན་པས་དེ་ན་གང་བས་ཕན་བཏགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤའ་བ་ནི།

རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བཤའ་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་
གང་ཞེ་ན།

- ཚ་བ། གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །
- དགོ་དང་མི་དགོ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །
- འབྲུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྩུར་བྱས་པ། །
- དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། ། ༡༡

དེ་ནི་བྱང་པར་ལྡོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་སེམས་གཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཙམ་ཞིག་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ངོ་བོའི་བྱང་པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ཡིན་པ། །དེ་ཙམ་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་རྒྱན་མཚོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། དེ་ཙམ་ཞིག་དགེ་མི་དགའི་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་འདུན་བཟང་ན་རེ།

འདི་ལ་མ་ཚང་བསྟན་བཅོས་འགའ། །
ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །
ཡང་སྐྱེ་ལྷག་བཛོད་བྱང་པར་དུ། །
བྱ་བ་བྱང་པར་མ་བྱས་སོ། །

ཞེས་མཚན་ཉིད་དེ་སུན་འབྲིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱང་ཅིག་དང་པོ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཚོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཚང་བའི་སྲིད། དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་ཡོད་མིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་དང་འགའ། ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། མ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པས་སོ། །

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དེ་མིན་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ། མ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སྲིད། ཡང་སྐྱེ་ལྷག་སྟེ། སེམས་གཡེངས་པའི་

དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ནམ་ཡང་མ་རླུང་མ་རློང་
བའི་སྲིད་རོ། །ཆེན་པོ་ནི་གས་ཆེར་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའོ།།

སློབ་དཔོན་སློབ་ཉན་གྱིས། འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་
རྟེན་གཏོས་ཆེ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གནས་པ་ཐ་གྲུ་ཆེ་བས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁམས་
ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྒྱ་བྱས་པའི་གཟུགས་འདྲིན་པའི་སྲིད་དང་། འབྲས་གཟུགས་
གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་རྣམས་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། སས་འཕྱར་དུ་མི་ལྟོང་བར་འདྲིན་
པར་བྱེད། ལུས་སྤྱད་པར་བྱེད། མེས་སྤོན་པར་བྱེད། ལྷུང་གིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་
བྱེད་པ་དེ་དག་ལས་སྲ་བྱུབ་པའི་སྲིད། རོ་པོ་ནི་རེག་བྱ་གང་ཞིག་སྲ་གཤེར་རོ་ཉིད་གཡོ་
བ་རྣམས་ཡིན་ལོ།།

བྱེ་བྲག་སྲ་བས་ལས་ངོ་བོའི་བྲབ་བྱེད་ཡིན་པས་ལས་ལ་ངོ་བོས་མ་བྲབ་པས།
འབྲུང་བ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་བཞི་ག་ཡོད་དེ། སའི་ཚོགས་པ་ན་སྤྱད་པ་དང་སྤྲིན་པ་
དང་བསྐྱོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འདེགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པས་ས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལོ།།

མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། གང་སྤང་བ་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མི་སྤང་བ་ན་ས་བོན་གྱི་
རྒྱལ་དུ་ཡོད་གྱིས། དེས་པར་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་མ་བྲབ་པོ་ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱས་
པར་འོག་ནས་འབྲུང་དོ། །ཡང་ན་གསུང་རབ་ལས། སའི་ཁམས་དང་ས་ཞེས་གསུངས་ན་
བྲད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

ཅ་བ། འདིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ། །
ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །

ཚུ་མེ་ཡང་ངོ་རླུང་ཚོགས་ཁམས། །

ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འབྲ་བའང་ཡིན། ། ༡༣

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྲུང་དུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཚུ་མེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྗོད། རླུང་གི་ཚོགས་ནི་ཁམས་གཡོ་བའི་རེག་
བྱ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་རླུང་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། ལུས་ལ་རླུང་རེག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་
འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་སོ། །ཡང་ན་སྲ་མ་དེ་དང་འབྲ་བར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་
བརྗོད་དོ།

གཉེས་པ་དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི།

ཚ་བ། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །

སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བརྩུར་འདོད། །

དབང་པོ་སྲ་དང་དོན་སྲ་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བརྩུ་དང་ནི་
ཁམས་གཟུགས་ཅན་བརྩུར་འདོད་དེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་
བརྩུ་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་བརྩུ་མེད་པའི་སྐྱིད།

གཉེས་པ་ཕྱང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི།

ཚ་བ། ཚོར་བ་སྐྱོང་བའོ་འདུ་ཤེས་ནི། །

མཚན་མར་འཇིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ། ༡༤

འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །

ཚོར་བ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
སྤོང་བ་ལ་འདོད་དོ། དབྱེ་ན། བདེ་སྐྱབས་ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྟོམས་དང་ལྷ།
བསྐྱུས་ན་བདེ་སྐྱབས་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མོ། །ཁོ་ན་རེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་
ལ་སྤོང་བ་ཡོད་ན་ཚོར་བར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་རིག་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་པས་
སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ལོ། །དབྱེ་ན་དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དང་།
ཐ་སྐད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །

ཡང་འདུ་ཤེས་ཚོགས་ཏུག་གོ། །ཡང་ན་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཚུང་དུ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཚེན་སོ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་གསུམ་
མོ། །འོ་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་
ན་འཕགས་པ་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པས་མཚན་འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ།
མེད་ན་འདུ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་ཉིད་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་སིམ་གཏུང་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་མོད། མཚན་མ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་པ་ནི་བདག་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་
ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །འདུ་བྱེད་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བར་གྱི་ཕྱང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་པོ་ཡིན་ལོ། །

དབྱེ་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་མཚུངས་
ལྡན་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་གཉིས་སོ། །འདིར་
སེམས་སེམས་བྱུང་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། སྐལ་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གཅིག་ཏུ་
འདོད་དེ། མྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས།

སེམས་ཉིད་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སྟེ། །

དེ་བཞིན་ཆགས་སོགས་སྣང་བའམ། །

དད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བར་འདོད། །

ཉོན་མོངས་དག་ཚོས་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏགས། བཙུན་པ་སྤྱི་རྒྱ་རྩ་རྩེ་ལྷན་ལྷན་ ཚོར་བ་དང་འདྲའི་ཞེས་
སྤང་པོ་གཞན་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་སེམས་ལས་ཐ་དད་གྱི། གཞན་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཏགས། བཙུན་པ་ཀུ་མ་རྒྱ་རྩེ་ལྷན་ལྷན་ ཚོར་བ་དང་འདྲའི་
ཞེས་དང་རེག་པ་སེམས་པ་བཞི་ནི་ཐ་དད་ལ། གཞན་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་
བཏགས་པ་ཡིན་ལོ་བཏགས་པོ།

འབགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས། དག་སྤོང་ངམ་བྲམ་བེ་ལ་ལ་མིང་
ལས་སེམས་ཚམ་ཞིག་རྣམས་སུ་འདོད་ལ་སེམས་ལས་སྤང་བའི་ཚོས་རྣམས་ནི་མི་འདོད་
པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་སྤྱིར་དང་། །

དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྤྱོད་སྤྱིར་དང་། །

བྱེད་རྒྱ་བྱེ་བྲག་མེད་སྤྱིར་དང་། །

ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་སྤྱོད་བཟོད་མཚན་དེ། དེའི་དོན་ཡང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལས་
གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ན་སྤང་པོ་སྤྱིར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ལ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོར་བཏགས་པར་འདོད་ན། སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་ན། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐ་
དད་མེད་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་དང་།
སེམས་སྤང་དེ་དག་ལྷལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་རྒྱ་ལ་བྱེ་
བྲག་མེད་པས་འབྲས་སུ་ལ་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་དང་།

མདོ་ལས་ཀྱང། སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་
སེམས་པ་དང་རིག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་སེམས་མི་བློལ་ལོ། །གཉི་ལྷག་གིས་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་རིག་པ་མི་མཐོང་དོ། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་
ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །དད་པས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཞན་ཡང་སྐྱོན་འདི་དག་ཡོད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན།
མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བཤད་
པ་ན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་སེམས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་དང་།
ཁོང་ཁོལ་སོགས་པའི་མི་དགོ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་སེམས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་དགོ་མི་དགོར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་སོགས་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་སྲིད། འདོད་ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགོ་མི་དགོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་
ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་འང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་གཅིག་ཡིན་
པའི་སྲིད།

ཅ་བ། དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །
འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། །
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། ། ༡༥

ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དེ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་

ནོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ནི།

ཅེ་བ། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །
 ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །
 ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་སྟེ། །
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་དང་ཡིད། ། ༡༦
 རྒྱལ་སོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །
 རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པས་དོན་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
 གཟུགས་རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ཚོས་རིག་པས་ན་སོ་སོར་ཞེས་སྟོས་སོ། །རྣམ་ཤེས་དེ་
 ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་དེ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རྒྱལ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་ཤེས་ལས་རྗེས་ཐ་དང་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་སོ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ཡིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་། །རྗེས་ཚོས་ལ་རྫོགས་པ་བཅད་པ་། །ེན།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཁམས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པས་ཁམས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་བདུན་
 གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།

ཙ་བ། སྤྱག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱབ་སྲིད། །
ཁམས་ནི་བཙུག་བརྒྱུད་དག་ཏུ་འདོད། ། ༡༧

རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ལ་རྟེན་དབང་པོ་མི་འབྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་
མེད་པས་སྤྱག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དུ་ཁམས་ནི་བཙུག་བརྒྱུད་དག་ཏུ་
འདོད་པའི་སྲིད། སྤང་པོ་ལྷས་འདུས་བྲས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་
གཉིས་དང་ཁམས་བཙུག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ནི་མང་པོས་བསྐྱས་པ་
ཡིན་མོད། དེ་བས་ཉུང་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།

ཙ་བ། སྤང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །
ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱས། །

གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་
བཅུ་བསྐྱས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་
བསྐྱས། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་ཚོར་འདུ་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་བསྐྱས་ཏེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིད།

ཙ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །
གཞན་ཀྱི་དངོས་དང་མི་ལྡན་སྲིད། ། ༡༨

ཚོས་ཁམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་བར་བ་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་

བསྐྱུས་ཏེ། བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །བསྐྱུ་བྱ་དེ་དག་སྐྱུད་བྱེད་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། དེ་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར། །ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་མ་
ངེས་པར་ཐལ། མིག་སོགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། །སློན་མེད་དེ།

ཚ་བ། མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མོད་གྱི། །
རིགས་དང་སློད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས། །
འདྲ་བའི་སྤྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད། །
མངོས་བྱའི་སྤྱིར་ན་གཉིས་འབྱུང་ངོ། ། ༡༩

མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དང་བར་རིགས་
གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་གཅིག་སློད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འདྲ་བ་དང་། རང་འབྲས་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་འདྲ་བའི་སྤྱིར། མིག་སོགས་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། རྟེན་མངོས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱོད་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི།

ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱད་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། སྤྱད་པ་དང་སྤྱེ་སྤོ་རིགས་གྱི་དོན། །
སྤྱད་པོ་སྤྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །

དུ་མ་སྤྱད་པ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་སྤྱད་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་གང་

ཡིན་པ་ཅིའང་རུང་སྟེ། འདས་པ་འཇམ། མ་འོངས་པ་འཇམ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་འཇམ། བྱང་གི་
འཇམ། སྤྱིའི་འཇམ། རགས་པ་འཇམ། སྤྱོད་པ་འཇམ། རྒྱ་ལོ་མ་པ་འཇམ། ཐག་རིང་པོ་
ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་འཇམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་སྤང་པོའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གི་དོན་གྱི་བྲག་སྐྱོ་བས། འདས་
པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་དང་། བྱང་དང་སྤྱི་ནི་
རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་འཇམ། བྱང་དང་སྤྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། སྤ་
རགས་ནི་ཐོགས་མེད་དང་ཐོགས་བཅས་སམ། བལྟོས་ནས་སྤ་རགས་སུ་བཞག་གོ།

རྒྱ་ལོ་མ་པ་འཇམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་མིན་པའོ། །ཉེ་རིང་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་
དང་འདས་མ་འོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅུ་
པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་རང་མིང་གིས་བསྟན། སྤ་རགས་ནི་ཡིད་དང་དབང་ཤེས་
ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། རྒྱ་ལོ་མ་པ་འཇམ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་འོང་བ་ལ་བྱ་བ་དང་། ཉེ་
རིང་ལུལ་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བ་ཅན་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་
མཆེད་པའི་སྐོ་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཉོན་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུས་པའི་སྐོ་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་
བའི་སྤྱིར། དིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ན་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གསེར་མང་པོ་ཡོད་
པའི་རི་ལ་གསེར་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཉོན་རང་ལ་སོགས་པའི་དིགས་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་དོན་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་བྲམ་
ཟེའི་དིགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་
ཡང་དིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བའི་དིགས་དང་། འདུས་བྱས་
རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་བཙོ་
བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་དིགས་ཀྱི་དོན་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་དིགས་

འདྲ་བྱི་མ་སྐྱེད་པའི་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན་འདུས་མ་བྱས་ལ་དེས་མ་
ཁྱབ་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཅིའི་བྱིར་བཙོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་སྤང་པོ་ལྡ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་གསུངས་
ཏེ། དེ་དག་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། ཚོངས་དབང་འདོད་རྣམས་གསུམ་གྱི་བྱིར། །
སྤང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ། ༣༠

དགོས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། །དེས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་སེམས་
གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚོངས་པ་བརྒྱུག་པའི་བྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་
དབང་པོ་རྣམ་པོ་མགོ་སློམ་པས་གོ་བ་དང་། འབྲིང་པོ་ཅུང་ཟད་སློམ་པས་གོ་བ་དང་།
རྒྱལ་པོ་རྒྱས་པར་སློམ་པས་གོ་བ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་ཆོག་བསྐྱས་
པ། འབྲིང་པོ། རྒྱས་པ་འདོད་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ ། ཚོར་འདུ་གཉིས་སྤང་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ ། ཞེ་

ཡང་ཅིའི་བྱིར་སྤང་པོ་ལྡ་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེ་ན། དེས་ཏེ། རེ་ཞིག་གཟུགས་དང་དེ་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་སུ་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མིན་པ་ལ་སེམས་དང་སེམས་
མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། གཟུགས་དང་སེམས་མིན་པ་ནི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྤང་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་བྱིར། ཡང་ཅིའི་བྱིར་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་འདུ་བྱེད་གྱི་
སྤང་པོར་བསྐྱས་ནས། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་ཤིག་ཏུ་

སྤང་པོར་བའད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།

ཅ་བ། ཚོད་པའི་ཅ་བར་གྱུར་བ་དང་། །
འཁོར་བའི་རྒྱ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱའི་ཕྱིར། །
སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། །
འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་སྤང་པོ་གཞག། ༡༧

ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཚོད་པའི་ཅ་བར་གྱུར་བ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་པོ་ལྡེའི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་འོག་ནས་སྟོན་བ་དེའི་
ཕྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཞིང་བ་
ལ་ཞིང་བ་དང་། གྲིམ་བདག་ལ་གྲིམ་བདག་གིས་ཚོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པའི་
རྒྱས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཚོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བ་དང་།
ཚོད་པ་མི་མངའ་བར་བསྟོད་པའི་མདོ་ལས།

འདོད་པ་མི་སྤང་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། །
ལྟ་བའི་བྲ་བ་བཅོམ་གྱུར་བ། །
དེས་ན་ཚོད་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། །
ཅ་བ་མེད་པར་གང་ལས་འབྱུང་། །

ཞེས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་རྒྱལ་གྱིས་གྲིམ་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་
འདོད་པ་དང་ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་པས་རིམ་བུ་ལྟར། ཚོར་བའི་རོ་སྤྱང་བར་འདོད་པ་
དང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་གྱི་མཚན་མར་
འཛིན་པས། རྒྱ་དང་ཞིང་དང་འགོག་དང་བྱུང་མེད་དང་ཁང་བ་དང་ལོར་དང་། རང་གཞན་

གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱབ་ཅིང་སྲུང་དབྱུང་བའི་སྲིད་དུ། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་
དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོད་པའི་ཚ་བར་བྱུང་བར་གསུངས་
པའི་སྲིད་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ལས་སོག་ཅིང་། དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་སྲིད་ཅི་ལོག་གིས་ཡིན་པས་དེ་དག་འཁོར་
བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་ནས་འཆད་པའི་སྤང་
པོ་ལྟ་ལྟོ་བ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྲིད། སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལས་
ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྤང་བོར་སྟོན་ཞེས་ཀྱང་འགོད་དོ། །འདུས་མ་
བྱས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སྲུ་བ་འད་ནས་སྤང་བོར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་
ན།

ཚ་བ། སྤང་བོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས། །
དོན་དུ་མི་རུང་སྲིད་མ་བཤད། །

འདུས་མ་བྱས་སྤང་བོ་དག་ཏུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྤང་
སོགས་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤང་བོ་བྱུག་པར་མི་རུང་བའི་སྲིད།
སྲི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བོའི་དོན་དུ་མ་སྤངས་པ་དེར་མི་རུང་བའི་སྲིད། ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་ཤེས་པའི་སྲིད་དུ་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་སྲུང་བ་གང་ཞིག །འདུས་མ་
བྱས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞིར་མི་རུང་བའི་སྲིད། དེས་ན་སྐྱེ་མཆེད་
བཅུ་གཉིས་སྲུ་ལེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་བཅུར་དངོས་པོ་ལ་ལེས་ལ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་
དག་ཡིད་དང་ཚོས་གཉིས་སྲུ་ལེས་པའི་སྲིད། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་ལེས་ཏེ། གཟུགས་
ཅན་ལ་བཅུ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ལ་ཚོས་དང་སེམས་གཉིས་སྲུ་ལེས་ཤིང་། སེམས་
ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ལེས་པའི་སྲིད། འདི་དག་ཀྱང་། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པར་

བསྟན་གྱི་འདིར་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་གངས་ངེས་མི་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་
འདྲིན་པའི་འཁྲུལ་གཞི་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་སྤང་བོ་ལྟ་དང་། རྣམ་
ཤེས་དུག་མཚུངས་སྣུན་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་
གཉིས་དང་། རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་བཙུང་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་གོ་རིམས་ངེས་ཚུལ་ ། རྟོ།

འོ་ན་སྤང་བོ་ལྟའི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །

སྤང་བོ་ལྟའི་གོ་རིམས་ནི་སྤང་རགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་པལ་
ཆེ་བ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་རགས། གཞུགས་ཅན་མིན་པའི་ནང་ནས་ངའི་ལག་པས་
ཆོར། རྒྱ་ལས་ཆོར་ཞེས་ཆོར་བ་རགས་པས་ཆོར་བ་དང་། དེ་ནས་མཚན་མར་འདྲིན་
པས་འདུ་ཤེས་རགས། དེ་ནས་བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྤྱད་བསྟན་པར་མ་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་འདུ་བྱེད་རགས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་རིག་པས་སྤང་བའི་སྤྱིར། ཡང་
ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མ་སྟན་པར་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
སྐྱེ་བོ་དག གཞུགས་ལ་དགའ་བས་ཐོག་མར་གཞུགས་ལ་ལྟ། གཞུགས་མངོས་མི་
མངོས་ལས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་། དེ་ལས་
འདུ་བྱེད་ཆགས་སྤང་འབྱུང་། དེ་ལས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར།
ཡང་ན་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཟས་ཀྱི་སྤོང་དང་། ཟས་དང་། བྱ་ན་དང་། བྱན་
པོ་ལག་བདེ་བ་དང་། ཟ་བ་པོའི་རིམ་པ་ལྟར་དོན་ཡང་བསྟན་ཏེ།

ཚ་བ། ལྷོད་སོགས་འདོད་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། ། ༡༡

གཟུགས་ནི་ལྷོད་ལྷ་བྱ། ཚོར་བ་ཟས། འདུ་ཤེས་བྱ་ན། འདུ་བྱེད་ལག་བདེ་བ། རྣམ་
ཤེས་ཟ་བ་སོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་ན་ཁམས་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བརྟན་
ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་གཟུགས་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་
པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཚོར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་སོ་གསུམ་སོ་རྣམས་འདུ་ཤེས་དང་།
སྤྱིད་ཅེ་བ་རྣམས་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། ད་ལྟའི་དོན་སྤྱིར་དང་སོ་ལྷ། །
འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་དོན་སྤྱིར་བཞི། །

དབང་སོ་དུག་ལས་མིག་སོགས་དབང་སོ་ལྷ་དང་སོར་སྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། རང་ཡུལ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡིད་སྤྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་པས་
ཉོགས་དཀའ་བའི་སྤྱིར། དེའི་ནང་ནས་མིག་སོགས་བཞི་དང་སོར་

སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར།
ལུས་སྤྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། གཞན་ནི་ཆེས་རིང་སྤྱིར་འཇུག་སྤྱིར། །

གཞན་བཞི་པོའི་ནང་ནས་མིག་དང་རྣ་བ་གཉིས་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལུལ་རིང་བ་ལ་འདུག། །སྣ་ལྟེ་གཉིས་ཉེ་བ་ལ་འདུག་པའི་སྲིད། མིག་
རྣ་གཉིས་ལས་མིག་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལུལ་ཆེས་རིང་བ་ལ་འདུག་
པའི་སྲིད། དཔེར་ན། རྒྱུ་རིང་པོའི་ཚུ་སྲུང་གི་གཟུགས་མཐོང་ཡང་སྐྱ་མ་ཐོས་པ་བཞིན་
ནོ། །སྣ་ལྟེ་གཉིས་ལས་སྣ་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལུལ་ལ་སྲུང་བར་
འདུག་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། ལྷུས་རོ་མ་སྲོང་བ་ན་སྣས་དྲི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ།།

ཅུ་བ། ཡང་ན་ངེ་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ། | ༡༣

ཡང་ན་དབང་ཅེན་ངེ་ལྟར་གནས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། མིག་
དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས་ལུས་པལ་ཆེ་བ་འོག་ན་གནས་པའི་བར་གྱི་སྲིད་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
འདིས་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་གོ་རིམས་བཤད་པ་ནི་སྲིད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམས་
ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ལུལ་ཅན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྲིད། དེས་ནི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་
ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་ནི་རྒྱུའི་གོ་རིམས་ལྟར་བསྟན་པའི་སྲིད།
དེས་ན་དབང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམས་གྲུབ་པ་ན་ལུལ་དུག་དང་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་གོ་རིམས་
ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དུག་གི་གོ་རིམས་གྲུབ་པ་ན་བཙུན་མོ་དུག་དང་རྒྱལ་བུ་
དུག་གི་གོ་རིམས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

ལྷུ་པ་། །སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་། །ཉི།

ཡང་ཅིའི་སྲིད་མིག་གི་ལུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་
བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུལ་ཁོ་ན་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། མིག་ལ་སོགས་པ་བཙུག་པའང་གཟུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་

ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བྱེ་བྲག་དོན་དང་གཙོ་བོའི་སྲིར། །
 ཚོས་མང་བ་དང་མཚོག་བསྐྱུས་སྲིར། །
 གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །
 གཅིག་ནི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་བཟོད། ། ༡༯

བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་སོ་སོར་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གྱི་སྲིར་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་སྲིར་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་དགུ་ནི་རང་རང་གི་མིང་གིས་
བསྟན་ལ། མིང་གཞན་མེད་པའི་སྲིར་མིག་གི་ཡུལ་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱི་སྐྱུས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་སྲིར་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་སུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་
ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་དེ། ཏྲ་བ་མང་པོ་ཞེས་ཉིད་ཀྱིས་དམག་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་ན་མིག་གི་ཡུལ་ནི་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པའི་སྲིར། ཡང་དེའི་སྐྱུས་བཟོད་དེ། མིའི་མཚོག་གིས་རྒྱལ་པོ་གོ་བ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་འདྲིག་ཉེན་ན་དེ་གཟུགས་སོ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་
པས་འཆད་དོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་བ་གཟུགས་ཡིན་ཡང་གཞན་
རྣམས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་སུ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་
བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་སྲིར། མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་སུ་ལ་གཟུགས་ཞེས་སྐྱི་སྐྱུས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་

དེ། ལག་པའི་འདུས་ཉེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ནས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། མིག་
ཤེས་ལ་བསྟན་དུ་རུང་བ་དང་། འདིག་ཉེན་ན་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་སུ་གྲགས་
པའི་སྲིད། གཞན་དག་ན་དེ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རགས་པ་དང་། འཕྲི་སྐྱུན་དང་སྐྱུའི་སྐྱུན་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གསུམ་གྱི་སྲོད་ཡུལ་ཡིན་པས་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཚེད་དང་ཁམས་སུ་བསྟན་ཉོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཡང་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཡིན་པ་བདེན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་
ན་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་ཀྱི་སྐྱས་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་དག་
ནི་རང་རང་གི་མིང་གིས་སློོས། ལ་ལ་མིང་གཞན་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོས་ཞེས་
བྱ་བའི་སྐྱེ་སྐྱས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་ཉོགས་པའི་དོན་གྱི་སྲིད། མིང་མེད་ཅེས་བ་དེ་
དག་མིང་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ།།

ཡང་ན་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཚོས་མང་བའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་
མཚོག་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཀྱང་དེར་བསྐྱུས་པའི་སྲིད། ཡིད་
ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ཤུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བཅོམ་དོ། །ཡང་ན་སློབ་
དཔོན་གྱི་རག་ལས་སྐྱེ་མཚེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཡིན་ཡང་མིག་སོགས་ལྔ་ལ་མིག་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེ་མཚེད་དང་། ཚོས་གཞན་བདུན་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཅེས་བཅོམ་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་སྐྱེ་མཚེད་བཅུ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་སློན་ནས་སྐྱེ་མཚེད་གྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དོན་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚོས་
བདུན་པོ་འདི་ལ་ཚོས་ཞེས་སྐྱེ་སྐྱས་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིས་ཚོས་མང་པོ་
བསྐྱུས་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་རོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་གཞན་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

ཚོས་ཀྱི་སྲུང་པོ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཞན་ལ་འདང་སྐྱར་བའོ།།

དང་པོ་། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་། རྟོན།

ཚ་བ། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་ཐོབ་ཐོབ། །
གང་རྣམས་སྐྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག། །
ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །
གསུགས་དང་འདྲ་བྱེད་དག་ཏུ་འདྲུས། ། ༡༥

འོན། མངོན་གཞན་དག་ལས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གཞན་དག་གྱང་
འབྱུང་ན། དེ་དག་འདིར་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་
ཡོད་པས། དེ་དག་ཏུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། བསྐྱེད་ན་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཞེ་ན། དེའི་
ལན་ཚོས་སྤང་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་ཐོབ་ཐོབ་གང་རྣམས་སྐྱབ་པས་
གསུངས་པ་དེ་དག་མངོན་སྲེ་བས་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚིག་གམ་སྟེ་ཚིག་གི་རང་
བཞིན་དང། བྱེད་བྱེད་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་
འདོད་པས། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གསུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དག་
ཏུ་འདྲུས་ལ། ཚོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་གསུང་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དང། གསུང་དང། རྗོད་པ་དང།
དབྱུངས་དང། རེས་པའི་གསུང་དང། གསུང་གི་ལམ་དང། གསུང་དབྱུངས་དང། གསུང་
གི་འཕྲིན་ལས་དང། གསུང་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང།

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚོས་གང་ཞེས་ཡིན་ཞེ་ན། གང་མིང་གི་
ཚོགས་དང། ཚིག་གི་ཚོགས་དང། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཀོད་
པ་དང་གོ་རིམས་སྐྱབ་པ་དང་གོ་རིམས་སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱུར་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་

བས་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་འདུས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྡེ་པ་
གཞན་དག་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཞི་སྟོང་དུ་འདོད་དེ། ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་
ལས། ཀུན་དགའ་བོས་བདག་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་གཅིག་ནི་བཙུག་ལྷན་
འདས་ལས་མདོན་སྲུང་དུ་བཟུང་དོ། །གཉིས་ནི་དགོ་སྟོང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་དང་།

རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲིར་མ་བསྐྱུས་
ཏེ། ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་གཅིག་བཙུག་ལྷན་འདས་ལས་བཟུང་ཞིང་
གཉིས་ནི་དགོ་སྟོང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོས་ལོ་ཉི་
ལུ་ལྷག་གཅིག་སྟོན་པའི་རིམ་གྲོ་བ་བྱེད་པ་ན་ཐོས་པ་ཡིན་ཀྱི་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་པའི་གོང་
དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དེས་མ་བཟུང་བར་ཤེས་ལ། དེའི་གང་དུ་ཚོས་ཉུང་དུ་གསུང་
བར་ཡང་མི་འཐད་པས་དགོ་སྟོང་དག་ལས་བཟུང་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་སྤར་གསུངས་པ་
རྣམས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བརྒྱས་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་བོས་
ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གང་དག་བཟུང་བ་རྣམས་ནི་སྡེ་སྟོང་གསུམ་པོ་འདི་
དག་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྡེ་པ་གཞན་ཀྱི་ལྷགས་ལས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་
སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་བརྒྱད་ཁྲིར་འདོད་པ་ནི་ཁ་
ཆེ་བྱེ་བཀ་སྐྱ་བ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་གོ་བའོ། །ཁོ་ན་ཚོས་སྤང་རེ་རེའི་ཚད་རི་ཙམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཁ་ཙམ་བསྐྱུན་བཙུག་ཚད་ཙམ་ཟེའ། །

ཁ་ཙམ་ནི་ཤུ་རེའི་བྱས་ཉེ་བར་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱུན་བཙུག་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཚད་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ལྷིག

དང་མཉམ་ལ་དེ་ལ་སྒྲོ་ག་ཏུག་སྟོང་ཡོད་ཅེས་ཟེེད། དེའི་ལྟར་ན་ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་
ཁྲི་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དུང་སྤུང་སྤྱད་སྤྱད་བཞི་དང་གྲེ་བ་སྤྱད་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤུན་
ལས་བརྟུས་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ནི། ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་གཅིག་གི་ཚང་ཇི་ཅུམ་ཞེ་ན། གངས་
བརྒྱ་སྤྱད་བཅུ་ནི་ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་སྟེ་གངས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་ཚོས་
སྤང་རེ་རེ་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོང་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས་བགྲང་
བའི་ཚུལ་འདིས་ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པས་གྲེ་བ་
སྤྱད་བརྒྱད་དང་འབྲུམ་སྤྱད་བཞི་བཅུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚིག་ལེའུར་བྱས་
པའི་ཚང་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡིག་
འབྲུ་སྤྱུལ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་གར་གྱི་ཡི་གེ་བརྒྱད་བཞི་སྤྱུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་
བཤད་པས། བོད་གྱི་ཡི་གེ་ཚིག་བར་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ།

ཚ་བ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡི་ན། །

རྫོང་གྲེད་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་བརྫོང་གུ་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱེ་མཆེད་
དང་། ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་སྟེ་ཚན་རེ་རེ་སྟོན་པའི་གཏམ་
རྒྱུད་རེ་རེ་རྫོགས་པ་ནི་ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་རེ་རེ་ཡིན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་གངས་ངེས་
པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན། དེ་དག་ཅིའི་སྤྱིར་དུ་བསྟན་ཅེ་ན།

ཚ་བ། སྤྱོད་པ་རྣམས་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །
ཚོས་གྱི་སྤང་པོ་མ་སྤུན་པར་གསུངས། ། ༡༦

སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྲོད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་
བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོའང་དེ་དང་མ་སྐྱུན་པར་གསུངས་
སོ། བེའི་སྐྱུ་མེ་སྤར་བཤད་པའི་སྲོགས་བསལ་བའི་སྲིར་རམ། དེས་གཟུང་གི་དོན་ལོ་
ཞེས་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་སྐྱུ་ཀྱིས་འཆད་དོ། །ལུགས་སྲི་མ་ནི་སློབ་དཔོན་རང་གི་ལུགས་
ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་མཐོང་དོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །འདོད་
ཆགས་སོགས་གསུམ་དང་དེ་ཆ་མཉམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྲོད་པ་ཉི་ཁྲི་དང་
སྟོང་སྟོང་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡིན་ཏེ།
དགོན་མཚོག་ཏེ་ལའི་གཟུངས་ལས།

སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཅེ་བཞི་གང་གསུངས་པས། །

རྒྱལ་བ་གང་དག་འགོ་བའི་དོན་མཛོད་པའི། །

ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྐོ་མོ་དེ་དག་གིས། །

བསམ་པ་ཇི་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདུལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་ཞེས་ཟེར། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་སྐྱུན་མོང་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པར་གསལ་གྱིས། ཐེག་ཆེན་སྐྱུན་མོང་མིན་པ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས། ཐེག་པ་སྐྱུན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤེའི་དབང་པོའི་སྤང་པོ་ཆེ་རབ་
བརྟན་གྱིས་བཀུར་བར་འོས་པའི་སྐྱག་ཆས་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་ལུས་ཏེ། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་མདོ་དག་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྤང་པོ་ཆེ་ལྷ་སྟོང་གིས་ཁུར་བར་བྱ་བའི་
སྤེལ་ས་བཅས་རྣམས་ཁ་ཉོན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རིགས་པར་
འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་དང་། རིན་ལན་བསམ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷས་
བྱིན་གྱིས་མདོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེའི་ཁལ་དུག་ཁྲི་སྟོང་ཁ་ཉོན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིར།

གཤམ་ཉེ་ཚོས་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་སྟེང་ཅིག་གསུངས་ན་དེ་དག་ད་ལྟ་སྤྱིང་འདི་ན་མི་སྣང་
བས་གང་ན་བཞུགས་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་ན་རེ། ཁ་ཅིག་འདིག་ཉེན་
གྱི་ཁམས་གཞན་ན་ཡོད་ཅིང་གཞན་པལ་ཆེར་སྐྱ་རྣམས་གྱི་ཡུལ་ན་ཡོད་དེ། སློབ་སྤྱིང་
ལས།

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་ལྟར་བཟང་ལ་འབན་མེད་པ། །
རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་སྐྱ་མགོའི་གདངས་ཀ་ཅན། །
ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གུས་མཐོས་ནས། །
ས་ཡི་གཉིང་ན་གནས་པའི་སྐྱ་བ་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །

ཅེས་བཤད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་བཤད་
རིག་པ་ལས།

ཡང་དག་བསྐྱས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། །
མཐའ་དག་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་བ་དང་། ལུང་ལྷ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྟོན་བ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་
པོ་རྒྱལ་བེུད་བཤེས་ཞེས་བྱ་བས་མཚོད་ཉེན་བཤིག། །དག་སློང་ཡང་བསད། །བགའི་
སྤྲེགས་བམ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་བསྐྲེགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་དང་། སྤྱང་པོ་ཉི་
མའི་དངོས་གྲུབ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་བསྐྱས་པའི་གཞི་ཉམས་པར་བྱས་པས་པལ་
ཆེར་བྱུང་ལ། །བཞུགས་པ་རྣམས་ལའང་མ་ཚང་བ་ཡོད་པས་མཐའ་དག་མི་སྣང་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་གྱི་རྟེན་ལས་ཀྱང་། ཚོས་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་
དག་ནི་རྒྱབ་སྟེ་འདི་གཅིག་ཕུ་ལུས་སོ། །ཞེས་བ་དང་། རྒྱ་བྱུག་ཚང་བར་རྟོན་པའི་མདོ་
དེ་ནི་རྒྱབ་སྟེ། །འདི་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་ཚོས་བརྒྱའི་བར་དུ་རྟོན་པར་འགྱུར་བ་
ལས་ད་ལྟ་བུའི་བར་རྟོན་པ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྐྱར་བ་ནི། །

ཅ་བ། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། །
 སྤང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་དབྱུང་དེ། །
 རི་སྐད་བཤད་པར་བསྐྱུ་བར་བྱ། ། ༡༥

རི་སྐྱུང་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་དག་སྤང་པོར་བསྐྱུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་བསྐྱུ་
བར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱར་ཏེ། གང་གང་དུ་རི་སྐྱུང་བསྐྱུ་ཞེན། སྤང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་
ནི། །ཞེས་པ་དང། ཅི་རིགས་པར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་དབྱུང་དེ། །ཞེས་པས་
རིས་པ་སྐྱུང་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ་ལས་སྤང་པོའི་མིང་ཅན་སྤང་པོར་བསྐྱུ་བ་ནི། མདོ་
ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང། ཉིང་རེ་འཛིན་དང། ཤེས་རབ་དང། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང།
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟེགས་པའི་སྤང་པོ་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི། རྗེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་
ན། གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱུས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལྷུས་ངག་གི་སྤོང་
བདུན་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ཞིང། གཞན་ནི་སྤང་པོ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་རིས་པ་སྐྱུང་མོས་པ་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་
ཡིན་པའི་བྱིར།

ཐ་མ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་བཞི་འཕམ་ལྡན་བསྐྱུས་ཏེ། བསམ་གཏན་
ས་སུག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགོ་བ་ལ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་
པའི་བྱིར། མདོ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོའང་སེམས་པའི་བྱུང་བར་
ལ་འདོད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱུས་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྐྱེག་པ་བཤགས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པའི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་

བའང་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོས་བསྐྱུས་ཏེ། འགྲོད་པ་དང་དད་པ་དང་འདྲུན་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གྲང་འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་བཞིས་བསྐྱུས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་སྤང་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་བསྐྱུས་ཏེ།

འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་ཡང་། །

ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །

ཞེས་འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་
ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡང་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་མིང་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་
དུ་བསྐྱུ་བ་ནི། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་བཤད་པའི་དང་པོ་བརྒྱད་ནི། ཟད་པར་བཅུ་འོ་
བརྒྱད་མ་ཆགས། །ཞེས་འབྲུང་བས་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་སྤང་པོ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་
དང་ཚོས་གྱི་བསྐྱུས་སོ། །གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག་ཅེས་འབྲུང་བས་ནམ་མཁའ་དང་
རྣམ་ཤེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཚོས་
གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་གྲང་
མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཚོས་གྱིས་བསྐྱུས་ལ། འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་ཡིད་
དང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་སོ།།

ཡང་མདོ་ལས། འདི་ལ་དག་སྤོང་ལ་སྟོན་པ་འཕ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་
མཁའ་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་ན། འདི་ལ་སྟོན་པའཕ་
ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྟོན་མཁའ་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རི་
ལྟ་རི་ལྟར་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚོས་དེ་དག་ལས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པར་ཡང་འགྲུང་ཞིང་། ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་འགྲུང་འོ། །དོན་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་ཅིང་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་

བ་སྐྱེའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་དགའ་བ་སྐྱེའོ། །ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེས་ནས་ལུས་ཤིན་
ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ན་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་འགྱུར་
རོ། །བདེ་བར་གྱུར་ན་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་མཉམ་པར་
བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡིད་འཇུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་འཇུང་ན་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྤང་སོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་
ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྤང་སོ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་
བཞིན་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནི།

ཅ་བ། བྱ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །
སྤང་དང་སྐྱ་བ་དག་ཡིན་ལོ། །

ཁའི་བྱ་ག་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་ཉིན་མོ་སྤང་བ་
དང་མཚན་མོ་སྐྱ་བ་དག་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཐོགས་བཅས་དང་ཐོགས་བཅས་གཞན་གྱི་
ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་ཐོགས་བཅས་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ལོ། །ལོ་ནི་མདོ་སྤེལ་སྤེལ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་
བ་ལ་མ་རངས་པའི་ཆིག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་
ཞིང་རོ་བོ་ཐོགས་མེད་དང་ཐོགས་མེད་གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་ཐོགས་མེད་ཉེ་
འཁོར་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དམ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་
འདུས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་ཁམས་བྱ་བ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་མིག་ལ་སོགས་

བའི་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ནི་སྤྱད་བྱེད་སྤྱར་བ་འདད་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཁམས་
དྲུག་བའདད་བའི་ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རེག་བྱའི་ཁམས་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱར་བའདད་
དོ། །རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཅད་དོ། །

ཚ་བ། ཟག་དང་བཅས་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །
རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྐྱེ་བའི་རྟེན། ། ༡༦

ཟག་བ་དང་བཅས་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་བར་ཤེས་བའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
ཤེས་གྱི་ཁམས་ནི་སྲིད་བར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་སྲིད་བ་
གཙོད་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ནི་མིན་
ལོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་བ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་བར་འཆེ་བ་དང་། དེས་བར་
འབྱུང་བ་དང་། གཞོད་སེམས་མེད་བ་དང་། རྣམ་བར་མི་འཆེ་བའི་ཁམས་ཞེས་བྲ་བ་དྲུག་
བའདད་བ་ནི་ཚོས་གྱི་ཁམས་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་འདོད་བའི་འདོད་ཆགས་
དང་། ཞེ་སྤང་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མཐོ་འཚོམ་བའི་རང་བཞིན་སྤང་བར་བྲ་བའི་སེམས་
བྱུང་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་མ་ཆགས་བ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་བ་དང་། ལྷིང་བརྗེ་བའི་རང་
བཞིན་གཉེན་པོའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་ལ་བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་
དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྦྱོམས་དང་། མ་རིག་པའི་ཁམས་
ཞེས་བྲ་བ་དྲུག་གསུངས་པ་ཡང་དང་པོ་ལྔ་ཚོར་བ་དང་དྲུག་པ་འདྲུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཚོས་
གྱི་ཁམས་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་ཚོར་བ་དང་འདྲུ་ཤེས་དང་འདྲུ་བྱེད་དང་རྣམ་བར་ཤེས་བའི་ཁམས་
བཞི་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ཚོས་གྱི་ཁམས་དང་བཞི་བ་སེམས་གྱི་ཁམས་བདུན་

གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། དེ་མ་པ་བཞིན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དེ་རོ་དང་སྣ་སྟེའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་བརྟུ་བཞི་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཁམས་བརྟུ་བཞི་དང་ཐ་མ་གསུམ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། འདིར་འགོག་པའི་ཁམས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །དེ་ནས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་རྒྱང་བའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་ངན་པ་དང་བར་མ་དང་གྲ་ཚོམ་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་དོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་ཚོས་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས། ཐ་མ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་རྗེས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ཁམས་བྱུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ལ་མཁས་ན་མཁས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཆུང་བྱ་དང་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དང་།

བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་བརྟུ་བཞིས་བསྐྱུས་སོ།།
དེ་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དག །
རྒྱས་དང་བསྐྱུས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། །
རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ། །
ལེགས་པར་དཔྱོད་ལ་བསྟན་པ་སྟེལ། །
བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༄ གསུམ་པ་ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ།

བརྒྱུད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཉི་ཤུ་ཚ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བརྗོད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
བརྒྱུད་ཡོད་དེ། བསྟན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། རྒྱུད་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་
དང་། རྗེས་དང་ལྡན་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་།
ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
བཤད་པ་དང་བརྒྱུད་དོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་༼ བསྟན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ ༽ཞེ།

ཚ་བ། བསྟན་ཡོད་འདི་ནི་གཟུགས་གཅིག་ལྟ། །

འོ་ན་ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་དུ་མེད་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།
ཁམས་བཙུག་པོ་འདིར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་ལྟ་བུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ནི་འདི་ནའོ་འདི་ནི་པ་གི་ནའོ་ཞེས་མིག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཙུ་བ། རྫོགས་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཟུ། །

ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཟུ་པོ་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིབ་པ་ལ་རྫོགས་
པ་ཡུལ་ལ་རྫོགས་པ་དམིགས་པ་ལ་རྫོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐྱིབ་པ་ལ་
རྫོགས་པའི་སྲིད་ཏེ། རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
སྲིད། ཡུལ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་མིག་གིས་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡུལ་བྱས་པ་ན་དེ་ལ་རྫོགས་
ནས་ཚོས་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དམིགས་པ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་
སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ན་དེ་ལ་རྫོགས་ནས་ཚོས་
གཞན་དམིགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

དེ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་རྟུགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་དག་གཅིག་གི་གོ་སར་
གཅིག་རྟུགས་པས། རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་སྐྱིབ་པ་ལ་
རྫོགས་པ་དང་། བདགས་པ་ལས་མིག་ལ་ཚུ་དང་སྐྱམ་ལ་རྫོགས་མི་རྫོགས་ཀྱི་ལྷ་བཞི་
དང་། མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་རྫོགས་མི་རྫོགས་ཀྱི་ལྷ་བཞི་འབྱུང་བས། མིག་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་གི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་རྫོགས་པ་དང་།
མཚུངས་ལྡན་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇིན་གྱི་གཞན་ལ་མི་འཇིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་
རྫོགས་པ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་
པའི་རྟུལ་ཕྲན་རྣམས་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་འོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྲིད། ཁམས་
ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པའི་སྲིད་རྫོགས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །འདིར་ཡུལ་དང་
དམིགས་པའི་བྱེད་བར་ནི། དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་གིས་འཇིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །

ཚ་བ། ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱུད་དེ་དག་ཉིད། །

གཟུགས་སྐྱེ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་གསུམ། ། ༢༩

ཡང་ཁམས་བཙུག་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་དོ་བོར་ལུང་དུ་བསྟན་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན། ཐོགས་བཅས་
སུ་བཤད་པའི་གཟུགས་ཅན་བརྒྱ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལས། གཟུགས་སྐྱེ་
གཉིས་ནི་དག་མི་དགོང་ཡང་འགྲུར་བས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་ལྷ་དང་བྱི་
རོ་རིག་བྱ་རྣམས་སོ། །ཁམས་གཞན་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་དག་མི་དག་ལུང་
མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་ནི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ག་དང་།
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱུད་ལས་སེམས་ཀྱི་
ཁམས་བདུན་ནི་གྲོགས་མ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཁ་ཅིག་
དོ་བོ་ཉིད་དང་ཁ་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་དང་ཁ་ཅིག་ཀུན་སློང་དང་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་དག་
བའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཚ་བ། འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྒྱ་བཞིའོ། །

བྱི་དང་རོ་དང་སྣ་དང་ནི། །

སྐྱེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། ། ༣༠

ཡང་ཁམས་བཙུག་པོ་འདི་དག་ལས་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ།
 གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ།
 ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཙུག་པོ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཁམས་སུ་
 གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་སྲིད། གཟུགས་
 གྱི་ཁམས་ན་ནི་བཅུ་བཞི་ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ནི་དང་རོ་དང་སྣའི་རྣམ་ཤེས་དང་
 ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ན་
 མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཁམ་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་
 སྲིད། འོ་ན་རེག་བྱ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་ཟས་མིན་
 བ་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམ་ཟས་སུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་མེད་ཀྱང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 གཟུགས་གྱི་རྟེན་འབྲུང་བ་དང་གོས་གྱི་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། ནི་རོ་ལ་ནི་
 ཁམ་ཟས་མིན་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་རྒྱལ་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ན་དགོས་པ་མེད་
 པའི་སྲིད། དེའི་སྲིད་སྣ་ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་མེད་པའི་
 སྲིད།

ཅུ་བ། གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི། །
 ཚོས་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས། །

ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་
 པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་སྲིད་དང་། གཟུགས་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་ཞིང་། གཟུགས་ཚམ་སྤངས་པས་དེ་ན་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་མེད་ལ། དེ་དག་མེད་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཁམས་ལྷ་ཡང་མེད་པའི་སྲིད། ཁམས་བཙུག་པོ་ལས་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་

ཟག་བཅས་སུ་ངེས་ཀྱང་།

ཚ་བ། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། ། ༣༡

སྦྱིར་ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་
དང་སོ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་དང་། ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྩུ་དང་
དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ལྡེ་བཅོ་ལྡེ་སོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་
ཡིན་ཏེ། སྒོམ་སྤང་ཡིན་པའི་སྦྱིར་དང་། ཟག་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར། དཔེ་
སྟོན་པ་རྣམས་ནི། དབྲ་བཅོམ་པའི་གཟུགས་གྱི་སྤང་སོ་དང་སྦོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་ཟག་
པའི་གཉེན་སོ་མིན་པ་དང་ཟག་པའི་རྟེན་མིན་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པས་སྤང་སོ་གསུམ་པ་
མི་སྦྱིད་པའི་སྦྱིར།

གཉིས་པ་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི།

ཚ་བ། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། །
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྡེ་ཡིན། །

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་གྲོགས་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་
དང་བཅས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྡེ་སོ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སྦྱིར་
བསྐྱུས་ཤིང་རྩིང་ཞིབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྦྱིར། དེས་ན་འདི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་

ཡིན་པས་འཆད་པ་ན་འདི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་པོ། རྟོག་དང་དབྱེད་
དང་བཅས་ཁོ་ན། །ཞེས་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་གྱི་དང་པ་དག་གིས་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་ནི་
རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་པོ། །ཞེས་དཔེར་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

ཅུ་བ། ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །

ཐ་མ་ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་
བཅས་ཤིང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ཅམ་དང་། རྟོག་པ་
ཡང་མེད། དབྱེད་པ་ཡང་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རྟོག་
དབྱེད་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་ལྔ་ན་རྣམས་ནི་གྲོགས་སུ་རྟོག་དབྱེད་
ངེས་པར་ཡོད་པས་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་གྲོགས་སུ་དབྱེད་པ་ངེས་པར་
ལྡན་ལ། བྱུང་བར་ཅན་རྟོགས་པ་སྤངས་ཤིང་དབྱེད་པ་ངེས་པར་ཡོད་པས་རྟོགས་མེད་
དབྱེད་ཅམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་དབྱེད་པ་དང་།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་
ལྔ་ན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། རིམ་པ་ལྟར་དབྱེད་པ་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དབྱེད་སྤངས་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྔ་ན་མིན་པ་
དག་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པས་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་དོ།།

འོན་ཀྱི་དཔྱོད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པར་འགྲུར་ཏེ། དཔྱོད་པ་ལ་
དཔྱོད་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་དང་སོ་མན་ཆད་གྱི་དཔྱོད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་
ངེས་པར་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་གྱི་འོན་གྱིང་མདོ་ལས་
རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་པ་
དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པར་མངོན་ནས། ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ།།

ཚ་བ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་སྤངས། ། ༣༡

ལྷག་མ་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཙན་བརྩུ་སོ་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་མིན་
པས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
ལྷ་སོ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན། མདོ་ལས། དག་སློང་དག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སློབ་སོ་
ཤེས་ཀྱི་སློབ་སོའོ་སྣམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
མི་འགལ་ཏེ།

ཚ་བ། ངེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་བྲན་པའི། །
རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག།

སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་ངོ་སོ་ཉིད་དང་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་རྟོག་པ་དང་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སློ་ལཱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
བར་བཤད་པ་མིན་ནོ། །ཁོ་ན་རྟོག་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་། །
 ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉིད། ། ༣༣

དང་པོ་ནི་སེམས་རྒྱུང་གི་ནང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་
སྲུ་བྱ་བའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་བུ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་བྱ་བ་མིང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་བྱ་བ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཉིད་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་བ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་རྒྱུང་བ་དང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པའོ།།

གསུམ་པ་དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྗེ་ནི།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་། དེ་ལས་
གཞན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །
 ཚོས་ཀྱི་སྤྱེད་ཀྱང་ །།

སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་དམིགས་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱེད་སེམས་ལས་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ལྷག་མ་སྤྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་མཚུངས་
ལྡན་མིན་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱུབ་པོ། །དེ་དག་ལས་ཟེན་པ་ནི་དུ། མ་ཟེན་པ་ནི་དུ།
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། མ་ཟེན་དགུ། །
བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྒྲ། །
དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། ། ༣༧

གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པ་ནི་དགུ་ཡིན་ལོ། །དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་
བཅས་སུ་བཤད་པའི་སེམས་ཁམས་བདུན་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་སྟེན་དང་བཅས་པ་སོགས་
མེད་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྒྲའོ། །ཁམས་གཞན་མིག་སོགས་ལྟ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་རོ་རེག་བཞི་སྟེ་དགུ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཟེན་མ་ཟེན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་པོ་ལྟ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ད་
ལྟར་བྱུང་བ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཟེན་པ་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་འདས་མ་
འོངས་ན་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་བཞི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་
ཡང་། ཅུ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་དང་དང་ཁ་སྐྱ་དང་སེན་མོ་དང་བཤད་གཅི་དང་མཆིལ་
མ་དང་སྐབས་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཟེན་
པའོ། །འདིར་ཟེན་པའི་དོན་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་མན་གཏོད་བྱས་པས་ཚོར་བ་
བདེ་སྐྱབས་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་གྱི་དངོས་པོར་གཟུང་
བ་སྟེ་འདིག་ཉེན་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་གང་བཟོད་པའོ། །

སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་། ཟེན་པ་ནི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ།
ཕན་ཚུན་མ་ཐུན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཉེན་གྱི་
དངོས་པོར་ཉེ་བར་གཟུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མིག་
སོགས་དབང་པོ་ལྟ་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བས་བཏགས་པ་ཡིན་
ཏེ། འདས་པ་ནི་འགག་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མེད་ལ།

དངོས་མེད་དབང་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་ཕྱང་པོ་ལྷ་པ་
ལས་ཀྱང་མིག་སོགས་ལྷ་ཟེན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་ཅིང་། བྱེ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལས་
འདི་དག་གཉིས་སུ་མ་བསྟན་ཉམ་ཞེ་ན། བསྟན་མོད་ཀྱི་དེ་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་
པ་ནི་ཟེན་པ་མིན་པར་མ་བཟོད་དེ། དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །མེད་པ་ནི་ཟེན་པ་འཇགས་ མ་ཟེན་
པར་ཡིན་པར་བཟོད་དུ་མི་རུང་དོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་རང་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེན་པ་ཉིད་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་དབང་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟེན་པ་ཡིན་པས་ན། མ་
ཟེན་པ་དགུ་དང་། ཟེན་པ་ལྷ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་
རིགས་པར་མངོན་ནོ། །ཡང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་ནི་དུ། དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རེག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །
ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི། །
འབྱུང་གྱུར་ཚོས་ཁམས་སློབས་གཅིག་ཀྱང་། །

དེ་དག་ལས་རེག་བྱ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་
ཡིན་ཏེ། ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་འབྱུང་བ་
ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་
བ་ལས་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཁམས་ཀྱི་སློབས་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་གྱེད་མ་
ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ།
དེ་ནི་རྣམ་རིག་གྱེད་མིན་བཟོད། །ཅེས་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་

མ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། རིག་བྱེད་མིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་
འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ།

འདྲིར་བརྩམ་པ་སངས་རྒྱལ་སྣ་སྟེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བརྩམ་པ་ཅམ་
ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་བཞི་ཉིད་དང་དེ་དག་
ཀྱང་སྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ལ། སྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མིག་ལ་སོགས་པས་སྣ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲིན་ཅིང་།
ལུས་ཀྱི་དབང་སོས་ཀྱང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲིན་པའི་སྤྱིར་དང་།

མདོ་ལས་དགོ་སློང་དག་མིག་འདི་ནི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་སོ་
བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། གཟུགས་དང་བ། གཟུགས་ཅན་བརྩམ་པ་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་
བཅས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

མདོ་ལས། གང་མིག་གི་ཤེད་པོར་བྱ་བ་སྣ་བ་དང་མཁྲུང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབང་སོ་དང་ཚོགས་པའི་དབང་རྟེན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགོ་སློང་
དག་མི་འདི་ཁམས་བྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་གཞི་བརྩམ་
པའི་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་
ཤེས་ཉིད་སེམས་ལས་བྱུང་བའང་མིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པའི་ཚོས་
ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁམས་བཙེ་བརྒྱུད་ལས།

ཅེ་བ། གཟུགས་ཅན་བརྩམ་པའོ། ། ༣༥

མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་བརྩམ་པའི་གཅིག་ཏུ་རྩལ་སྣ་རབ་

བསགས་པའོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་བསགས་པ་མིན་ལོ། །ཡང་དེ་དག་ལས་གཙོད་བྱེད་སྟེ་
རེ་ལྷ་བྱ་ནི་གང་། གཙད་བྱ་ཤིང་ལྷ་བྱ་ནི་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཙོད་བྱེད་གཙད་པར་བྱ་བ་ཉིད། །
སྤྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་ཡིན། །

གཙོད་བྱེད་སྟེ་ལྷ་བྱ་དང་གཙད་པར་བྱ་བ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་སྤྱི་
རོལ་གྱི་ཁམས་གཟུགས་དེ་རོ་རེག་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་རྣམས་ནི་འོད་
ལྷར་དྲངས་པས་གཙོད་བྱེད་མིན་ལ་གཙད་བྱའང་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བ་དུམ་བུར་བྱ་བ་ལ་བརྗོད་ན། དབང་པོ་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བའི་རྒྱན་གཉིས་སུ་
བྱར་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་བཙད་པའི་ཡན་ལག་ལ་དབང་པོ་མེད་པའི་
སྤྱིར། འོན་ཀྱང་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་མོ་བཙད་པ་ན་དེ་དག་གིས་རེག་བྱ་འཛིན་པར་ངེ་
ལྷར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཙད་པའི་རྣ་བའི་ཚེ་མོ་ལ་སོགས་པས་ནི་རེག་བྱ་མི་འཛིན་གྱི། དེ་
དག་འབྲུང་བ་ན་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བས་རྒྱས་བྱུང་གི་དབང་
པོ་སྦྲར་སྦྲེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མིད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚུགས་མ་བཙད་པ་འགྲུལ་བའང་
རྒྱང་གིས་ཡིན་གྱིས། དབང་པོ་དང་སེམས་པས་མིན་ཏེ། རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །སྤྱི་ལ་ནི་རྒྱན་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁམས་ཐོགས་མེད་བརྒྱད་ནི་ལུས་མེད་པས་
འདུས་པར་མི་གནས་པས་གཙོད་བྱེད་དང་གཙོད་བྱ་གཉིས་ཀ་མིན་ལོ། །

ཙ་བ། དེ་བཞིན་སྟེག་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ། །
སྟེག་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྟེ། ། ༣༦

རི་ལྷུང་སྤྱིར་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དག་གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་གིས་འཇམ་བར་བྱེད་པའང་བཞི་
པོ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །སྐྱེག་པར་བྱེད་པ་དང་གཞལ་བར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ནི། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། སྐྱེག་པར་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཁོ་ན་དང་གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི་ལྷིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཉིས་
ཀའང་རེག་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རེག་བྱ་ཁོ་ན་མིན་ལ་འོན་ཀྱང་སྤྱི་
རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་མི་མཐུན་པར་སྤྲོད།

བཞི་པ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི།

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རྣམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ནི་དུ། མ་བྱུང་བ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྣམ་པར་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། །
 རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལྷ། །

མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཁམས་ལྗེ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྒྱས་
པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གྱི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བས་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ནང་གི་
དབང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། མཐོ་རིས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་དགོ་བའི་
རྣམ་སྐྱེན་དང་། རན་སོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་མི་དགོ་བའི་རྣམ་སྐྱེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཁ་ཟས་དང་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་གཉིད་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་རྒྱས་
པའི་རྒྱ་བཞི་གང་རུང་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ཚངས་སྤོད་དང་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ལྗ་
ཡིན་ཟེར། ལྷོ་བ་དཔོན་ནི་ཚངས་སྤོད་གྱིས་དབང་པོ་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་
གྱི་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་གསུང་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ན་རྣམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་

བར་སྐྱོན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་ན་རྣམ་པར་སྐྱོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་
མངོན་པར་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྩ་ལ་བ་ལང་གི་ཤིང་རྩ་ཞེས་
བཛོད་པ་བཞིན་ལོ།།

རྒྱ་ལས་པའི་རྒྱ་བཞིན་ནི་ཟས་དང་བསྐྱུ་མཉེ་དང་ཟིལ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བྱ་
བ་དང་། གཉིད་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རྒྱ་ལས་པ་ལས་
བྱུང་བའོ། །གལ་ཏེ་ནང་གི་ལྷ་ལ་རྒྱ་མ་ཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བྱུང་བ་
གཉིས་ཁོ་ནར་མི་འཐད་ལ། མེད་ན་ནི། ཐ་མ་གསུམ། སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
པར། ལྷུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཛོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་གཏོགས་
པའི་འདུས་བྱས་གཞན་ནི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་
འགའ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་འདྲུང་བའི་རྒྱ་
མ་ཐུན་ཡོད་པས་སྐྱོན་སྤྱི་མ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་ལས་བྱུང་
བ་གསུམ་པ་མེད་པས་སྐྱོན་སྤྱི་མ་ལས་གོལ་བ་ཡིན་ལོ།།

ཅ་བ། སྤྱི་རྣམ་སྐྱོན་ལས་སྤྱིས་མིན།

སྤྱི་ཁམས་ནི་རྣམ་སྐྱོན་ལས་སྤྱིས་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་སྐྱོན་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་
ནི་ཚད་ནས་མཚམས་མི་སྤྱིར་ཞིང་། འདོད་པ་ཅ་མ་གྱིས་མི་འདྲུང་བའི་སྤྱིར། འོ་ན།
གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

- དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྤྱི་གདངས་ཀྱི་མཚན། །
- གང་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མཉན་པར་གྱིས། །
- ཚིག་རྒྱབ་དང་ནི་བཀྲལ་བ་རྣམ་སྤངས་པས། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོན་པའི་གསུང་རྣམ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་ཐོན་ཚེགས་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་སྟོན་པ་བཟང་ལྡན་གྱི་ངོ་སྟོན་པའང་སྟོན་སངས་རྒྱལ་འཁོར་བ་འདི་ག་གི་མཚན་རྟེན་ལ་དེ་ལ་བྱ་བུ་ལ་བ་དང་། ལུ་བྱུག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤངས་ལ་སེམས་དང་བས་སྐྱད་སྟོན་ལུང་སྟེ་སྟོར་བ་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཉི་འོག་པ་ན་རེ། ལས་དེ་དག་ལས་རྣམ་སྟོན་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་འབྱུང་བ་དག་འགྲུབ་ལ། དེ་ལས་ནི་གསུངས་ཚངས་པའི་སྐྱེད་བྱུངས་ལྟར་སྟོན་པ་འབྱུང་བས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་འདོད་ལ། ཁ་ཆེ་བ་ནི། ལས་ལས་རྣམ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་བྱུང་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གསུང་དབྱངས་འབྱུང་བས་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་འང་དེ་དག་ལས། བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ཅན་གྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚད་ནས་མཚན་མི་སྟོར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ལ་རྒྱལ་བྱུང་དང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོས་ཤིག།

ཅེ་བ། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམ་སྟོན་སྐྱེས། ། ༣༧
ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱུད་གཞན་རྣམ་གསུམ། །

སེམས་གྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་གྱི་ཁམས་ཉེ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཁམས་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་སྟོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཛོད་གནས་དང་པོ།

རྒྱས་བྱུང་ནི་མེད་དེ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསགས་པར་མི་གནས་གཟུགས་ཅན་རྒྱས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ལྷག་མ་གཞན་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་ནི་རྣམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། རྒྱས་བྱུང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱས་
བྱུང་དང་། རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་
བསྐྱུས་པ་རྣམས་རྒྱ་མ་ཐུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རྣམས་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བཤད་པ་ནི།

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་

ཙ་བ། རྣམ་དང་ལྷན་ཅིག་ །།

གཅིག་ཏུ་རྟག་ཅིང་བརྟེན་པའི་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོར་ཡོད་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་
ཁམས་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ནི་རྟག་ཅིང་བརྟེན་
པར་གནས་པ་དང་། རོན་བྱེད་བྱས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་
པ་བཞི་ལས་འདིར་ནི་དང་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་
རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་རྟག་ཅིང་བརྟེན་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་སོ། །ཡང་
ཁམས་དེ་དག་ལས།

ཙ་བ། ཐ་མ་གསུམ། །

སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་ །།

སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་
པའི་ཐ་མ་ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཟབ་མེད་གསུམ་ནི་འདིག་རྟེན་

པའི་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས། ཟག་མེད་སྡོན་དུ་མ་སོང་བས་སྐལ་
མཉམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རྒྱ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ་སྤྱིག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་བྱ་རྩོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
པས་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི། རྒྱ་
མཐུན་ལས་བྱུང་ནམ་སྟོན་སྟེས། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད། ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏང་བ་
ལ་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་དང་། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ནི་བྱུང་བ་གསུམ་ག་མིན་པའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། མིག་དང་ནི། །
རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། ། ༣༩
སྟན་ཅིག་དུ་ཡང་འཛོལ་བ་ཡོད། །

གང་མིག་གི་ཁམས་དང་མི་སྟན་པ་ལས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་གསར་དུ་ཐོབ་བཅའེ་ན། འདི་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་མིག་
དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་ཞེས་པས་སྤྱི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་
ཏེ། དེ་ལས་སྤྱི་དང་པོ་ནི་འདོད་པར་སྐྱེས་པ་རིམས་ཀྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་།
གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཛོལ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དང་
པོ་ནི་མིག་ཤེས་དག་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤར་ཐོབ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཉིས་པ་
ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། མིག་གི་
དབང་པོ་ནི་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱི་གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་པ་དག་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང། བསམ་གཏམ་གཉིས་པ་ལ་
སོགས་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏམ་དང་པོའི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་
མཚམས་སྐྱར་བའི་ཚེ་ན་སྟེ། དང་པོ་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ་དག་དབང་པོ་ཚང་བ་ཅན་
ཡིན་པས་མིག་སྒར་ནས་ཡོད་པའི་བྱིར་དང། བྱི་མ་ནི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་
བ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་ཀྱང་མིག་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། རྗེ་ཀླ་
ལས། མིག་གི་ཁམས་དང་ནི་སྒར་མེད་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ནི་བར་མ་ཆད་པས་
ཐོབ་ཟེན་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར་རོ།

ལུ་གསུམ་པ་ནི་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་
པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏམ་དང་པོར་སྐྱེས་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་སྒར་དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བ་
ན་བར་སྲིད་པ་ནི་དབང་པོ་ཚང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང། མིག་ཤེས་དགོ་བ་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འང་གནས་སྐབས་དེར་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ།

ལུ་བཞི་པ་ནི་ཡང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །གཞན་
ཡང་། ཡང་གི་སྐྱས་འགྲེལ་པ་ལས་བསྟན་པའི་ལུ་བཞི་དང། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་
ཤེས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པར་བརྒྱུད་བར་འཆད་དོ། །ཡང་དེ་དག་ལས།

རྩ་བ། ནང་གི་བརྟུ་གཉིས་གཟུགས་ལ་སོགས། །
 མ་གཏོགས་ །།

ནང་གི་ཡིན་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་གཉིས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག་མ་གཏོགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ལྷོག

དྲུག་ནི་སྤྱི་ལོ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །འདྲིར་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་དག་ནང་དང་།
མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་པལ་ཆེ་བ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་དག་སྤྱི་ཡིན་པས་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པར་རིགས་མོད་གྱི། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་མཆེད་དྲུག་ཅེས་
གྲགས་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་བཤད་པར་མངོན་ནོ།།

འདྲིར་སྤྱི་ནང་གི་དོན་ནི། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་དང་བསྐྱུས་པ་
ལ་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱིས། །བདག་ཡོད་མེད་ལ་ནང་དང་སྤྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་རོལ་བས་
ཀུན་ནས་བརྟགས་པ་ལྟར་མིན་ནོ། །ལུང་སིལ་བྱ་ལས།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱིས། །

གཞན་ནི་སྤྱི་ཞེས་མགོན་དུ་འགྱུར། །

མཁས་པས་བདག་ཉིད་ཤེས་ཏུ་ནི། །

དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་སེམས་ལ་བདག་གི་སྤྱི་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་
འཇུག་ཐོགས་སྤྱི། །གཟུང་བར་དཀའ་ཞིང་སྤྱིར་དུ་འཇུག། །གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཇུག་
བྱེད། །སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྤྱི། །སེམས་སྤུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འབྲེན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། །ཡང་ཁམས་བཙུན་པོ་དེ་དག་ལས།

ཚ་བ། ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །

སྤྱིན་པ་དང་བཅས་ །།

ཚོས་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གང་ཞེས། །རང་
གི་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །འཕགས་པའམ་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ཡང་རུང་སྤྱི་དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་

རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྲིད། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་བས།
ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་ལུལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རང་གིས་
ཤེས་བ་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
འགྱུར་བའི་སྲིད་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྐྱབས་འདོད། རང་རིག་འདོད་ན་ནི་དེ་ཡང་འགྱུར་བའི་
སྲིད། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པར་ན་ཚོས་
ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཉག་ཏུ་སྟེན་བཅས་ཡིན་ལོ།།

ཅ་བ། ལྷག་མ་ནི། ། ༣༩
དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །
གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། །

ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གང་
ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པའི་སྲིད། ཀྱང་ཞེས་པས་སྟེན་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་
ཏོ། །སྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁམས་གང་ཞིག་། རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་
མཚུངས་དང་། བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། མིག་གང་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་
པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྟེན་བཅས་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཀྱི་བར་དུའང་དེ་
བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དང་མཚུངས་པ་ནི་མིག་གང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་
འགགས་པ་དང་། འགག་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་
བཞི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་དག་ཟེར་ལ། ལུ་བ་སྲོགས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་
རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ལྷར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་བཞིན་
དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྷ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ།།

སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེན་བཅས་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་
མཚུངས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དག་རང་གི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྲིད། དེ་
ཡང་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཁམས་དུག་ནི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་
པ་གཅིག་གིས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མི་སྲིད་པས། གང་གཅིག་གི་སྟེན་བཅས་དང་དེ་
མཚུངས་ཡིན་པ་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་འད་སྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། གཟུགས་
ནས་རེག་བྱའི་བར་ཁམས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། རྫོགས་དང་། གྲུད་དང་། ར་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
གཅིག་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་མང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
པའང་སྲིད་པས། དེ་དག་སྤུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་སྟེན་
བཅས་དང་། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལོ།།

ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་མ་སྤང་བ་འདྲིན་པས་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་སོགས་
པ་སྤང་ནས་འདྲིན་པས་ལྟ་སྐྱེན་གྱི་དབང་པོས་འདྲིན་པ་དེ་དག་མཚོན་སྐྱེན་གྱི་དབང་
པོས་མི་འདྲིན་པས་སྤུན་མོང་བ་མིན་པའི་སྲིད། མིག་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གལ་ཏེ་ལྟ་སྐྱེན་གྱི་སྤྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་
སྤང་ན་དེའི་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་ལ། ཡང་མཚོན་སྐྱེན་གྱི་སྤྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
པ་དང་སྤང་ན་དེའི་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའང་སྐྱེད་ཀྱིས། གང་ཟུག་གཅིག་ཁོ་ནའི་
སྤྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། སྤྱི་ནང་ན་གནས་
པའི་སྲིད་བུ་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའང་སྐྱེད་པ་སྲིད་པས་གང་
གི་སྤྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤང་བ་དེ་ཁོ་ནའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་
ངེས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ།།

དེས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤུན་མོང་བ་མིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་གིས་
བཞག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུ་སྤུན་མོང་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་དུ་མའི་དབང་
གིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །འདྲིར་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ལ་སྟེན་

མཛོད་གནས་དང་པོ།

བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི། རྗེ་བྲག་སྐྱ་བས་མ་འོངས་པ་
མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གོང་མ་རྣམས་དེ་མི་འདོད་
པས། ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་ཕུང་བོ་ལྟ་བུ་སོགས་ལས་དངོས་སུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་
ནང་གི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་སོ་ཉིད་ལ་སྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་བཤད་ལ་ཁམས་
གཞན་ལ་དེ་གཉིས་མ་བཤད་མོད། རྒྱགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཀྱི་
ཁམས་དང་བརྒྱད་ནི་སྟེན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ལྟ་
ནི་སྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་འགྲུང་ཉེ།

རྗེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱབ་མོང་མིན་པར་
གཅིག་གི་སྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་ཡིན་པས། འདི་དག་ནི་སྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་
མཚུངས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་སྟེན་པ་མཚུངས་པ་
དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པ་གཞན་མེད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ལ་ནི་སྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་མི་
བཛོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ ། མཚོང་སྐྱང་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་ ། ཉི།

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོམ་སྐྱང་ཡིན་པ་དུ། མཚོང་སྐྱང་ཡིན་པ་དུ། སྐྱང་བྱ་
མིན་པ་དུ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བཅུ་ནི་སྐྱོམ་པས་སྐྱང་བྱ་ཡིན། །
ལྟ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། ། ༤༠

མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་སྐྱོམ་པས་སྐྱང་བར་བྱ་བ་ཁོ་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ལྷོག

ན་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་དེ་
དང་འབྲེལ་བའང་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མིག་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཡང་སློམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སློམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་པ་སོགས་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅུ་
ཙ་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་
སྤྱི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སློམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་
གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་བ་དག ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ངན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་དག་ནི་
ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པས་ན་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་
ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་འགོག་པ་ནི།

ཙ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན།

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །

གཉེན་བོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཉམས་འགྲུབ། །

ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ས་མ་འཕྲོས་ཀྱང་གཏོང་བར་
བཤད་པས། གཤམ་ཏེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཇིག་

ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལས།
སོ་སོ་ཡི། སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ་དེ་ཐོབ་དང་། ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་སྐྱེ་
བའི་ས་འཕོས་པས་གཏོང་གི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་གཏོང་བར་བཤད་
པ་དང་འགལ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་བས་དགེ་བའང་མིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟུན་
ཡིན་ནོ། །ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མིན་
ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་དེའི་རྗེས་
འབྲང་དང་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་ངན་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་དེར་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་མི་དགེ་བའོ།།

རྩ་བ། གཟུགས་མིན་དུག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན། །

དུག་པ་ཡིད་ཤེས་མིན་པ་ཉེན་དབང་པོ་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་དེའི་འཁོར་གང་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བདུན་པ་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི།

ཡང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་ལྟ་བ་ནི་དུ། ལྟ་མིན་ནི་དུ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མིག་དང་ཚོས་གྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི། །

ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད། ། ༡།

མིག་དང་ཚོས་གྱི་ཁམས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཅེ་ལྟར།

ལ་ལྟ་བུ་དང་། དུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་སྲོགས་གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། འདིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། སྲོབ་པའི་ལྟ་བུ་དང་། མི་སྲོབ་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྒྱག་པ་ནི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་དེ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ལ་ལྟ་བུ་ན་རིམ་པ་ལྟར། སྲིན་དང་བཅས་པ་དང་སྲིན་མེད་པའི་མཚན་མོ་དང་། ཉོན་མོ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཆེས་གསལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅེ་བ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་སྒོ། །
 ངེས་རྟོག་མེད་སྲིད་ལྟ་མ་ཡིན། །

འདིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་སྟེ་ཤེས་རབ་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཅོ། །འོ་ན། མིག་ཀྱང་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཐལ། ངེས་རྟོག་མེད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་མངོན་རྟེན་བཅས། །
 དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། ། རྟེན་པ་
 གང་སྲིད་བར་དུ་ཚོད་པ་ཡི། །

གཟུགས་ནི་མཛོད་བ་མིན་སྲིད་ལོ། །

མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཛོད་བའི་སྲིད་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་བར་རྟོག་པའི་
སྲིད་མིན་ནོ། །མིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོད་ངམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་རྟེན་བ་དང་བཅས་པའི་
མིག་གིས་མཛོད་གི་དེ་དང་མཚུངས་པས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཁོ་ནས་མཛོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཛོད་
བ་མིན་ཏེ། གང་གི་སྲིད་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཛོད་ན་དེ་ནི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཅིག་པ་
ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཚོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཛོད་བར་འགྱུར་ན། ཅིག་པ་ལ་སོགས་
པའི་སློབ་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པའི་གཟུགས་ནི་མཛོད་བ་མིན་པའི་སྲིད། ལོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མདོ་སྟེ་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཛོད་ཡང་བསྐྱབས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་ལ་རྒྱ་མ་ཚང་ན་རྣམ་
ཤེས་མི་སྟེ་ཡང་། རྒྱ་ཚང་ན་མཚིང་བུ་དང་རྒྱ་དང་ཤེས་དང་ལྷང་ཚེར་ལ་སོགས་པས་
ཚོད་པ་ལ་འང་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བའི་སྲིད།

ཅུ་བ། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །
མཛོད་སྟེ་གསལ་བར་མཛོད་སྲིད་རོ། ། ༤༣

མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་གཟུགས་མཛོད་སྟེ། མིག་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་
ལས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པ་གསལ་བར་མཛོད་བའི་སྲིད། ཀྱང་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
མཛོད་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་མིག་ལ་སོགས་པས་ལུལ་དང་སྤང་ནས་འཛིན་ནམ་མ་སྤང་པར་
འཛིན་ཞེ་ན།

ཚུ་བ། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི། །
ཡུལ་དང་མ་སྟད་གསུམ་གཞན་དུ། །

མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དང་མ་སྟད་པར་འཛིན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་
ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྣ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། རང་དང་འདབས་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་
མི་འཛིན་ཅིང་ཡིད་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྣ་སྣ་ལུས་གསུམ་གྱིས་དེ་ལས་
གཞན་དུ་ཡུལ་དང་སྟད་ནས་འཛིན་ཏེ། རང་དང་འདབས་ཆགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་
སྣོས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན། མིག་གིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་དང་བར་དུ་ཚོད་པའི་
གཟུགས་མཚོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ། ཁབ་ལེན་གྱིས་དོ་འཕྲུལ་ཡང་ཡུལ་
དུང་བ་ན་གནས་པ་འཕྲེན་གྱི། མི་དུང་བ་ན་གནས་པ་མི་འཕྲེན་པའི་སྤྱིར།

ཚུ་བ། སྣ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །
ཡུལ་ནི་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད། ། ༩༩

སྣ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད་དེ། ཡུལ་དང་སྟད་
ནས་འཛིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། མིག་རྣ་གཉིས་གྱིས་མཉམ་མི་མཉམ་ཅི་རིགས་པ་འཛིན་
ཅིང་ཡིད་ནི་མ་རེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

ཚུ་བ། བ་མའི་རྟེན་འདས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །
དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་ཡིན། །

ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཡིན་ལ།
འདུག་ཤེས་ལྡེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཡིད་
གྲང་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་
པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱ་བཞི་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་
ལ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མིན། མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་མིག་
ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་རྟེན་མིན། མིག་ཤེས་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཡིད་གཉིས་
ཀ་ཡིན། གཟུགས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་
མིན་པ་ནི་མེད་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྤྱ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་དེ་
མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ཡང་རྟེན་མིན་ལོ། །འོ་ན་འདུག་ཤེས་ལྡེ་པོ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་
ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་དུ་འཛོག་ ཡུལ་རྟེན་དུ་མི་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། དེ་དག་གྲུར་པས་འགྲུར་ཉིད་ལྱིར། །
 རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ། ༡༥

འདུག་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུག་ཤེས་རྣམས་
མིག་སོགས་གསལ་མི་གསལ་ལས་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྲུར་བ་དང་། མིག་སོགས་
དག་གྲུར་པས་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འགྲུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྱིར་ཏེ། བན་གཞོན་གྱིས་བདེ་
སྤྱུག་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བའི་ལྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཚད་ཡིན་ན། །
 ཚུར་ཤོག་བྱ་ཚོན་བསྟེན་པར་གྱིས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་ཚོན་གྱི་མིག་ནི་རང་བཞིན་གསལ་བས་གཟུགས་

མི་གསལ་ཡང་དབག་ཚད་དུ་མས་བར་དུ་ཚོད་པ་ལ་ཡང་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། རྣ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལའང་དེ་དང་འབྲ་བས་དབང་སོ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་གསལ་མི་
གསལ་དུ་སྐྱེའི། གཟུགས་སོགས་འགྱུར་བས་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་འགྱུར་བར་མ་
ངེས་པའི་སྲིད། དེས་ན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལོ།།

ཅ་བ། དེ་སྲིད་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་སྲིད། །
 དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྟན། །

འཇུག་ཤེས་དེ་དག་ལ་མིག་སོགས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་མིག་
སོགས་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་རྣམས་འཇུག་ཤེས་
རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དེའི་
སྲིད། དབེར་ན། ར་སྐྱ་དང་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་ཞེས་པ་བཞིན་ལོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་
སྐོ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་མོང་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་སྲིད་དེ་དག་གིས་ནི་མ་བསྟན་ཏོ།།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་སྲིད། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་
དབང་སོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཡང་གལ་ཏེ་ལུས་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིག་ལ་
སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་ན།
ལུས་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ས་གཅིག་
གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའང་ཡོད་དེ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིད། ལུས་ལ་
ཞེས་སོགས་སྐོས་སོ། །ལུས་ནི་འདྲིར་རྟེན་ཁོག་པ་ལ་འདོད། དེ་ལ་མིག་སོགས་ལྗ་དང་
གཟུགས་སྐྱ་རེག་བྱ་གསུམ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། མིག་རྣ་ལུས་ཀྱི་

རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའི་ས་པ་དང་། སྤྱི་རོ་དང་སྣ་
སྤྱིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་ས་པ་ཁོ་ནའོ།།

ཙུ་བ། ལྷུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། །
 མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། ། རྟེན་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ །།

དེ་ལ་གོང་མའི་ལྷུས་ལ་འོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་མིག་
མཚོག་ཡོད་པས་འོག་མའི་མིག་གིས་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རང་གི་ས་
པའང། གོང་མའི་ས་པའི་མིག་གི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །འོག་མའི་མིག་གི་ལྷུས་ནི་ས་གོང་མའི་
གཟུགས་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་གཟུགས་ནི་སྤྱི་བས་དེས་དེ་མི་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་
རང་གི་ས་པ་དང་འོག་མའི་ས་པའི་གཟུགས་ནི་གོང་མའི་མིག་གི་ལྷུས་ཡིན་ནོ། །ས་གོང་
མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ས་འོག་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་
རྣམ་ཤེས་མཚོག་ནི་འོག་མའི་མིག་དམན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་འོག་ས་
དང་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

འོག་མའི་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཞེས་པའང་འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་རྣམ་ཤེས་མཚོག་ཡོད་པས་དགོས་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་སྣོ་སྤྱིའི་རྣམ་ཤེས་
མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཟུགས་
ལ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་
གང་དུ་གཟུགས་མཐོང་ལ། ལྷུས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་

ཅིང་ག་ལྟགས་མཐོང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། དེ་ཡི་ག་ལྟགས། །

ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །

མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིས་ག་ལྟགས་ནི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་
ཤེས་དེ་ཡིས་ག་ལྟགས་ནི་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་ག་ལྟགས་ཀྱི་མཐོང་བའི་
སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་འདོད་དེ། འདོད་པའི་མིག་
གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རང་སའི་ག་ལྟགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་གོང་མའི་ག་ལྟགས་མཐོང་བ་ནི་
མིན་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱེལ་བའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྟེ། དེས་ན་འདིར་ནི་བསམ་གཏམ་
དང་པོའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་མའི་སའི་ག་ལྟགས་མཐོང་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའོ།།

རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པའི་ག་ལྟགས་མཐོང་བར་མ་ཟད་རྟེན་ལུས་ཀྱི་འང་
ག་ལྟགས་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ཞིང་རྟེན་གྱི་དོ། ག་ལྟགས་
ནི་འདོད་པའི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་གོང་མའི་ས་པ་མཐོང་། བསམ་གཏམ་དང་པོ་ནས་
གསུམ་པའི་བར་གྱི་ལུས་ལ་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་ག་ལྟགས་མཐོང་། བསམ་
གཏམ་བཞི་པའི་ལུས་ལ་ནི་རང་ས་དང་འོག་སའི་ག་ལྟགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་དོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་དང་བསམ་གཏམ་དང་
པོའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད། བསམ་གཏམ་དང་པོའི་ལུས་ལ་ནི་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་
ན་སྐྱེད་པར་བྱེད། བསམ་གཏམ་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ལ་ནི་འོག་མ་བསམ་གཏམ་
དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་
དུ། །ཞེས་བྱ་བའང་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ།།

ཙ་བ། རྣ་བའང་དེ་བཞིན་གསུམ་དག་ནི། །
 ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་བ་ཉིད། ། ར།

དེ་ལྟར་མིག་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་བའང་དེ་བཞིན་དུ།
 ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣ་བ་མིན། །
 རྣ་བས་གོང་མའི་སྐྱ་མ་ཡིན། །
 རྣམ་བར་ཤེས་བའང་དེ་ཡིས་སྐྱ། །
 ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །

ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །སྐྱ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ནི་
ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དབང་
པོ་དང་སྤང་བས་འཛིན་བས་ཚོད་བ་དང་རིང་བའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། །
 རང་གི་ས་ཡིད་མ་ངེས་ཏེ། །

དེ་ལྟར་སྤྱིར་བཏང་ནས་དམིགས་གསལ་ནི་ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རེག་
བྱ་ནི་རང་གི་ས་བ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་བ་ནས་བཞི་བའི་
བར་དུ་སྐྱེས་པ་དག་རེག་བྱ་འཛིན་ན་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་བ་དང་། འདོད་
བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དག་རེག་བྱ་འཛིན་ན་རང་གི་ས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ནི་ས་མ་ངེས་ཏེ། རེས་
འགའ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་བ་དང་། རེས་འགའ་མི་མཚུངས་བའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤམ་པ་ལོ། ། ཡང་
ཁམས་བཙོ་བརྒྱུད་ལས།

ཚ་བ། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་ཡི་ལྷ། །

རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་གྱི་སྤྱི་ཡི་
སྤྱི་མཆེད་ལྷ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ལྷག་མ་ཁམས་བརྒྱུ་གསུམ་ནི་སྤྱི་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་
བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། ། ཡང་ཁམས་བཙོ་
བརྒྱུད་ལས།

ཚ་བ། འདུས་མ་བྱས་ཚོས་རྟོག་པའོ། ། ༡༦

ཚོས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པས་
རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གཞན་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟོག་པའོ། ། ཡང་ཁམས་དེ་
དག་ལས་དབང་པོ་ཡིན་པ་ནི་དུ།

མིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་གང་དག་ནི། །
བརྒྱུ་གཉིས་ནང་གི་ར་བཤམ་དབང་པོ། །

མངོ་ལས། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཚ་གཉིས་གསུངས་པས། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་
དང་ཚོར་བ་ལྷ་དང་དད་སོགས་ལྷ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆ་སྤྱི་བརྒྱུ་བཞེ་

མངོད་གནས་གཉིས་པ།

༥ གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

དབང་པོའི་རྣམ་བཞག་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་། ། དབང་པོའི་རྣམ་བཞག་ ། ལ་བྱུག། །

དབང་པོའི་རང་བཞིན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ། །རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། དབང་
པོ་ཉིད་གཏོང་། དག་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་འཕྲོལ། དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ་
ལོ། །

དང་པོ་། ། དབང་པོའི་རང་བཞིན་ ། ལ།

དབང་པོའི་བྱེད་ལས། དབང་པོའི་གྲངས་ངེས་སོ། །

དང་པོ་། ། དབང་པོའི་བྱེད་ལས་ ། རི།

བརྟུ་གཉིས་ནང་གི་ར་བ་འད་དབང་པོ། །ཞེས་བའད་ན་ཅིའི་སྤྱིར་དབང་པོ་ཞེས་
བྱ་བེན། ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
གཉིས་པོ་གང་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན།

ཙུ་བ། ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །

དབང་བྱེད་ ། །

མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ལུས་མངོན་པ་དང་། ལུས་བསྐྱེད་བ་དང་། རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་བ་དང་། རྩལ་མོང་མིན་པའི་རྒྱལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལུས་མངོན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་མེད་ན་ལུས་མི་མངོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་བསྐྱེད་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། མིག་རྣམས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྐྱོ་ཐོས་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་སྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གྱི་ཟས་ལ་འོངས་སྤྱད་དེ་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་དབང་བྱེད་དེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལུས་གྱིས་རེག་བྱ་རེག་པའི་བར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ།

ཚ་བ།བཞི་རྣམས་གཉིས་ལ་ལོ། །

ཕོ་མོའི་དབང་པོ་སློག་ཡིད་བཞི་པོ་རྣམས་གྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་གྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སློ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སློ་ནས་ལུ་མ་དང་ཁ་སྤྱ་ཆེ་ཆུང་། འགྲིམས་སྟོད། སྐད་གསང་མཐོ་དམའ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སློག་གི་དབང་པོས་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེས་མ་ལྟན་གནས་པ་དང་དེས་མ་ལྟན་མཚམས་སྟོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡིད་གྱི་དབང་པོས་དེས་མ་ལྟན་མཚམས་སྟོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སློག་གིས་བར་དོ་ཁོ་ནར་མཚམས་སྟོར། ཡིད་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱིད་དུ་ཡང་མཚམས་སྟོར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་དོ། །ཡིད་དབང་གིས་ཀྱང་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་

དེ། རིས་མ་སྐྱུན་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང། དབང་སོའི་ངོ་སོ་དང་མ་སྐྱུན་སར་དབང་བྱེད་པའི་
སྦྱིར་ཉེ། དབང་བྱེད་མཁམ་ཀུན་སྦྱོང་གི་ཡིད་དག་མི་དགོ་ལས་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དགོ་མི་དགོར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར། ལོ་ནི་མ་རངས་པའི་ཚིག་གོ།

ཙ་བ། ལྷ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུང་ལ། ། ༡

ཚོར་བའི་དབང་སོ་ལྷ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་ཞེ་སྤང་དང།
བཏང་སྦྱོམས་ལས་གཉི་སྐྱུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང། དེ་དག་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར། དབང་སོ་ཐ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་སར་བུང་བ་ལ་
དབང་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན། ཟག་མེད་
རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་སོན་གཙོད་པའི་སྦྱིར།

མདོ་སྤེ་བ་ན་རེ། མིག་སོགས་དབང་སོ་ལྷས་ལུས་མངོས་ས་དང་ལུས་བསྐྱུང་བ་
དང་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་དབང་བྱེད་ས་མ་ཡིན་གྱི།

ཙ་བ། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །
དམིགས་སར་དབང་བྱེད་སྦྱིར་དབང་བུག། །

རང་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་ས་དང་ཡིད་
དབང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་

ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚེ་ལྷོ་

བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན། ལྷག་པོ་དེ་དབང་པོར་བཞག་གོ། །སོ་སོའི་
དབང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་ལྷན་པར་ལ་དབང་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་
ཁམས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ།།

ཚ་བ། མོ་ཉིད་མོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད། །
ལུས་ལས་མོ་དང་མོ་དབང་དག། ༢

མོ་ཉིད་མོ་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་གཉིས་དབང་པོར་བཞག་
གོ། དེ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དབང་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལས་མོ་དང་མོ་དབང་
དག་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རྣམས་གཞན་ནི་མེད་དེ། རང་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མངོན་སྤྱི་པའི་རང་ལུགས་ནི། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ལུས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་ལོ། །སྤྱོད་དབང་གིས་རིས་མ་ཐུན་མཚམས་སྤྱོར་བ་
ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དབང་ཉིད་ཀྱིས་རིས་འདྲ་བྱི་མ་མཚམས་སྤྱོར་བ་ལ་
དབང་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན།

ཚ་བ། རེག་ས་གནས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །
རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་སྤྱིར་ན། །
སྤྱོད་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །
དད་སོགས་དབང་པོ་ལྡར་འདོད་དོ། ། ༣

དེས་ན་རིས་མ་ཐུན་གནས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་རིས་པ་བཞིན་སྤྱོད་དང་། ཚོར་བ་ལྡར་སོ་རྣམས་དང་། དད་
སོགས་དབང་པོའི་ལྡན་ནི་དབང་པོར་འདོད་དོ།།

ཙ་བ། ལྷ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །
 འཛོལ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །
 གུན་ཤེས་བྱེད་དང་གུན་ཤེས་དང་། །
 དེ་བཞིན་གུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། ། ལ

གོང་ནས་གོང་དང་མ་བྱས་འཛོལ། །སོགས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་
 བསྐྱར་ཏེ། རང་གི་གོང་མ་གུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་འཛོལ་པ་དང་། དེའི་གོང་མ་གུན་ཤེས་
 ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། ལྷག་མེད་ལྷང་འདས་འཛོལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རིམ་
 པ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་གུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། གུན་ཤེས་པ་དང་། གུན་ཤེས་ལྡན་པའི་
 དབང་པོ་རྣམས་དབང་པོར་བཞག་གོ། །སོགས་པས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་དང་། སྤོམ་སྤང་
 སྤོང་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གསུམ་
 རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་༼ དབང་པོའི་གངས་ངེས་ ༽ནི།

ངག་སྐྱབ་བ་དང་། ལག་པ་ལེན་བ་དང་། རྐང་པ་གོམ་པ་འདོང་བ་དང་། འདོམ་གུན་
 དགའ་བ་དང་། ཉེར་གནས་ཟག་པ་འདོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་
 པོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཞེ་ན། ངེས་ཏེ།

ཙ་བ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག། །
 གནས་དང་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །
 ཚོགས་དང་རྣམ་བུང་ངི་སྟེད་པ། །

དབང་པོ་དག་གྲང་དེ་སྟེང་དུ། ༥

སེམས་གྱི་ཉེན་དང། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང། རིས་མ་སྐྱུན་གནས་པ་དང།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དང། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་ཚོགས་དང། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་
བོ་ངེ་སྟེང་པ་དབང་པོ་དག་གྲང་དེ་སྟེང་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་བྱིར་ཉེ། མིག་སོགས་དབང་
པོ་ལྟ་སེམས་གྱི་ཉེན་དང། པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་སེམས་ཅན་དེའི་བྱེ་བྲག་དང། སྟོག་
རིས་མ་སྐྱུན་གནས་པ་དང། ཚོར་བ་ལྟ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང། དད་སོགས་ལྟ་
རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་ཚོགས་དང། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཅེ་བ། ཡང་ན་འཇུག་པའི་ཉེན་དང་ནི། །
སྟེང་དང་གནས་དང་ཉེར་སྦྱོད་ལས། །
བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྟོག་པ་ལ། །
དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ལོ། ། ༦

ཡང་ན་མངོ་སྤེ་བ་ན་རེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཉེན་དང། འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་དང།
འཁོར་བར་གནས་པ་དང། འཁོར་བར་ཉེ་བར་ལོངས་སྦྱོད་པ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་
བཞག་པ་ཡིན་ཉེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཉེན་དང། པོ་མོའི་
དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་ལས་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་དང། སྟོག་གི་དབང་པོས་འཁོར་
བར་གནས་པ་དང། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྟས་པན་གཞོད་ལ་སོ་སོར་ཉེ་བར་ལོངས་སྦྱོད་
པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལས་ལྟོག་པ་རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་
དང། རྣམ་བྱང་དུ་སྦྱེ་བ་དང། གནས་པ་དང། ཉེ་བར་ལོངས་སྦྱོད་པ་ལས་དབང་པོ་

རྣམས་ནི་གཞན་བརྒྱད་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་རྣམ་གྲང་དུ་འཇུག་
པའི་གཞི་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོས་རྣམ་གྲང་དང་པོར་སྐྱེ་
བ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་
དབང་པོས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྤོང་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ་ ། ལ་གཉིས།

ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་བཤད་པ། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ ། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་བཤད་པ་ ། ཉི།

འོ་ན། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་རྒྱག་དང་པོ་
མའི་དབང་པོ་གཉིས་སྤར་བཤད་ཟིན་ལ། རྫོག་དང་དད་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་
ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་དང་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་བཤད་པར་བྱའོ། །འོ་ན།
ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལུས་ཚོར་སེམས་པ་མ་ཡིན་གང་། །
སྤྱུག་བསྐྱེད་དབང་པོ་སེམས་པ་ནི། །
བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །
སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། ། ག'

ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་ལ། ལུས་
ཚོར་སེམས་པ་མ་ཡིན་པར་གདུང་བར་སྐྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་
པོའོ། །དེ་སེམས་པར་སྐྱོང་བ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་
ཀྱི་ཚོར་བ་སེམས་པར་སྐྱོང་བ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །

དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། ཡིད་དབང་། བདེ་བའི་དབང་པོ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་
པོ། བཏང་སློམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ། མཐོང་ལམ། ཟག་མེད་སློམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་
ན་ཡོད་པ་རྣམས། རིམ་པ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ། ཀུན་ཤེས་པ། ཀུན་ཤེས་པ་
ལྷན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ ། ལ་བཞི།

གྲོགས་ལ། རྒྱ་ལྟུངས་ལ། རོ་བོ་ལ། སྤང་བྱ་ལ་སྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་ནོ། །

དང་པོ་ ། རྩོགས་ ། རྟེན།

དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལ་ཟག་བཅས་ནི་དུ། ཟག་མེད་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གསུམ་ནི་རི་མ་མེད། །

གཟུགས་ཅན་སློབ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དག །

ཟག་དང་བཅས་པ་དགུ་རྣམ་གཉིས། ། ༤

དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སློབ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་
དབང་པོ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་མིན་པའི་འདུས་
བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷག་མ་དགུ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་
ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། འདུས་བྱས་གཞན་རྣམས་ཟག་
བཅས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱ་ལྟེང་། །ཞི།

ཙ་བ། རྟོག་ཞི་རྣམ་སྤྲོད་ །།

རྟོག་གི་དབང་པོ་ཞི་རྣམ་སྤྲོད་ཡིན་ཏེ། རན་འགོ་ན་ཡོད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
རྣམ་སྤྲོད། བདེ་འགོ་ན་ཡོད་པ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དག་
བཅོམ་པ་སྐྱེ་ཆེ་འུ་བྱེད་གཏོང་འཛོག་བྱེད་པར་བཤད་པའི་རྟོག་གི་དབང་པོ་དེ་གང་
གི་རྣམ་སྤྲོད་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ལས། དགེ་སྲོང་དག་བཅོམ་པ་རྒྱ་
འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་
རུང་བ་ལ་ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་སོགས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྤུལ་ནས་ཤེས་བཞིན་
དུ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་
གི་འོངས་སྤོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེ་འུ་བྱེད་རྒྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་
སེམས་ཤིང་ངག་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པས་འོངས་སྤོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་དེ་ཆེ་འུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ཞེས་བཤད་པས། མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་ཆེ་འུ་བྱེད་གཏོང་འཛོག་བྱེད་
པ་མེད་པས་སྤོད་ཀྱི་སོ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་ཀྱིས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་སྟབ་པ་འབངས་པ་
བར་སྐབས་སུ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤི་ནས་རྟོག་གི་བར་ཆད་ནས་ཆེ་ལྷག་ལུས་པ་མཐོང་
ནས་སྤར་གྱི་སྤོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་ལ་འདེན་པར་བྱེད་པས་སྤོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
སྤོད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

བཙུན་པ་དབྱངས་སྟོགས་ན་རེ། ཆེ་སྲིང་བར་བྱེད་པའི་ཆེ་རབ་མཐའི་བསམ་
གཏན་བཞི་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་དེ་ལྟར་ལུས་འདི་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཆེ་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་ནས་ཆེ་སྲིང་

བར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མ་སྤུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་
ལོ། །འོན་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་རྣམ་སྤྲིན་དུ་བཤད་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་
རྟོ། །

འོན་གང་གི་རྟེན་ལ་གཏོང་འཛོག་བྱེད་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་
མེད་གྱི་རྟེན་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་དེ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་
པའི་སྤྱིར། གང་གིས་བྱེད་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྟོམ་པའི་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་
གྲོལ་བ་ཞིག་གིས་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣོ་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྤྱིར།

གཏོང་འཛོག་གི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཛོག་ཚུལ་སྲར་བཤད་ལ། གཏོང་ཚུལ་
ལོ། །དགོ་སྟོང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྩུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་
དགོ་འདུན་རྣམ་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་ཟེད་དམ་ཚོས་གོས་གང་ཡང་རུང་
བ་སྤུལ་ནས་བསམས་བཞིན་དུ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས།
དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་གི་ཆེ་འི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་ལོངས་སྦྱོང་གི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་གྱུར་ཅིག
སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་དག་ཏུ་ཡང་བཟོད་དེ་གཏོང་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ལོ། །

གཏོང་འཛོག་གི་དགོས་པ་ལོ། །རང་ཉིད་ཆེ་འདྲིར་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་
མཐོང་ཞིང་གནས་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་པར་མཐོང་ནས་འཛོག་
པར་བྱེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཆེ་འདྲིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་
པན་པར་མ་མཐོང་ན་གཏོང་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན། སློབ་གི་འདུ་བྱེད་དག་གི་རྒྱུ་
གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཆེ་འི་འདུ་བྱེད་གཏོང་ཞེས་གསུངས་ན། སློབ་དང་ཆེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། ཁྱད་པར་མེད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལས། སློབ་གང་ཞེ་ན།
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར།

མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། སློག་ཞི་ཚེ་འདིའི་ལས་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཚེ་ནི་ཚེ་
 སྡེ་མའི་ལས་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་དོ། །འོ་ན། སློག་གི་འདུ་བྱེད་དག་ཅེས་མང་
 ཚིག་སློབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ན་རེ། སློག་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ལ་གཏོང་འཛོག་མི་རུས་པས་སློག་གི་རྒྱུན་ལ་གཏོང་འཛོག་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་
 ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། སློག་དེ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་སྤང་པོ་ལྡང་། །ཁམས་གོང་མ་སྤང་པོ་བཞི་
 དང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སློག་རྗེས་གཅིག་ཁོ་རང་དེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདུ་བྱེད་
 དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སློག་དག་ཅེས་སློབ་རིགས་
 གྱི། འདུ་བྱེད་དག་ཅེས་སློབ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སློབ་པའི་
 སྐྱེ་ཚེའི་གཏོང་འཛོག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འཆི་བ་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱེ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་དང་། ཚེ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱེ་
 ཚེའི་འདུ་བྱེད་ལྷོ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་
 ལྷག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱིན་ཆད་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་མེད་པ་དང་། རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྐང་
 པ་བསྐྱོམས་པས་ངས་བཞེད་ན་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་བཅའ་མཐར་སྤྱིན་པར་མངོན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་དོ། །

བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ན་རེ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་སློ་ལ་སྐྱབ་དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་བུའི་བདུད་བཅོམ། སྐྱབ་གསུམ་པ་ལ་ཉོན་
 མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་ལྷོ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། གྲང་ལུལ་དུ་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་དབྱེངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ལས་འདས་ནས་སྤང་པོའི་བདུད་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། འོ་ན་གཞན་རྣམས་རྣམ་སྤྱིན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བཙུ་གཉིས་གཉིས། །
ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། །
མ་གཏོགས་པ་སྟེ ། །

དབང་པོ་བཙུ་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པ་དང་རྣམ་སྤྲིན་མིན་པ་གཉིས་ཀ་
ཡོད་པ་ཡིན་ལོ། །བཙུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ་
གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །ལཱུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྣམ་
སྤྲིན་དང་རྒྱས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཚོར་བ་བཞི་དང་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ལ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ཏེ། དགེ་བར་ངེས་པའི་སྤྱིར། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་
ཏེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དེས་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། དེ་གཅིག་ནི། །
རྣམ་པར་སྤྲིན་བཅས་བཙུ་རྣམ་གཉིས། ། ༡༠
ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་དད་ལ་སོགས། །

ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་ལ་སྤྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཟག་
བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་དེས་པའི་སྤྱིར། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་དང་དད་
པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཙུ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དགེ་
བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་

ཙུ་བ། རྩི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། །
 མོ་མོའི་དབང་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དག། །
 མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །
 བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། ། ༡༣

རྩི་མ་མེད་པ་གསུམ་དང་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་སུ་མ་
 གཏོགས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འདོད་པར་གཏོགས་ཏེ།
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྩི་མེད་གསུམ་དང་མོ་མོའི་དབང་
 པོ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སུ་གཏོགས་
 ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་སྤྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་མོ་མོའི་དབང་
 པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ན་འཁྲིག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། མོ་མོའི་དབང་པོ་དེ་
 རྟེན་མི་མངོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཟུགས་ན་སྐྱུག་བསྐྱལ་མེད་དེ། རྒྱས་བྱས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡང་མེད། རྒྱུན་
 གྲིས་བྱས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མི་དགོ་བ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ལུས་འོད་ལྟར་དྲངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་དེ།
 རྒྱས་བྱས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་ཡང་མེད། རྒྱུན་གྲིས་བྱས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་ཡང་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོད་སྤངས་པའི་སྤྱིར་དང་། བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་
 འོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་གཉེན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་འོ་བྱེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །བདག་གི་དག་པོ་ལ་ཕན་པ་བྱས་སོ་བྱེད་འོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀུན་ནས་
 མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགུ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར།

དབང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏུན་དང་པོ་ན་ཡོད་ལ། བསམ་གཏུན་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཅེ་ལྟེ་ག

གཉིས་པ་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་དངོས་གཞི་བྱང་པར་
ཅན་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ཅན་
བདུན་དང་བདེ་བ་དང་ཡང་གི་སྐྱེས་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བརྒྱུད་
ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་སྲིད།

བཞི་པ་ ། སྐྱང་བྱ་ལ་སྟོན་པའི་རབ་དབྱེ་ ། རྟོན།

ཅེ་ག། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །
གཉིས་ཀྱི་སྐྱང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ། །
དགུ་ནི་བསྐྱོམ་པས་ལྷ་པོ་ནི། །
སྐྱང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན། ། ༡༣

ཡིད་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ལ་མཐོང་
སྐྱང་དང་། སྐྱོམ་སྐྱང་དང་། སྐྱང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། མཐོང་སྐྱང་དང་
མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྐྱང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་སྐྱོམ་སྐྱང་དང་། ཟག་མེད་
སྐྱང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡིད་མི་བདེ་བ་མཐོང་ལམ་དང་སྐྱོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱང་
བྱ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྐྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྐྱང་དང་། སྐྱོམ་སྐྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་
སྐྱོམ་སྐྱང་ཡིན་པའི་སྲིད། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྟོག་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་
དགུ་ནི་སྐྱོམ་པས་སྐྱང་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྐྱང་བྱ་གང་ཞིག ། མཐོང་སྐྱང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དད་
སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ཟག་མེད་ནི་སྐྱང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་
ཞེས་པས་ཟག་བཅས་སྐྱོམ་སྐྱང་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དབང་པོ་མ་མ་གསུམ་སྐྱང་བྱ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད།

བཞི་བརྒྱད་བར་པོ་རྣམས་གཏོང་། །ལ།

རྣམས་ལྟུང་དང། གཏོང་ལྟུང་ལོ། །

དང་པོ་རྣམས་ལྟུང་། །ཞི།

སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དབང་པོ་དུ་
གསར་དུ་རྣམས་ཅེ་ན།

ཅ་བ། འདོད་པར་དང་པོ་རྣམ་སྤྱིན་གཉིས། །

རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བས་མིན། །

དེ་ཡི་དུག་གམ་བདུན་ནམ་བུ། །

གཟུགས་ན་དུག་གོ་གོང་མར་གཅིག ། ༡༤

འདོད་པར་དང་པོར་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་བའི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྣམས་ཅེ། ལུས་དང་སྐྱོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་
དུ་རྣམས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེའི་ཆེ་མིག་དབང་སོགས་མེད་ལ། ཡིད་དང་བཏང་སྣོམས་གྱི་
དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྤྱིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བས་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་
རྣམས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་རྣམས་ཅེ་ན། རྣམས་སྐྱེས་དེ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་བཞིན་
དུ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དབང་པོ་དུག་གསར་དུ་རྣམས་ཅེ།
མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་སྐྱོག་གི་དབང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་རྣམས་པའི་སྤྱིར། མཚན་གང་རུང་
དང་ལྡན་ན་བདུན་ནམ། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ན་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་བཟུང་རྣམས་ཅེ། །དེ་
སྐྱེ་གནས་བཟང་ན་མཚན་གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བདེ་འགོ་ན་མེད་ཀྱང་ངན་འགོ་ན་

ཡོད་དོ། །གཟུགས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚེ་མིག་སོགས་ལྟ་དང་སློབ་སྟེ་རྒྱུ་ཉིང་
དོ། །ལོང་མ་གཟུགས་མེད་དུ་ནམ་སྤོང་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་བའི་དབང་པོ་གཅིག་གསར་དུ་
ཉིང་དེ་སློབ་གི་དབང་པོ་གཅིག་དུ་ཉིང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་༼གཏོང་ཚུལ་༽ཞེས།

ཚ་བ། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། །
སློབ་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་ཉིད། །
འགག་པར་འགྱུར་རོ་གཟུགས་ན་བརྒྱད། །
འདོད་པར་བཅུ་འམ་དགུ་འམ་བརྒྱད། ། ༡༥
རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། །
དགེ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྟ། །

ཉིང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་དུ་གསར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་
ན། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བའི་ཚེ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་འགག་སྟེ། སློབ་དང་
ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་ཉིད་ཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གཟུགས་ན་བརྒྱད་
འགག་སྟེ། ལྔར་གྱི་རྒྱུ་གི་སྟེང་དུ་ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་བསྐྱེད་པས་སོ། །འདོད་པར་
མཚན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་བརྒྱད་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་བཅུ་འམ། གང་རུང་
ལྔན་ན་བརྒྱད་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་གཅིག་པོ་བསྐྱེད་པས་དགུ་འམ། གཉིས་ཀ་མེད་ན་བརྒྱད་
པོ་དེ་ཉིད་འགག་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ཡང་ཅིག་ཅར་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་གྱིས། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་སྐྱེ་གནས་
གཞན་གསུམ་པོ་དག་ལ་བཞི་གསར་དུ་འགག་སྟེ། ལུས་སློབ་ཡིད་བཏང་སྟོམས་

སོ། །མིག་སོགས་ནི་སྤར་འགགས་ཟིན་པས་འཆི་སྲིད་ཐ་མའི་ཆོ་འགག་པ་མིན་ནོ། །དེ་
ཡང་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱིས།
དགོ་བས་འཆི་སེམས་བྱས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བསྟན་
པས་གཟུགས་མེད་དུ་བརྒྱན་འགག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོའི་
ཉེད་ཚུལ་འཆད་པའི་ཆོ་རྣམ་སློན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོའི་ཉེད་ཚུལ་ཉིད་བཤད་
ནས། གཏོང་ཚུལ་འཆད་པ་ན་རྣམ་སློན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཀ་གཏོང་ཚུལ་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་མཚོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་། །དགོ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་འཛོལ་པ་། །ེན།

དབང་པོའི་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་བྱང་པར་གྱི་ཚོས་རྣམས་འཆད་པ་སྐབས་སུ་
བབ་ལ། དགོ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དབང་པོས་འཛོལ་པར་བཤད་པས་དེ་དབང་པོ་
དུས་འཛོལ་ཅེ་ན།

ཅ་བ། །འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་འཛོལ། །

འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྒྱན་ལྷགས་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་བུའི་ཐོག་མཐའ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་སོ། །རི་ལྗར་
འཛོལ་ཅེ་ན། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
བཅོ་ལྷ་པ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། སྐད་ཅིག་ཅུ་དུག་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་
དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་
དང་། འདི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉིར་བསྐྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཛོལ་པའི་སྲིད། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་དེས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བུལ་ཐོབ་འདྲན་པའི་སྲིད་དང་། གཉིས་པ་

དེས་མངོན་སྤང་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྲིད། དཔེ་རིམ་བཞིན། རྒྱལ་པོ་
སྲིད་སྤང་བ་དང་། རྫོང་འཕར་བཅད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་
དེ་ཐོབ་ཟེན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། རྫོན་མེད་དེ། བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་འཐོབ་པར་བཤད་
བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིད། དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། རྩོ་
རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སློམ་ལམ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་
སློབ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྡ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་
དང་། བཏང་སློམས་གང་རུང་གིས་འཐོབ་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་
དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སློམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཐོབ་པོ། །རྟགས་
གུབ་སྟེ། དང་པོ་དེས་སློམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པའི་སྲིད་དང་།
གཉིས་པ་དེས་སློམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པའི་སྲིད། དཔེ་སྤང་
ལྟར་རོ།།

ཅེ་བ། གཉིས་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། ། ༡༦

འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་སྲིད་འོང་དང་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་
གཉིས་ནི་དབང་པོ་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས་འཐོབ་པ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་དེ་དབང་པོ་
བདུན་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་སྲིད་འོང་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཡང་
རུང་སློབ་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡིན་པས། དད་སོགས་ལྡ་ཡིད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་

གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཛོལ་པའི་སྲིད། དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་གྱིས་
འཛོལ་བ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་སྲིད་འོང་དབང་པོ་རྗེ་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཡང་སྟོན་ལྷག་
མཐོང་ཤས་ཆེར་སྐྱུད་པ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ལ་དགའ་བས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་སྲར་གྱི་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཛོལ་པའི་
སྲིད། དེ་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་བ་ཡོད་དེ། ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་སྲིད་འོང་གི་འབྲས་
བུ་དེ་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་པའི་སྲིད། དབང་པོ་དགུ་ནི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྲོལ་ལྟ་འདོད་
ཉོན་བྱུག་པ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།

སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཛོལ་བ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་
པའི་སྲིད་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་ཆེ་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཛོལ་པའི་སྲིད། དེ་
དབང་པོ་བརྒྱད་གྱིས་འཛོལ་བ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་སྲིད་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་སྲར་གྱི་
བདུན་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་འཛོལ་པའི་སྲིད། དེ་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་བ་ཡོད་
དེ། ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེས་འཛོལ་པའི་སྲིད།

འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་
ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་
བརྟེན་ན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཛོལ་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་ན་མཐར་གྱིས་པའི་སྲིད་
མི་འོང་དབང་པོ་རྗེ་པོ་སྟོན་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྐྱུད་པ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་ཡིད་དད་སོགས་ལྟ་བཏང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་དང་
བརྒྱད་གྱིས་འཛོལ་བོ། །དེ་དབང་པོ་རྗེ་པོ་སྟོན་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་པ་ཡིན་ན།

འཇིག་རྟེན་ལས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་སྲུང་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་
པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་བསྐྱེད་བས་དགུས་འཛོལ་བོ།།

དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་ན་བསྐྱེད་བཅོམ་ཡི་ཤེས་ལ་
འཇུག་པ་ལས། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུ་ཞིག་གིས་འཛོལ་ཅེ་ན། སྐྱུས་པ་
དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་དག་གིས་འཛོལ་བོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགའ་
ཉེ། དགུས་འཛོལ་བར་བཤད་པ་འཛོལ་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དབང་
པོ་བརྒྱ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་བར་བཤད་པ་ནི།

ཚ་བ། བརྒྱ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་ཉིད། །
 འགའ་ཞིག་སྲིད་སྲིར་བཤད་པ་ཡིན། །

དག་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉམས་ནས་སོར་ཚུད་པའི་
ཆེ་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་གིས་འཛོལ་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་
རོ། །དེའི་ཆེ་ན་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་གིས་འཛོལ་བ་སྲིད་དེ། དང་སོར་བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དགུས་འཛོལ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་
པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་
བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེས་འཛོལ་པའི་སྲིར། དག་བཅོམ་པ་ལན་དུ་མར་ཉམས་
ཀྱང་དེ་ལས་དབང་པོ་མང་བས་མི་འཛོལ་སྟེ། བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དག་
བཅོམ་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་དབང་པོ་མེད་པའི་སྲིར།

འོ་ན་སྲིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་གིས་འཛོལ་བར་ཐལ།

དེ་ཉམས་པ་སྲིད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྐྱོན་སོང་ཉམས་པ་མི་སྲིད།
མཐར་གྱིས་པའི་སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་བདེ་བས་འཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད།
སྲིད་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བརྩམ་འཐོབ་པ་སྲིད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སྟུ་ཚོར་བ་སྐྱོ་རུས་པའི་སྲིད་ཞེ་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་གཞི་མཐོང་བ་ལ་གྲུས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མཐོང་བ་ལ་གྲུས་
པ་མིན་པའི་སྲིད་ཏེ། སྤར་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐོབ་ཟིན་པའི་སྲིད།

དུག་པ་ ། ཉེར་བའི་ལྡན་ཚུལ་ ། ལ།

ངེས་ལྡན་དང། སྲིད་ལྡན་གཉིས།

དང་པོ་ ། ཉེར་སྐྱོན་ ། བེ།

དབང་པོ་གང་དང་ལྡན་པ་ལ་དུ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། བཏང་སྐྱོམས་དང་ནི་སྐོག་དང་ནི། །

ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན། ། ༡༧

བཏང་སྐྱོམས་དང་ནི་སྐོག་དང་ནི་ཡིད་གསུམ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་
གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་སྲིད། སྐོག་དང་ལྡན་པ་ལ་མིག་
སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདོད་པར་མིག་སོགས་བཞི་མ་ཐོབ་པ་དང་
ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་
བ་བཞིན། རོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་
དེ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་བཞིན། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་

གཏན་བཞི་བར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་བཞིན། ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་བཞིན། དད་སོགས་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དགོ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་བཞིན། ཐམ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སོ་སྐྱེ་བཞིན།

རྩ་བ། བདེ་ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་། །

བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། ཀྱུང་འགོ་གསུམ་སོ་དེའི་སྐྱང་དུ་རང་ཉིད་བསྐྱེན་པས་སོ། །བདེ་ལྡན་ལ་ལུས་དང་ངེས་ལྡན་ཡིན་པས་མ་འབྲེག་སྟེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་བཞིན། བདེ་ལྡན་ལ་ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་པར་མ་ངེས་ཏེ། གསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་བཞིན། ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། གསུམ་སོ་དེ་དང་རང་ཉིད་བསྐྱེན་པས་སོ། །

རྩ་བ། མིག་སོགས་ལྡན་ལ་ལྡ་དང་ལྡན། །
ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་ །།

མིག་སོགས་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྡ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། ལུས་ལྡན་བཞིའི་སྐྱང་དུ་རང་ཉིད་བསྐྱེན་པས་སོ། །ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་ལྡ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། བདེ་ལྡན་བཞིའི་སྐྱང་དུ་རང་ཉིད་བསྐྱེན་པས་སོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་བདེ་བ་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན། ལྡན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བྱེད།

རྩ་བ། ལྷུག་བསྐྱེད་ལྡན། །

བདུན་དང་མོ་ཡི་དབང་སོགས་ལྟོ། ། ༡༦

བརྒྱད་དང་ །།

སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལྟོ་ལ་བདུན་དང་ངེས་པར་ལྟོ། ། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པའི་
ཚོར་བ་བཞི་ལྟོ་སྤྱུག་ལོ་ཡིད་དང་ལྟོ་པས་སོ། ། ཡིད་མི་བདེ་དང་ལྟོ་པར་མ་ངེས་ཏེ།
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདོད་པའི་གང་ཟག་བཞིན། མོའི་དབང་སོ་དང་
མོའི་དབང་སོ་དང་ལྟོ་པ་ལ་བརྒྱད་དང་ལྟོ་པས་ཁྱེ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལྟོ་བདུན་སོའི་
སྤྱིང་དུ་རང་རང་བསྐྱེལ་པས་སོ། ། སོགས་པ་དང་སོགས་ལྟོ་དང་ལྟོ་པ་ལ་འང་བརྒྱད་དང་
ལྟོ་པར་ངེས་ཏེ། གུན་འཕྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་རང་ཉིད་བསྐྱེལ་པས་སོ། །

ཅ་བ། གུན་ཤེས་ལྟོ་པ་ཡི། །
དབང་སོ་ལྟོ་པ་བརྒྱ་གཅིག་ལྟོ། །
གུན་ཤེས་བྲེད་པའི་དབང་ལྟོ་པ། །
བརྒྱ་གསུམ་དག་དང་ལྟོ་པ་ཡིན། ། ༡༧

གུན་ཤེས་དང་གུན་ཤེས་ལྟོ་པའི་དབང་སོ་དང་ལྟོ་པ་ལ་བརྒྱ་གཅིག་དང་ངེས་
པར་ལྟོ། ། གང་གས་གཞི་དགའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱུག་དང་རང་རང་བསྐྱེལ་པས་སོ། ། མི་ཤེས་པ་
གུན་ཤེས་པར་བྲེད་པའི་དབང་སོ་དང་ལྟོ་པ་ལ་དབང་སོ་བརྒྱ་གསུམ་དག་དང་ངེས་པར་
ལྟོ་པས་ཁྱེ། གང་གས་གཞི་དགའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱུག་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་རང་
བསྐྱེལ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་༼སྲིད་ལྷན་༽ཞེས།

ནང་གི་དབང་པོ་ཉུང་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་དུ་དང་ལྷན་པ་སྲིད་ཅེ་ན།

ཚ་བ། དག་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྷན་པ། །
ལུས་ཚོར་སློབ་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྷན། །
གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
བཏང་སྟོམས་སློབ་ཡིད་དག་རྣམས་དང་། ། ༡༠

དག་ཚ་ཆད་ནས་མེད་པའི་ནང་གི་དབང་པོ་ཉུང་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་དབང་པོ་བརྒྱད་
དང་ལྷན་པ་སྲིད་དེ། ཚོར་བ་ལྷ་ལུས་སློབ་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་སྲིད་པའི་སྲིད།
གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་སྲིད་དེ། བཏང་
སྟོམས་སློབ་ཡིད་དག་བ་དད་སོགས་ལྷ་སོ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་སྲིད་པའི་སྲིད། དབང་པོ་
མང་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་དུ་དང་ལྷན་པ་སྲིད་ཅེ་ན།

ཚ་བ། མང་པོ་ལྷན་ལ་བཏུ་དགུ་སྟེ། །
དྲི་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །
མཚན་གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། །
མཚན་གཅིག་དྲི་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། ། ༡༡

དབང་པོ་མང་པོར་ལྷན་པ་ལ་དབང་པོ་བཏུ་དགུ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། གང་མ་

མངོད་གནས་གཉིས་པ།

གཏོགས་ན་རི་མ་མེད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཞེ་
ན། མཚན་གཉིས་པ་དགོ་རྩ་མ་ཚད་པ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་ཞིག་ལོ། །དེར་མ་ཟད་
འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ལའང་ལྡན་ནོ། །གང་མ་གཏོགས་ན། རོ་མའི་མཚན་གང་རུང་
གཅིག་དང་རི་མ་མེད་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་རི་མེད་
སྤྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས། སློམ་ལམ་པ་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་རི་མེད་ཐོག་མཐའ་གཉིས་
མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ ། རེ།

དངོས་དང་། ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ ། རྒྱུགས་ ། རེ།

གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ ། རེ།

འདུས་བྱས་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འཕྲ། དེས་
པར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཚོས་རྣམས་གཞི་
ལྡན་བསྐྱུས་ཏེ། གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཚོས་གང་
དང་ཡང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་
ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་དེས་པས།

དང་པོ་། གཟུགས་ཚན་གྱི་སྐྱེ་ལྷུ་ལ་།

ཚ་བ། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །
སྐྱ་མེད་སྤྲ་རབ་རྒྱལ་རྗེས་བརྒྱད། །
ལྷུས་དབང་ལྡན་ལ་རྗེས་དགུ་ལོ། །
དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྗེས་བརྒྱལོ། ། ༡༢

འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་འི་རྒྱལ་མེད་པ་དང་སྐྱའི་རྒྱལ་མེད་པ་འི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་
བསགས་པའི་གོང་གུ་རྒྱུང་ལོས་གཅིག་གུང་རྒྱལ་རྗེས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་སྐྱེ།
འབྲུང་བ་བཞི་དང་གཟུགས་ཀྱི་རོ་རེག་ནམས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལྷུས་དབང་
དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་དང་རྗེས་དགུ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་པ་
ལ་དེ་དང་རྗེས་བརྒྱ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ། སྐྱ་དང་ལྡན་པ་དེ་དང་རྗེས་བརྒྱ་གཅིག་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ།
གཟུགས་ཁམས་ན་ཀྱི་རོ་གཉིས་མེད་པས།

གཟུགས་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །
སྐྱ་མེད་སྤྲ་རབ་རྒྱལ་རྗེས་བརྒྱད། །
ལྷུས་དབང་ལྡན་ལ་རྗེས་བརྒྱལ་ལོ། །
དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྗེས་བརྒྱད་ལོ། །

ཞེས་བཤད་པར་བྱལོ། ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་གོང་གུ་རྒྱུང་བ་
གཅིག་ལ་ཡང་འབྲུང་བ་བཞི་འབྲུང་མི་ཤེས་ན། གོང་གུ་ཁ་ཅིག་སྤྲ་རབ་དམིགས་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་གཤེར་བར་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། འབྲུང་བ་བཞིའི་རོ་བོའི་སྐོ་ནས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱེ་དང་
ལན་ལྷོ་བསྐྱེས་པའི་རོ་བཞིན། ཡང་ན་འབྲུང་བ་བཞིའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པས་རེས་འགའ་

མངོན་གནས་གཉིས་པ།

མངོན་གྲུང་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིར་ན། ཁ་ཅིག་ག་ཤེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྲ་བར་དམིགས་པ་
ཡིན་ཟེད།

མངོ་སྡེ་བ་ན་དེ། འབྱུང་བ་བཞིའི་ས་བོན་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོའི་སློན་སྲས་མ་
ཡིན་པའི་སྲིར་ན་ག་ཤེར་བ་དང་སྲ་བར་དམིགས་པ་འབྲུག་ཟེད། རྩལ་སྲ་རབ་བསམགས་
པའི་གོང་གུ་ཚུང་བ་གཅིག་ཀྱང་རྣམས་བརྒྱད་དང་ལྟན་ཅིག་སླེ་ན། རྣམ་དེ་རྩལ་གྱི་རྣམ་
ལ་རྣམས་སུ་བྱས་པ་དེ་གཟུང་བར་བྱའོ། སླེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ལ་རྣམས་སུ་བྱས་པ་གཟུང་བ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གངས་མངས་བར་འབྱུང་ཏེ། དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྲིར།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་གངས་མངས་བར་འབྱུང་ཏེ། འབྱུང་བཞི་དེག་གྱའི་སླེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ། འབྱུང་བཞི་རྩལ་གྱི་རྣམས་སུ་བརྒྱུང་། འབྱུང་གྲུང་
བཞི་སླེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམས་སུ་བརྒྱུང་བའི་སྲིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེའི་
རིགས་ལས་མ་འདས་པས། གངས་མངས་བར་ཐལ་བའི་སློན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སླེ་ཚུལ་ ། ཤེས།

བསྟན་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ ། བསྟན་པ་ ། ཞེ།

གཟུགས་ཅན་གྱི་སླེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སླེ་ཚུལ་རི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྟན་ཅིག །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་པར་ལྟན་ཅིག་སླེ་སྟེ། དེ་གཉིས་པ་ལྟན་ལྟན་ཅིག་

འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པར་ནི། །
 སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྲུང་སྟེ། །
 ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །
 དེས་ན་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། ཐམས་ཅད་འདུས་བྱེད་མཚན་ཉིད་དང་། །
 ཐོབ་པའམ །།

སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་
 ཅིག་འབྲུང་བ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་དག་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་
 ཐོབ་པ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེའི། རང་གི་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ་སྐྱེ་བས་མ་བྱུང་སྟེ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ལའང་རང་གི་ཐོབ་པ་རང་དུས་ན་
 འདས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འམ་ཞེས་པས་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་
 རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་རྒྱུད་དུ་མ་
 གཏོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པས་སོ། །འགོག་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་
 དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་མ་སྟོས་སོ། །

མངོད་གནས་གཉིས་པ།

གཉིས་པ་ ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ། རྟེན།

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ། རྟེན།

སྤྱི་ཚན་དུ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ། མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་ལྡན། འདྲ་བ་
ལྟ་བུའི་བྱུང་བར། ཐ་དད་ལྟ་བུའི་གཅིག་པའོ། །

དང་པོ་ ། སྤྱི་ཚན་དུ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ་ ། རྟེན།

བསྟན་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ ། བསྟན་པ་ ། རྟེན།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྡན་ཅིག ། ཅེས་གསལ་བཤད་ན་སེམས་འབྱུང་དེ་
ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། །

ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་བྱིས། ། ༡༣

སྤྱི་ཚན་དུ་ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དང་།
ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་པོ་བ་དང་། མི་
དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་དང་། ཉོང་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་མང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིས།

གཉེས་པ་ཉེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཤེལ་ལྷོ་ལས་དང་པོ་ནི།

སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྷན་སྟེ། ས་མང་ལ་སོགས་ཐད་དང་སྤྱིར། ཞེས་བཤད་ན་སེམས་
གྱི་ས་མང་པོ་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཚ་བ། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །
 འདུན་དང་རེག་དང་སློ་གྲོས་བྲམ། །
 ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །
 ཉིང་དེ་འཇིན་སེམས་ཐམས་ཅས་ལ། ། ༡༯

ཚོར་བ་དང་། ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཡུལ་
དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་
སྟོན་པའི་རེག་པ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་སློ་གྲོས་དང་། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་
པའི་བྲན་པ་དང་། དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཇིན་པའི་མོས་པ་དང་། སེམས་ཚེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་
ཚོས་ཅན། སེམས་གྱི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཉེ། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་
སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ནི།

ཚ་བ། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། །
 བཏང་སློམས་ངོ་ཚེ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །
 ཚ་བ་གཉེས་རྣམ་མི་འཚེ་དང་། །

བརྩོན་འགྲུས་ཏྲག་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། ། ༡༥

སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་དང་བར་བྱེད་བའི་དད་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་གཅེས་སྦྱས་སུ་བྱེད་བའི་བག་ཡོད་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་
བའི་ལོན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་བྱིང་རྒྱུ་གི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་སྦྱོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་
བའི་བཏང་སྦྱོམས་དང་། སྦྱིར་བཏང་སྦྱོམས་ལ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྦྱོམས། ཚོར་བ་བཏང་
སྦྱོམས། ཚད་མེད་བཏང་སྦྱོམས་གསུམ་ལས་འདི་སྣ་མའོ། །དོ་ཚེ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་
ཡོད་པ་དང་། རྩ་བ་གཉིས་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་
ནི་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་དང་། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྦྱོབས་
ཀྱིས་སྤང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་སྒོ་འོ། །གཞན་ལ་མཐོ་འཚམ་པའི་རྣམ་པར་མ་
ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་། དགོ་བ་ལ་སེམས་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཚོས་ཅན།
དགོ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་དགོ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་
གོ། །གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྦྱིར་

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་ནི།

- རྩ་བ། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །
- མ་དད་པ་དང་རྟུགས་དང་རྒྱོད། །
- ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཏྲག་ཏུ་འབྱུང་། །

མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མ་སྦྱོན་སྦྱོགས་བག་མེད་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱི་མི་མ་སྦྱོན་སྦྱོགས་ལེ་ལོ་དང་། དད་པའི་མི་མ་སྦྱོན་སྦྱོགས་མ་དད་པ་དང་།

ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚེ་ལྷོ་

སེམས་སྐྱོང་སྐྱོང་པོར་བྱེད་པའི་སྐྱུགས་པ་དང་། སྤྱིར་འཕྲོ་བའི་ཚོད་པ་ཚོས་ཅན། ཉོན་
མོངས་ཆེན་པོའི་ས་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་
དུ་འབྱུང་གི། གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་བ་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ནི།

ཚ་བ། མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་། ། ༡༦
ངོ་ཚ་མེད་པའོ་ ། །

ཁྲིལ་མེད་དང་། ངོ་ཚ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་
དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་གི། གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་
སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འེ་ས་བ་ནི།

ཚ་བ། ཁྲོ་བ་དང་། །
ཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། །
ཕྱག་དོག་འཆིག་འཆབ་སེར་སྣ་དང་། །
སྤྱུ་དང་སྐྱུགས་དང་རྣམ་འཆོ་ནི། ། ༡༧
ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འེ་ས་བ་རྣམས། །

བརྒྱུ་སེམས་དང་གཞོན་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཁྲོ་
བ་དང་། ཁྲོས་པའི་རྗེས་སུ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མང་དུ་བྱེད་པའི་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་
དང་། སེམས་བྱུང་པོ་མིན་པའི་གྲ་གྲུང་བྱེད་པའི་གཡོ་དང་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱན་ཚོགས་ལ་

མངོད་གནས་གཉིས་པ།

མི་བཟོད་པའི་སྐྱུ་འོག་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་དམ་དུ་འཇོན་པའི་འཆིག་པ་དང་། ཉེས་པ་སྦྲིད་
པར་བྱེད་པའི་འཆབ་པ་དང་། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་སོགས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་ཞིང་གཏོང་
བ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་སེར་སྣ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པར་བཙོས་ནས་གཞན་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱུ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གཞན་
ལ་མཐོ་འཆམ་པའི་རྣམ་འཚེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཚུང་དུའི་ས་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་
ངེས་ཀྱིས་ཚུང་། མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་ཀྱིས་ཚུང་། འབྲུང་ས་རྟེན་གྱིས་ཚུང་བའི་སེམས་
བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྲིར། དང་སོ་བྱུབ་སྟེ། སྒྲོམ་སྤང་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྲིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྲིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཡིད་ཙམ་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྲིར།

གཉིས་པ་ ། མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་ལྡན་ ། ཅི།

སྤྲི་ཚན་དུ་ངེས་པ་ལྟ་ཡོད་ན། སྤྲི་ཚན་དུ་མ་ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་ཞེ་ན། སྤྲི་
ཚན་དུ་མ་ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས།

རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྲོད་པ་དང་། །

གཉིད་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཆགས་རྣམས་དང་། །

ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །

བརྒྱད་ནི་ངེས་པ་མིན་པར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྲིར། འོ་ན་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་མ་ངེས་པ་དང་བཅས་
པའི་སེམས་བྱུང་དུ་འབྲུང་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། འདོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ནི། །

རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་སྤྲིར། །

སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། | ༡༧

ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྲོད་པ་བསྐྱབ། |

འདོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་ཚ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ།
སེམས་ཡིན་པས་སེམས་གྱི་ས་མང་བཟུ། དགོ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་དགོ་བའི་ས་མང་
བཟུ། འདོད་སེམས་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་སྲིད། འདོད་པའི་
སེམས་ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྲོད་པ་བསྐྱབ་པས་སེམས་བྱུང་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་ངོ།།

ཚ་བ། མི་དགོ་བའི་མ་འབྲེས་དང་། |

ལྟ་དང་ལྟན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། |

མི་དགོ་བའི་སེམས་ནི་མ་འབྲེས་པ་མ་རིག་པ་ཚམ་དང་མཚུངས་
ལྟན་དང་། ལྟ་བ་ཐ་མ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྟན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་
གྱི་ས་མང་བཟུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་བ་བྱུག། །མི་དགོ་བའི་ས་བ་གཉིས།
རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྱུང་བའི་སྲིད། ལྟ་བ་བསྐྱབ་པས་ཉེར་གཅིག་མི་འབྱུང་
ངམ་ཞེ་ན། མི་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲིར་
སེམས་གྱི་ས་མང་དུ་བགྲངས་ཚར་བའི་སྲིད།

ཚ་བ། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁོ་སོགས་དང་། | ༡༩

འགྲོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག། |

བསྐྱབས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལུང་མ་བསྐྱབ། |

འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་བཞི་དང་། ཁྲོ་སོགས་
བཅུ་དང་། འགྲོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག་འབྲུང་སྟེ། སྤར་གྱི་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ་རང་
རང་བསྐྱོན་བས་སོ། ། ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསྐྱིབས་ལ་ལྷུང་དུ་མ་
བསྐྱོན་པའི་སེམས་ལ་བཙོ་བརྒྱད་འབྲུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་
པོའི་ས་པ་རྒྱལ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །
 གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། ། ༣༠
 གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱོན་ནོ། །

གཞན་མ་བསྐྱིབས་ལྷུང་མ་བསྐྱོན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་
མང་བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། གཉིད་ནི་དགོ་མི་དགོ་ལྷུང་མ་བསྐྱོན་ཀུན་
ལ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གང་ལ་འཁོར་དུ་གཉིད་ཡོད་པ་ལ་དེ་བསྐྱོན་
ནོ། ། རི་ལྷུང་ན།

 གཉིད་བཅས་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ནི། །
 རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གསུམ། །
 ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྲོད་པ་བསྐྱོན། །
 ལྟ་དང་ལྡན་ལ་ཉི་ཤུ་གཅིག། །
 ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་དང་། །
 འགྲོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས། །

བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟུན་པུ་ལུང་མ་བསྐྱེད། །

གཞན་ལ་བརྟུན་པ་སྐྱེད་པུ་ལུང་ལོ་དོ། །ཅེས་སྐྱེད་པོ།

ཚེ་བ། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དགོ་རྣམས། །

བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །

རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན། ། ༣༡

དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། །

འདོད་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དགོ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་དག་ན་མེད་དོ། །དེ་ན་འགྲོད་པ་མེད་དེ། འགྲོད་པ་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཡིན་ལ། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ན་གཉིད་མེད་དེ། གཉིད་ནི་སེམས་ནང་
དུ་སྐྱུང་པ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སེམས་ནང་དུ་སྐྱུང་པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འདྲིན་དུ་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེ་ན་མི་དགོ་བ་མེད་དེ། དེ་མ་སྤངས་པར་བསམ་གཏན་དང་པོར་མི་
སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ན་མེད་དེ། རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། དེའི་གོང་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དཔྱོད་པའང་མེད་
དེ། དཔྱོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་སྤངས་པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཞེས་པས་དེ་ན་གཡོ་སྐྱེ་ཡང་མེད་པར་བསྐྱེད་ཏེ། གང་ལ་གཙོ་འཁོར་ཡོད་
པ་དེ་ན་གཙོ་བོས་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། གཡོ་སྐྱེ་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
ཆད་ན་གཙོ་འཁོར་མེད་པའི་སྤྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ན་གཙོ་འཁོར་ཡོད་དེ།
རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་འཁོར། བྲམ་ཟེའི་འཁོར། བྱིས་བདག་གི་འཁོར། དགོ་སྤོང་གི་འཁོར།
རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་འཁོར། ལུས་ཅུ་ཚ་གསུམ་པའི་འཁོར། བདུད་ཀྱི་འཁོར། ཆངས་

པའི་འཁོར་ཞེས་བཤད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ ༼ ལ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ ༽ཞི།

འཇིག་རྟེན་ན་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ཞེས་གཅིག་ལྟ་བུར་སྐྱེང་ན་དེ་གཉིས་
དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། མ་གུས་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲེལ་མེད། །
ཁ་ན་མ་ཐོ་འཇིགས་མི་ལྟ། །

དོན་ཐ་དད་དེ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གུས་པ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་།
ཁྲེལ་མེད་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྲིད།

སྡེ་བ་ཁ་ཅིག ། རང་ལ་ལྟོས་ནས་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇོམ་པ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་།
གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་པ་ལ་མི་འཇོམ་པ་ནི་ཁྲེལ་མེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་བརྗོད་
པ་ནི་ངོ་ཚ་ཡོད་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར། འཇིག་རྟེན་ན་དགའ་བ་དང་གུས་པ་
ཞེས་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེང་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། དགའ་དད་གུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས། ། ༣༡
དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །

དོན་ཐ་དད་དེ། དགའ་བ་ནི་དད་པ་དང་། གུས་པ་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
སྲིད་དགའ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་རང་གི་
བྱ་དང་རྐྱེད་མ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་སྐྱ་མ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚེ་ལྷན་གྱི་

དགའ་བ་ལྟ་བུ་། །དགའ་བ་དང་དད་པ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་
དད་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་དེ། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ་
དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུ། དད་པ་ཡིན་
ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱད་ཀྱིན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
འགོག་ལས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་
དག་གོ།

གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་བྱ་དང་
རྒྱུ་མ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་ལ་
དད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་མཁན་པོ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མིན་
པ་ནི་གཞན་ལྟ་བུ་། །གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་གྲུས་པ་དེ་གང་ན་ཡོད་ཅེ་
ན། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
གང་ཟག་རྣམས་མཉམ་ཆུན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཚེ་བུ། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཚིང་ཞིབ་གཉིས། །

རྟོག་པ་ནི་ཚིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་
དོ། །འོ་ན་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཅིག་ཅང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ།
སེམས་གཅིག་ཉིད་ཚིང་ཞིབ་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟོན་མེད་དེ། མར་གསར་པ་རྒྱ་གར་
གི་ནང་དུ་བཞག་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕོག་པའི་ཆེ་རྒྱ་གར་གིས་ཉ་ཅང་འབྲུག་པར་མི་
བྱེད། ཉི་མས་ཉ་ཅང་འཇུ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྟོག་པས་ཉ་ཅང་ཚིང་བར་མི་བྱེད་
དཔྱོད་པས་ཉ་ཅང་ཞིབ་བར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར།

མངོད་ལྗོངས་པ་ན་རེ། བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ནས་སྤྲེལ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་རྣམ་པར་
མ་དབྱུང་པར་ཚིག་ཏུ་མི་སྐྱ་བས་ཞེས་འབྱུང་བས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རྫོང་པའི་
ཚིག་ཀུན་ནས་སྤང་བའི་སློབ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་ཡིན་ལོ།། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། སེམས་
བའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་གྱི་དཔྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དང་སོ་སོར་
ངེས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྩ་བུམ་འདི་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་
གང་སྲ་སྐྱམ་པ་དང་། འདི་སྲ་བར་འདུག་སྐྱམ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སེམས་གཅིག་
གི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྱུང་བ་མིན་ལོ།། །འོ་ན་བསམ་གཏུན་དང་སོ་ཡན་ལག་
ལྷ་ལྷན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་དགོངས་གྱི་སྐྱད་
ཅིག་མ་ལ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཅ་བ། ང་རྒྱལ་ཁངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི། །
རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། ། ༣ ༣
སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །

ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཁངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱག་པ་ནི་རང་གི་ཚོས་ཆེ་རིང་
བ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ།།

བཞི་བ་། ར་དང་ལྟ་བུའི་གཅིག་པ་ །ཞི།

སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེང་ན་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་
ཅེ་ན།

ཅ་བ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །

དོན་གཅིག་ །།

དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སློབ་
ལྟར་ན། དགོ་མི་དགོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས། དུལ་ཤེས་པས་ན་ཡིད། དམིགས་
བ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། དགོ་མི་དགོའི་བག་ཆགས་སོགས་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས། རྟེན་
གྱི་ཆ་ནས་ཡིད། བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཅམ་བ་ཁ་ཅིག་

སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །

ངར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །

དུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་ཟེར་རོ།།

ཚེ་བ། སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་དང་། །

རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། ། ༣༥

མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་རྣམ་པ་ལྟ། །

དེར་མ་ཟད་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། རྟེན་བཅས་དང་། དམིགས་བཅས་དང་།
རྣམ་བཅས་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
པའི་སྲིད། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་རྟེན་བཅས། དུལ་འཛིན་པས་ན་དམིགས་
བཅས། བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་འཛིན་པས་ན་རྣམ་བཅས་མཉམ་པར་འཛིན་པས་ན་མཚུངས་
ལྡན་ནོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། རྣམ། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ།

དུས་མཚུངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད།

༥ གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།

བསྟན། བཤད། རོན་བསྟུ་བའོ།།

དང་པོ་༼བསྟན་པ་༽ནི།

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་

ན།

ཅ་བ། མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐྱལ་མཉམ་དང་། །

འདུ་ཤེས་མེད་སྟོ་མས་འཇུག་པ་དང་། ། ༣༥

སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །

མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །

མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཚོས་ཅན། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་དང་། སྐྱལ་མཉམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྟོ་མས་འཇུག་རྣམས་པ་གཉིས་དང་། སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཡང་ཞེས་པས། དག་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཚོས། །ཞེས་པ་ཡང་སྟུང་བར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་༼རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ་བདུན།

ཐོབ་མ་ཐོབ། སྐྱལ་མཉམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ། སྟོ་མས་འཇུག་གཉིས། སྲོག །

མཚན་ཉིད། རྫོང་བྱེད་བཤུགས་པའོ། །

དང་པོ་། རྩོམ་མ་ཐོབ་ །ལ།

དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་ཚོས་བཤུགས་པའོ། །

དང་པོ་། རྩོམ་ །འི།

མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཅེས་བཤུགས་ན། །ཐོབ་མ་ཐོབ་དེ་
གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ། ཐོབ་པ་རྙེད་དང་ལྡན་པའོ། །

ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་ཡིན་ལོ། །ཐོབ་
པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྙེད་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྡན་པའོ། །རྙེད་པ་ལ་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ལས་རྙེད་པ་
དང་། ཉམས་ནས་རྙེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེའི་ཐོབ་
པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནི་ཐོབ་ནས་ལྡན་པ་ཡིན་
ལོ། །ཉམས་ནས་རྙེད་པ་ནི་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྙེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱེས་
པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནི་ཐོབ་ནས་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་ཐོབ་
ནས་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་རྙེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་ལས་རྙེད་པ་དང་ཉམས་ནས་རྙེད་པ་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་ནས་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པའི་
ཆེ་ཉམས་པ་ལས་རྙེད་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། །ཁ་ཅིག ། ཐོབ་པ་དང་
ལྡན་པ་དང་རྙེད་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ།

ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། །

བརྟུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་གང་ཟག་དེ་ལ་
མི་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འད་གཉིས་ཏེ། མ་རྟེན་པ་དང་། མི་ལྡན་པའོ། །དང་
པོ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ལས་མ་རྟེན་པ་དང་། ཉམས་ནས་མ་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མི་སློབ་ལས་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྲིད་ཅེ་ཉོན་མོངས་པའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆེ། དེའི་མ་ཐོབ་
པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་མ་
སྐྱེས་པའི་ཆེ། དེའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་
ན།

བྱེ་བྲག་སྐབ་ན་རེ། ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། མི་སློབ་པའི་ཚོས་བརྟུ་
སོ་སོར་བསྐྱེད་ཅིང་ཐོབ་ལ། ཀུན་ཏུ་ལྡན་པས་ན་ཡན་ལག་ལྔ་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་
བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ན་རེ། འཁོར་ལོས་
སྐྱུར་རྒྱལ་ལ་རེན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་པའི་རྒྱལ་
པོ་ནི་རེན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་།
གཞན་ཡང་། ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞེག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་
དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཚོས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་
པ་དེ་འདོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རབ་ཀྱི་སློན་སྐྱེ་
འཕགས་སུ་འདོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་འཕགས་པ་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ནས།

འདྲིལ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་མངོན་དུ་མངོན་པའི་ཚེ། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་
མེད་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པས། འཕགས་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་
དེ། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སློན་ས་
འཕགས་པར་འདོག་པའི་སྤྱིར།

ཅུ་བ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱད་དུ། ། ༣༦

གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ་འགོག་གཉིས་ཀྱི། །

ཐོབ་པ་ནི་རང་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་ཡིན་གྱིས། གཞན་རྒྱད་གྱི་མ་ཡིན་ཉེ།
གཞན་རྒྱད་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གཞན་ལ་འབྱུང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་
གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིན་གྱི། རྒྱད་གྱིས་མ་བསྟུས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་
དེ། དེ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པ་ནི་གང་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་དེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འདུས་
མ་བྱས་ལ་མ་དེས་ཉེ། འགོག་པ་གཉིས་རྒྱད་གྱིས་མ་བསྟུས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀྱི་དགག་
བྱ་རྒྱད་གྱིས་བསྟུས་པས། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་རང་རྒྱད་གྱིས་བསྟུས་
སོ། །མ་ཐོབ་པ་ཡང་རང་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིན་གྱི། གཞན་
རྒྱད་གྱི་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱད་གྱིས་མ་བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་དེ། གང་ལ་ཐོབ་པ་
མེད་པ་དེ་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། ཉེ་ཉེ་ལྷན་ཚོས་བཞད་པ་ ། ལ།

ཐོབ་པའི་ལྷན་ཚོས། མ་ཐོབ་པའི་ལྷན་ཚོས་སོ། །

དང་སོ་ ། ཐོབ་པའི་ལྷན་ཚོས་ ། ལ།

ཙ་བ། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །
དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས། །
དེར་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་ཁམས་པ། ། ༣༧

ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དུས་གསུམ་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བྱའི་
ཚོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་། དེའི་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དགེ་བ་ལ་དེའི་ཐོབ་པ་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཐོབ་
བྱའི་ཚོས་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་
ཡིན་ནོ། །ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རང་
གི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
ལ་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས། དེའི་རྒྱད་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས། གཟུགས་
མེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འང་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད། གཟུགས་ཀྱི་
རྟེན་ཅན་ལ་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སྐྱེལ་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་
པ་སྐྱེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཙ་བ། མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་རྣམས་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཅེ་ལ།

ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་།
གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དང་རྣམ་པ་བཞི་
ཡོད་དེ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས། སོ་
སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་གཏོགས། དེའི་
ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
སློབ་པའི་ཐོབ་པ་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཐོབ་པ་མི་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཉོགས་
སླ་བས་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ།།

ཅེ་བ། སློབ་དང་མི་སློབ་མིན་གྱི་གསུམ། །

ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། འགོག་པ་
གཉིས་དང་ཟག་བཅས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་དེ་ལ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དང་
སློབ་པ་ཡང་མིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མིན་པ་རྣམས་གསུམ་ཡོད་དེ། སློབ་པའི་སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་
པ་མི་སློབ་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་
མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་སློབ་པ་ཡང་མིན་མི་སློབ་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། མཐོང་སྤང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་དང་། ལྷོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་
སློམ་སྤང་ཡིན་ལ།

ཅེ་བ། སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། །

ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་ཡིན་ལ། དེའི་
ཐོབ་པ་དེ་ལ་སློམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། སོ་སོར་བརྟགས་

འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་སྒྲོམ་
སྤང་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། ལམ་བཤེན་གྱི་ཐོབ་པ་སྤང་
བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་
སམ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བྱང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ། ། ༣༤
མངོན་ཤེས་སྐྱུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །
བསྐྱིབས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འང་འདོད་པ་ན། །
གཟུགས་ཀྱི་སྤར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །

མ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷང་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེའི། སྤ་ཕྱིར་སྐྱེ་
བ་མེད་དེ། ལྟོབས་ཚུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་བསྐྱིབས་ལྷང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ཏུ་ངེས་སམ་
ཞེ་ན། ལྟའི་མིག་དང་། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། སྐྱུལ་པའི་སེམས་ཏུས་གསུམ་པ་ཡོད་
པ་མ་གཏོགས་ཏེ། སྐྱོར་བས་བསྐྱབ་དགོས་པས་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
ཁམས་ཀྱི་བསྐྱིབས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྤ་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ། རོ་སོ་བེམ་སོ་ཡིན་པས་སྐྱུན་པ་དང་། ཀུན་སྐོང་སྟོབས་ཚུང་བས་སྟོབས་ཚུང་
བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་དག་མི་དགའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤར་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
བེམ་སོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཚོས་ ༽ནི།

དགོ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགོ་ལ་སོགས་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཐོབ་པ་ལའང་ངེས་སམ་ཞེ་

ན།

ཚ་བ། མ་ཐོབ་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན། ། ༣༩

མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི། དགོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚ་ཆད་
པའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
རྒྱད་ལའང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཏུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་མ་ཐོབ་པ་ལའང་
ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། འདས་མ་སྐྱེ་གྱི་དེ་རྣམ་གསུམ། །

ཐོབ་བྱའི་ཚོས་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་མ་ཐོབ་པ་ཏུས་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་
གྱི། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ད་ལྟར་བའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་མེད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་
སྟོབས་རྒྱུང་ཡང་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་ནི་མེད་གྱིའང་། །

འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དང་།
ནི་མ་མེད་པའི་ཚོས་འགོག་ལམ་གཉེས་གྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་ཏུ་གཏོགས་
ཏེ། འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཚོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་འདོད་པར་
གཏོགས། གཟུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཚོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་གཟུགས་
སུ་གཏོགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཚོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་
གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤྱིར། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ལམ་བདེན་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ལམ་བདེན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ།

ཙ་བ། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །
སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ་དེ་ཐོབ་དང་། ། རྩེ
ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམས་ཉམས་འགྱུར། །

ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོར་འདོད་གྱིས། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྐྱིད། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་གང་གིས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལམ་བདེན་དེ་ཐོབ་
པ་དང་། ས་བོང་འོག་འཕོས་ནས་ནི་རྣམས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་དོ། །འོ་ན་ཐོབ་པའི་ཐོབ་
པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དོ། །ཡོད་ན་སྤྱད་མེད་དུ་
འགྱུར་ཞེ་ན། དུས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། དུས་སྡེ་
སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འགྱུར་ཉེ། ཚོས་དགེ་བ་ལྟ་བུ་
ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ན། དེའི་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེ་
ལ་ལྟར་པར་བྱེད། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟར་པར་བྱེད་པའི་སྐྱིད།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་དེ། ཚོས་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ན། དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་
པའི་ཐོབ་པ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེ། དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པོ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་
ནས། དེའི་ཐོབ་པ་གསུམ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ་དུག་ལྟར་ཅིག་སྐྱེ། སྐྱད་ཅིག་
གསུམ་པ་ལ་དགུ་པོ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་ནས། དེའི་ཐོབ་པ་དགུ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་
པ་དགུ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱིད། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་
མི་ལྟར་ན། མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེའི་གཞན་མེད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྟར་མི་ལྟར་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྐྱིད།

གཉིས་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བའོ། །

ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚེ་ལྷོ་

སྐལ་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྲོད་པ་དང་བསམ་པ་དང་རང་
བཞིན་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རྣམས་སོ། །དབྱེ་ན། ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མིན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་
ནི་སེམས་ཅན་ཅམ་དུ་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རྣམས་ཞིག་གོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྣམས་རེ་རེ་ཡོད་པས། རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་པས། ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་དགེ་ཚུལ་སོགས་ནང་པའི་ཚུན་འབྲས་བུ་བྱེད་
པའི་རྣམས་ཞིག་གོ། །སྐལ་མཉམ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་མ་ཐུན་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་མི་
རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

སྲོལ་དཔོན་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་ལུ་སོགས་ལའང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྣམས་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་དག་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་མ་ཐུན་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེའི་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་མིར་སྐྱེས་པའི་འདུ་བྱེད་ཅམ་འབྲས་བུ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར།
གཞན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པའི་གཞུང་བཅུ་གས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་
སྤྱི་ཁས་སྲུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་དོ།

གསུམ་པ་ ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ ། རྟོ།

འདུ་ཤེས་མེད་སྣོམས་འཇུག་ཅེས་བཤད་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་
ན།

ཅ་བ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་འདུ་ཤེས། །
མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། ། ལྟ།
འགོག་པའོ་རྣམ་སྤྱིན་དེ་འབྲས་ཆེ། །

འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་བའི་རྣམས་ཤིག་གོ། ཡུན་རི་སྲིད་ཅིག་ཏུ་འགོག་
ཅེ་ན། གང་གས་པར། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་ལོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་
ན། མ་ངེས་ཏེ། སྐྱ་མི་སྣེ་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེའི་
རྒྱུད་ལ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སེམས་
མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཞེས་གསུང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་བསྣོ་མས་པའི་རྣམ་སྲིན་ཡིན་ཏེ།
དེ་བསྣོ་མས་པ་ལས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད།

སེམས་ཅན་དེ་གང་ན་གནས་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྲོགས་གཅིག་ན་གནས་ཀྱི་
གནས་གཞན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་
གནས་གཞན་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྲི་མ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་
ཞེ་ན། དེ་སྲི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཆེ་སྣ་མར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་
བསྣོ་མས་པའི་རུས་པ་ཟད་ཅིང་། ཆེ་འདིར་སེམས་མེད་པས་ལས་གསར་དུ་མ་བསགས་
པའི་སྲིད། སྲི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲི་མ་ལ་འདོད་
པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། བྱང་སྐྱ་
མི་སྣེ་པ་དེ་སྲི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ། །

བཞི་པ་ ། སྣོ་མས་འཇུག་རྣམས་པ་གཉིས་ ། རེལ།

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་བཤམ། འགོག་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་བཤམ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་རྟེན་སྣེ་མོང་དུ་བཤམ་པའོ། །

དང་མོ་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་། བེ།

ཚ་བ། དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྒྲོམས་འཇུག་།
བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །

འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་
ཡང་། སྒྲོམས་པར་བྱུགས་ནས་མ་ལྡངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པར་བྱེད་
པའི་རྣམ་སོ། །དེ་སྔ་གང་གིས་བསྐྱུས་ཤེས། བསམ་གཏན་གྱི་ཐ་མ་བཞི་བར་གཏོགས་
ཏེ། འདི་བསྒྲོམས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་དམ་ཀུན་སྒྲོང་རི་
ལྟ་བུས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཅེས། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་འདོད་
པས་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ཐར་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་
ཐར་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་ནས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྐྱུན་
གང་ཡིན་ཞེས།

ཚ་བ། དགོ་བའོ་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འགྲུར་ཉིད། ། ༢༡
འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་ཐོབ། །

ཀུན་སྒྲོང་གི་སྒོ་ནས་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་ཐར་
ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྤོང་འགྲུར་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེས། སྐྱེས་
ནས་སྤོང་འགྲུར་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱང་སྐྱ་མི་སྟུན་བ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བར་
ངེས་པ་བཞིན། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་ཞེས། སོ་སྐྱེའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་གྱི་འཕགས་

མངོད་གནས་གཉིས་པ།

པའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྐྱོམས་པ་ལས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་གང་
ཞིག །འཕགས་པས་དེ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ངན་སོང་གི་གནས་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དེའི་
ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་པ་ལྟར། འདིའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདིའི་
དུས་གཅིག་པའི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་དེ། སེམས་མེད་ཡིན་པ་
དང་། མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ འགོག་པའི་སྐྱོམས་འཇུག་༽ཞེ།

ཙ་བ། འགོག་པ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །

འདི་གནས་དོན་དུ་སྲིད་ཅེ་སྐྱེས། །

འགོག་པའི་སྐྱོམས་འཇུག་ཅེས་པའང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མཚུངས་
ལྡན་འགོག་བྱེད་གྱི་རྗེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡིད་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུས་སྐྱོམས་པར་འཇུག་ཅེ་ན། ཚེ་
འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གང་གིས་བསྐྱུས་ཞེ་ན། སྲིད་
ཅེར་སྐྱེས་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྐྱོམས་པས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སྤྲ་བ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེས་སྤྲ་བར་བྱས་པའི་
འཇུག་ཐོགས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དགེ་བའོ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། ། ལ་༣

མ་ངེས་འཕགས་པའི་སྐྱོར་བས་འཐོབ། །

ཀུན་སྐྱོད་གི་སྐྱོན་སྐྱེས་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་
དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར། སྐྱོད་འགྲུར་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་ནས་སྐྱོད་
འགྲུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱོད་འགྲུར་དང་། རྣམ་སྐྱེན་སྐྱོད་བར་མ་ངེས་
པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་སྐྱོན་པའི་ཆེ་དེའི་སྤྱི་མ་ལ་
སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་སྐྱོན་པའི་ཆེ་སྤྱི་མ་དེའི་ཡང་སྤྱི་མ་པན་ཆད་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་དང་།
ཆེ་འདི་ལ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སྐྱེ་འབགས་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན།
འབགས་པའི་ཡིན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཞེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱོབས་
ཀྱིས་འཐོབ་དགོས་པའི་སྤྱིར། གང་གིས་འཐོབ་ཅེ་ན། སྐྱོར་བས་འཐོབ་གྱི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་གང་ཞིག །སྤར་འཁོར་
བར་འདྲིས་མ་སྐྱོད་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅེ་བ། ཐུབ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །

འོན་ཀྱང་ཐུབ་པའི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དེ་བྱང་ཚུབ་ཟད་པ་ལེས་པ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱིས། སྐྱོར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ལས་
བྱང་བའི་ཚོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་སྤྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཆེའི་རུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀ་གནས་
པའི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་བརྟན་ཉེ་སྤངས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ལས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དང་པོར་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པ་ལེས་པ་
བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འགོག་པ་ལ་

སྣོམས་བར་ཞུགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཇུག་དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དང་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་ལ། །
 སུམ་ཙ་ཙ་བཞིས་ཐོབ་སྲིད་རྟོ། ། རེ

བྱང་སེམས་དེ་སངས་མ་རྒྱས་པའི་དང་པོར་འགོག་པའི་སྣོམས་འཇུག་མངོན་དུ་
བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཙ་ཙ་བཞི་བར་
མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་ནས། བྱང་ཚུབ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་སྲིད། སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཙ་ཙ་
བཞི་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་བྱུག ། སྲིད་ཅེའི་ཉོན་
མོངས་སྲོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུའོ། །ཁོ་ན་རྟེ།
ཟག་མེད་གྱི་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པ་རྟོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བར་དུ་འགོག་པ་ལ་སྣོམས་
པར་ཞུགས་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱང་སེམས་དེ་བསམ་པ་མི་བརྟེན་པ་ལྡང་བ་ཅན་ཡིན་
པར་ཐལ། དེས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ལས་ལྡང་བར་མི་བྱའོ་སྣོམས་
དུ་དགོངས་པ་གང་ཞིག ། བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྲིད། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་བསམགས་པས་དམ་
བཅའ་བརྟེན་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཉི་འོག་པ་ན་རྟེ། བྱང་སེམས་དེ་བསམ་པ་ལྡང་བ་
ཅན་མ་ཡིན་མོད། དེས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ལས་ལྡང་བར་མི་
བྱའོ་སྣོམས་དུ་དགོངས་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སྐྱེལ་གྲུང་བཤེགས་པར་
མི་བྱའོ་སྣོམས་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྲུང་
བའི་སྲིད། ཞེས་ཟེད།

གསུམ་པ་། ཉེན་གཉེས་ཀྱི་རྩལ་ལྔ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་། །ཞི།

ཚུལ་། གཉེས་ཀྱི་འདོད་དང་གསུགས་རྩལ་ཅན། །

འགོག་པའི་སྣོམས་འཇུག་དེ་གང་གི་རྩལ་ལ་མཛོལ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། གཉེས་ཀྱི་འདོད་
པ་དང་གསུགས་ཀྱི་རྩལ་ཅན་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་གསུགས་མེད་
ཀྱི་རྩལ་ལ་མཛོལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱུ་ལོན་པའི་
ཕྱིར། འགོག་པའི་སྣོམས་འཇུག་གསུགས་མེད་ཀྱི་རྩལ་ལ་མཛོལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཉེ།
གསུགས་མེད་ཁམས་སུ་གསུགས་མེད་ལ་མཚུངས་སྟངས་ཐམས་ཅད་བཞག་ན། ལྷན་
མིན་འདུ་བྱེད་འབའ་ཞེས་གཉིས་གནས་པར་མི་རྣམས་པས། དེ་མ་ཐག་ཟླ་པར་ལས་འདའ་
བར་འགྱུར་བའི་སྣོམས་ལོན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉེས་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

ཚུལ་། འགོག་པ་དང་ཐོར་མའི་ནང་དུ། །

འགོག་པའི་སྣོམས་འཇུག་དང་ཐོར་མའི་ནང་དུ་སྐྱེད་དེ། མི་དེ་ཚོར་འདུ་རགས་
པས་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་ཞིང་སྐྱོབ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་གསུགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་སྐྱེད་པ་ཡོད་
དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་དེ་དང་ཐོར་གསུགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
དོ། །འདི་ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞེ་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་
འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

སྔ་པ་། ཉེན་གྱི་ཞི།

སྔོག་དང་ཞེས་བཤད་ན། སྔོག་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྫོག་ནི་ཆེ་ཡིན་ཚོད་དང་ནི། །
རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། ། ༡༥

རྫོག་ནི་ཆེ་ཡིན་ཏེ། གང་གས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྫོག་གང་ཞེ་ན། ཁམས་
གསུམ་པའི་ཆེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆེ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་ནི་ཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྟེན་གྱི་དང་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་ཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
ཀའི་རྟེན་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཡིན་འོ། །ཆེ་འི་རྟེན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་སོ། །

མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཆེ་དང་ཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བན་ཚུན་རྟེན་
ཡིན་པས་ཆེ་མ་ལོག་པར་ཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་མི་ལྡོག་ །དེ་གཉིས་མ་ལོག་པར་ཆེ་མི་ལྡོག་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བས་སློབ་དེ་སྦང་བར་འདོད་ནས། ཚོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཆེ་འི་
རྟེན་མ་ཡིན་གྱི། སློབ་གྱི་ལས་ཆེ་འི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སློབ་གྱི་ལས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཕངས་པ་
ལྟར་ཆེ་གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལས་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་སློབ་དུ་འགྱུར་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་དགེ་མི་
དགེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཆེ་ཟད་པ་ཁོ་ནས་འཆི་འམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆེ་ཟད་ལ་བསོད་
ནམས་མ་ཟད་པར་འཆི་བ་ནི། ཆེ་རྣམ་པར་སློབ་པའི་ལས་ཟད། འོངས་སློད་རྣམ་པར་
སློབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་ཟད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེ་མ་ཟད་ལ་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་
བ་ནི། ཆེ་རྣམ་སློབ་གྱི་ལས་མ་ཟད་པར་འོངས་སློད་རྣམ་སློབ་གྱི་ལས་ཟད་ནས་འཆི་བ་
ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་རྣམ་སློབ་གྱི་ལས་གཉིས་ཀ་ཟད་
ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆེ་རྣམ་པར་སློབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་

དང་། མོངས་སྐྱོད་རྣམ་པར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གཉིས་ཀ་མ་ཟད་བར་དུས་མ་
ཡིན་པར་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ།།

བྱུག་པ་། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལོ།

ཙྰལ། མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །

ཆ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། །

མཚན་ཉིད་དག་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་
ཚེས་དེ་འདུས་བྱས་སུ་མཚན་པས་ན་མཚན་ཉིད། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆ་བ་
ནི་ཆས་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པ་ནི་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ནི་འཇིག་
པར་བྱེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོད་ན། མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན། འཇིག་པར་ཡང་མངོན། གནས་
པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མངོན། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྱག་
སྐྱེ་བ་ན་རེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུ། གནས་པ་དངོས་
སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གནས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཟེར། ཁ་ཅིག ། གནས་པ་ཡང་
བསྐྱེད་ཏེ། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་མངོན་ཞེས་གནས་པ་གཞན་འགྱུར་དང་
སྐྱེལ་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་དེ་དང་སྐྱེལ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ།
གནས་པ་ཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་ཟེར། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་གཞན་ཡོད་དམ་
ཞེ་ན།

ཙྰལ། དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས། །

ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
པའི་སྲིད། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ།
དེ་ལྟ་བུ་སྲིད་ཅིང་འགྲུང་ཞེས། མི་འགྲུང་ཏེ།

རྩ་བ། དེ་ཚོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག། ༡༦

བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན། སྐྱེ་བ་དེ་ཚོས་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་
ཚོས་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་སྲིད། རི་ལྟར་ན། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན།
རང་དང་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་སྟེ་དགུ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚེ་
སྐྱེ་བ་དེས་རང་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་སྐྱེད་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལྟ་
སྐྱེད་པའི་སྲིད།

མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཀུན་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་སོགས་འདི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
མངོན་རྗེས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ལུང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་སྲིད། ཞེས། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་
ན་རེ། ལུང་ལས་མ་གསུངས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད།
ཞེས་ཟེར།

མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བདག་དང་བདག་གི་
བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། མངོན་ཞེན་དེ་བརྗོད་པའི་སྲིད་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་ཀྱི། ལྟར་ཅིག་མ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་མ་གསུངས་པའི་སྲིད། འོ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སྐྱེ་བ་སོགས་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེས།
ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པར་འཇུག་པ་གནས་པ་

སྟོན་མི་སྟོན་གང། བྱང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞེ་
ན།

ཅ་བ། འདོད་དང་གཟུགས་གཏོགས་སེམས་ཅན་སྟོན། །
རྒྱ་མ་ཐུན་ལུང་བསྟན་མིན་ །།

གསུམ་པོ་དེ་འདོད་བ་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་གྱི། གཟུགས་མེད་
ཁམས་ན་མེད་དེ། དེ་ན་སྐྱ་མེད་པའི་སྲིད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གྱིས་
བསྟུས་པའི་སྲིད། རྒྱ་མ་ཐུན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པའི་
སྲིད། རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་དགུར་འབྱུང་བའི་སྲིད། རྒྱས་བྱང་མིན་
ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི། དགོ་བ་མིན་
ཏེ། དགོ་ཅ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་སྲིད། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། དེ་བཞིན། །
སྐལ་མཉམ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའང་ཡིན། །
ཁམས་གསུམ་བ་སྟེ་.....། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་རྒྱ་མ་ཐུན་ལས་བྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་བ་
དང་། མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པའང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་
གྱི་མིག་སོགས་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་དེ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པའི་སྲིད། འདི་ཁམས་གསུམ་
དུ་གཏོགས་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་དུ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་

སམ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྗེས་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཐོབ་ཀྱིས་གཉིས། | ༧༩

མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དང་། |

མི་ལྡན་པ་དག་རྒྱ་མཐུན་པ། |

ཐོབ་པ་ཡང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྟོན་སྟེས་གྱི་མིག་སོགས་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་རྣམ་སྟོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྟོན་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། མི་ལྡན་པ་མ་ཐོབ་པ་དག་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དག་བར་དེས་ཤིང་།
མི་ལྡན་པ་དེ་ཞར་བྱུང་ཡིན་གྱི་ཚོ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ལས་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ།

རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུན་བཤད་པའོ། |

དང་པོ་༼རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་༽ལ།

རྒྱ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་བཤད་པ། དེ་གཉིས་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་བཤད་པའོ། |

དང་པོ་༼རྒྱ་བཤད་པ་༽ལ།

བརྟན་པ། བཤད་པ། རོན་བསྐྱུ་བ་གསུམ།

དང་པོ་༼བསྟན་པ་༽ལྟེ།

རྒྱ་དང་རྒྱུ་དག་མེད་པར་ལྟེ། །ཞེས་བཤད་ན། རྒྱ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། བྱེད་རྒྱ་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །
སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དང་། ། ། ༤༩
ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ནམ་སྟོན་དང་། །
རྒྱ་ལྟེ་ནམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། །

རྒྱ་ལྟེ་ནམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་དང་། སྟོན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་། ནམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་
ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་༼རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ་དུག་ལས།

དང་པོ་༼བྱེད་རྒྱ་༽ལྟེ།

བྱེད་རྒྱ་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། བྱེད་རྒྱ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། །

ཚོས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་དེ་སྐྱེ་བ་
ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པས། བྱེད་རྒྱའི་རྒྱར་འཛོགས་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་
པོས་འཚེ་བར་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བདག་བདེ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་བཛོད་པ་བཞིན་

ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཚོས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་དེ་
སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་སྤང་གིས་མཐོང་ལམ་
སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉིན་མོ་སྐར་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱ་ཚོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་གོགས་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རུས་ལྡན་
ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ། དེ་ལས་མིག་གི་རྣམ་
ཤེས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་རུས་པས་གོགས་མ་བྱས་
པ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་མོད། སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་མི་རུས་པས་གོགས་མ་བྱས་པ་བྱེད་རྒྱར་
མི་འཐད་ངོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཅམ་གྱི་སློན་ནས་
བྱེད་རྒྱར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞོན་པ་བྱེད་མི་རུས་པའི་རྒྱལ་པོས་གཞོན་པ་
མ་བྱས་པ་ལ། བདག་རྒྱལ་པོས་བདེ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ།

མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའོ། །

དང་པོ་སྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཅ་བ། སྟན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས། ། ༥༠

གང་པན་ཚུན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སློན་ནས་པན་འདོགས་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ ། མཚན་གཞི་ལ་ ། གཉིས།

སྐྱིར་བསྟན་པ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞུགས་པའོ། །

དང་ལོ་༼སྦྱིར་བསྟན་པ་༽ཞེས།

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དེའི་དཔེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །
 སེམས་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བཞིན། །

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་།
སེམས་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚན་གཞི་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གྲེ་གྲག་ཏུ་བཤད་པ་༽ཞེས།

སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སེམས་ལས་བྱུང་དང་སྡོམ་གཉིས་དང་། །
 སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། ། ༥༡
 སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུས་དང་ནི། །
 འབྲས་སོགས་དགེ་ལ་སོགས་པས་སོ། །

སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང་།
སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སེམས་བྱུང་དང་སྡོམ་པ་གཉིས་སོ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྦྱེ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་དུས་སྦྱེ་འགག་
གནས་གསུམ་གཅིག་པ་དང་། དེར་མི་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཅམ་དུ་གཅིག་པ་དང་། སྦྱེས་བྱ་

ཙ་བ། རང་རིག་ས་བའོ་ །།

སྤང་བྱ་རིས་ལྡེ་ནང་ནས་རང་དང་རིག་ས་གཅིག་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རིག་ས་མི་
གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་མཛོད་སྤང་བྱ་བསྐྱེད་མཛོད་སྤང་གི་སྐྱེས་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང། ཀུན་འབྱུང་མཛོད་སྤང་གི་སྐྱེས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་རང་དང་ས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། ས་མི་གཅིག་པའི་
མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཛོད་སྤང་དེ་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཛོད་སྤང་
གི་སྐྱེས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང། གཟུགས་གྱི་སྤྱུགས་སྐྱེས་མཛོད་སྤང་གི་དེ་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །ས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེས།

ཙ་བ། སྤང་སྐྱེས་རྣམས། ། ༥༩

སྤང་སྐྱེས་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་སྐྱེས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་
སྐྱེས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམས་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་འདས་པ་
དེ་ད་ལྟར་བ་དང། མ་འོངས་པའི་དེ་ཡིན། ད་ལྟར་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། །ས་གཅིག་པ་དེ་སྐྱེས་མཉམ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་སམ་ཞེས།

ཙ་བ། ས་དགའའི་ལམ་ནི་པན་ཚུན་དུ། །
 མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །

ཟག་བཅས་ལ་ངེས་གྱི་ཟག་མེད་ས་དགའའི་ལམ་ནི། པན་ཚུན་དུ་མཉམ་པ་དང་

ཐོས་དང་བསམ་བློང་ལ་སོགས་པ། | ༥༣

ཟག་བཅས་སྒྲོར་བ་ལས་བློང་བ་དེ་ཡང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་
 ཁོ་ནའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐོས་བློང་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་
 སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། བསམ་བློང་དེ་བསམ་བློང་དང་སྒོམ་བློང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན། སྒོམ་བློང་དེ་སྒོམ་བློང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན། འདོད་པའི་ཐོས་བློང་དེ། རང་
 དང་འདོད་པའི་བསམ་བློང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། འདོད་པའི་སྒོམ་བློང་གི་སྐལ་
 མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྒོམ་བློང་མ་གྲུབ་པའི་སྟེང་། གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་བློང་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་མི་གཅིག་པའི་སྟེང་། གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་བློང་དེ། རང་དང་
 དེའི་སྒོམ་བློང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེའི་བསམ་བློང་གི་རྒྱ་མིན་ཏེ། གཟུགས་
 ཅན་བསམ་བློང་མེད་པའི་སྟེང་། འདོད་པའི་ཐོས་བློང་སོགས་ཀྱི་འང་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་
 དེ་ཁོ་ལས་དམན་པའི་སྟེང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒོམ་བློང་དེ་དེའི་སྒོམ་བློང་གི་སྐལ་མཉམ་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་དེ་གཉིས་མེད་
 པའི་སྟེང་།

བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ནི།

ཅ་བ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། |
 སེམས་བློང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། |

སེམས་དག་དང་སེམས་བློང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། | འོ་ན་སེམས་སེམས་
 བློང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་བཤད། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་བཤད་ན། ཁྱད་

ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚེ་ལྷན་གྱི་

བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བན་ཚུན་འབྲས་བུར་གྱུར་བས། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་།
མཚུངས་ལྡན་ལྷན་མཚུངས་བར་ལྷན་བའི་སློབ་ས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་
ན། མགོན་པོ་ཚམས་པན་ཚུན་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་དུ་འགོ་བ་དང་། ཟས་ལ་སོགས་
བའི་བྱ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ།།

ལྷ་པ་ཀུན་འགོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ལྷོ།

ཚ་བ། ཀུན་འགོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །
ཚམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགོ་ལྷ། ། ༥༧

ཉོན་མོངས་ཅན་ཚམས་ཀྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་
རིགས་གཅིག་པ་མི་དགོས་སོ། །ས་གཅིག་པ་ཚམ་གྱིས་ཚོག་གམ་ཞེ་ན། ཀུན་འགོའི་རྒྱ་
ལྷོ་རང་གི་འབྲས་བུའི་སྤར་བྱུང་བ་ཞེས་དགོས་སོ། །

བྱུག་པ་ཚམས་སློབ་གྱི་རྒྱ་ལྷོ།

ཚ་བ། ཚམས་སློབ་རྒྱ་ལྷོ་མི་དགེ་དང་། །
དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཚམས་ཁོ་ན། །

མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཚམས་ཁོ་ན་ཚོས་ཅན། ཚམས་སློབ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྲིད་པའི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་
དཔེར་ན། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་གྲུང་མོ་བཞིན་ནོ། །ལུང་མ་བསྟན་ཚམས་ཚོས་
ཅན། ཚམས་སློབ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་
སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པའི་སྲིད་ དཔེར་ན། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་རུལ་བ་བཞིན་

མངོད་གནས་གཉིས་པ།

ནོ། །ཟག་མེད་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྤོང་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོབས་དང་
ལྷན་ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་སྲིད། དཔེར་ན། རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ས་བོན་གྲུང་མོ་
བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ ༼དོན་བསྟུ་༽ནི།

རྒྱ་བྱུག་པོ་དེ་ལ་དུས་གསུམ་པ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གུན་འགོ་སྐལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པ། །
གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ། ། ༥༥

གུན་འགོ་དང་སྐལ་མཉམ་གི་རྒྱ་གཉིས་ནི་དུས་གཉིས་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་
ཡོད་ཀྱི། མ་འོངས་པ་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམས་མེད་པའི་སྲིད། ལྷན་མཚུངས་
རྣམ་སྤོང་གི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་དོ། །བྲེད་རྒྱ་ལ་དུས་གསུམ་གིས་
བསྐྱས་པ་དང་། དུས་གིས་མ་བསྐྱས་པ་ཡང་ཡོད་པས་དངོས་སུ་མ་བསྐྱར་ཏོ།།

གཉིས་པ་ ༼འབྲས་བུ་བཤད་པ་༽ལ།

བསྐྱར་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ ༼བསྐྱར་པ་༽ནི།

རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་ལྟོས་པས་རྒྱ་བྱུག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། འདུས་བྲས་བུ་ལ་བཅས་འབྲས་བུ་ཡིན། །

འདུས་བྱས་རྣམས་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་བྱས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་རྣམས་དང་སོ་
སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་
རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེ་ན།

ཚ་བ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །

འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། རྒྱ་བྱུག་མེད་ཅིང། འབྲས་བུ་ལྔ་
མེད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྟེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་
པ་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྟེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བདག་འབྲས་
མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བདག་འབྲས་འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚོས་གཞན་སྟེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཅེས་ལ་བཞག་
པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་། རེལ།

འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་། རྒྱས་བུ་གང་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ་། རེལ།

འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཚ་བ། རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་ཡིན། །

བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཡིན། ། ༥༦

རྒྱ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་བའི། །

སྐྱེས་བུ་བའི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །

ནམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱ་མཐུན་སྐལ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན། བདག་པོའི་
འབྲས་བུ་ནི། རྒྱ་དང་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། སྐལ་མཉམ་
གྱི་རྒྱ་དང་ཀུན་འགོའི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི། ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ ། རྟོན།

ཙ་བ། རྣམ་སྐྱེན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཚོས། །

སེམས་ཅན་བཛོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྲུང་། ། ༥༧

ནམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཡིན་གྱི།
དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཙ་ཆད་པའི་རྒྱུ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རྒྱུ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་ཛོད་པ་རྒྱུ་གྱིས་
བསྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྟུན་པ་ནི་སྟན་མོང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་
སྟན་མོང་བ་ཡིན་ན། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཐོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ལྷན་པར་ཐལ་བའི་
སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་འབྲས་འགའ་ཞིག་ལའང་ཡོད་པས། དེ་གཅད་པའི་
ཕྱིར་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ལས་བྱུང་བ། དེ་ཙམ་ཞིག་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱི་རྒྱས་བྱུང་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དེ་དང་སྟན་ཅིག་

དང་རྗེས་སློབ་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། ལུང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་སྤྱིས་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ།།

རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།

ཚ་བ། རྒྱ་མ་ཐུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའོ། །

རང་གི་རྒྱ་དང་རིས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་
རྣམ་པ་འབྲས་བུ་དང་། གུན་འགྲོའི་རྒྱ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མི་འབྲས་ཡང་ས་གཅིག་
པ་དང་། རྩོན་མོངས་ཅན་དུ་འབྲས་བུ་དེས་པའི་སྤྱིར།

བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི།

ཚ་བ། བྲལ་བ་སློ་ཡི་ཟད་པའོ། །

སློ་ཤེས་རབ་གྱི་སློབས་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཟད་པའོ། །སླེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ལ། བསླེད་
པའི་སླེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་ཐོབ་པའི་སླེས་བུ་བྱེད་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཚ་བ། གང་གི་སློབས་ཀྱིས་གང་སླེས་པའི། །
འབྲས་དེ་སླེས་བུ་བྱེད་ལས་སླེས། ། ༥༥
སློན་འབྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། །
འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། །

གང་གི་སྟོབས་གིས་གང་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་
དང་། གང་གི་སྟོབས་གིས་གང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་
ནོ། །རང་རྒྱའི་སྦྱར་བུ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྲས་རྣམས་ནི། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་
ཡིན། དེ་ཡང་འདུས་བྲས་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི། འདུས་མ་བྲས་ལ་བདག་འབྲས་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ ། ཉེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་བཞད་པ་ ། རེ།

འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་དུས། དངོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་སྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་ ། འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་དུས་ ། རི།

ཅ་བ། ལྷ་པོ་ད་ལྟས་འབྲས་བུ་འཛིན། །
གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྲིན་པར་བྱེད། ། ༥
ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག །
གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྲིན་པར་འགྱུར། །

བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷ་པོ་ད་ལྟར་བས་འབྲས་བུ་འཛིན་གྱི། འདས་མ་
འོངས་གིས་འབྲས་བུ་མི་འཛིན་ཏེ། འདས་པས་བཟུང་བེན། མ་འོངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་
འཛིན་པའི་བྲས་པ་མེད་པའི་སྲིད། ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་གིས་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་
སྟེ་དང་པོར་འབྲིན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་སྲིད། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་
འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་ནི། ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་བྱེད་དེ།
རང་གི་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་སྲིད། གཅིག་རྣམས་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་ནི་
འདས་པས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་འགྱུར་གྱི། ལྷན་ཅིག་དང་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ།

འབྲས་བུ་སྤྲིས་འབྲིན་པའི་སྤྲིར།

གཉིས་པ་ ། འདོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་སྐྱེད་པ་ ། རྟོ།

དངོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་སྐྱེད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས། །

ལྷག་དང་དང་པོ་འཕགས་རིམ་བཞིན། ། ༤༠

སྐྱེད་དངོས་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་
དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་དང་བཞིར་ཡོད་ལ། རིམ་པ་བཞིན།

ཅ་བ། རྣམ་སྤྲིན་ཀུན་འགྲོ་དེ་གཉིས་དང་། །

སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་ལྷག་ལས་སྐྱེས། །

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །

མཚུངས་ལྷན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་བཞིན། ། ༤༡

ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། རྣམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷག་མ་ལས་སྐྱེ། རྣམ་སྤྲིན་
སྐྱེས་ནི་ཀུན་འགྲོ་མ་གཏོགས་པ་དང་། ལྷག་མ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་ཀུན་འགྲོ་མ་གཏོགས་
པའི་རྒྱ་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་ནི་དེ་གཉིས་དང་སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷག་
མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་གྱི། མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི། མཚུངས་ལྷན་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷག་མ་

གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་བཤད་པ་ ། ཤེས།

བསྟན་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ ། རྒྱུ་བཤད་པ་ ། རྟོ།

རྒྱ་ལྷན་སྲུ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟེན་ན། རྒྱ་དང་རྒྱུ་དག་མེད་པར་ནི། ཞེས་
པའི་རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྒྱུ་ཞི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། །

མངོད་ལས་རྒྱུ་ཞི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ཞི་བཞི། མཚུངས་པ་དེ་མ་
ཐག་པའི་རྒྱུ། དམིགས་པའི་རྒྱུ། བདག་པོའི་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱ་
དང་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁྱད་པར་མེད་དེ། མངོད་ལས། རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུ་
གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་དེ། གཞན་གྱི་སྐྱེད་པར་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མེད་ན་སོ་སོར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་བཤད་དེ། དཔེར་ན། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཞིན་འོ།།

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་བཤད་པ་ ། ཤེས་བཞི།

རྒྱུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་གང་ལྷན་སྲུ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད།
དངོས་པོ་གང་རྒྱུ་དུས་སྐྱེད། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་། རྒྱུ་མོ་མོའི་མཚན་ཉིད་། རྟོལ།

རྒྱུའི་རྒྱུ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྡེ་ཡི་ན། །
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །

རྒྱུའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྡེ་སྟེ། དེ་དག་ཅི་རིགས་
པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་སྲིད། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ནི། སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་རྣམས་ཡིན་གྱི། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་
དུས་མི་མཉམ་པར་འཚོལ་བར་གནས་པའི་སྲིད་ཏེ། འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་ཁོ་རང་དང་བསམ་གཏན་གྱི་གཟུགས་དང་ཟག་མེད་འབྱུང་བའི་སྲིད་དང་།
གཟུགས་ཅན་གཅིག་མ་འགགས་པར་གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་སྲིད་དང་། རྒྱ་མང་པོ་ལས་
འབྲས་བུ་ཉུང་དུ་དང་། རྒྱ་ཉུང་དུ་ལས་འབྲས་བུ་ཚེན་པོ་འབྱུང་བའི་སྲིད། སེམས་
སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་སྐྱེས་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་
གྱི། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམས་མེད་པའི་སྲིད། འོན་པཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་མ་འོངས་པ་རིམ་ཅན་དུ་མི་མཐོན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་རིམ་ཅན་དུ་
མཐོན་ཅེ་ན། མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་མ་མཐོན་པར་སྲི་མའི་
མཐའ་མི་མཐོན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་སྲིད། ཡང་ཁ་ཅིག ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་འོངས་པ་འབྱུང་བའི་མཚན་མར་གྱུར་པའི་
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོད་པས། མ་འོངས་པ་རིམ་ཅན་དུ་མཐོན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་

འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་མཚན་མཁན་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག། ༤༡

དག་བཙུག་པ་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། སེམས་ཕྱི་མ་
གཞན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། མཉམ་པས་ན་མཚུངས་པ་དང་། རིགས་མ་ཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པས་
ན་དེ་མ་ཐག་པ། རྐྱེན་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཚོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་སེམས་དང་། དེ་ལས་ལྡང་སེམས་ཀྱི་བར་
དུ་ཚོས་གཞན་གྱིས་ཚོད་ཀྱང་། འཇུག་སེམས་དེ་ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པ་
བཞིན་ལོ།།

དེས་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱབ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ནི་འཇུག་སེམས་དང་ལྡང་སེམས་ལྟ་བུ། དེ་མ་ཐག་
པ་ཅན་ཡིན་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་སེམས་དང་སྦྱོམས་
འཇུག་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་སེམས་དང་སྦྱོམས་འཇུག་
དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་སེམས་དང་།
འགོག་སྦྱོམས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ།།

རྩ་བ། ད་མིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་
ཡུལ་དུ་རུང་བའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་བཤད། །

བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུ་དུ་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་མང་བས་ན་བདག་
པོའི་རྒྱུ་ལོ།

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་གང་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་བ་ ། རི།

རྒྱུ་བཞི་པོ་དེས་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅེ་ན།

ཚ་བ། རྒྱ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ། །
བྱ་བ་བྱེད་དོ་གསུམ་པོ་ནི། ། ༦ །
སྐྱེ་ལའོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །
རྒྱུ་དག་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིན། །

སྐྱུ་མཚུངས་གྱི་རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འགག་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་
བྱེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་སྤྱིར། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་རྣམ་སྤྱིར་གྱི་རྒྱ་གསུམ་
པོས་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། སྤྱི་མ་གཉིས་པོས་རང་གི་མཇུག་
ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། སྤྱི་མས་ནི་སྤྱིས་ཚ་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་
སྤྱིར། རྒྱའི་རྒྱུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་དམིགས་རྒྱུ་དག་ནི་སྤྱིར་གྱི་དེ་

ལས་བརྗོད་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགག་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་རིམ་
བ་བཞིན་བྱ་བ་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་༼དངོས་པོ་གང་རྒྱུན་དུས་སྐྱེས་པ་༽ནི།

དངོས་པོ་གང་རྒྱུན་དུས་སྐྱེད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །
གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། ། ༤༥

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྒྱུན་བཞི་ཡིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། བྱེད་རྒྱ་
མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྗེ་ཅི་རིགས་པས་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྣ་མས་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་། ལུལ་ལུལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དམིགས་
རྒྱུན་དང་། རང་མ་གཏོགས་པས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིར། སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་གཉིས་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་གསུམ་
གྱིས་སྐྱེད་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་དེ། དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། གཞན་གཉིས་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་འདྲ།

ཙ་བ། གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །
དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་བྱིར། །

སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་མ་གཞན་ལྡན་མིན་འདུ་

བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་ལས་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་ལ་རག་མ་ལས་པའམ་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་རྒྱུ་བཞི་
 པོ་དེར་གྲངས་ངེས་གྱི། དབང་ལྷུག་དང་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་དང་རྒྱུ་ཉག་པ་ལས་སྐྱེ་
 བ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རིམས་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་ངེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་དང་
 བདག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་ན། གཟུགས་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཉིས་སུ་
 ངེས་བས། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་གཞན་དང་། འབྱུང་གྱུར་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་
 གཞན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །

འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་སྐྱེལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་
 པ་གཉིས་བྱེད་དེ། འབྱུང་བས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
 བའི་རྒྱུ་དང་། འབྱུང་བ་སྣ་མས་འབྱུང་བ་སྲི་མའི་སྐྱེལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྲིད། ཀུན་
 འགྲོའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་དེ།
 དགོ་མི་དགོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་དེ། བེམ་པོ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། འབྱུང་བས་འབྱུང་གྱུར་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་དཔྱོད་མི་དགོས་ལ། བདག་རྒྱུ་
 བྱེད་ཚུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཡོད་དེ།

ཅེ་བ། འབྱུང་ལས་གྱུར་བའི་རྣམ་པ་སྣ། ། ༤༥

འབྲུང་བས་འབྲུང་གྲུང་གི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། གནས་པའི་རྒྱ། རྟེན་པའི་རྒྱ། རྟོན་པའི་རྒྱ།
འཕེལ་བའི་རྒྱ། བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རིམ་བཞེན་གྲུབ་སྟེ། འབྲུང་བས་འབྲུང་གྲུང་གསར་
དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་གྲུང་དེ་འབྲུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་གི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། འབྲུང་གྲུང་དེ་འབྲུང་བ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བས་འབྲུང་གྲུང་
རྒྱན་མི་འཆད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བས་འབྲུང་གྲུང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འབྲུང་འབྲུང་རྣམ་གསུམ་པན་ཚུན་དུ།

འབྲུང་གྲུང་གིས་འབྲུང་གྲུང་གཞན་གི་པན་ཚུན་ལྡན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་།
སྐལ་མཉམ་གི་རྒྱ་དང་། རྣམ་སྟོན་གི་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་
གི་སློང་བ་བདུན་པོ་དེ་ལྡན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་། འབྲུང་གྲུང་སྔ་མ་འབྲུང་གྲུང་གི་
མའི་སྐལ་མཉམ་གི་རྒྱ་དང་། ཆེ་འདྲིའི་དགོ་མི་དགོའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སྤྱི་མའི་
རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་གི་མིག་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། འབྲུང་བ་རྣམས་གི་དེ་རྣམས་གཅིག་།

འབྲུང་གྲུང་གིས་འབྲུང་བ་དེ་རྣམས་གི་རྣམ་སྟོན་གི་རྒྱ་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་བྱེད་དེ།
ཆེ་འདྲིའི་དགོ་མི་དགོའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སྤྱི་མའི་རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་གི་དབང་པོའི་
ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྲུང་བ་དེ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཚེ་ལམ་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སློན་ལུང་ལེ་ས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཚེ་
 བརྒྱད་ནི། ལྷན་གྱི་ཚོ། ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚོ། ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་བའི་ཚོ། སྟོམས་པར་
 འཇུག་པའི་ཚོ། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚོ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་
 གཟེར་བའི་ཚོ། སྐྱལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོ། སྐྱལ་བ་ལས་ལྡང་བའི་ཚོ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རིས་
 འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་། གཉིས་པ་ནི་རིས་མི་གཅིག་པའི་ས་གཅིག་པ་གཞན་ཡང་
 འབྱུང་། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་།
 དེ་ཡང་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱེད་གསུམ་གསུམ་འཆི་
 སེམས་བྱེད་དུ་རུང་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་པ་ལས་རང་ས་དང་འོག་
 སར་སྐྱེ་ལོ། ལོང་སར་མི་སྐྱེ་སྟེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་ལོང་མར་སྐྱེ་མི་སྤིང་
 པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ལོང་མ་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། དགེ་བ་དང་མ་
 བསྐྱབས་པས་འཆི་སེམས་བྱས་པའི་ཚེ་རང་ས་ལོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་ལོ།

བཞི་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚོ། འོག་མའི་དགེ་བ་ལས་ལོང་མའི་དགེ་བ་སྐྱེ་
 སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་། གཟུགས་
 ཀྱི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་། གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཉེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ། གཉེན་པོ་སྟེ་
 རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བའི་སྤྱིར།

ལྷ་པ་ནི་ལོང་མའི་དགེ་བ་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་གཉིས་ལས་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་
 གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་། དེ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་འདོད་པའི་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་
 སྤྱིར། ལྷན་པ་ནི་ལོང་མའི་བསྐྱབས་པ་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་སྐྱེ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་

འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེ་བའི་སྲིད། བདུན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་འདོད་པའི་སྐྱེལ་
སེམས་འབྱུང་ངོ། །བརྒྱད་པ་ནི་འདོད་པའི་སྐྱེལ་སེམས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་
ངོ།

ཚ་བ། འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དགུ།
 དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས། ། ༤༧

དེས་ན་འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་
ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་བཞི། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཆེ་གོང་མའི་བསྐྱིབས་པ་གཉིས། ལྷོ་མས་
པར་འཇུག་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་སྲིད།
འདོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་དེ་ནི་སེམས་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་ཆེ་རང་
སའི་བཞི། ལྷོ་མས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ།
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱིབས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྲིད།

ཚ་བ། མི་དགེ་བ་ནི་བརྒྱ་དག་ལས། །
 དེ་ལས་བཞི་སྟེ་བསྐྱིབས་དེ་བཞིན། །
 མ་བསྐྱིབས་པ་ནི་ལྷ་དག་ལས། །
 དེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སེམས་བདུན་ནོ། ། ༤༨

འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་བརྒྱ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་བཞི། ཉིང་མཚམས་
སྐྱོར་བའི་ཆེ་གོང་མའི་དུག་ལས་སོ། །མི་དགེ་བ་དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་བཞི་
འབྱུང་བའི་སྲིད། འདོད་པའི་བསྐྱིབས་པ་འང་མི་དགེ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཁོ་བརྒྱ་ལས་འབྱུང་།

ཁོ་ལས་བཞི་འབྲུང་བའི་སྲིད། འདོད་པའི་མ་བསྐྱིབས་པ་ནི་ལྡ་དག་ལས་འབྲུང་སྟེ། རྒྱུན་
སའི་བཞི། སྤྱལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལས་མཇུག་
ཐོགས་སུ་སེམས་བདུན་འབྲུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་བཞི། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆེ་གོང་མའི་
ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྤྱལ་བ་ལས་ལྡང་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྲུང་བའི་སྲིད།

ཅ་བ། གཟུགས་ན་དགེ་ལས་བཅུ་གཅིག་གོ།
 དེ་ནི་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །

གཟུགས་ན་དགེ་སེམས་ལས་བཅུ་གཅིག་འབྲུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆེ་
འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག །སྟོམས་
འཇུག་གི་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་
ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་བ། སྤྱལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་མ་བསྐྱིབས་པ་འབྲུང་བའི་
སྲིད། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ནི་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྲུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ།
སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་འདོད་དགེ་བ། ལྡང་ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས།
སྤྱལ་བ་ལས་ལྡང་ཆེ་འདོད་པའི་མ་བསྐྱིབས་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིང་བའི་ཆེ་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱིབས་པ་ལས་སོ།།

ཅ་བ། བསྐྱིབས་པ་བརྒྱད་ལས་དེ་ལས་ལྷན། །
 མ་བསྐྱིབས་པ་ནི་གསུམ་ལས་སོ། ། ༦༩
 དེ་ལས་ལྷན་སྟེ་ །།

གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱིབས་པ་བརྒྱད་ལས་འབྲུང་སྟེ། རྒྱུན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆེ་

གཟུགས་མེད་ཀྱི་གསུམ། འདོད་པའི་དགོ་བ་དང་། མ་བསྐྱབས་པ་ལས་སོ། །དེ་ལས་
དྲུག་འབྲུང་སྟེ། རྒྱན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་འདོད་དགོ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། མ་བསྐྱབས་པ་ནི་གསུམ་
ལས་འབྲུང་སྟེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་སོ། །དེ་ལས་དྲུག་འབྲུང་སྟེ། རྒྱན་སའི་གསུམ།
ཉིང་ཆེ་བོང་འོག་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཚ་བ། གཟུགས་མེད་པའང་། །
དེ་ཡི་ཚུལ་ལོ་དགོ་བ་ལས། །
སེམས་དགུ་དག་གོ་དེ་དྲུག་གོ། །

གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་བསྐྱབས་པའང་དེའི་ཚུལ་དུ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་སའི་གསུམ་
ལས་འབྲུང་། ཁོ་ལས་རང་སའི་གསུམ་དང་ཉིང་ཆེ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་ལས་སེམས་དགུ་འབྲུང་སྟེ། རྒྱན་སའི་
གསུམ། ཉིང་ཆེ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་ཆེ་ཟག་མེད་གཉིས་
དང་། ལྷང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དྲུག་
གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྲུང་སྟེ། རྒྱན་སའི་གསུམ། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་
དགོ་བ། ལྷང་ཆེ་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་སོ། །

ཚ་བ། བསྐྱབས་པ་ལས་བདུན་དེ་དེ་བཞིན། ། ༥༠

གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་ལས་བདུན་འབྲུང་སྟེ། རྒྱན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆེ་

འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་སེམས་དེ། སེམས་བདུན་གྱི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྟོར་བའི་
ཆེ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་གཉིས་དང་མ་བསྐྱབས་བ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར།

ཅ་བ། སྟོབ་བ་བཞི་ལས་དེ་ལས་ལྟ། །
 མི་སྟོབ་བ་ནི་ལྟ་ལས་སོ། །
 དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་གོ། །

སྟོབ་པའི་སེམས་དེ་སེམས་བཞི་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་དང་། སྟོམས་
འཇུག་གི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་ལས་སོ། །སྟོབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ལྟ་
འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་དང་མི་སྟོབ་བ་དང་། ལྟ་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་
འབྱུང་ངོ། །མི་སྟོབ་པའི་སེམས་ནི་ལྟ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་དང་སྟོབ་བ་དང་།
སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་ལས་སོ། །མི་སྟོབ་པའི་སེམས་དེ་
ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྟ་ཆེ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་སེམས་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ། ཉི་ལྷུང་དབྱེ་བ་ ། ཉེ།

ཅ་བ། བཅུ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ལྷུང་ཡང་། ། ། ༥༡
 གསུམ་དུ་སྐྱེས་གནས་ཐོབ་བ་དང་། །
 སྟོར་བྱུང་དགོ་ཚུལ་གཉིས་ཕྱེ་ནས། །

རྣམ་སྤྲིན་སྤྲེས་དང་སྤྲོད་ལམ་ལ། །
བཟོ་ཡི་གནས་དང་སྐྱུལ་པ་དང་། ། ། ༥༩
འདོད་ན་ལུང་བསྟན་མིན་རྣམ་བཞིར། །
གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའོ། །

སེམས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་དགེ་
བ་ལ་སྤྲེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྲོད་བྱུང་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དང་། རྣམ་སྤྲིན་
སྤྲེས་དང་། སྤྲོད་ལམ་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་དང་། སྐྱུལ་པ་དང་འདོད་པ་ན་མ་བསྐྱབས་
ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་བྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་ན་བཟོ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
སེམས་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་གང་ཁྲབ་ཆེ་ཞེ་ན། བརྒྱ་གཉིས་ཁྲབ་ཆེ་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་
བཞིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར།

སེམས་ཉི་ཤུར་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགེ་སེམས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་
བྱེད་པའི་ཆེ། སྤྲེས་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི། སྤྲོད་བྱུང་གིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་སེམས་
མི་གསལ་བའི་བྱིར། སྤྲོ་མས་པར་འདུག་ལྡང་སྤྲོད་བྱུང་གིས་བྱེད་ཀྱི། སྤྲེས་ཐོབ་ཀྱིས་
མ་ཡིན་ཏེ། མི་གསལ་བའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་འདོད་པའི་སྤྲེས་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་གསལ་
བའི་བྱིར། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱེད་པའི་ཆེ། རྣམ་སྤྲིན་སྤྲེས་
དང་སྤྲོད་ལམ་པས་བྱེད་ཀྱི། བཟོ་ཡི་གནས་དང་སྐྱུལ་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་
གཉིས་གསལ་བ་ཡིན་ལ། འཆི་སེམས་མི་གསལ་བའི་བྱིར་ཞེས་རྫོགས་པའི་བྱིར་དུ་ཉི་
ཤུར་བྱེ་འོ། །

གསུམ་པ་ ། བརྟུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་དུ་རྙེད་དུང་པ་ ། འོ།

སེམས་བརྟུ་གཉིས་པོ་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སེམས་དུ་གསར་དུ་རྙེད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །

བྱུག་དང་བྱུག་དང་གཉིས་རྙེད་དོ། ། ༥༣

ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། སེམས་བྱུག་གསར་དུ་རྙེད་དེ། གཟུགས་མེད་
དང་གཟུགས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། དགེ་བ་
སྐྱེས་ཐོབ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་
ཆེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སློབ་པའི་སེམས་རྣམས་གསར་
དུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ན།
སེམས་བྱུག་གསར་དུ་རྙེད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་གཟུགས་
གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྐྱུལ་སེམས་གཉིས་དང་། གཟུགས་
གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ། གཟུགས་མེད་
གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སློབ་པའི་སེམས་གསར་དུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་གྱི་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ན། སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྙེད་དེ།
གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ།
གཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སློབ་པའི་སེམས་གསར་དུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར།

ཚ་བ། གཟུགས་སྐྱེས་དགོ་ལ་གསུམ་དག་གོ།
སློབ་པ་ལ་བཞི་ལྷག་ལ་དེ།

གཟུགས་སྐྱེས་པའི་དགོ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་གསུམ་གསར་དུ་རྟེན་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་སྐྱེས་སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བཞི་གསར་དུ་རྟེན་དེ། ཟག་མེད་དང་པོའི་ཚེ་སློབ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་སྐྱེས་སེམས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བའི་སེམས་གསར་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལྷག་མའི་སེམས་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་ནི། དེ་དང་དེ་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གསར་དུ་རྟེན་པ་མིན་ལོ།།

དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་དེ་དག་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་གསར་དུ་རྟེན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སྤར་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྐྱེད་པལ་ཆེ་བ་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་སེམས་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོང་མའི་དགོ་བ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ལའང་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། འདོད་པའི་དགོ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཐོབ་ཟེན་ཅིང་། གཞན་དག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། མི་སློབ་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ།།

ཅུ་བ། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ལྟར་བྱས་པ་ལས།
དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའོ། །

ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ལྟར་བྱས་པ་ལས། དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་པའོ། ། །

མངོན་པ་གནས་གསུམ་པ།

། གསུམ་པ་འཛིག་ཉེན་བསྐྱེད་པའི་གནས་བཤའ་པ་ལ་གཉིས།

གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་ཉེན་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་གྱི་འཛིག་ཉེན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་། གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་ཉེན་ ། ལ་གསུམ།

དབྱེ་བ། ཚོས་གྱི་ཁྱད་པར། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤའ་བའོ། །

དང་པོ་། གང་སྐྱེ་བ་ ། ལ།

ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། འགོ་བ་ལྟར་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་། གང་སྐྱེ་བ་ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ ། ལོ།

ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱོ་
ནས་སེམས་སེམས་རྒྱང་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤའ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།
དེ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་ཁམས་སོ། །

དང་པོ་། གང་སྐྱེ་བ་ ། ལོ།

ཅུ་བ། དམྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། །

མི་རྣམས་དང་ནི་ལྟ་བུ་དག་ །

འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ ། །

དགའ་བ་མེད་པས་ན་དཔྱལ་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེར་སོང་བས་སམ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོམ་
པས་ན་ཡི་དྲགས། ཅུང་དེ་འགྲོ་བས་ན་ཅུང་འགྲོ་ཆམས་དང་། ཡིད་ཤས་ཆེ་བས་ན་མི་
ཆམས་དང་། ཁྱིམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པས་ན་འདོད་ལྷ་དྲུག་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་
ལོ། །ཡང་ན་འདོད་ཁམས་དེ་ལ་རིས་ཉི་ཤུར་དབྱེར་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། དཔྱལ་བ་དང་། །
སྲིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་ཤུ། ། །

དཔྱལ་བ་ལ་ཚ་དཔྱལ་བ་རྒྱུད་དུ་དབྱེ་བས་ངན་སོང་བ་བཅུ་དང་། མི་ལ་སྲིང་
བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་བདེ་འགྲོའི་གནས་བཅུ་ཆམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། གང་དཔྱལ་བ་རྒྱུད་
དང་ཉི་ཆེ་བ་གངས་ལོགས་སུ་མི་འདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
བ་དང་། གཉིས་པ་ཆེ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་མ་རིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སའི་དངོས་གཞི་
ལས་འདོད་ཁམས་དེ་ལ་སྐྱུ་ལ་ཅུ་སོ་དྲུག་བཤའ་དེ། ཅུང་འགྲོ་གནས་མ་རིས་པས་མ་
བགངས་ཤིང་། ཚ་དཔྱལ་བ་རྒྱུད། གང་དཔྱལ་བ་རྒྱུད། ཡི་དྲགས་ལྷ་མ་ཡིན་ཉེ་བཅོ་བརྒྱད།
མི་ལ་སྲིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མི། འདོད་ལྷ་དྲུག་ཆམས་སུ་བྱེ་བས་སོ། །དཔྱལ་བ་སོགས་
གནས་དང་བཅས་པ་ཆམས་ཚོས་ཅན། འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ཉེ། མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་
ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱུ་ལ་སེམས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པས་རི་ལྟར་དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་དེ་ཡོད་
པར་ཐོས་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལས་ཉམས་པ་བྲན་ནས་འདོད་
ཆགས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་སྐྱུ་ལ་བ་ཡིད་འཕྲོག་པ་མཐོང་ནས་འདི་འདྲ་བའི་སྐྱུ་ལ་སེམས་ནི་
བཟང་ངོ་སྐྱུ་ལ་དུ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དངོས་སུ་མི་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་རུང་

བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་བྱི་རོ་དེས་སྐྱུལ་པའི་སྲིད། ཅིའི་སྲིད་འདོད་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ། །འདོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།
འཁྲིག་པ་དང་ཁམ་ཟས་དོན་གཉེར་གྱི་སྲིད་པ་ལ་བྱའོ།

ཙྰ་བ། གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། །
 ག་ཟུགས་ཁམས་ཡིན་དེར་སོ་སོ་ཡིན། །
 བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །
 བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། ། ༡

འདོད་ཁམས་ལས་གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་དག་ནི་ཚོས་ཙྰ་བ། ག་ཟུགས་
ཁམས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལས་འདས་ཤིང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་རུང་གང་ཞེས། །
ག་ཟུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁམས་ཡིན་པའི་སྲིད། ག་ཟུགས་ཁམས་དེ་ལ་བཅུ་བདུན་
ཡོད་དེ། ག་ཟུགས་ཁམས་དེར་སྐྱེ་བའི་སོ་སོའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་དང་སོ་གསུམ་གྱི་ས་ནི་
གསུམ་པ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རྒྱ་སྐྱོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་སོ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་སོ་གསུམ་བསྐྱོམས་པ་ལས། ཚངས་
རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ། གཉིས་པ་དེ་
ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལས་འོད་རྒྱུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལས་དགོ་རྒྱུང་། ཚད་མེད་དགོ། དགོ་རྒྱུས་གསུམ་དུ་རིམ་
བཞིན་སྐྱེ་བའི་སྲིད་དང་། སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་
པ་ལས། སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་སྐྱེ། འཕགས་པས་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྒྱུང་དུ་གསུམ་སྐྱེས། འབྲིང་དུག་སྐྱེས། ཆེན་སོ་དགུ་སྐྱེས། ཤེན་ཏུ་

ཆེན་པོ་བརྟུ་གཉིས་སྟེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙུ་སྟེལ་བསྐྱོམས་པ་ལས། གནས་
གཙང་མ་ལྔ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། ཅིའི་སྤྱིར་གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡོན་
ཏན་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཁམས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

ཉི་འོག་པ་ན་རེ། ཚངས་ཆེན་དེ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་ཆེ་དང་ལུས་དང་
ཚོར་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བརྟུ་བདུན་
ཡིན་ནོ་ཟེར། ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། ཚངས་ཆེན་དེ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་བང་རིམ་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་འཕགས་པ་ཡིན་གྱི་གནས་གཞན་ལོགས་པ་མེད་པས། གཟུགས་
ཁམས་གནས་རིས་བརྟུ་དུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟར་ན་འོག་
མིན་སྐྱུག་པོ་བཞོད་པ་དང་བཅས་པས། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཙུ་བརྟུ་ཡིན་
ཞེས་གསུང་དོ།།

ཅ་བ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་མེད་དོ། །
སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །
དེར་ནི་རིས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་། །
སེམས་ཀྱི་རྐྱེད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། ། ༣

གཟུགས་མེད་ཁམས་ནི་གནས་གཞན་ལོགས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་
དེ་འདྲིན་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེ། གང་དུ་ཤི་འཕོས་པ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
མིང་བཞིའི་ལུང་པོ་གྲུབ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་
བཟང་ངན་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་
པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་ན། སེམས་ཀྱི་རྐྱེད་
དེ་གང་ལ་བརྟེན་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་དེར་ནི་རིས་མཐུན་པ་དང་སྟོག་ལ་ཡང་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་ཐོབ་
པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་
སྤུ་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་དེ་རིས་དང་སོག་ལ་མི་བརྟེན་ནམ་ཞེ་ན། མི་བརྟེན་
པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་གྲུལ་བས་སྟོབས་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་
མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་དང་གྲུལ་བས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་
སོགས་ཚོས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལས་འདས་
ཤིང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་རུང་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཅིའི་སྤྱིར་
གཟུགས་མེད་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་གཏོན་ནས་མེད་པའི་ཁམས་ཡིན་པས་ན་
དེ་རྟེན་ཅེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་༼ འགོ་བ་ལྟར་དབྱེ་བ་ ༽ནི།

ཅེ་བ། དེར་ནི་དཔྱུལ་སོགས་འགོ་བ་ལྟ། །
རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་དེ་དག། །
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱིར་མིན། ། ༄

ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་ལྟ་སྟེ། དཔྱུལ་བ་དང་།
ཡི་དུགས་དང་། རུད་འགོ་དང་། མི་དང་། ལྷ་སྟེ་རང་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་
གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཅུ་ཆད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་མ་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་

ནོ། །རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པས་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བར་སྲིད་ནི་སེམས་ཅན་
ཡིན་གྱི། འགོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་གདགས་པ་ལས། སྐྱེ་གནས་བཞིས་འགོ་བ་
ལྟ་བུས་གྱི། འགོ་བ་ལྟས་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱུས་སོ། །གང་མ་བསྐྱུས་ན་སྲིད་པ་བར་
མཛོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྲིད་པ་ནི་
བདུན་ཏེ། དམུལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་།
མིའི་སྲིད་པ་དང་། ལྟའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མཛོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད། འགོ་བ་ལྟར་ངེས་ན་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་འགོ་བ་གང་གི་ནང་དུ་གཏོགས་
ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟར་ན་ལྟའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཏེ། ལྟ་ལ་ལྟས་
ལོངས་སློད་འགྲན་སློག་པ་དང་། ལྟའི་གཉེན་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། འོན་ཀྱང་ལྟའི་ཚོས་ལས་
ཉམས་པས། ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་དམན་པ་ལ་དགག་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་དོ། །མདོ་
དན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ལྟ་མ་ཡིན་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོར་གཏོགས་པ་དང་། མདོ་ཁ་
ཅིག་ཏུ་འགོ་བ་དུག་པར་ཡང་བཤམ་དོ། །གཞོན་སྲིན་ཁ་ཅིག་ལྟ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡི་དྲགས་
སུ་གཏོགས། ཅི་ཟ་ནི་ལྟའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཏེ། ལྟའི་རོལ་མོ་མཁའ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྣམ་
མཁའ་ལྗིང་དང་། ལྟོ་འབྲེ་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟ་རྣམས་ནི་དུད་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པར་བཤམ། འཕ་ཟ་དང་། སློ་བྱེད་དང་། བརྗེད་བྱེད་དང་། མ་མོ་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་བཞི།

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ། །རྣམ་ཤེས་གནས་པ་
བཞི། བདུན་དང་བཞིའི་བསྐྱུ་བ་དབྱུང་པའོ། །

དང་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་ལེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་པེ།

ཚོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་མངོན་འཆད་པར་སྤོམ་། མངོན་ལས་རྣམ་ལེས་གནས་
པ་བདུན་ཞེས་ཀྱང་བཤད། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ན་རྣམ་ལེས་
གནས་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། ལུས་དང་འདུ་ལེས་ཐ་དད་དང་། །
ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ལེས་གཅིག་། །
བརྗོན་དང་ལུས་དང་འདུ་ལེས་གཅིག་། །
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་པོ་དག་། ། ༥
རྣམ་ལེས་གནས་པ་བདུན་པོ་ལྟར་། །

རྣམ་ལེས་གནས་པ་བདུན་ཡོད་དེ། ལུས་དང་འདུ་ལེས་ཐ་དད་པ་དང་། ལུས་ཐ་
དད་ཅིང་འདུ་ལེས་གཅིག་པ་དང་། བརྗོན་པ་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ལེས་ཐ་དད་པ་དང་།
ལུས་དང་འདུ་ལེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མི་དང་འདོད་ལྡན་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྤྱིས་སྤྱིས་པའི་ལྟ་
རྣམས་ནི་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་པོར་ཚོད་ཐ་དད་ཅིང་། འདུ་
ལེས་བདེ་སྤྱིག་བཏང་སྟོམས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། ཚངས་ཆེན་དང་དེའི་འཁོར་དུ་དང་པོར་
སྤྱིས་པའི་ལྟ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྤར་ལྟར་གྱི་སྤྱིར་དང་། ཚངས་ཆེན་གྱི་བསམ་
པ་ལ་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་སྤྱང་བའོ་སྟུང་པ་དང་། དེ་དག་གི་བསམ་པ་ལའང་བདག་
ཅག་རྣམས་ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱང་བའོ་སྟུང་དུ་འདུ་ལེས་གཅིག་པའི་སྤྱིར། འོད་
གསལ་པའི་ལྟ་རྣམས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དང་།

འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེས་སྐྱོ་ནས། ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་ལ་འཇུག
ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་སྐྱོ་ནས། དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་ལ་འཇུག་པའི་
སྲིད།

མངོ་སྤེ་པ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། འཇིག་
རྟེན་འཆགས་འཇིག་ལ་མི་མཁས་པ་དག། །ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་སྟོང་བ་མེས་
སྲེག་པ་མཐོང་ནས་སྐྱག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་ནས་རིང་
དུ་ལོན་པ་འཇིག་རྟེན་འཆགས་འཇིག་ལ་མཁས་པ་དག། །མ་འཇིགས་ཤིག་དེ་ནི་སྤར་
ཡང་མེས་བསྲེགས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་མི་སྐྱག་པར་འདུ་ཤེས་པས་
འདུ་ཤེས་ཐ་དད་ཅེས་ཟེར། དགོ་རྒྱས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་བཞི་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་སེམས་བདེ་ལ་འཇུག་པར་གཅིག་
པའི་སྲིད། ལྷག་མ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། ལྷག་མ། །
དེ་འཇོམས་བྱེད་ལྡན་ །།

ལྷག་མ་དེ་དག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་ཏེ། ངན་
སོང་བ་རྣམས་ནི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇོམས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་འཇོམས། མྱིད་ཅེ་བ་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇུག་གིས་འཇོམས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་ ། བེ།

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། སྲིད་ཅེ་དང་། །

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུ་བཤད། ། ༤

སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུ་བཤད་དེ། སྲུང་གྱི་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་སྲིད་ཅེ་དང་
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། ། འོ་ན་ངན་སོང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏུན་བཞི་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་མི་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། མི་འདོད་བཞིན་གནས་སྲིར་གཞན་མིན། །

གཞན་ངན་སོང་བ་དེར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གྱི་སྲིན་པོས་
མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྲིར། དཔེར་ན་བཙོན་རྩ་བ་བཞིན། ཡང་ན་དེ་གཉིས་
དེར་མི་འཆད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ནི་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་དེར་འོང་འདོད་
ལ། དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། ངན་སོང་བ་ལ་དེ་གཉིས་
ཀ་མེད་པའི་སྲིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤས་གཞན་པའི་བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་སོ་
སྟེ་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་འགྲོ་འདོད། འཕགས་པ་རྣམས་གོང་མ་སྲུང་འདས་སུ་

འགྲོ་འདོད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ ༼ རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་ ༽ཞེ།

ཅ་བ། གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་སྟེ། །
 ཟག་དང་བཅས་པའི་སྲུང་པོ་བཞི། །
 རང་གི་ས་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས། ། ག་
 འབའ་ཞིག་གནས་པར་མ་བཤད་དོ། །

རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་བཤད་དེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྲུང་པོ་
བཞི་ལོ། །འོ་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་གི་ས་པ་ཉིད་
ཡིན་གྱི། ས་མི་གཅིག་པ་དང་ཟག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གནས་པའི་དོན་རྣམ་ཤེས་
སྲིད་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་དང་ས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་
མེད་པའི་སྲིད། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་འཚད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།
རྣམ་ཤེས་འབའ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མ་བཤད་དེ། འདིར་ནི་གནས་པ་དང་གནས་
པ་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་གནས་པ་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན།
རྒྱལ་པོ་དེ་རང་གི་གདན་མིན་པ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་ ༼ བདུན་དང་བཞིའི་བསྐྱ་བ་དབྱེད་པ་ ༽ཞེ།

འོ་ན་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱས་ལ། བཞིས་མ་བསྐྱས་པ་སོགས་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བསྐྱ་ན་ལུ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱུ་ན་སྐྱ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན། བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་ལ་བཞིས་མ་
བསྐྱུས་པ་ནི། བདུན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ། བཞིས་བསྐྱུས་ལ་
བདུན་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ནི། བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྲིད་
ཅེ་བ་དང་། ངན་སོང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀས་མ་བསྐྱུས་པ་ནི།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་དང་། སྲིད་ཅེ་བ་དང་། ངན་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་
པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀས་བསྐྱུས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི། རྣམ་
ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞི་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

དང་པོར་འཇུག་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐར་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་༼ འཇུག་ཚུལ་༽ལ་གཉིས།

གང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས། གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་དོ། །

དང་པོ་༼ གང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས་༽ནི།

ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་གནས་དུ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། དེར་ནི་སྐོང་ལས་སྐྱེས་སོགས། །

སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། ། ༤

ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་སྐོང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་།
ཚོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ་ཡོད་

དོ། །འོན་འགོ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་གནས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། མི་དང་དུད་འགོ་རྣམ་པ་བཞི། །

མི་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་ག་ཡོད་དེ། རྩུས་སྐྱེས་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་བོའི་མི་ལྟ་
བུ། རོད་གཤེར་སྐྱེས་ནི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་བྱ་ལྟ་བུ། སྐོང་སྐྱེས་ནི་བྱ་ཆག་པའི་ཚོང་པ་ཁྲུང་
ཁྲུང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་འགོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གནས་བརྟན་བྲག་དང་ཉེ་བའི་བྲག་བྱང་
བ་ལྟ་བུ་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་ས་ག་ལས་སྐོང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བྱང་བ་ལས། ཁྲིའུ་སུམ་
ཅུ་སོ་གཉིས་བྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟ་ལེན་གྱི་བརྟུན་མོ་ལས་སྐོང་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བྱང་
བཟོ་སྐྱེས་དུ་བརྟག་སྟེ་གརྒྱའི་ཆུ་ལ་བ་སྐྱུར་བ། ཡི་ཅ་གྱི་གཞོན་བྱ་ཁྲུས་བྱེད་པས་མཐོང་
ནས། སྐོམ་སྐྱེ་བས་ཁྲིའུ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བྱང་བ་བཞིན་ནོ། །མངལ་སྐྱེས་ནི་ད་ལྟའི་མི་པལ་ཆེ་
བའོ། །དུད་འགོ་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་སྐྱེས་སྐྱེ་གནས་བཞི་པས།
སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་བཟང་བར་བཤད་པའི་སྱིད།

ཅ་བ། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྟ་རྣམས་དང་། །
སྲིད་པ་བར་མ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ། །
ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན། ། ༤

དམྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་། ལྟ་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
ལས་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྱིད། ཡི་དྲགས་པལ་ཆེར་རྩུས་སྐྱེས་ཡིན་ལ། མངལ་
ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་དྲགས་མོ་ཞིག་གིས་བརྟུན་པ་མོ་དགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་

ལ།

བདག་གིས་མཚན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིན་བར་བྱ་ལྟ་རྣམས། །

བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ཟ་མོད་གྱི། །

འོན་ཀྱང་བདག་ནི་ཚིམ་པ་མེད། །

ཅེས་འབྲུང་བའི་སྲིད། འོན་སྐྱེ་གནས་དེ་རྣམས་ལས་གང་བཟང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
རྩལ་སྐྱེས། རྒྱུ་བྱེད་གཤེད་སྐྱེས། མངལ་སྐྱེས། རྒྱུ་སྐྱེས་རྣམས་ལ་སྲ་མ་སྲ་མ་བཟང་སྟེ།
རིམ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གཞོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་
དང་། རང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལན་གཅིག་སྤོང་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལན་གཉིས་སྤང་ནས་
སྐྱེ་བའི་སྲིད། རྩལ་སྐྱེས་བཟང་ན། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་ལེམས་
རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་རྩལ་ཉེ་མི་སྐྱེ་བར། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། །ལྷ་ཉེ་དུ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་གཟུང་བའི་སྲིད་དང་། མིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐྱོ་
བ་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྩལ་སྐྱེས་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་མཐོང་བ་ན།
སྐྱེ་མཐུ་སྲུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་བའི་དོགས་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག ། སྐྱེ་གདུང་རིང་བསྐྱེད་བསྟན་པས། གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་རྗེས་སྲུ་
གཟུང་བའི་སྲིད་དུ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྐྱེས་ཤི་བ་ལ་རོ་མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེད། སྐྱོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་ནི། དེ་ནི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་འབྲུང་བར་འདོད་པས་ལན་མིན་ནོ་
ཞེས་གསུང་དོ། །རྩལ་སྐྱེས་ལ་རོ་མེད་ན། རམ་མཁའ་སྤྱིང་རྩལ་ཉེ་སྐྱེས་པས་སྐྱེ་རྩལ་
ཉེ་སྐྱེས་པ་བཟང་བའི་སྲིད་འབྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་པོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་
ཉེ། བཟང་བའི་སྲིད་ཞེས་བཤད་གྱི། ཟས་ཞེས་མ་བཤད་པའམ། མ་ཤི་བར་དུ་ཟ་བ་ལ་
དགོངས་པའི་སྲིད། འོན་སྐྱེ་གནས་གང་མང་ཞེ་ན། གང་བཟང་བ་བཞིན་མང་དོ།

མངོད་གནས་གསུམ་པ།

གཉིས་པ་ ཉག་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་ ། རྟེན་ལ།

ངོ་བོ་དང་། སྐྱབ་བྱེད། ལ་ཚུགས། ཚོས་ཀྱི་བྱང་པར། སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་
ལོ། །

དང་པོ་ ཉམ་ཚོ་ ། རྟེན།

སྲིད་པ་བར་མ་རྟུམ་ཏེ་སྐྱེ། ། ཞེས་བཤད་ན། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདིར་གང་འཆི་དང་སྐྱེ་བ་ཡི། །

སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །

བཤོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་སྲིན་སྲིད། །

སྲིད་པ་བར་མ་བྱུང་བ་མིན། ། ༡༠

ལུང་པོའི་རྒྱན་འདིར་གང་འཆི་བའི་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་
བའོ། ། འོ་ན་དེ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མ་དེ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ།
དེ་བཤོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་སྲིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ ཉག་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་ ། རྟེན་ལ།

རིགས་པ་དང་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས།

དང་པོ་ ཉམ་ཚོ་ ། རྟེན།

པལ་ཆེན་སྡེ་བ་ན་ལ། བར་སྲིད་མེད་དེ། སྐྱེ་སྲིད་དེ་འཆི་སྲིད་ཆད་ཅམ་ལས་བྱུང་
བའི་སྲིད་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འབྱུ་ཡི་རྒྱན་དང་ཚོས་མ་སྲིན་སྲིད། །

སྐྱེ་བ་ཚད་ལས་བྱུང་བ་མིན། །

སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། འཆི་བའི་སྐྱེ་བ་ཚད་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་
རྒྱུ་དང་རྒྱུ་གྱིས་འཇུག་པར་ཚོས་མཐུན་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་དེ། མ་འབྲེལ་སྟེ། མེ་ལོང་ནང་
གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱུང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། བྱུང་བཞིན་ལས་
ཚད་ཅིང་འཇུག་པ་བཞིན་ལོ་ལེ་ན།

ཙཱ་ལི། གཟུགས་བརྟན་མ་གྲུབ་སྤྱིར་བ་དང་། །
མི་འབྲེལ་སྤྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། ། ༡༡
གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་གཉིས་མེད་སྤྱིར། །
རྒྱུ་མིན་སྤྱིར་གཉིས་ལས་བྱུང་སྤྱིར། །

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་གྱི་
རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ། སྐྱེ་སྐྱེ་འཆི་སྐྱེ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ཚད་ཅིང་འཇུག་པའི་དཔེ་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་
གྱི་དོ་བོང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལོ་ས་གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཟུགས་གྱི་དངོས་པོ་རྗེས་
ཐ་དང་པ་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར། ཡང་ལོང་གི་དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་
བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་སྐྱེ་འཆི་སྐྱེ་གྱི་རྒྱུ་
ཡིན་པ་གཉིས་མི་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱུང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དང་། དེའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱུང་དང་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཉིས་
ལས་བྱུང་ལ། སྐྱེ་སྐྱེ་དེ་འཆི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་

པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ ། ལུང་གི་སྐབ་ཐེང་ ། རྟོ།

བར་སྲིད་ཡོད་དེ།

ཙ་བ།

མགུར་ནས་གསུངས་སྲིད་ཡོད་ཅི་ཟ། །

བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མགུར་ནས་སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྲིད་པ་
ནི་བདུན་ཉེ། དཔྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཡང་བར་སྲིད་
ཡོད་དེ། མདོ་ལས།

གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་མའི་མངལ་དུ་བྱ་འཆགས་པར་འགྱུར་ཉེ། མ་
རུང་ཞིང་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང། བ་མ་ཆགས་ཤིང་སྤང་པ་དང། ཅི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་
པར་གྱུར་ནའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག ། དེའི་ཅི་ཟ་དེ་བར་སྲིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པའི་སྲིད་རོ། ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། ལུང་སོ་ཞིག་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ་
ཞེས་འདོན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཉ་ལེན་གྱི་བྱའི་མདོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཅི་ཟ་ཉེ་བར་
གནས་པར་གྱུར་བ་དེ། རྒྱལ་རིགས་ཤིག་གསུམ་གྱི་སྐབ་ཐེང་ལ། རྒྱལ་རིགས་སུ་དམངས་
རིགས་སུ་འོན་ཉེ་ཤར་སྲོགས་ན་གནས་པ་ཞིག་གསུམ་ ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་སོ་
ཞིག་པ་དེ་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྲིད། ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་དེ།

ཙ་བ། ལུང་གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། ། ༡༩

སྲིད་མི་འོང་དེ་ལ་བར་དོར་འདའ་བ་སོགས་ལུང་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ནི་ལྟའི་
རིགས་ཤིག་ལ་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ལ་སོགས་

བ་ཡང་ལྷའི་རིགས་སུ་ཐལ་བའི་སྲིད། ཡང་བར་སྲིད་གྲུབ་སྟེ། སྲིས་བྱ་དམ་པའི་འགོ་བ་
བདུན་བཟུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བར་དོར་འདའ་བ་དེ་ལ་སྦྱར་བར་འདའ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་གསུངས་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། བར་སྲིད་ཡོད་ན། བདུད་སུན་འབྲིན་གྲེད་གྱིས་
སངས་རྒྱལ་འོད་སྲུངས་གྱི་ཉན་ཐོས་མཁས་པ་མགྲུ་བའི་གྲོད་པར། རྗེ་འཁྲུ་ཚུར་བསྐྱེད་
ནས་ཤི་བ་ལྷུས་དེ་ཉིད་ལ་མེས་བསྐྱོར་ཏེ། དཔུལ་བར་སྲིས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན། སྲིན་མེད་དེ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ཚོས་ལ་སྲོང་འགྲུར་གྱི་ལས་སྲིན་པ་ཡིན་གྱི།
སྲིས་ནས་སྲོང་འགྲུར་སྲིས་སྲིན་པར་འགྲུར་བའི་སྲིད།

ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་ན། མཚམས་མེད་ལྷ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དཔུལ་བར་སྲི་བར་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྲིན་མེད་དེ། སྲི་མ་ལ་འགོ་བ་གཞན་དུ་མི་སྲི་བ་ལ་
དགོངས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་མིན་ན། མཚམས་མེད་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དཔུལ་
བར་སྲིས་པར་འགྲུར་རོ། །ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྲམ་ཟེ་སྟོག་
ཅན་ཞིག་ལ།

བྲམ་ཟེ་ན་ཚོད་ཁྱེད་ཟིན་ཀ་བ་དང། །
ན་བ་ཡིན་ཏེ་གཤམ་རྗེའི་བྱང་དུ་སྲིན། །
བར་ན་སྲོད་གྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞིང། །
སྲོད་གྱི་ལས་རྒྱགས་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་མིའི་ནང་དུ་ཡུན་རིང་
དུ་མི་གནས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་། །འཚུགས་ཤིག།

འོ་ན་བར་སྲིད་གྱི་འཚུགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་སྲིད། །
སྲོན་དུས་སྲིད་འབྲུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །
དེ་ནི་འཆི་བའི་སྲོན་རོལ་ཏེ། །
སྐྱེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་པན་ཆད་དོ། ། ༡༣

བར་སྲིད་དེ་ནི་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྲུང་བར་འབྲུང་བའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་ཡིན་
ཏེ། དེ་དང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འབངས་པའི་སྲིད། སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་
ནི་འཆི་བའི་སྲོན་རོལ་ཚུན་ཆད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཀྱི་སྲུང་པོ་
ལྷ་པའམ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འོན་པར་སྲིད་ཀྱི་ཁ་དོག་རི་ལྷ་བྱུང་འབྲུང་ཞེ་ན། དཔུལ་བའི་
བར་སྲིད་ནི་སྲོད་དུམ་མེས་ཆིག་པ་ལྷ་བྱ། དུད་འགྲོའི་དུ་བ་ལྷ་བྱ། ཡི་དུགས་ཀྱི་ཚུ་ལྷ་བྱ།
འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་བར་སྲིད་ནི་གསེར་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཁ་
དོག་དཀར་པོའོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བར་སྲིད་མེད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པས་
སོ། །འོན་པར་སྲིད་ཀྱི་པོང་ཚོད་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་བར་སྲིད་ནི་བྱིས་
པ་ལོ་ལྷ་འམ་དུག་ལོན་པ་ལྷ་བྱའོ། །

དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི་རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཤས་ཆེ་བས་པོང་ཚོད་རྫོགས་ཤིང་
གོས་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་ལ། འདོད་པར་རོ་ཆ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་ཤས་ཆེ་བས་གཅེར་
བྱུང་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་དག་སྲོང་མ་དཀར་མོ་ནི་སྲོན་ཀྱི་སྲོན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་གོས་དང་
བཅས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ནི་གཞོན་བུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་ཅིང་། ན་
བཟའ་དང་བཅས་པའོ། །འོན་ལུང་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ་སྐྱང་པོ་ཆེའི་སྲུ་གུ་དཀར་པོ་ལྷུམས་
སྲུ་ཞུགས་པར་མིས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མ་འགལ་ཞིག་
བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་གྱིའི་མི་ལྷས་བཅུ་བསྟན་པ་བཞིན་

མོ། །འོ་ན་བཅུན་པ་ཚོས་ལྡན་པར་འགྱོར་གྱིས།

སྒྲང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་རྒྱག་ལྡན་པ། །

རྒྱ་བཞིས་མངོས་དང་ལྡན་པར་ཞལ་བཞིས་ནས། །

དང་སྲོང་གནས་ཤེས་པ་ནི་རི་བཞིན་དུ། །

ཡུམ་གྱི་སྐྱུམས་གྱི་གནས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མནལ་ལམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་

པའོ། །འོ་ན་བར་སྲིད་དེ་རི་ཅམ་གནས་ཞེ་ན། མངོ་སྡེ་བའི་དགེ་བསྟེན་བཅུན་པ་ན་རེ།

སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཚོགས་གྱི་བར་དུ་གནས་པས་ངེས་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། བཅུན་པ་དབྱིག་

བཤེས་ན་རེ། ཞག་བདུན་གནས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་གནས་མ་རྙེད་ན་ལི་འཕོས་ནས་ཡང་དེ་

ཉིད་དུ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག ། ཞག་བདུན་སྐག་བདུན་ཏེ་ཞེ་དགུ་གནས་ཟེར།

སྡེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། འདི་སྐྱེ་སྲིད་ཚོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས། ཡུན་རིང་དུ་

མི་གནས་པར་སྐྱར་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བར་ངེས་ན། སྐྱེ་བའི་

རྒྱུ་མ་ཚོགས་ཀྱང། ལས་གྱིས་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་དངས་ནས་དེར་སྐྱེ། དེར་སྐྱེ་བར་མ་

ངེས་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱེ་ཟེར་རོ།།

ཡང་དགུན་པ་ལང་གི་བར་སྲིད་གྲུབ་ན། བ་ལང་དེ་དབྱར་འདོད་ཆགས་སྐྱོད། བ་

མིན་དུས་མིན་དུ་སྐྱོད་པས་བ་མིན་དུ་སྐྱེ། དགུན་ཚའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ན། དེ་སོས་ཁ་འདོད་

ཆགས་སྐྱོད། བོང་བུ་དུས་མིན་དུ་སྐྱོད་པས་བོང་བུར་སྐྱེ། དབྱར་ལྟ་བུ་དོམ་གྱི་བར་སྲིད་

གྲུབ་ན། དེ་དགུན་འདོད་ཆགས་སྐྱོད། དེད་དུས་མིན་དུ་སྐྱོད་པས་དེད་དུ་སྐྱེ། དབྱར་ལྟ་

བུ་ཁྱིའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ན། དེ་སྟོན་འདོད་ཆགས་སྐྱོད། ཅེ་སྐྱར་དུས་མིན་དུ་སྐྱོད་པས་ཅེ་

སྐྱར་དུ་སྐྱེ་འོ། །དེ་ལྟ་ན། ཅེ་སྟོན་རྫོག་པོ་ །དེ་ལས་གསར་དུ་སོག་པོ་ །ཞེས་གསུངས་པ་

ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །ལས་གསར་དུ་སོག་པོ་ཞེས་པ་ཡང་། མཐོང་ཚོས་ལ་སྲོང་

འགྱུར་གྱི་ལས་གསར་དུ་སོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གྲུབ་པས། སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གྲངས་

གཞན་ལ་སྲོང་འགྲུང་ཡང་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཞི་པ་ ། རྩོམ་གྱི་ཁྲུང་པར་ ། རྟོ།

བར་སྲིད་གང་གིས་མཐོང་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། རིགས་མ་སྤྱོད་སྣ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །

བར་སྲིད་རིས་མ་སྤྱོད་པ་ནང་གིས་མཐོང་རོ། །ཁ་ཅིག་ །སྤྱི་བར་སྲིད་གྱིས་ཐམས་
ཅད་མཐོང་། མི་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། དམུལ་བའི་བར་སྲིད་རྣམས་གྱིས་
གོང་མ་གོང་མ་མ་གཏོགས་པ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱོད་བཅུ་
གཅིག་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་མཐོང་རོ། །སྤྱོད་བཅུ་གཅིག་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པ་དང་། ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ལུགས་གཉིད་དང་། ལོད་པ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་བརྒྱུ་བས་འགྲུས་པ་དང་། སེམས་ཡ་ཡ་པོར་གྲུང་པ་དང་། བག་ཚ་བ་དང་། འདུ་
ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ལྷ་བ་མངས་པ་དང་། ཏ་ཅང་བསྐྱོམས་འགྲུས་པ་ལོ། །

ཅུ་བ། ལས་གྱི་རྩུ་འཕྲུལ་འབྲུགས་དང་ལྡན། །
དབང་པོ་ཀྱན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན། །
མི་སྣོག་དེ་ནི་བྱི་བའོ། ། ༡༩

ལས་གྱི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། འབྲུགས་མགྲོགས་ཁྲུང་དང་
ལྡན་པ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཀྱན་ཚང་ཞིང་། རི་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཕྲུག་
པ་དང་ལྡན་པོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་བྲག་སེར་ཁ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གསེབ་ཏུ་སྤྲུལ་པ་སོགས་

འབྱུང་བ་དེས་ཤེས་སོ། །འོན་དུལ་བའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་འགོ་བ་གཞན་དུ་སློབ་གཤམ་
ཞེ་ན། མི་སློབ་ཏེ། དུལ་བའི་བར་སྲིད་དང་དེའི་སློབ་དུས་ཀྱི་སྲིད་བ་གཉིས་འཕེན་གྱིད་
ཀྱི་ལས་གཅིག་པའི་སྲིད། ཚངས་རིས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་ན། དེར་སྐྱེ་བར་མ་དེས་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལ་བར་དོར་སྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། འདོད་པའི་བར་སྲིད་དེ་ཁམ་ཟས་
ཟའམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁམ་ཟས་རགས་པ་མི་ཟའི་ངི་ཅམ་ཟའོ། །དེ་ཡང་དབང་ཆེ་བ་རྣམས་
ངི་ཞེས་པ་དང་རྒྱུང་བ་རྣམས་ངི་མི་ཞེས་པ་ཟའོ། །

ལྷ་བ་ །སྐྱེ་གནས་འདུག་ཚུལ་ཀོའི།

བར་སྲིད་དེ་སྐྱེ་གནས་སུ་འདུག་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཅཱ་བ། རྫོའི་སྲིབ་ཅི་ལོག་གྱུར་བས། །
ཅེ་དགས་འགོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགོ། །

མིའི་བར་སྲིད་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐག་རིང་པོ་ནས་པ་མ་ཉལ་པོ་གྱེད་པ་མཐོང་བས་
ན། རྫོའི་སྲིབ་ཅི་ལོག་གྱུར་བས། ཅེ་བ་དང་དགའ་བའི་བསམ་བས་འགོ་བའི་ཡུལ་ཕོ་
བ་དང་ལོང་ཁའི་གསེབ་ན། བུ་སློབ་ཀྱི་ནང་དུ་འགོ། དེ་ཡང་ཕོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མའི་སྟོ་
གཤམ་སུ་སྐྱེས་ནས་ཁ་རྒྱབ་ཏུ་བལྟས་ཏེ་ཚོག་སྲུང་འདུག་པ་དང་། མོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་
མའི་སྟོ་གཤམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཁ་མདུན་དུ་བལྟས་ཏེ་འདུག །མ་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་པོ་མའི་
འདོད་ཆགས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་འདུག་གོ། །

ཅཱ་བ། ངི་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན། །
དུལ་བ་ཡི་ནི་སྐྱེ་བུ་ཚུགས་ཡིན། ། ༡༥

གཞན་ངོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་མངོན་བར་འདོད་བས་འགྲོ། །རྣམ་ཉེ་སྐྱེ་བ་ནི་
གནས་ལ་མངོན་བར་འདོད་བས་འགྲོའོ། །འོ་ན་དཔུལ་བའི་གནས་འདོད་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་
ཅེ་ན། ཡོད་དེ། རྫོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བས་སོ། །བར་སྲིད་འགྲོ་བའི་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་
ཞེ་ན། དཔུལ་བའི་བར་སྲིད་ནི་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོ་ལས།

ཡང་དག་སྒོམ་དང་དཀར་ཐུབ་ཅན། །

བར་སྲོང་རྣམས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་པ། །

དེ་དག་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་དག་ཏུ་ནི། །

ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ལྷའི་བར་སྲིད་ནི་སྲོང་དུ་འགྲོ། །གཞན་མི་སོགས་ཐང་
ཀར་འགྲོའོ། །སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་ན་དེ། ཡི་དུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཡི་དགས་བཞེན་དུ་
རྒྱབ་ནས་འགྲོ་ཞེས་གསུང་། འོ་ན། རྫོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བས། །ཞེས་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
ལ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཅིག་ནི་ཤེས་བཞེན་དུ་འཇུག་གོ། །
 གཞན་ནི་གནས་བ་ཡང་གཞན་ནི། །
 འབྱུང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་རྫོངས། །
 སློང་ལས་སྐྱེས་ཏུ་འགྲོའོ། ། ༡༦

མ་ངེས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཤེས་བཞེན་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་ཅིང་གནས་བ་མི་ཤེས་
གཞན་ནི་དེར་མ་ཟད་གནས་བ་ཡང་ཤེས། གཞན་ནི་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་འབྱུང་བའང་ཤེས།
གཞན་ནི་འཇུག་བ་དང་གནས་བ་དང་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོངས། རྫོང་ལས་སྐྱེས་བ་
ནི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ཡང་ཏུ་རྫོངས་བ་ཁོ་ན་འོ། །འོ་ན། འཇུག་བ་ཤེས་ཤིང་གནས་བ་མི་
ཤེས་བ་སོགས་གསུམ་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །
འཁོར་ལོས་སྐྱུར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །
ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་ཀ། །
རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན། ། ༡༧'

འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་། རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་
ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་ཡིན་ཏེ། ལས་བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ། རབ་དུ་གནས་ཚུལ་ ། ཤེས་གཉིས།

གང་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གང་གིས་གནས་པ་ཟས་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ལོ། །

དང་པོ་ ། གང་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ ། ཤེས་གསུམ།

བསྟན། བཤད། བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ ། བསྟན་པ་ ། རྟོ།

སྤྱི་རོལ་བ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་བར་ཐལ། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་འོང་
བ་དང་། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བའི་བར་སྤིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཚ་བ། བདག་མེད་ཕྱུང་པོ་ཅམ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། ཉམ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་
ཟག་མེད་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྤང་པོ་སྣ་མ་དོར་ནས་སྲི་མ་ལེན་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་
ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ། སྤང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་
པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ཉོན་མོངས་ལས་གྱིས་མངོན་འདུས་བྱས། །
སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ན། །
མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགོ། ། ༡༦
ཇི་ལྟར་འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱུ། །
སྲིས་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གྱིས། །
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཏུ་འགོ། །
སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད། ། ༡༧

རྒྱན་མེད་དེ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གྱིས་ལུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་
བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྲིད་པ་བར་མའི་
རྒྱན་གྱིས་ནི་མངལ་དུ་འགོ་ལ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ལས་གྱིས་འཕངས་བ་བཞིན་དུ། རིམས་
གྱིས་སྤང་པོའི་རྒྱན་སྲིས་ནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྲིས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་ཏུ་འགོ་བའི་སྲིད། སྤང་པོའི་རྒྱན་སྲི་ཚུལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་བཅས་
པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་ནི། ལུང་ལུང་པོ་དང། མེར་མེར་
པོ་དང། ལྷ་ལྷ་པོ་དང། མཁྲུང་འགྱུར་དང། རྒྱང་ལག་འགྱུས་སོ། །བཅས་པའི་གནས་
སྐབས་ལྟ་ནི། སྲིས་པ་དང། གཞོན་ལུ་དང། དར་མ་དང། དར་ཡོལ་དང། རྣས་པ་དང།

ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ལྷིག

ལྷོ་ཏེ་ལྷ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྷ་སྐྱེས་ནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་
གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཏུ་འགྲོ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐོག་མ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་ ཉ་བཤད་པ་ལ་ ཉེ་གསུམ།

གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ། །ཡན་ལག་གསུམ་དབེ་
དང་སྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ ཉ་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ ཉེ་ལ་བཞི།

རང་བཞིན། བསྐྱབ་དབྱེད་པ། གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། འབྲུང་བྱང་གི་ཁྱད་
པར་རོ། །

དང་པོ་ ཉ་རང་བཞིན་ ཉེ་ལ་གསུམ།

དབྲེ་བ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་གི་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ ཉ་དབྲེ་བ་ ཉེ།

ཚ་བ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བའི། །
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆ་གསུམ་མོ། །
སྟོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །
བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ། ། ༣༠

སྤང་པོའི་རྒྱན་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་

མངོད་གནས་གསུམ་པ།

དེ། མ་རིག་པ་དང། འདུ་བྱེད་དང། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང། མིང་གཟུགས་དང། སྐྱེ་
མཆེད་རྒྱལ་དང། དེག་པ་དང། ཚོར་བ་དང། སྲིད་པ་དང། ལེན་པ་དང། སྲིད་པ་དང།
སྐྱེ་བ་དང། ཀ་ཤི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྡོན་གྱི་
མཐའ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ཤི་གཉིས་
དང། བར་དུ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་དག་གང་ཟག་
གང་ལ་ལྡན་ཞེ་ན། མངལ་སྐྱེས་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་གནས་
གཞན་དང་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ལ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ ། སོ་སའི་མཚན་ཉིད་ ། རྟེན།

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

- ཅུ་བ། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྡོན་གནས་སྐྱབས། །
- འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྡོན་ལས་གྱི། །
- རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྐྱོར་ཕུང་པོ་ཡིན། །
- མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པན་ཆད། ། ༡༡
- སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །

མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ནི་སྡོན་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོད་པའི་གནས་སྐྱབས་གྱི་ཕུང་
པོ་ལྟའོ། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་ཆེ་སྡོན་མ་ལ་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོག་པའི་
གནས་སྐྱབས་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་ཆེ་འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་
ཕུང་པོ་ཡིན། མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་དེ་པན་ཆད་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་

དོད་པ་ཚུན་ཚད་གྱི་སྤང་པོ་ལྗོདོ།

ཚ་བ། དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཚད་དོ། །
 རེག་པ་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་གྱི། །
 རྒྱ་ཤེས་རུས་པ་ཚུན་ཚད་དོ། ། ༡༢
 ཚོར་འབྲིག་ཚུན་ཚད་ ། །

སྤྱི་མཆེད་རྒྱག་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ཚུན་
ཚད་གྱི་སྤང་པོ་ལོ། །རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་གྱི་
རྒྱ་ཤེས་རུས་པ་ཚུན་ཚད་གྱི་སྤང་པོ་ལོ། །ཚོར་བཞི་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཤེས་རུས་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ་འབྲིག་པ་སྤོད་རུས་པ་ཚུན་ཚད་དེ་མི་སྤོད་པའི་བར་གྱི་སྤང་པོ་ལོ།

ཚ་བ། མེད་པ་ནི། །
 ལོངས་སྤོད་འབྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །
 ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྤོད་རྣམས། །
 འཕྲོབ་པར་བྱ་བྱིར་ལོངས་སྤྱད་པའི། ། ༡༣

མེད་པ་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོངས་སྤོད་འབྲིག་པ་སྤོད་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་
ཆགས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ལོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་དེ་རུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲིག་པ་དང་
ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤོད་རྣམས་ཕྲོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ལོངས་སྤྱད་པའི་
གནས་སྐབས་གྱི་སྤང་པོ་ལྗོདོ།

ཚ་བ། རྫོན་དང་སྤྱི་མཐའ་བར་དག་ལ།
མོངས་པ་རྣམ་པར་བརྫོག་གྱིར་རོ། ། ༡༥

དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྫོན་གྱི་མཐའ་དང་། སྤྱི་མཐའ་
དང་། །བར་དག་ལ་བདག་རྫོན་དུ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། ཅི་ཞིག་ཏུ་བྱུང་། ཇི་ལྟར་བྱུང་། མ་
མོངས་པ་ན་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། ཅི་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་འབྱུང་། ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་ཡིན་
སྟམ་པའི་མོངས་པ་རྣམ་པར་བརྫོག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ །བསྐྱུ་བ་དབྱུང་བ་། །ཞི།

འོ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བསྐྱུ་ན་དུར་འདུས་ཤེ་ན།

ཚ་བ། རྟོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །
གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མངོན་བསྐྱུས་པ། །
བར་མའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས། ། ༡༦

བསྐྱུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རྟོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་གཞི་གསུམ་དུ་འདུས་
པའི་སྤྱིར། རྟོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། ལེན་པ་
གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ལས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་དང་། སྤྱིད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། ལྷག་མ་བདུན་ནི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལས་དང་རྟོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འང་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་རྟོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། རྫོན་གྱི་

མཛོད་གནས་གསུམ་པ།

མཐའ་ལ་རྒྱ་མདོར་བསྡུས། སྤྱི་མའི་མཐའ་ལས་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྡོན་གྱི་མཐའ་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཤུ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་མའི་རྒྱ་འབྲས་རྒྱས་བར་
བཤུ་བའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ ། གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ ། བེ།

མ་རིག་པ་ལ་རྒྱ་དང་ཀ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་བར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་འཁོར་བ་ལ་སྡོན་གྱི་མཐའ།
སྤྱི་མའི་མཐའ་ཡོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱ་དང་ཀ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་
ཀྱང་། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་བར་མི་འགྱུར་ཉེ།

ཅ་བ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །
བྱ་བ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞི། །
དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སྟེ། །
འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྷགས། ། ༡༧

ཉོན་མོངས་པ་སྲིད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱ་བ་སྲིད་པ་ཉིད་
དང་། དེ་ལས་གཞི་སྟེ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞི་ཀ་ཤི་དང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྲིད་པ་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ལས་ལས་འདུ་བྱེད་དང་། དེ་ལས་གཞི་
རྣམས་ཤེས་ནས་གཞི་ཚོར་བའི་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྲིད་པ་སྟེ་བ་འདི་ནི་
སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་ལྷགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ ། འབྲུང་བྲུང་གི་ཁྱད་པར་ ། རྟོ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ལ་ངས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྲུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་
བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
བསྟན་བཅོས་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་ལ།

ཅ་བ། འདིར་ནི་འབྲུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །
བྲུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །

མདོ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་ནི་འབྲུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་སྲིད།
བྲུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འདོད་དེ། ཁོ་རྒྱ་ལས་བྲུང་བའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་བུ་བྲུང་བས། འབྲུང་བྲུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་ལ་
སྟོས་ནས་འབྲུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་བྲུང་བ་མིན་ཏེ། བ་བུ་བཞིན་ལོ།།

གནས་བརྟན་བསམ་ཚེགས་ན་ལེ། འབྲུང་བ་དང་བྲུང་བ་ལ་སྲུ་བཞི་ཡོད་དེ།
འབྲུང་བ་ཡིན་ལ་བྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུ། བྲུང་བ་ཡིན་ལ་འབྲུང་བ་མ་
ཡིན་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་བྲུང་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་
གཞན་པའི་ད་ལྟར་བ་ལྟ་བུ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་འདུས་མ་བྲས་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་མདོ་
ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་
ན། སྟོབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིག་ན་ལེ། དང་པོས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ གཉིས་པས་
རྟོག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཅེས་ཟེར།

སྟོབ་དཔོན་ནི། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་སྲིད་དུ་དང་པོ་དེ་སྟོས་པ་དོན་མེད་

མངོད་གནས་གསུམ་པ།

བར་ཐལ། གཉིས་པས་རྒྱ་མེད་དང་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེགས་པའི་སྲིད། དེས་ན་མ་རིག་
བ་འདི་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་འདི་འབྱུང་། ཞེས་བསྟན་པས། འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་
ལ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་ཡོད་ན་མིག་ཤེས་འདི་འབྱུང་ཞེས་
བསྟན་པས། དེ་གཟུགས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་མིན་པ་བཞིན་ལོ།།

ཡང་ན་མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་འདི་འབྱུང་། འདུ་བྱེད་འདི་སྐྱེས་པས་རྣམ་
ཤེས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་ཡན་ལག་བརྒྱད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།། །ཡང་ན་སྲོན་གྱི་མཐའ་འདི་
ཡོད་ན་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འདི་འབྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འདི་སྐྱེས་པས་སྲི་མའི་མཐའ་འདི་
སྐྱེ་ཞེས་རྒྱ་བརྒྱད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།། །ཡང་ན་མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་འདི་
འབྱུང་ཞེས་པས་དངོས་གྱི་རྐྱེན་དང་། འདུ་བྱེད་འདི་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཤེས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་
པས་བརྒྱད་པའི་རྐྱེན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ།།

གཉིས་པ་རྒྱལ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་བཞི།

མ་རིག་པ་བཤད་པ། མིང་བཤད་པ། རིག་པ་བཤད་པ། ཚོར་བ་ཁ་འཕང་དང་
བཅས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་རྒྱལ་རིག་པ་བཤད་པ་དེ་ནི།

མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
ཅུ་བ། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྲོགས་ཚོས་གཞན། །
མ་རིག་མི་མཛའ་རྩུན་སོགས་བཞིན། ། ༡༩

མ་རིག་པ་མེད་ཅམ་དང་། རིག་པ་ལས་གཞན་ཅམ་མིན་གྱི། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
འགལ་བ་མི་མཐུན་སྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོས་གཞན་ཏེ། དཔེར་ན། མི་མཛའ་བ་དེ་མཛའ་

བ་མེད་ཅམ་དང་མངོན་པ་ལས་གཞན་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་
འདོག་པ་དང་། རླུ་ཚིག་གྲང་བདེན་ཚིག་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལ་འདོག་པ་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་ནོ། །རིག་པ་མེད་ཅམ་དང་རིག་པ་ལས་གཞན་ཅམ་མ་རིག་པ་མིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཅུ་བ། གུན་སྤྱོད་སོགས་ཚིག་སྤྱིར་གལ་ཏེ། །
ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟ་སྤྱིར། །
ལྟ་བུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤྱིར། །
ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་སྤྱིར་རོ། ། ༡༩

མ་རིག་པ་དེ་ལ་གུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ངན་པ་འདི་གཞོགས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་གཞོགས་
རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དང་། མ་རིག་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ ། མིང་བཤད་པ་ ། རྟོན།

ཅུ་བ། མིང་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་སྤྱང་སོ། །

གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་མིང་གཞིའི་སྤྱང་སོ་ཚོས་ཅན། མིང་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་
ཏེ། མིང་དང་འབྲེལ་བར་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། འདི་གཞོན་ཅན་གྲགས་པའི་
གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལས་གཟུགས་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ། གནོད་སེམས་གྱི་རེག་པ་དང། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རེག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིད་
དེ་གཉིས་ནི་འགྲུང་ཉེ་བས་ལོགས་སུ་བཞག་དོ། །ཡང་རེག་པ་དུག་པོ་ཚོས་ཚན། གསུམ་
དུ་འདུ་སྟེ། བདེ་བ་སྲོང་འགྲུར་གྱི་རེག་པ་དང། ལ་སོགས་པ་སྐྱག་བསྔལ་སྲོང་འགྲུར་གྱི་
རེག་པ་དང། བཏང་སྒྲིམས་སྲོང་འགྲུར་གྱི་རེག་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་སྲིད།

བཞི་པ་ །ཚོར་བ་ཁ་འམང་དང་བཅས་པ་བཞག་པ་ །ེན།

ཚ་བ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དུག །
ལྷ་ནི་ལུས་གྱི་འོ་སེམས་གྱི་གཞན། །

རེག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཚོས་ཚན། དུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་
པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་ནས། ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བའི་བར་རྣམས་
སྐྱོད་པའི་སྲིད། དང་པོ་ལྷ་ནི་ཚོས་ཚན། ལུས་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་
ཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་
ཚོར་བ་ཚོས་ཚན། སེམས་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཅོམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་
སྲིད།

ཚ་བ། དེ་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ལས། །
རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཙོ་བརྒྱད། ། ༣༡
འདོད་ན་ཐམས་ཅད་རང་དམིགས་ཅན། །
སྲོད་ལུས་གཟུགས་ཅན་བརྩ་གཉིས་སོ། །
གོང་མ་གསུམ་གྱི་ ། །

སེམས་ཚོར་དེ་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་
བཙེ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་ཡུལ་ལ། ཡིད་མི་བདེ་ཡུལ་ལ། བཏང་སྣོམས་ཡུལ་ལ་
ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྟུག་རྟུག་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་
ཁམས་ན་བཙེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། རང་སའི་ཡུལ་རྟུག་ལ་དམིགས་པ་ཅན་
ནོ། །འདོད་པའི་སེམས་ཚོར་དེས་སྲོད་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་ལ་དམིགས་ན། གཟུགས་
ཁམས་ན་དེ་རོ་གཉིས་མེད་པས། ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལོང་
མ་གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ།བསམ་གཏན་ནི། །
གཉིས་ན་བཅུ་གཉིས་འདོད་འགྲོ་རྣམས། ། ༣༣
རང་ལ་དམིགས་བརྒྱད་གཟུགས་མེད་པ། །
གཉིས་གྱིའོ་ ། །

བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པས་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པར་འགྲོ་བ་ཡུལ་རྟུག་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས། རང་གཟུགས་ལ་
དམིགས་པ་བརྒྱད། གཟུགས་མེད་པ་ན་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་གཉིས་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་
ནོ། །

ཅ་བ། བསམ་གཏན་གཉིས་ན་རྟུག །
རྟུག་གི་འདོད་པའོ་རང་ནི་བཞིའི། །
ལོང་མ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན། ། ༣༤

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་ཡིད་བཏང་སྣོམས་ཉེར་རྒྱ་རྒྱག་
ཡོད། རྒྱག་གི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་རྒྱག་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། །རང་གཟུགས་
ན་ནི་ཉེར་རྒྱ་བཞིའི་དམིགས་པའོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་གཅིག་གི་
དམིགས་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉེར་རྒྱར་མ་བཞག་པ་ཅི་ཞེ་
ན། དེ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་རྒྱ་མི་
བརྟན་པའི་སྲིད།

ཚ་བ། གཟུགས་མེད་ཉེ་བར་བསྣོམས་ན་བཞི། །
 གཟུགས་འགྲོ་གོང་མར་འགྲོ་བ་གཅིག །
 དངོས་གཞི་ན་གཅིག་རང་ཡུལ་ཅན། །

གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྣོགས་ན་ཉེར་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་
གཟུགས་སུ་འགྲོ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་དམིགས། གོང་མ་གཟུགས་མེད་པར་འགྲོ་
བ་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ཡིད་
ཉེར་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནི་རང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལོ།

ཚ་བ། བཅོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཟག་དང་བཅས། ། ༣༥

ཡིད་ཉེར་རྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་
གིས་སྲིད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ནི་དེར་མི་རུང་བའི་སྲིད། མ་རིག་པ་
སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བཤད་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཞན། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་བཤད་ཟིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འོག་ནས་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཞེས་
སོགས་དང་། གཟུགས་ནི། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན། །ལྟ་དང་རྣམ་རིག་གྲེད་
མིན་ཉིད། ཅེས་དང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉེན། །མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་
བ་རྣམས། །ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདུ་བྲེད་དང་སྲིད་པ་ལས་བསྟན་པ་དང་། སྲིད་
ལེན་གཉིས་གནས་ལྟ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ ། ཡན་ལག་གསུམ་དཔེ་དང་སྐར་བ་ ། རྟོ།

ཉོན་འོངས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པའི་དཔེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན།

ཙ་བ། འདིར་ནི་ཉོན་འོངས་ས་སོན་བཞིན། །
སྐྱ་བཞིན་ཙ་བཞིན་སྐྱོན་ཤིང་བཞིན། །
དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད། ། ༣༦

དེ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཆ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་འདིར་ནི། ཉོན་འོངས་ས་སོན་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་སོན་ལས་སྡོང་བུ་དང་། ལོ་མ་དང་། འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ།
ཉོན་འོངས་ས་སོན་ཉོན་འོངས་དང་། དེ་ལས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།
ཡང་ཉོན་འོངས་ས་སོན་སྐྱ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱ་གནས་པས་རྒྱ་མཚོ་མི་སྐྱམ་པ་
བཞིན་དུ། ཉོན་འོངས་པའི་སྐྱ་གནས་པས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་མི་སྐྱམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་

ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཤིང་གི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤིང་ཚ་བ་ནས་མ་བཅད་ན་ལོ་
མ་སོགས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ཚ་བ་ནས་མ་སྦངས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་སྲིད།
ཡང་དེ་སྒྲོན་ཤིང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་ཤིང་ལས་སྦང་ཡང་ལོ་མ་སོགས་འབྱུང་
བ་བཞིན་དུ། འདི་ལས་ཀྱང་སྦང་ཡང་ལས་དང་གཞི་འབྱུང་བའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་
མོངས་པ་དེ་ནི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། ཤུན་བཅས་ཀྱི་འབྲས་ལས་སྐྱུ་གུ་འབྱུང་བ་
བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་སྲིད།

ཚ་བ། ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ། །
དེ་བཞིན་སྦྲན་དང་མེ་ཏོག་བཞིན། །

ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ་སྟེ། སྦང་གི་དེའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་
སྦྲན་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྲན་གྱིས་རུས་པ་ལན་གཅིག་འབྲིན་པ་བཞིན་དུ། འདིས་
ཀྱང་ནམ་སྦྲིན་ལན་གཅིག་འབྲིན་པའི་སྲིད། ལས་དེ་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་འང་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། མེ་ཏོག་འབྲས་བུའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་གཞིའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཚ་བ། གཞི་ནི་བཟའ་བཏུང་གྲུབ་པ་བཞིན། །

གཞི་བཏུན་པོ་ནི་བཟའ་བཏུང་གཡོས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་འབྲ་སྟེ། གཡོས་
ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་ལོངས་སྤྱད་བྱ་འབའ་
ཞིག་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྦྲིན་གཞན་མི་སྤྱེད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་༼བསྟུན་བ་༽ཞེས།

སྲིད་པ་བཞི་བཤད་ན། དེ་དག་གི་འོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཙུ་བ། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། ། ༣༧'

སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །

རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན། །

གཞན་རྣམས་གསུམ་པོ་གཟུགས་མེད་གསུམ། །

སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཞེ་ན། རང་གི་ས་པའི་ཙུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱིས་སྐྱོར་གྱི། གཞན་གྱི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མིན་ལོ། །སྲིད་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ནི། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་པ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སྲིད་པ་གསུམ་ཡོད་གྱི་བར་སྲིད་ནི་མེད་ལ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་བཞི་ག་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ།

བསྟན་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་༼བསྟན་བ་༽ཞེས།

འོ་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་གང་གིས་གནས་ཤེ་ན།

ཙུ་བ། འགྲོ་བ་ཟས་ཀྱི་གནས་པ་ཡིན། ། ༣༨

འགྲོ་བ་རྣམས་ཟས་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷོན་པ་སངས་
རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན། ཚོས་གཅིག་བཀའ་སྐུལ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འགྲོ་བ་ཟས་
གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ཉ་བཤད་པ་ ་ལ་གསུམ།

ཟས་གྱི་རང་བཞིན། ཞར་ལ་བར་སྲིད་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེ་དག་གི་ངེས་
བཤོ། །

དང་པོ་ ཉ་ཟས་གྱི་རང་བཞིན་ ་ལོ།

འགྲོ་བ་ཟས་གྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ན། ཟས་དེ་ལ་དུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བཞི་
ཡོད་དེ། ཁམས་གྱི་ཟས། དེག་པའི་ཟས། སེམས་པའི་ཟས། རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཟས་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ཁམས་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན། །

ཁམས་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི། ཁམས་གོང་མ་དག་ན་མེད་དེ། ཁམས་ཟས་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་དེར་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་ན་ཁམས་ཟས་ཇི་
ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུམ་དང་ཟངས་ལྷན་མེ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་
པར་བཤད་ཅིང་། ཉི་ཆེ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་བ་ནི་མིའི་ཟས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡོད་པས། དགེ་
འདུན་སྤངས་དང་གོ་བཞིན་སྐྱེས་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་ཤེས་སོ། ། འོ་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
ལས་ཁམས་གྱི་ཟས་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཚོ་བ་དང་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་

དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་རྒྱས་འགྲུར་གྱི་ཟས་ལ་དགོངས་ལ། ལྷགས་གྱི་ཐོ་
ལུམ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་བགེས་པ་སེལ་རྒྱས་པས་ཟས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར།
ཁམ་ཟས་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

དེ་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། ལྷ་སྤྱེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིད་པའི་ཟས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །ཉི་མ་དང་གིབ་མ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་རོ་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁམ་དུ་
བཅད་ནས་མིད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་མིན་ཡང་དེའི་རིས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡང་ན་པལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར།

ཙ་བ། གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་དེས། །
རང་དབང་གྲོལ་ལ་མི་པན་སྤྱིར། ། ༣༩

གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ཉེན་
དང་བཅས་པ་རྒྱས་པ་ལ་མི་པན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལ་པན་པའི་རིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཤམས་པ་མཐོང་བ་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་
བདེ་བར་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཟས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་བ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་
རེག་པ་ཟས་སུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཟས་སུ་སོང་བའི་དོན་མིན་ཏེ།
ཡིན་ན་གྲོལ་བ་དག་བཙོམ་པ་དང་སྤྱིར་མི་འོང་ལ་པན་དགོས་པ་ལས་མི་པན་པའི་སྤྱིར།

རེག་པའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རེག་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། །
 ཟག་བཅས་ཟས་ཡིན་གསུམ་དག་ན། །

རེག་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཟས་
ཡིན་གྱི། ཟག་མེད་ཟས་མིན་ཏེ། ཟས་ཀྱི་དོན་ནི་སྲིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཟག་
མེད་ནི་སྲིད་པ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྲུང་བ་རྣམས་
གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་
པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཟས་བཞི་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩའི་ཅ་བ་ཡིན་ལོ། །ཀ་
ཤེད་རྒྱུན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཟག་མེད་དེ་ལྟ་མིན་པའི་སྲིད། ཟས་དུ་ཞིག་གིས་
གནས་པ་དང་པན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཟས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ལས་ཀྱི་རང་
བཞིན་པས་སེམས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རེག་པས་
སེམས་ཅན་འགྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལོད།

ཁམ་ཟས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲུང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱེད་དེ། ཁམ་ཟས་ཀྱི་ཟས་ལ་སྲིད་
པའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་འགྲུང་བར་བྱེད་པའི་སྲིད། ཁམ་ཟས་དང་། བདེ་བ་སྲོང་འགྲུར་
གྱི་རེག་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལོད། སེམས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རེ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
པས་གནས་པར་བྱེད་དེ། ལུ་གུ་གྲུང་བའི་ཚེ་པ་ཞིག་རང་གི་སུ་གཉིས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་
འཚི་བ་ས་བཟོད་པར་ཐལ་བའི་རྒྱལ་བ་སྲད་སུས་ཁ་བཅིངས་པ་སྲེ་ཡིན་པར་སྐྱས་པའི་

ཚོ། རེ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་མ་ཤི་བ། ཁ་སྤེ་བས་ཐལ་བར་མཐོང་བ་ན་རེ་བ་དང་བྲལ་ནས་
ཤི་བ་དང་། བྱ་ཆག་པའི་ཚོང་པ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་བ་ལ་ཐང་དུ་འབྱུང་ནས། རེ་བ་དང་མ་
བྲལ་བར་མ་ཤི་བ། རེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་ཤི་བ་དང་། འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་ལས། སློག་
ཆགས་ཚེན་པོ་གང་དག་རྒྱ་ནང་ནས་འཕྱོད་ཏེ་བྱེ་མའི་ཐང་ལ་སྐྱོང་སྤྲས་པ་མས་བྱེན་
མི་རུལ། མ་བྱེན་རུལ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།།

སློབ་དཔོན་ནི། དེ་ལྟ་ན་གཞན་མའི་སེམས་པ་བྱུང་བས་སྤྲུལ་ཐལ་བའི་སློབ་ཡོད་
བས། སྐྱོང་ས་མ་བྱེན་ན་མི་འདྲུལ། མ་བྱེན་འདྲུལ་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུང་། དེ་
ལ་ནི་བ་བརྗེན་ཏེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱོང་ལས་སྤྲེས་ཏྲུ་ཚོང་ས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེམ། དེ་མི་འཐད་དེ། མ་བྱེན་བ་དང་ཏྲུ་ཚོང་ས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
པའི་སྤྱིར། འོ་ན་གསུམ་པོ་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁམས་གསུམ་དག་ནའོ། །གང་
ཁམ་ཡིན་པ་དེ་དབང་པོ་རྟོན་བཅས་རྒྱས་པའི་ཟས་ཀྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྲུ་བཞི་
སྟོ། དབང་པོ་རྟོན་བཅས་ལ་གཞོད་པའི་ཁམ་དུ་བྱ་བའི་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ནི། ཁམ་ཡིན་ལ་
དབང་པོ་རྟོན་བཅས་རྒྱས་པའི་ཟས་མིན། ཟས་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་དབང་པོ་རྟོན་བཅས་
རྒྱས་པའི་ཟས་ཡིན་ལ་ཁམ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཁམ་དུ་བྱས་པས་དབང་པོ་
རྟོན་བཅས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཟས་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
འཁོར་བཅས་སོ།།

དབང་པོ་རྟོན་བཅས་ལ་གཞོད་ན་ཁམ་ཟས་སྤྲུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུས་སྤྱིས་
གཞོད་ཀྱང་དེའི་ཚོང་ལ་པན་འདོགས་པས་ཁམ་ཟས་སྤྲུ་རེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟས་ནི་དུས་
གཉིས་སྤྲུ་བ་བྱེད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་པའི་བྱང་སློང་འདོད་
པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྒྱལ་ལ་ཟས་བྱིན་པ་བས། འཛམ་བུའི་ཚལ་ན་འདུག་
པའི་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་གཅིག་ལ་བྱིན་ན་དེ་འབྲས་བུ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་ན། འཛམ་བུའི་ཚལ་
ན་འདུག་པའི་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ། འཛམ་བུའི་ལྷོ་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་

ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། དེ་ལ་ངོ་
མཚར་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྲིད། ལ་ཅིག་ །བྱང་སེམས་ངེས་གནས་སོ་ཞེས་
ཟེར། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དག་བཙུག་པ་གྲེ་བ་ལ་གྱིན་པ་བས་བསོད་
ནམས་ཆེ་བའི་སྲིད། དེས་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ཟེར།

སློབ་དཔོན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་མིང་དང་དོན་མི་མ་ཐུན་ཞིང་། མདོ་བསྟན་
བཙུག་པ་ལས་ཀྱང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་འཇམ་བུའི་
ཆལ་ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྲུ་མ་བཤད་པའི་སྲིད། དེས་ན་འཇམ་བུའི་ཤིང་བྱང་ན་
བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་སྲི་
རོལ་བ་དེ་དག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་བརྒྱ་ལ་གྱིན་
པ་བས་དེ་གཅིག་ལ་གྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་
སྲིད། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་གྱིན་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྲི་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གྱིན་པ་བས་ཀྱང་
བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་སྲུང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སྲུ་
སོང་བ་བརྒྱ་ལ་གྱིན་པ་བས། མི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཅིག་ལ་གྱིན་པ་རྣམ་པར་སྦྱིན་
པ་བརྒྱ་འགྲུང་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བརྒྱ་ཤ་སྟག་གསུངས་པའི་འབྲེས་གྱི་དབང་གིས་
ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་གསུང།

གཉིས་པ་ ། ཞར་ལ་བར་སྲིད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ ། ཅི།

སྲིད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་ན། སྲིད་པ་
ཚོལ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་བར་སྲིད་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཅིའི་སྲིད་སྲིད་ཚོལ་ལ་
སོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྲིད་ཚོར་དང་། །
 དི་ཟ་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། ། ཅེ

མངོན་གནས་གསུམ་པ།

འགྲུབ་པའོ་ །།

འགྲུང་བ་ལ་མི་ལྷོས་པར་ཡིད་ཅམ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཡིད་ལས་བྱུང་དང། སྦྲི་
སྲིད་ཚོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྲིད་ཚོལ་དང། ཟས་སུ་ངི་ཅམ་བླ་བས་ན་ངི་
བླ་དང། འཆི་སྲིད་དང་སྦྲི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གྲུབ་པ་ན་སྲིད་པ་བར་མ་དང། སྦྲི་སྲིད་འགྲུབ་
པ་ལ་མངོན་དུ་སྦྲོགས་པས་ན་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བུའོ།།

གསུམ་པ་ ། ། འདེམ་གཞི་ལེས་པ་ ། ། ཉེ།

ཟག་བཅས་ཟམས་ཅད་ཟས་མིན་ནམ། ཅིའི་སྒྲིར་ཟས་དེ་ལ་བཞེར་གངས་ལེས་ཤེ་
ན། ལེས་ཏེ།

ཅ་བ། འདི་ལ་གནས་དང་ནི། །
བརྟེན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་གཉིས། །
སྲིད་གཞན་འཕེལ་དང་འགྲུབ་པ་ཡི། །
དོན་དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། ། ལྟ་

ཆོ་འདི་ལ་གནས་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་ཁམ་ཟས་དང། རྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་
རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་པའི་ཟས་ཏེ་གཉིས་དང། སྒྲི་མར་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་པའི་དོན་དུ་
སེམས་པའི་ཟས་དང། སྲིད་པ་གཞན་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་དང་གཉིས་ཏེ་
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་སྒྲིར།

གསུམ་པ་ ། ། མཐར་འཁོར་ཚུལ་ ། ། ཉེ།

དགོ་ཅ་འཆད་པ་དང་མཚམས་སྒྲིར་བ་སོགས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡིད་ཤེས་དང་

དབང་ཤེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ཆད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །
 ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་རྣམས། །
 ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །

ལོག་ལྟས་དག་ཅེ་ཅེ་འཆད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར་
བའི་སེམས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པ་
དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྣམས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། སལ་ཆེ་
བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་མིན་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་དག་མེད་
པའི་སྐྱེ་བ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་ཚོར་བ་གང་ལ་བརྟེན་ཅི་ན།

ཚ་བ། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ། ། ༤༩
 ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །
 ལྷ་ངན་འདའ་ལུང་བསྟན་མིན་གཉིས། །

འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་བཏང་སྟོམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་མི་གསལ་བའི་སྐྱེ་བ། འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་
གྱི་སེམས་ལ་མེད་དེ། འཆི་འཕོ་བ་ནི་སེམས་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་ལ། ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་
སེམས་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་སེམས་ལ་ཡང་ཉིང་དེ་འཇིན་
གྱི་སེམས་མེད་དེ། ཉིང་དེ་འཇིན་ནི་དག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་

ཡིན་པས། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་
སྲིད། སེམས་མེད་སྣོམས་འབྲུག་གཉིས་ལ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་དེ། རང་མི་འཆི་ཞིང་། རྗེ་
སོགས་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་མི་རུས་པའི་སྲིད། དེ་ལ་སྐྱེ་སེམས་མེད་དེ། ལོང་གི་དེའི་
སྲིད། འོན་འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ་བཤད་ན། དག་བཙམ་པ་ཐ་མའི་འཆི་སེམས་དེ་
གང་ཞེ་ན། སྤང་བོ་སྣག་མེད་དུ་སྤང་བ་ལས་འདའ་ཁའི་སེམས་ལ་སྤང་དུ་བསྟན་པ་མིན་
པའི་རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་ཡོད་དོ། འོན་འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་
དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོགས་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཅེ་ག། འོག་མི་ལྟར་འགོ་མི་སྐྱེ་རྣམས། །
རིམ་གྱི་འཆི་ན་རྟེན་པ་དང་། ། ལ ༣
ལྟེ་བ་སྤྱིང་ཁར་ཡིད་འཆི་འཕོ། །

ཅིག་ཅར་འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འགག་
པར་འགྱུར་ལ། འོག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་ན་རྟེན་པར་ཡིད་
འཆི་འཕོ། མིར་འགོ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་ལྟེ་བ་དང་། ལྟར་འགོ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་
དག་བཙམ་པ་རྣམས་སྤྱིང་ཁར་ཡིད་འཆི་འཕོའོ། །སྤྱིག་ཅན་འཆི་བའི་ཆེ་གནད་གཅོད་ཀྱི་
སྤྱིག་བསྟེན་འབྱུང་བར་གསུངས་ན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞེ་ན།

ཅེ་ག། གནད་གཅོད་པ་ནི་ཚུ་སོགས་ཀྱིས། །

གནད་གཅོད་པའི་སྤྱིག་བསྟེན་ནི་ཚུ་དང་སོགས་པ་མེ་དང་རྒྱུད་གི་འབྱུང་བ་

འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཡིན་གྱི། ས་འབྲུག་ས་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། འདི་སྣོད་
འཛིག་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྲིད། ཡང་མངོན་ལས་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་
དང་། ལོག་པར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཚོགས་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག །
 ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། ། རེ

འཕགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ནི་སྤང་འདས་ཡིན་
ལ། དེ་འཕོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་སྲིད། མཚམས་མེད་བྱེད་
པ་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། ལོག་པ་ནི་ངན་སོང་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་
དེར་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་སྲིད། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་མ་ངེས་པའི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་
ངེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ ། སྤང་དུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ ། ལ་གསུམ།

རིམ་པ་དང་ཚད་དངོས། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད། ཚད་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ ། རིམ་པ་དང་ཚད་དངོས་ ། ལ་གསུམ།

རྟེན་བཤད། བརྟེན་པ་བཤད། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ ། བརྟེན་བཤད་པ་ ། ལ་གཉིས།

རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཕོར། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཕོར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་༼ ལྷུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ ༽ཅི།

སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པས། ཐམས་
ཅད་བསྟན་པར་མི་རུས་གྱི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཞིང་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཛོད་པར་བྱའོ།།

ཅ་བ། དེ་ལ་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །
གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི། །
ལྷུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་རམས་སུ་ནི། །
ས་ཡ་དུག་འབྲུམ་གྲངས་མེད་དོ། ། ༡༥

དེ་ལ་ཚོས་མངོན་པ་བ་དག་གིས་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གནས་པར་འདོད་པའི་
ལུགས་ནི། འོག་དག་གི་གཞི་ནི་དང་པོར་བར་སྣང་སྟོང་པར་ཡོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་
འཆགས་པའི་སྲ་ལྟས་སུ་གྱུར་བའི་ལྷུང་འཇམ་བུ་ལྡང་བ་ལོ་གྲངས་དུ་མའི་བར་དུ་
འགྲིགས་པ་ལས། ལྷུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཚན་པོ་ཆེའི་རྩོ་རྩེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་
པ་ཆགས་སོ། །དེའི་རམས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་དང་དུག་འབྲུམ། ལྷུང་གྲངས་
མེད་གཅིག་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་༼ ལྷུང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་པ་ ༽ཅི།

ལྷུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་རྟེན་སྟོག་ཤིང་ཅམ་བབ་པ་
ལ་བརྟེན་ནས།

ཚ་བ། ལྷ་རྩམས་འབྲུམ་སྤྲུག་བརྟུ་གཅིག་དང་། །
སྟོང་སྤྲུག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ལོ། །

གསེར་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ཚུའི་དགྱིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་དཔག་ཚད་འབྲུམ་སྤྲུག་
བརྟུ་གཅིག་དང་། སྟོང་སྤྲུག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཆགས་སོ། །ཐད་ཁར་མི་འཕོ་བ་ནི། ཁ་
ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཟས་མ་ལྷ་བར་མོང་དུ་མི་
སྦྱང་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེད། ཁ་ཅིག་རྒྱུང་གིས་སྦྱངས་གྱི་ཚུལ་དུ་འཛིན་ཞེས་ཟེད། དེའི་སྟེང་
དུ་རྒྱུང་གིས་ལྷ་དེ་དག་བསྐྱབས་ཤིང་། ཀུན་ཏུ་འཐས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་
གྱི་ས་གཞི་ཆགས་སོ། །

ཚ་བ། ཕྱིས་ནི་རྩམས་སུ་འབྲུམ་སྤྲུག་བརྟུ་ད། །
སྤྲུག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། ། ༤༦
ལྷ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི། །
ཐད་ཀར་འབྲུམ་སྤྲུག་བརྟུ་གཅིས་དང་། །
སྟོང་སྤྲུག་གསུམ་དང་བརྟུ་སྤྲུག་ནི། །
སྟེང་དང་ལྷ་རྩམས་ཁོ་ནའོ། ། ༤༧
འཁོར་ལུག་ཏུ་ནི་གསུམ་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིས་ནི་ཚུའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩམས་སུ་འབྲུམ་སྤྲུག་བརྟུ་ད་དང་། སྤྲུག་མ་
གསུམ་འབྲུམ་ཉི་མེད་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་ལྷ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཐད་ཀར་ཐག་རྗེ་ཅན་ཞེ་ན། འབྲུམ་སྤྲུག་བརྟུ་གཅིས་དང་སྟོང་སྤྲུག་གསུམ་དང་བརྟུ་
སྤྲུག་དག་ནི་སྟེང་དང་ལྷ་རྩམས་ཁོ་ནའོ། །ཁོར་ལུག་ཏུ་ནི་རྒྱུམ་པོ་ཡིན་པས་གསུམ་

འགྲུང་རོ།

གཉིས་པ་ ། ཉེན་པ་བཤད་པ་ ། རེལ།

རི་བཤད། མཚོ་བཤད། སླིང་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ ། རི་བཤད་པ་ ། རི།

ཅ་བ། དེ་ལ་ལྷན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །
 གཤེད་མདའ་འཛིན་དང་སེང་ལྗེང་ཅན། །
 དེ་བཞིན་ལྷན་སྲུག་རི་དང་། ། ལ།
 ཉེན་དང་ཉི་ཚམ་བདུད་དང་། །
 ལྷ་ལྷུང་འཛིན་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །
 སླིང་རྣམས་ཡིན་ནོ་དེ་དག་གི། །
 སྤྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་སྟེ། ། ལ།

ལྷ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། ཆར་གྱི་རྒྱན་སྲར་སྲར་བབ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆགས། དེའི་ཁམས་རབ་རྒྱང་
 གིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རི་གཞན་ལས་ལྷན་ཅིང་བརྗིད་ཆགས་པའི་ལྷན་པོ་
 ཆགས། ཁམས་འབྲིང་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རིའི་ཚེ་མོ་དབྱིབས་ལེགས་
 ཤིང་བལྟ་བུ་སྲུག་པ། ཤིང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་ལྷ་སྤྱིའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་གཉའ་ཤིང་འཛིན་
 དང་། གསེར་གྱི་གཤེད་མདའ་ལྷ་སྤྱིའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་གཤེད་མདའ་འཛིན་དང་།
 སེང་ལྗེང་གི་ནགས་གྱིས་མཛེས་པ་ཡོད་པས་སེང་ལྗེང་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིའི་ཚེ་མོ་
 ལ་བལྟ་བུ་སྲུག་པའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་བལྟ་བུ་སྲུག་རི་དང་། ཉེན་ན་བལྟ་བུའི་མཛེས་པ་

ཡོད་པས་རྟོན་དང་། རིའི་ཚེ་མོ་རྣམ་པར་འདུད་པ་ལྟ་བུའི་མངོན་པ་ཡོད་པས་རྣམ་འདུད་
དང་། རིའི་ཚེ་མོ་འཁོར་ལོའི་སྤྲུང་ལྟ་བུར་མངོན་པར་ཡོད་པས་སྤྲུང་འཛིན་རི་སྟེ་
དེ་དག་གིས་རི་རབ་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་སོ། །ཁམས་ཐ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས་དེ་ནས་ནི་སྤྱིང་
རྣམས་ཆགས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་དག་གི་སྤྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ལུག་གི་རི་སྟེ། འདིས་སྤྱིང་བཞི་
འཁོར་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོར་བས་ན་ཁོར་ལུག་གི་རིའོ། །འོ་ན་རི་དགུ་པོའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་སོ། །
 ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན། །
 ཚུའི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །
 ལུབ་པོ་དེ་བཞིན་སྤྱིང་དུ་ཡང་། ། ༥༠
 དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །
 བརྒྱད་པོ་འཕང་དུ་སྤྱེད་སྤྱེད་དམི། །
 དེ་དག་རྒྱལ་སྤྱུའང་འཕང་དང་མཉམ། །

གཉམ་ཤིང་འཛིན་ནས་སྤྲུང་འཛིན་གྱི་བར་བདུན་ནི་གསེར་ཡིན། ཁོར་ལུག་
གི་རི་དེ་ལྷགས་སོ། །ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། འཕང་དུས་ལ། ལྷོ་བྱི་རྒྱུ།
ལུབ་བརྒྱ་རྒྱ་ག། བྱང་གསེར་ལས་སོ། །

གདགས་པ་ལས། འཕང་བརྒྱ་རྒྱ་ག་དང་། ལུབ་དུས་དུ་ཡོད་པར་བཤམ་དོ། །རི་
རབ་གྱི་རོལ་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་མཐུས། དེའི་སྤྱོགས་གྱི་ནམ་མཁའ་
ཡང་དེའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྤྱང་བས། ལྷོ་འཛམ་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ཡང་སྤྱོན་པོར་སྤྱང་དོ། །འོ་
ན་དེ་དག་གི་ཚད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རི་དགུ་པོ་ཚུའི་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་དག་ལུབ་

སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་པོ་ནི་ཚུའི་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་འཕགས་
སོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་པོའི་འཕང་དུ་མེད་ཕྱེད་དབྱི་བས་བཞི་ཁྲི་དང་ཉི་ཁྲི་སོགས་སོ། །དེ་
དག་རྣམས་སྲུ་སྟེ་རྒྱར་ཡང་འཕང་དང་མཉམ་སོ། །

གཉིས་པ་། །མཚོ་བཞད་པ་། །ཞེ།

ཙ་བ། དེ་དག་བར་བདུན་རོལ་མཚོ་ཡིན། ། ༥༡

ལྷན་པོ་ནས་སྲུ་ཁྲུད་འཛིན་དེ་དག་གི་བར་གྱི་མཚོ་བདུན་ནི་རོལ་མཚོ་ཡིན་ནོ།
ཅེའི་སྲིར་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་ཚུས་གང་ཞིང་། ལྷའི་རྒྱལ་
སོ་རྣམས་ཅེ་ཞིང་རོལ་བའི་མཚོ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྲའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་
གང་ཞེ་ན།

- བསེལ་དང་ཞེས་དང་ཡང་དང་འཇམ། །
- དང་བ་དང་ནི་བྲི་མི་ང། །
- འཕུང་ན་ལྟོ་ལ་མི་གཞོད་དང། །
- མགྲིན་པ་ལ་ཡང་མི་གཞོད་པའོ། །
- ཞེས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་ཚད་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དང་པོ་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་བཅུ་འོ། །
དེ་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། །
དེ་ཡི་རོས་ལ་སྲུམ་འགྲུང་རོ། །
རོལ་མཚོ་གཞན་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། ། ༥༢
ལྷག་མ་སྲུ་ཡི་མཚོ་ཆེན་ཡིན། །

འབྲུམ་སྤྲལ་གསུམ་དང་སྟོང་སྤྲལ་ནི། །

ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ་ །།

མཚོ་དང་པོ་ལ་དབལ་ཚད་སྟོང་སྤྲལ་བ་རྒྱུ་ཅུ་ལོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོས་ལ་ཞེང་གི་གསུམ་འགྲུར་རོ། །རོལ་མཚོ་གཞན་
ནི་དེ་ལས་སྤེད་སྤེད་དབྱེད། །དེའི་སྤྲལ་མ་སྤྲུང་འཛིན་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་མཚོ་
ནི་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཚད་ནི་དབལ་ཚད་འབྲུམ་སྤྲལ་གསུམ་དང་སྟོང་སྤྲལ་
དག་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་ །སྤྲིང་བཤད་པ་ །ལ།

སྤྲིང་གཙོ་པོ། །སྤྲིང་སྤྲལ། །འཛམ་བུ་སྤྲིང་གི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་.....བར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ །སྤྲིང་གཙོ་པོ་ །ལ།

དེ་ནས་ནི། །སྤྲིང་རྣམས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་ན། །སྤྲིང་རྣམས་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། དེ་ལ་ནི། །

འཛམ་བུའི་སྤྲིང་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ། ། ༥༣

སྟོང་སྤྲལ་གཉིས་སོ་ཤིང་རྟེན་དབྱིབས། །

གཅིག་ལ་དབལ་ཚད་སྤེད་དང་བཞི། །

ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྐྱབས་ལ། །

ངོས་གསུམ་འདི་དང་འདྲ་གཅིག་ལ། ། ༥༤

དབལ་ཚད་སྤེད་རྒྱ་ལྡན་བཅུ་ལོ། །

བ་སྐྱང་སྐྱོད་སྐྱིད་རྒྱུམ་པོ་སྟེ། །
སྐྱོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

སྐྱིད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། །ཤིང་འཛམ་བུའི་འབྲས་བུ་
མཚོའི་ནང་དུ་སྐྱུངས་པ་ན་འཛམ་བུ་ཞེས་པའི་སྐྱད་འབྲིན་པས་ན་འཛམ་བུ་དང་། །མཐའ་
རྩུས་འཁོར་བའི་སྐྱིད་ཡིན་པས་ན། །སྟོང་འཛམ་བུའི་སྐྱིད་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་
སྐྱོང་ཕྱག་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཤིང་རྩའི་དབྱིབས་འབྲ་བའི་ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་
དང་བཞིའོ། །འདིའི་འཕར་ན་ཡོད་ཅིང་འདི་དག་ལས་སྐྱུས་ཉིས་འཇུག་གིས་འཕགས་པས་
ན་སྐྱུས་འཕགས་སོ། །དབྱིབས་སྐྱོང་གམ་འབྲ་བའི་ངོས་གསུམ་འཛམ་བུའི་སྐྱིད་འདི་དང་
འབྲ་བས། །དཔག་ཚད་སྐྱོང་ཕྱག་གཉིས་གཉིས་དང་། །ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སྐྱུམ་རྒྱ་
ལྔ་བཅུའོ། །འདིའི་རྒྱབ་ན་ཡོད་ཅིང་བ་ལང་དང་ལོར་བུ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་དང་། །མཐའ་
རྩུས་འཁོར་བའི་སྐྱིད་སྟེ་རྒྱབ་བ་ལང་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱིད་དོ། །དབྱིབས་རྒྱུམ་པོ་སྟེ་མཐའ་ཀུན་
ནས་བསྐྱོར་ན་དཔག་ཚད་སྐྱོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བ། །དེའི་དབྱུས་སྐྱོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་གསུམ། ། ༥༥
སྐྱ་མི་སྟོན་བརྒྱད་གྲུ་བཞིར་མཉམ། །

དེའི་དབྱུས་བྲང་པོ་ནས་གཞལ་ན་དཔག་ཚད་སྐྱོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་གསུམ་
སོ། །འདིའི་བྲང་ན་ཡོད་ཅིང་འཆི་བའི་ཆོ། །ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་སྐྱ་མི་སྟོན་པ་འབྱུང་བས་
ན་བྲང་སྐྱ་མི་སྟོན་ཏེ། །མཐའ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་ན་དཔག་ཚད་སྐྱོང་ཕྱག་བརྒྱད། །དབྱིབས་
གྲུ་བཞི། །སྐྱོགས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་སྐྱོང་ཕྱག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་མཉམ་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་ཐུན་ ། རྟོ།

ཚ་བ། དེ་ཡི་བར་གྱི་སྒྲིང་བརྒྱད་ནི། །
 ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སྐྱ་མི་སྟོན། །
 སྐྱ་མི་སྟོན་གྱི་ཟླ་དང་ནི། ། ༥༦
 ར་ཡབ་དང་ནི་ར་ཡབ་གཞན། །
 གཡོ་ལྟན་དང་ནི་ལམ་མཚོག་འགྲོ། །

སྒྲིང་བཞི་པོ་དེའི་བར་གྱི་སྒྲིང་གཡོག་བརྒྱད་ནི། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་འདར་གྱི་སྒྲིང་གཡོག ། སྐྱ་མི་སྟོན་དང་སྐྱ་མི་སྟོན་གྱི་ཟླ་བྱང་གི་སྒྲིང་གཡོག ། ར་ཡབ་དང་ནི་ར་ཡབ་གཞན་སྟེ་སྒྲིང་གཡོག ། གཡོ་ལྟན་དང་ནི་ལམ་མཚོག་འགྲོ་བུ་གྱི་སྒྲིང་གཡོག་སྟེ་སྒྲིང་ཐུན་བརྒྱད་དོ། ། ཐམས་ཅད་ན་མི་གནས་ལ་ར་ཡབ་ན་སྟོན་པོ་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་ཚེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ ། རྟོ།

ཚ་བ། འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །
 དགུ་འདས་གངས་རི་འོ་དེ་ནས་ནི། ། ༥༧
 སྟོས་ངད་ལྗང་བའི་ཚུ་རོལ་ན། །
 ཚུ་ཞེང་ལྷ་བཙུ་ཡོད་པའི་མཚོ། །

འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་དགུ་སྐྱ་གར་དོ་ཇི་གདན་འདི་ནས། བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྗན་པ་ཡོད། དེ་ནས་བྱང་ན་ནི་རི་སྟོས་ཀྱི་ངད་ལྗང་བ་ཡོད། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཙུའི་ཚུ་རོལ་ན་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྩོས་པ་གནས་པའི་མཚོ་མ་

དོས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཚུས་གང་བ། མེ་ཉོག་ཤུགས་དང་། བརྒྱ་
དང་། ཀུ་མུ་ཉ་ལ་སོགས་པས་ཁེབས་པ། ཚུ་ཞེང་ལ་དཔག་ཚད་ལྡ་བཅུ་ལྡ་བཅུ་ཡོད་
པའི་མཚོ་གྲུ་བཞི་པ། མཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ། དེའི་ཤར་ཕྱོགས་སྤང་བོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་
བ་ནས་ཚུ་བོ་གརྒྱ་དང་། ལྷོ་ལྷུ་མཚོག་གི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་སི་རྩུ་དང་། ལུབ་རྟའི་ཁ་འདྲ་བ་
ནས་བསྐྱུ་དང་། བྱང་སེང་གའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཚུ་བོ་སི་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་འབབ་ཅིང་། མཚོ་
མངོས་པ་ལ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལན་བདུན་བསྐྱོར་ཏེ། ཚུ་སྤང་ལྡ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་
འགྲོགས་ནས། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གདགས་པར།

ཚུ་བོ་གརྒྱ་སི་རྩུ་བསྐྱུ་དང་། །
སི་ཉ་དབའ་རྒྱབས་ལྷུ་བའི་འབྲེང་བ་ཅན། །
འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་བསིལ་བའི་ཚུ་ཡིན་ཏེ། །
ཕྱོགས་བཞི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་དག་ནས་འཇུང་། །
གརྒྱ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགོ་བ་སྟེ། །
སིན་རྩུ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགོ་བ་ཡིན། །
བསྐྱུ་ཡང་ནི་ལུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགོ། །
དེ་ཡི་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་སི་ཉ་འགོ། །
ཚུ་སྤང་རབ་མཚོག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །
མཚོག་ཏུ་བཟང་ཞེང་སོ་སོར་འབབ་བ་སྟེ། །
རེ་རེ་ཞེང་ཡང་ལྡ་བརྒྱར་བྱེར་ནས་ནི། །
ཚུ་བོའི་རྒྱན་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ། །ཞེས་སོ།

སྟོས་དང་ལྡང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཉི་ལུ་ན། བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་
ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དོས་ཞེས་བྱ་བ་གྲུ་བཞི་པ། དོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྡ་བཅུ་བ་མཐའ་ཉིས་
བརྒྱས་འཁོར་བ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་བཞི་བ་མངོས་ཤིང་བལྟ་ན་སྐྱུག་པ།

ཁོར་ཡུག་ན་གསེར་གྱི་བྲག་བྱ་སྐྱེ་བས་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་དོ།

དེ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་ཤིང་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཅ་
བ་འདོམ་བཞི་བརྒྱ་འཕུར་དུ་བྱུག་པ། ས་ལའི་སྤང་བ་རིམ་བ་བདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ། ཚེར་
གྱེན་དུ་འཕགས་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་གྱིས་རིམ་བར་ལོན་པས་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པ་ལྟར་
གནས་སོ། །དེ་ནས་ཤར་སྤོགས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་རྗེས་སུ་དལ་གྱིས་འབབ་ཅེས་བྱ་བ།
མཚོ་མ་རྩོས་པའི་རྒྱ་ཁྲོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོད་དོ། །ཁོར་ཡུག་ན་རྗེས་སུ་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ན་ཡོད་པའི་བརྒྱའི་སྟོང་སུ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཉོག་རྣམས། ག་ཤོལ་མདའ་དང་བ་
ལང་གི་ཀོ་བ་དང་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅ་མ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུལ་ངོར་སྐྱོད་
པའི་སྤང་བོ་ཆེ་རབ་བརྟན། ལུས་དཀར་ཞིང་མགོ་བོ་སྟོན་པོའི་དབུས་དམར་བ་མཆེ་བ་
བྱུག་དང་ལྡན་པ། སྤིད་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་ཞེང་དུ་གཅིག །འཕང་དུ་བྱེད་དང་
གཉིས་མཐའ་བདུན་གྱིས་འཁོར་བ། འཁོར་སྤང་བོ་བརྒྱ་སྟོང་དང་བཅས་པ་དབུན་དང་
ད་བྱེད་དང་དབྱར་རྩེ་བ་བཞི་བཞིར་རིམ་བཞིན་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་ ། ལ།

དངོས་དང་། དེ་དག་གི་སྟོས་པའོ། །

དང་བོ་ ། སྟོང་སྟོང་ ། ལ།

ངན་སོང་དང་། མཐོ་རིས་གྱི་གནས་སོ། །

དང་བོ་ ། སྟོང་སོང་ ། ལ།

ཚད་སྟེན་དང་། གང་དཔྱུལ་ལོ། །

དང་པོ་ཚེ་ཆ་དམུལ་ཤིན།

ཙ་བ། འདི་ལོག་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན། །
 མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ། ། ༥༩
 དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམུལ་བ་བདུན། །

འཛམ་བུ་སྐྱིད་འདིའི་ལོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན། མནར་མེད་པའི་ཁང་
བའི་ཡས་སྟེང་ཡོད་ལ། དེའི་དབངས་དང་རྒྱར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་
བ་དེ་ཙམ་མོ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་བ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྟོང་བས་ན་མནར་
མེད་པའོ། །ཁ་ཅིག་དེར་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་སྟེང་
ན་དམུལ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། ཕན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་བཏབ་སྟེ་ཕི་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ལ།
ཡང་གསོས་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བའི་སྐྱ་ནམ་མཁའ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གསོས་བར་བྱེད་པའི་ཡང་གསོས་དང་། ལུས་ལ་ཐེག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། དམུལ་
སྐྱེས་རྣམས་གྱིས་མཚོན་གྱིས་འབྲ་བར་བྱེད་པས་ཐེག་ནག་དང་། དམུལ་སྐྱེས་རྣམས་
གྱིས་བསྐྱེད་ཕིང་འཛོམས་བར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་འཛོམས་དང་། ཚ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
གྱིས་ཉེན་ནས་ཚེ་ངེས་འདེབས་པས་དུ་འབོད་དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚེ་བས་
གཏུངས་ནས་ཚེ་ངེས་ཚེན་པོ་འདེབས་པས་དུ་འབོད་ཚེན་པོ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཁང་བ་
མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཚ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྟོང་བས་ན་ཚ་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་མི་བཟོད་
བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྗེ་བུམ་དགའ་བ་དང་ཉེར་དགའི་ནང་དུ་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་དམུལ་
བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་བྱུག། །

དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །

མེ་མར་སྐྱར་དང་རོ་སྐྱགས་དང་། ། ༥༩

སྐྱ་གྱི་ལམ་སོགས་ཚུ་བོ་ཡི་ན། །

ཚོ་དམུལ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱག་པ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ།
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ངོས་བཞི་ན་མེ་མར་སྐྱར་སྐྱས་མོ་རུབ་ཅམ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཏུ་རྒྱུ་
 བ་བཅུག་པའི་ཆེ་ཤ་རུས་འཛིག་ཅིང་། བཏོན་པའི་ཆེ་གསོས་པ་དང་། ཡང་རོ་སྐྱགས་གྱི་
 འདམ་རྐྱེད་པ་རུབ་ཅམ་ལ་འབྲུ་མཚུ་རྗོན་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དཀར་ཞིང་མགོ་གནག་པས་
 ལུས་ལ་འབྲིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་སྐྱ་གྱི་གཏམས་པའི་ལམ་
 པོ་ཆེ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་རྒྱུ་བ་བཞག་པ་ན་ཤ་རུས་འཛིག་ཅིང་། བཏོན་པ་ན་གསོས་པ་
 དང་། སོགས་པ་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལོ་མ་རལ་གྱིར་གྱུར་བ་རྣམས་རྒྱུད་གིས་
 བརྒྱུད་ནས་སྐྱུངས་པས་ལུས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚལ་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱི་སྐྱེ་བ་
 ལུགས་གྱི་མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་ལུས་ཐོས་པ་དང་དེས་འཛིགས་ནས། དཔག་ཚད་དུ་མ་
 ལྷན་པའི་ཤལ་མ་ལིའི་སྤོང་པོ་ཆེར་མ་སོར་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པ་ལ། ཡང་འཛིག་
 པའི་ཆེ་ཆེར་མ་རྣམས་ཁ་འཐུར་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལུས་འབྲིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་
 ཅེར་སྐྱེ་བ་པའི་ཆེ་ལྷ་ཏུ་སྐྱགས་གྱི་མཚུ་ཅན་གྱིས་མིག་འབྲས་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
 མ་བཟོད་ནས་མར་བབ་པ་ན་ཆེར་མ་རྣམས་ཁ་ཡང་བསྐྱེད་ཏེ་ལུས་འབྲིགས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ཐལ་ཚན་གྱི་ཚུ་བོ་རབ་མེད་བཀལ་བར་དཀའ་བ་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་པའི་བྱི་དུ།
 གསུམ་པོ་ནི་མཚོན་ཆར་རིས་གཅིག་པས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ལ། བྱི་དང་ལྷ་ཏུ་ནི་རལ་
 གྱིའི་ནགས་དང་ཤལ་མ་ལིའི་འབྲུ་ཚོས་ཡིན་ནོ།།

དམུལ་བ་དེ་དག་གི་དྲུང་ན་གཤེན་རྗེའི་དམུལ་སྐྱུངས་མཚོན་ཆ་སྐྱ་ཚོགས་པ་

ཐོགས་པས། དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། དཔྱལ་
སྤངས་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་
ལས་གྲུང་པའི་ཁྱད་པར་ཅོམ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་ར་ལུག་གི་
གཏོང་བ་ཅན་བཞིན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བཙུན་པ་ཚོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་གྱིས།

གང་དག་ཁོ་ཞིང་གཏུམ་ལས་དང། །

སྡིག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང། །

སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་དགའ་དེ་དག་ནི། །

གཤམ་རྗེའི་སྲིན་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་གཤམ་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའི་འཁོར་ཡི་དྲགས་གང་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་འབྲིང་
པ་ལ། གཤམ་རྗེའི་སྲིན་པོ་ཞེས་བཤད་པས་མི་འགལ་ལོ། །སྡེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། དེ་དག་
སེམས་ཅན་ཡིན་ལ་གི་ནས་དཔྱལ་བ་པ་ལ་གཏོང་བ་བྱས་པའི་རྣམ་སྦྱོན་གྱིས་དཔྱལ་
བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་དཔྱལ་བའི་མེ་ལ་སོགས་པས་གཏོང་བ་མི་འབྲུང་བ་ནི་ལས་
གྱིས་མཚམས་བཅད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ ། གང་དཔྱལ་ ། རེ།

ཙ་བ། རྩ་བུར་ཅན་སོགས་གང་བརྒྱད་གཞན། །

ཚ་དཔྱལ་ལས་གཞན་རྩ་བུར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གང་དཔྱལ་བརྒྱད་པོ་ཡོད་དེ།
རྩ་བུར་ཅན་དང། རྩ་བུར་རྗོལ་བ་དང། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང། ཨ་རྩ་ཟེར་བ་དང། ཀྱི་རྩ་ད་
ཟེར་བ་དང། ལྷ་ལྷ་ལ་ལྷ་ར་གས་པ་དང། བསྐྱ་ལྷ་ར་གས་པ་དང། བསྐྱ་ལྷ་ར་ཆེར་གས་པ་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ལྷིག

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད། འོ་ན་སྤྱིང་འདིའི་འོག་ཏུ་མཁར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་
ཚུད་ཅེ་ན། ཚུད་དེ། སྤྱིང་རྣམས་འབྲུའི་སྤྱང་པོ་ལྟར་ཞབས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྲིད། དུད་འགྲོའི་
ཚ་བའི་གནས་ནི་སྲིདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་གངས་མང་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །ལྟ་དང་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཁ་འཐོར་བ་ཡིན་ལོ།།

ཡི་དྲུགས་གྱི་ཚ་བའི་གནས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྲ་བ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་
འོག་དབག་ཚད་ལྡ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ན་གཤམ་རྗེ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྲ་
བཤ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པས་ཡི་དྲུགས་གྱི་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཡང་། རྗེ་གས་
བྱེད་དགེ་བས་རྗེ་གས་པ་ལྟ་ལྟ་བུའི་དབལ་ཉམས་སུ་སྤོང་ཞིང་། དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བར་
འབྱུང་བ་རྗེ་ལྟར་བྲས་པོ་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་དེའི་དམིགས་སྟོན་པ་ཡོད་པ་ལ། དེའི་འཁོར་
ན་ཡི་དྲུགས་གྱི་རིས་སུམ་ཅུ་ཚ་བྲུག་ཡོད། དེ་བསྐྱུ་ན་སྲིདེ་སྐྱིབ་པ་ཅན། བང་གི་སྐྱིབ་པ་
ཅན། ཟས་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །ལྟ་དང་མིའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ཡི་
དྲུགས་ནི་ཁ་འཐོར་བའོ།།

གཉིས་པ་ ། མཚོ་རིས་གྱི་གནས་ ། འོ།

མིའི་གནས་བཤད་ཟེན་ལ། ལྟའི་གནས་ལ། ས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ས་དང་མ་
འབྲེལ་བའོ།།

དང་པོ་ ། ས་དང་འབྲེལ་བ་ ། འོ།

རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཚ་བསུམ་གྱི་གནས་སོ།།

དང་པོ་ ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ ། འོ།

གཞལ་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རི་ལ་བརྟེན་པའོ།།

དང་པོ་༼གཞུག་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་༽ལྟེ།

ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཉི་ཟླ་གཉིས་གང་ཅམ་ན་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་ག། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་བྱེད་ནའོ། །

དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་གཅིག་དང་བཅས། ། ༦༠

ཉི་ཟླ་ཚུ་མཚམས་ཡན་ཚད་གྱི་ལྷུན་པོའི་བྱེད་དཔག་ཚད་བཞི་བྲི་ནའོ། །འོ་ན་ཉི་
ཟླའི་ཚད་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། ཟླ་བ་ལ་ཐང་ཀར་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ། ཉི་མ་ལ་ཐང་ཀར་དཔག་
ཚད་ལྔ་བརྒྱ་གཅིག་དང་བཅས་པའོ། །མཐའ་སྐོར་ལ་གསུམ་འགྱུར་དང་། རམས་སུ་
དཔག་ཚད་བྱེད་དང་རྒྱག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་དོ། །འོ་ན་རྒྱ་གང་
ལས་གྲུབ་ཅེ་ན། ཟླ་བ་ནི་རྒྱ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱེད་ལས་བསིལ་བ་དང་། མིག་ལ་
པན་པ་དང་། ལོ་ཉོག་སློན་པ་དང་། སྤང་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། ཉི་མ་
ནི་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱེད་ལས་ཚ་བ་དང་། མིག་ལ་གཞོད་པ་དང་། གཞན་འབྲ།
དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་པས་བསྐོར་བ། དེ་ལ་ཅིག་སྐྱབས་
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུས་པ་དང་། འོག་གཞི་ཚོན་སྣ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བཟ་བ་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་བཟང་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་
ཤིང་དང་། མེ་ཉོག་མན་རྟ་ར་བ་དུས་མོ་རུབ་ཅམ་དུ་ཁེབས་པ་རྟེན་པ་རྣམས་རྒྱུང་གིས་
འཕྲོར་ཞིང་། གསར་པ་ལེགས་པར་འགྲིམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ། །སྐར་མའི་ཚད་
ནི། གདགས་པར་ཆེ་བ་ལ་རྒྱུང་གྲགས་བཙོ་བརྒྱད་དང་། རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་གསུམ་དང་།
པལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་པར་བཤད་ལ། གང་སྟེལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་
ཆེ་བ་དེའི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་བརྒྱ་རྒྱུག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐར་

མ་ཚེ་བ་ལ་ལྷ་བའི་སྲུང་ཆ་ཅུང་མེད་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་མངོན་སྲུང་གིས་
གཞོན་པའི་སྲིད། འོ་ན་ཉི་མས་སྤྱིང་བཞི་ལ་སྤྱང་བའི་བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན།

ཙཱ་ཤིག ཉི་མ་སྲིད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། །
 ཉི་མ་སྲིད་དང་འཆར་དུས་གཅིག །

བྱང་དུ་ཉི་མ་སྲིད་པ་དང་། འུར་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། ལྟོར་ཉི་མ་སྲིད་པ་དང་། རྒྱབ་
ཏུ་ཉི་མ་འཆར་བ་དུས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད། དེས་མཚོན་ནས་རྒྱབ་ཏུ་ཉི་མ་སྲིད་པ་
དང་། བྱང་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། འུར་དུ་ཉི་མ་སྲིད་པ་དང་། ལྟོར་ཉི་མ་འཆར་བ་རྣམས་
དུས་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྡོག་
དུས་གང་ཞེ་ན།

ཙཱ་ཤིག དབྱར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །
 ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། ། ༤༡
 དགུན་རྣམས་གྱི་ནི་བཞི་བ་ལ། །
 བྱང་དུ་འགྲུང་རོ་ཉིན་མོ་བསྐྱོད། །

དབྱར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་ལྷ་ཐ་ཚུང་གི་མར་རོ་སྡོན་དུ་སོང་ནས་ཐ་མ་ཡར་
ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད། མཚན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་
ལ། དེའི་ཉིན་དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་དུ་འགྲུང་ཞིང་ཉིན་མོ་
བྱང་དུ་འགྲུང་རོ། །དགུན་རྣམས་གྱི་ལྷ་བ་བཞི་བ་དགུན་ལྷ་ཐ་ཚུང་གི་མར་རོ་སྡོན་དུ་
སོང་ནས་ཐ་མ་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས། མཚན་མོ་ཡུད་

ཅམ་བཙུང་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེའི་ཉིན་དགུན་ཉི་ལོག་ནས་ཆེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་དུ་
འགྲུང་ཞིང་ཉིན་མོ་དེ་ལས་བརྒྱུ་པ་རིང་དུ་འགྲུང་རོ། །འོ་ན་རི་ཅམ་གྱིས་རིང་ཐུང་དུ་
འགྲུང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་གོ།
ཉི་མ་སྟོ་བྲང་འགོ་ཆེ་ལོ། ། ༤༢
ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས། །
རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་བར་སྐྱང། །

ཉིན་མཚན་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་ནི་ཐང་གཅིག་རེ་རེས་སོ། །འོ་ན་ཐང་གཅིག་གི་
ཚད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉིན་མཚན་གཅིག་ལ་ཚད་དགུ་བརྒྱུ་བྲས་པའི་ཚ་གཅིག་ལ་སྟེང་
དོ། །འོ་ན་ཉི་མ་རིང་ཐུང་དུ་འགྲུང་བ་དེ་གང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་བ་དུག་ཏུ་ཉི་མ་སྟོར་འགོ་
བའི་ཆེ་དཔག་ཚད་སྟེང་དང་དུག་དང་གཅིག་གི་བཙུང་བ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་འཇམ་བུའི་
སྲིང་ལས་ཡོལ་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་སྟངས་རྒྱ་ཞིང་། ཐུང་དུ་འགོ་བས་ཉིན་མོ་ཐུང་དུ་འགྲུང་
ལ། དེའི་ཆེ་ཉི་མའི་འོད་རྒྱ་མཚོ་ལ་བབ་པས། རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ལྷོ། སྲིང་གི་ཚུ་གང་བས་ལུ་
མ་རྩོ་བའི་གནད་དེ་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་བ་དུག་ཏུ་ཉི་མ་བྲང་དུ་འགོ་བའི་ཆེ། དཔག་ཚད་སྟེང་
དང་དུག་དང་གཅིག་གི་བཙུང་བ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡོལ་ཏེ་སྲིང་གི་སྟངས་
རྒྱ་ཞིང་། དལ་བྲས་འགོ་བས་ཉིན་མོ་རིང་དུ་འགྲུང་རོ། །

འོ་ན་རྒྱ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་སྐྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་བ་དེ་ཉི་མ་དང་
ནི་ཉི་བ་ལས་དེའི་འོད་འཕོག་ལ། དེས་ན་རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་བར་སྐྱང་རོ། །སྟོབ་
དཔོན་འཕགས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་བའི་བེ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་སྐྱང་བ་ན་གནས་གང་
དང་། ཚུ་ཞེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་སྐྱང་བ་ན་ཉ་གང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་

ཚེ་ན་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་དོ། །འོ་ན་ལྷ་བའི་གྲུང་ན་ནག་སོའི་ར་རི་ཡོད་པ་
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །སྤིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་གྲུང་དུ་སྒྲུང་བས་ར་རི་དང་།
མཐའ་ལ་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་སྒྲུང་བས་དངས་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཟེེ། ཁ་ཅིག ། ལྷ་བའི་སྤྱིང་དུ་
སྤྱིད་མོས་ཚལ་སོགས་ཡོད་པ་ནག་སོའི་ར་རིར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གསུང་། ཁ་ཅིག ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རི་བོང་དུ་སྤྱིས་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱིའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མི་
རྣམས་ལ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་ལྷ་བ་ལ་བྱིས་པ་ཡིན་ཟེེར་དོ།།

གཉིས་པ་ ། རི་ལ་བརྟེན་པ་ ། ཅི།

ཅུ་བ།

འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། །
བར་གྱི་ཐག་ནི་སྤོང་ཕྱག་བཟུ། ། ༤༣
སྤོང་ཕྱག་དག་ནི་བཟུ་དྲུག་དང་། །
བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་སོ། །
དེ་ལ་ལག་ན་གཞོང་ཐོག་དང་། །
སྤོང་ཐོགས་དང་ནི་རྟག་སྤོང་དང་། ། ༤༤
རྒྱལ་ཚེན་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས། །
རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་། །

རི་རབ་འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དོ། །བར་གྱི་ཐག་ནི་ཅམ་ཞེ་ན། བར་གྱི་ཐག་
ནི་དཔག་ཚད་སྤོང་ཕྱག་བཟུ་བཟུའོ། །འོ་ན་བང་རིམ་རྣམས་སྤྱི་ལ་རི་ཅམ་འཕགས་ཤེ་ན།
བང་རིམ་དང་པོ་ལ་དཔག་ཚད་སྤོང་ཕྱག་དག་ནི་བཟུ་དྲུག་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྤོང་ཕྱག་
བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྤོང་ཕྱག་བཞི་དང་། བཞི་པ་ལ་སྤོང་ཕྱག་གཉིས་སྤྱིར་འཕགས་

སོ། །བང་རིམ་དེ་དག་ན་གང་གནས་ཤེ་ན། བང་རིམ་དང་པོ་དེ་ལ་གཞོན་སྦྱིན་ལག་ན་
རིན་པོ་ཆེའི་གཞོན་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་ཐོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ན་གཞོན་སྦྱིན་ལག་
ན་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཉོག་གི་སྤང་བ་ཐོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ན་རྒྱུ་ཆང་གིས་ཉག་ཏུ་
སྦྱོས་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་བང་རིམ་
བཞི་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་ན། དུལ་འཁོར་སྤངས་ཀྱི་ཕོ་བྱང་དུལ་འཁོར་སྤངས་དང་།
སྦྱོན་འབགས་སྦྱེས་པོའི་ཕོ་བྱང་འབགས་སྦྱེས་པོ་དང་། ལུབ་ན་སྦྱུན་མི་བཟང་གི་ཕོ་བྱང་
སྦྱ་ཚོགས་གཟུགས་དང་། བྱང་ན་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ཀྱི་ཕོ་བྱང་ལྷང་ལོ་ཅན་ཡོད་དོ། །དེར་མ་
བཟང་གསེར་གྱི་རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་ ། སྦྱུམ་བུ་ཙ་ཙ་གསུམ་གྱི་གནས་ ། རྟོ།

ཙ་བ། ལྷུན་པོ་ཅེ་ན་སྦྱུམ་བུ་གསུམ། །
དེ་ཡི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྲིའོ། ། ༤༥

ལྷུན་པོའི་ཅེ་ན་སྦྱུམ་བུ་ཙ་ཙ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱུམ་བུ་ཙ་
གསུམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རོར་ལྷ་བརྒྱད། དག་པོ་བུ་གཅིག་གི་མ་བུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་
བུ་གཞོན་ལུ་གཉིས་ཏེ་གཙོ་པོ་སྦྱུམ་བུ་ཙ་ཙ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའོ། །ཡང་
ན་ཚོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་སོགས་ལྷའི་གནས་སྦྱུམ་བུ་ཙ་ཙ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །དེའི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དབག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི། མཐའ་
བརྒྱུད་ན་གསུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲིའོ།།

ཙ་བ། ཕྱོགས་མཚམས་བཅིགས་པ་བཞི་ལ་ནི། །
ལག་ན་དོ་ཇི་གནས་དབུས་ན། །

གྲོང་ཁྱིམ་བཟུ་ན་སྐྱུག་ཅེས་པ།
 རོས་ལ་ཉི་ལྗོང་ལྷ་བརྒྱ་པ། ༤༤
 དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི།
 རང་བཞིན་གཞི་བཟ་མཉེན་པ་ཡོད།
 དེ་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དེ།
 རོས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱའོ། ༤༥

ལྷན་པོའི་སྤོགས་མཚམས་བཞི་ན། ཁང་པ་བརྟེན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་རོས་ལ་
 དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉི་ལུ་ཅ་ལྷ། དཔངས་སྐྱ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །གདགས་པ་ལས།
 དཔངས་སྐྱ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་ལྷ་ཡོད་པར་བཤད། ཁང་པ་བརྟེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་
 བོ། གཞོད་སྐྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་བསྐྱང་བའི་སྤྱིར་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་དབྱུས་ན་གྲོང་ཁྱིམ་བཟུ་ན་སྐྱུག་ཅེས་པ། རོས་
 རེ་རེ་ལ་ཉིས་ལྗོང་ལྷ་བརྒྱ་པ། མཐའ་བསྐྱོར་ན་ཁྲི་ཡོད་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་
 གཉིས། རོས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན། འོག་གཞི་ཚོན་སྐྱ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བཟ་བར་
 བྱས་པ། མཉན་ན་ལེམ་བྱེད་པ་བཏེག་ན་པར་བྱེད་པའི་མཉེན་པ་ཡོད། དེ་ལ་སྐོ་སྐོང་
 དུ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་ཡོད་པའི་སྐོ་རེ་རེ་ལ། ལྷ་མ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་སྐྱང་
 བར་བྱེད་པའི་སྐྱང་མ་གོ་བགོས་ཤིང་མཚོན་ཆ་སྐྱ་ཚོགས་ཐོགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་
 ཡོད། གྲོང་ཁྱིམ་བཟུ་ན་སྐྱུག་དེའི་དབྱུས་ན་སྐྱའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཞུགས་གནས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཁང་བཟང་རོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ། མཐའ་
 བསྐྱོར་ན་སྐྱོང་། དཔངས་སྐྱ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་དབྱུག་དང་གཅིག་གི་བཙེ་བརྒྱད་གྱི་ཆ་
 གཅིག་ཡོད། དེ་ལ་བགས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་པ་བརྟེན་པ་བརྒྱ་བརྒྱ།

དེ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སྣའི་བྱ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་
གཡོག་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སིལ་སྣན་བདུན་བདུན་ཡོད་དོ།

ཙ་བ། སྤྱི་རོལ་ཤིང་རྩ་སྣ་ཚོགས་དང་། །
རྩུབ་འགྱུར་འདྲེས་ཚལ་དགའ་བས་བརྒྱན། །

སྔོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྤྱུག་དེའི་སྤྱི་རོལ་དབག་ཚད་ཉི་ཤུར་སྤྱིན་པ་ན། འཤར་ན་ཤིང་རྩ་
སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚལ། སྣོན་རྩུབ་འགྱུར་གྱི་ཚལ། རྩུབ་ན་འདྲེས་ཚལ། བྱང་ན་དགའ་བས་
བརྒྱན་པའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཤིང་རྩ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཤིང་རྩ་དང་རྩིང་བྱ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་
བས་ཤིང་རྩ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚལ་ཞེས་བྱ། རྩིང་བྱ་རྩུབ་འགྱུར་དང་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་
རྟོག་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱན་རྣམས་རྩུབ་པ་དང་། དེར་སྤྱིན་པ་ཚམ་གྱིས་ལྷུས་སེམས་
རྩུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཡུལ་སློང་བ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པས་ན། རྩུབ་འགྱུར་གྱི་ཚལ་
ཞེས་བྱ། རྩིང་བྱ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་དང་
གོས་དང་རྒྱན་རྣམས་འདྲེས་ཤིང་། ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་འདྲེས་པར་གནས་པས་
འདྲེས་ཚལ་ཞེས་བྱ། རྩིང་བྱ་དགའ་བ་དང་ཤིང་སོགས་དང་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་
དགའ་བར་གནས་པས། དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་ཚལ་ཞེས་བྱའོ།

ཙ་བ། དེ་དག་གི་ནི་སྤྱོགས་བཞི་ན། །
ཉི་ཤུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་། ། ༦༤

ཚལ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་བཞི་ན་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་སྐུ་བཅད་པ་ན་ས་གཞི་བཟང་
པོ་བཞི་ཡོད་དེ། འཕེན་ལེན་རྟ་སྣ་ཚོགས་པའི་ས་གཞི། ལྷོ་ན་རྩུབ་འགྱུར་གྱི། ལུབ་ན་
འདྲེས་པའི། བྱང་ན་དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་ས་གཞི་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ།

ཚ་བ། བྱང་འཕེན་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་སྟེ།

གྲོང་ཁྲེང་བལྟ་ན་སྤྱུག་དེའི་བྱང་འཕེན་མཚམས་ན། འཕེན་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་
ཞེས་བྱ་བ། འཕྱུར་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཟུག་པ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་གྲེན་དུ་སྤྱོད་པ།
ཡལ་ག་ལོ་འདབ་གྱིས་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་བྱུང་བ། ཇི་སྲིད་ཇི་སྤྱོད་པ་སྤྱུ་དཔག་ཚད་
བརྒྱར་བྱུང་བའི་ཚེ། ཇི་སྤྱོད་པ་མིན་པར་ལྔ་བརྒྱར་བྱུང་བ་ཡོད་དོ། །འོ་ན། མེ་ཉོག་འི་ཉི་
ཇི་སྤྱོད་པ་མིན་མི་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ། དེ་ནི་མིའི་
ཡུལ་གྱི་མེ་ཉོག་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར། འཕེན་དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་
གནས་ཡིན་པས། ད་སྤིང་ལོ་མ་སེར་པོར་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་རིང་པོར་མི་སྤོགས་པར་ལོ་མ་
དང་མེ་ཉོག་ལྷགས་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ།

འཕེན་དེའི་བྱང་ན་ཨར་མོ་ནིག་ལྟ་བུའི་རྗོ་ལེབ་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་
པ། མཐའ་ཉེས་བརྒྱས་འཁོར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྤེད་དང་དུག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་
བརྒྱད་གྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེའི་སྤེད་དུ་སྣ་དབང་གི་སེང་ཁྲི་དང་ཉེ་དབང་གཞན་རྣམས་
གྱི་ཁྲི་བའམས་ནས་སྣ་རྣམས་དབྱར་རྒྱ་བ་བཞིའི་བར་དུ་གནས་སོ། །དེའི་བྱང་དུ་སྤང་
པོ་ཆེ་ས་སྤངས་གྱི་བྱ་སྤིང་དུ་དཔག་ཚད་སྤེད་དང་གསུམ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་གཅིག་
མཐའ་བསྐྱོར་ན་དཔག་ཚད་བདུན་ཡོད་པ། མགོ་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་སྤྱུལ་ནས། དུས་

མ་ལ་ལྟ་དབང་བརྒྱ་གྱིན་གཞན་དག་ལ་ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་ལྟས་ཀྱིན་པོ་ལ་ལྟ་གཞན་
རྣམས་ཞོན་ནས། ཡང་མོ་ཞིག་གི་དོ་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱལ་བ་འཆགས་འདིག་གི་རྒྱང་
ལྟར་མགྲོགས་པར་འགོ་ལ། དེར་སྤང་ཆེན་གྱི་ལྟས་བཞག་ནས་ལྟའི་བུ་རྩུ་འབྲུལ་ཆེ་བའི་
བདག་ཉིད་དུ་གནས་སོ།།

ཙ་བ། ལྟོ་བྱབ་མཚམས་ན་ཚོས་བཟང་དོ། །

གྲོང་ཁྲེང་བལྟ་ན་སྤྲུག་དེའི་ལྟོ་བྱབ་མཚམས་དབག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོད་
བ་ན་ཚོས་བཟང་ལྟའི་མདུན་ས། ཐད་ཀར་དབག་ཚད་གསུམ་བརྒྱ། མཐའ་བསྐྱོར་ན་དགུ་
བརྒྱ་པ། གྲོང་ཁྲེང་བལྟ་ན་སྤྲུག་ལས་དབག་ཚད་སྟེང་དང་བཞི་གྲེན་དུ་འཕགས་པ་ཡོད།
འོག་གཞི་དང་ཡང་ཐོག་དང་ཀ་བ་དང་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་གདུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེལ་
ལས་གྲུབ་པ། དབྱས་ན་བེ་རྒྱུ་ཆའི་ཀ་བ་ཟུར་བརྒྱད་པ། སྤྱི་འདུས་ཀྱི་གདུང་ལ་སྤྱི་ཅེ་
མོ་ཚམ་ཞིག་མ་རེག་པ། དེ་ན་ཡང་ལྟ་དབང་དང་ཉེ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་པ་དེར་ལྟ་
རྣམས་འདུས་ནས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཚོས་སེམས་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ ། ས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ ། རེ།

ཙ་བ། དེ་སྟེང་ལྟ་རྣམས་གཞལ་མེད་ཁང་། །

སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དེའི་སྟེང་ན་འཐབ་བྲལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་
གཞལ་མེད་ཁང་ཡོད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། འདི་མན་ཆད་ན་འཐབ་བ་
ཡོད་ཅིང་། འདི་ནས་འཐབ་བ་དང་བྲལ་བས་ན་འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྲའོ། །འདི་མན་ཆད་ན་
འཐབ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་མིན་དང་འཐབ་ན་གཞན་རྣམས་

ལྷ་སྒྲོལ་གྱི་ཅེ་དགོས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་གྱང་ལྷ་ལ་འཐབ་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་ལ་ལུས་དང་
ལོངས་སྒྲོད་འགྲན་བཟོད་པ་དང་ལྷ་ལི་གཉེན་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་འཐབ་ན། འཛིག་
ཉེན་ཚོས་མིན་དང་བ་ན་ལྷ་ལི་དབྱུང་འགྲིབ་ཅིང་། ལྷ་མིན་གྱི་དབྱུང་འཕེལ་བར་འགྱུར་
ལ། ལྷ་མིན་དེ་དག་ལྷ་ལི་རྒྱ་མཚམས་གྱི་ཁོང་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་དུ་
གནས་ཤིང་།

དེ་རྣམས་ལྷ་ལི་བདུད་ཅི་ལ་ཐུག་དོག་དང་། རང་གི་བྱ་ལོ་ལ་སེར་ལྷ་ལི་དབང་
གིས་དབྱུང་གི་ཚོགས་དང་ལྷ་ན་ཅིག་རྒྱ་མཚམས་ནས་འཛོན་ཏེ་སྤྲེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
འཕགས་ནས་སྤང་མ་ལྷ་ལོ་རྣམས་དང་རིམ་པ་བཞེན་འཐབ། དེས་བརྒྱུག་མ་བྱས་པའི་
ཚེ་རྒྱལ་ཚེན་བཞེས་ལྷ་དབང་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་གསོལ་བ། ཀོ་ལུ་ལེ་ག་བདག་ཅག་རྣམས་
ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་པམ་པར་བྱས་པས་གང་གི་དུས་ལ་བབ་པ་མཁའ་ནས་མངོན་ཅིག་
ཅེས་གསོལ་བ་དང་། ལྷ་དབང་གིས་ལྷ་རྣམས་ལ་གྲོགས་པོ་དག་དེ་ལྷར་གྱུར་བས། གང་
གི་དུས་ལ་བབ་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟོད།

དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་རྩལ་འགྱུར་གྱི་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གཤམ་འགྲུང་བ་ལ་མོས་པར་
བྱས་ནས། དབྱུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞེས་པ་ཁྲེང་ཏེ་རི་རབ་གྱི་སྒྲོ་ཕྱོགས་སུ་འཐབ་
ཅིང་། དེའི་ཚེ་ལྷ་མིན་པམ་ན་རྒྱ་མཚམས་སུ་གཏོགས། །རྣམས་ན་གྲོང་ཁྲེང་བལྟ་ན་སྤུག་
གི་ནང་དུ་བྲོས་ནས་སྒོ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །འཐབ་བྲལ་ལ་མཚེ་མ་ཞེས་གྱང་བྱ་སྟེ། ལྷ་ལི་
བྱ་དང་བྱ་མོ་བྱུང་རེ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱལ་ས་
ཡིན་པ་དང་། དགའ་བ་མཚོག་དང་ལྷན་པས་ན་དགའ་ལྷན་ཞེས་བྱའོ། །རང་གིས་སྤུལ་བ་
ལ་ཇི་ལྷར་འདོད་པ་ལྷར་དུ་ལོངས་སྒྲོད་པས། འཕྲུལ་དགའ་ཞེས་བྱའོ།

གཞན་གྱིས་སྤུལ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རི་ལྷར་འདོད་པ་ལྷར་དུ་ལོངས་སྒྲོད་པས།
གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་དཀར་པོ་དང་།
དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་ཅི་རིགས་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ཚེད་དུ་བྱས་པ་དང་མ་

བྱས་པ་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མིའི་གནས་བཞིན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིང་ཚངས་རིས་
སོགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིག་པ་མི་དགོ་བ་ལས་ཚངས་ཤིང་། དེའི་རིས་སུ་གཏོགས་པས་
ན། ཚངས་རིས་ཞེས་བྱའོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་མདུན་ན་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལྟར་
གནས་པས་ན་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ཞེས་བྱའོ། །ཚངས་པ་གཞན་གྱི་དང་པོར་སྐྱེས་
ཤིང་མཐར་མཆི་ལ། ཚངས་པ་གཞན་ལས་ལྷན་གྱི་བོང་ཚོད་སོགས་ཆེ་བས་ན་ཚངས་
ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །

གནས་གཞན་གོང་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འོད་རྒྱ་ཁྱོན་རྒྱུང་བས་ན་འོད་རྒྱུང་ཞེས་
བྱའོ། །ལྷན་ལ་འོད་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས་ཚད་མེད་འོད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་མ་
ལྷན་པ་ལ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་གོང་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
སེམས་བདེ་རྒྱུང་བས་དགོ་རྒྱུང་། སེམས་བདེ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས་ཚད་མེད་དགོ། །འདི་
ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་བདེ་མེད་པས་དགོ་རྒྱུས། འདི་ནས་འོག་གཞི་སྤྱིན་ལྟར་
འདབ་ཆགས་པ་མེད་པས་སྤྱིན་མེད། མི་གཡོ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་སྐྱེས་པས་ན་
བསོད་ནམས་སྐྱེས། སོ་སྐྱེ་ལ་འབྲས་བུ་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ན་འབྲས་བུ་ཆེ། དེའི་
སྤྱིང་ན་གནས་གཅོང་མ་ལྟ་ཡོད་ལ། སོ་སྐྱེ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་འབྲས་ཞེས་གནས་པས་
གནས་གཅོང་མ། དེ་ཡང་ལྟ་སྟེ། གོང་མ་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་བས་ན་མི་ཆེ་བ། ཉོན་མོངས་
པའི་གདུང་བ་མེད་པས་ན་མི་གདུང་བ། མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་མཐོང་བས་ན་ཤིན་
ཏུ་མཐོང་། ལྟ་བ་བཟང་བས་ན་གྲ་ལོ་མ་སྤྲང་། འདི་ལས་གནས་གཞན་གོང་མ་མེད་པས་ན་
འོག་མིན་ལོ། །

དེ་དག་གི་འོག་གཞིའི་ཚད་རི་ཅེས་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་འཐབ་བྲལ་སོགས་བཞི་རི་རབ་
གྱི་ཚད་ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གོང་མ་གོང་མ་ཉིས་འགྲུར་གྱིས་ཆེ་བས་འཐབ་བྲལ་སོགས་
བཞི་ཡང་ཉིས་འགྲུར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྤྱིང་བཞི་བ་ཅེས་དང་།
གཞན་གསུམ་རིས་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་གསུམ་ཅེས་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་།

པོ་གསུམ་སྒྲོང་གསུམ་ཅམ་དང་། བཞི་བ་ལ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། འོ་ན། འདོད་ལྟ་
ཅམས་འཁྲིག་པ་སྒྲོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཅེ་ག། འདོད་པ་སྒྲོད་པ་བྱུག་ཡིན་ནོ། ། ༤༩
གཉིས་གཉིས་འབྲུད་དང་ལག་བཅངས་དང་། །
དགོད་དང་བལྟས་པས་འཁྲིག་པ་ཡིན། །

འདོད་པ་སྒྲོད་པ་བྱུག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་བ་དང་། སུམ་ཚུ་ཅེ་
གསུམ་པ་གཉིས་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱར་དང་། འཐབ་བྲལ་བ་འབྲུད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་
པ་ལག་པ་བཅངས་པ་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་ཚོད་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་
བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་འཁྲིག་པའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་
རེ། ཇི་སྲིད་ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཤས་ཆེ་བས་ཐམས་ཅད་
དབང་པོ་གཉིས་སྒྲོར་ཁོ་ནའོ། །འདིར་བལྟས་པ་ནི་འཁྲིག་པའི་ཡུན་ཚད་བལྟས་པའོ་ཞེས་
ཟེར། དེ་ཡང་དབང་པོའི་སྐོ་ནས་རྒྱུང་འབྲུང་བ་ཡིན་གྱི་ས་བོན་འབྲུང་བ་མེད་དོ། །ལྟ་
རྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མོའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འཛོག་ཅེ་ན། ལྟ་གང་གི་བང་དུ་
བྱ་དང་བྱ་མོ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མོའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །འོ་ན། བོང་ཚད་ཇི་ཅམ་སྐྱེ་
ཞེ་ན།

ཅེ་ག། བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས། །
ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར། ། ༥༠
དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལྷན་གསུམ་ཅན་རྣམས། །
ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད། །

ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྷ་བུའི་བར་
འདོད་ལྷ་བུའམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་པོང་ཚོད་ཀྱི་
ཚོགས་ཤིང་། རོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་ཤས་ཆེ་བས་གོས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན། འདོད་
ཁམས་པ་རྣམས་ནི་རོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་མེད་ཤས་ཆེ་བས་གཅེར་བུ་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་དམིགས་
བསལ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱོས་པ་ནི། མངོ་ལས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་
དག་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །
 འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་རྣམས། ། ༥།
 བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །
 བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་ཡིན། །

མངོ་ལས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་
པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་དང་ལྷ་རིམ་བཞི་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ཡིན་
ཏེ། ལྷ་རིམ་ལྷ་རྒྱུད་བ་ལ་འདོད་པ་ལྷ་རྒྱུད་ལོངས་སྤོད་པའི་སྤྱིར། འཕྲུལ་དགའ་བ་ཚོས་
ཅན། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་སྐྱུལ་བ་ལ་རིམ་ལྷ་རྒྱུད་འདོད་པ་ལྷ་རྒྱུད་ལོངས་
སྤོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་གྱིས་སྐྱུལ་བ་ལ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་རིམ་ལྷ་རྒྱུད་འདོད་པ་ལྷ་རྒྱུད་ལོངས་སྤོད་པའི་
སྤྱིར། མངོ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མངོ་ལས་བདེ་བ་
སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བས་
ས་དགུ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་དགེ་བས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བས་

ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་སྲིད་དང། རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་རྒྱུད་འཁྲུག་
བ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་སྲིད་དང། ཡིད་
བདེ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད། འོ་ན་
བསམ་གཏུན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་
འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བདེ་བའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་པའི་
སྲིད། འོ་ན་གནས་གཞན་གྱི་བར་ཐག་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། གནས་ནས་གནས་འོག་ཇི་སྲིད་པ། །
 དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྲིད། ། ༥༩

རྒྱལ་ཚེན་རིས་བཞིའི་ཚ་བའི་གནས་བང་རིམ་བཞི་བ་ནས། གནས་འོག་མ་
འཇོམ་བྱའི་སྲིད་གི་བར་ལ་དཔག་ཚད་བཞི་བྲི་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་ནས་དེའི་
གོང་མ་སྐྱེས་ཚུ་ཚ་གསུམ་པའི་བར་ལ་ཡང་དེ་སྲིད་ཡོད་དོ། །གནས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་
འཇོམ་བྱ་སྲིད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། འོག་མས་གོང་མར་སྲིན་ནས་གོང་མ་མཐོང་བ་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། རྩ་འཕྲུལ་གཞན་བརྟེན་མ་གཏོགས་པ། །
 དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །

རང་གིས་རྩ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་འཇམ། རྩ་འཕྲུལ་ཅན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་
པ་འོག་མ་དེ་དག་གིས་གོང་མར་སྲིན་ནས་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད་དེ། གོང་མར་འགོ་མི་
རུས་པའི་སྲིད། མདོ་ལས། སྟོང་དང་པོ་དང། སྟོང་གཉིས་པ་དང། སྟོང་གསུམ་པ་ཞེས་

གསུངས་ཀྱི་དཔག་གང་ཞེས་ཀྱི།

ཅེ་བ། མྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །
 རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་། ། ལྟ་མཚན་པའི་འདུག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །
 སྟོང་ནི་སྤྱི་སྤྱད་ཡིན་པར་འདོད། །
 དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །
 བར་མའི་འདུག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། ། ལྟ་མཚན་པའི་སྟོང་གསུམ་མོ། །
 མཉམ་དུ་འདུག་ཅིང་འབྲུང་བ་ཡིན། །

མྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་མཚན་པའི་འདུག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་སྤྱི་སྤྱད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱི་དེ་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱད། སྟོང་སྤྱི་སྤྱད་དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་བར་མའི་འདུག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་བར་མའི་འདུག་རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱད། སྟོང་བར་མ་དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆེ་མོས་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱད། སྟོང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གྱི་འདུག་རྟེན་ནི། མཉམ་དུ་འདུག་ཅིང་འབྲུང་བའི་ཆེ་མོ་ཡང་མཉམ་དུ་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ ། ཞུ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་ ། རྟོགས།

ལུས་ཚད་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས།

དང་པོ་། ལུས་ཚད་། རྟོན།

སྒྲོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཚད་ངེས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་ཚད་ངེས་པ་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འཇམ་བུ་སྒྲིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད། །
ལྷུ་ལ་བཞི་པ་དང་སྟེད་དང་བཞི། ། ༥
ཤར་དང་བ་ལང་སྒྲོན་དང་ནི། །
བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འགྲུར་བསྐྱེད། །

ངན་སོང་བའི་ལུས་ཚད་ངེས་པ་མེད་པས་འདྲིར་མི་འཆད་ལ། བདེ་འགོ་ལ་ཆེ་ལོ་
བརྒྱ་པའི་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི། ཚད་དང་ལྷན་པའི་ལྷུ་བཞི་
པ་དང་། སལ་ཆེ་བ་ལ་སྟེད་དང་བཞི་རེ་ཡོད། ཤར་དང་བ་ལང་སྒྲོན་དང་ནི་བྱང་ཞེས་
བྱ་བ་ལུས་ཉིས་འགྲུར་ཉིས་འགྲུར་བསྐྱེད་པས། ལྷུ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་དང་སུམ་ཅུ་སོ་
གཉིས་ཡོད་དོ།

ཅ་བ། འདོད་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་ཡི་ལུས། །
བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱང་གྲགས་དག། ། ༦
སྟེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད། །

འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་དྲུག་གི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་
བཞི་ཆ་ནས་སྟེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་དོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷའི་ལུས་ཚད་ནི།

ཅ་བ། གཞུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཚད་བྱེད། །
 དེ་ཡི་གོང་མ་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད། །
 འོང་ཚུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཚད། ། ༡༧
 ལྷན་ནི་ཉིས་འགྲུར་ཉིས་འགྲུར་ཏེ། །
 སྤྱིན་མེད་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་རོ། །

གཞུགས་ཅན་དང་པོ་ཚངས་རིས་པ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་། དེའི་གོང་མ་འོང་ཚུང་
 མན་ཚད་གོང་ནས་གོང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། འོང་ཚུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་
 ཚད་ལྷན་ནི་ཉིས་འགྲུར་ཉིས་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལྷན་ན་སྤྱིན་མེད་པའི་ལྷན་པ་དཔག་ཚད་
 བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་དུ་འགྲུར་བ་ལས། སྤྱིན་མེད་པ་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་ནས་བརྒྱ་
 དང་ཉེར་ལྔ་ལོ། །འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཅིས་བདེ་བའི་སྤྱིར་ཟེར་ཡང་ལས་
 ཀྱི་དབང་གིས་དོར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩེ་ཚད་ ། ལ།

དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས།

དང་པོ་ ། རྩེ་དངོས་ ། ལ།

མཐོ་རིས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་དང་། དན་སོང་བའི་ཚེ་ཚད་གཉིས།

དང་པོ་ ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ ། རྩེ།

སེམས་ཅན་གྱི་ལྷན་ཚད་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་ཚད་ཀྱང་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། སྐྱ་མི་སྟོན་ན་ཆེ་སྟོང་སྟེ། །
 གཉིས་ན་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱངས་པའོ། ། ༡༩
 འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །
 ལོ་བརྟུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །

སྐྱ་མི་སྟོན་ན་ཆེ་སྟོང་སྟེ། ལུབ་དང་ཤར་གཉིས་ན་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱངས་པས་ལྷ་
 བརྟུ་དང་སྐྱེད་དང་གསུམ་བརྟུའོ། །འཇམ་བུ་སྦྱིང་འདི་ན་མ་ངེས་ཏེ། ཐ་མར་ནི་ཆེ་ལོ་
 བརྟུ་པ་དང་། དང་པོ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་སྟེ། ལུབ་པའི་སྦྱིང་།

ཚ་བ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བརྟུ་ལ། །
 འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། ། ༢༠
 འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་། །
 དེས་ན་ཆེ་ལོ་ལྷ་བརྟུའོ། །
 ལོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྲུར་རོ། །

འདོད་ལྷའི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བརྟུ་ལ། འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་
 ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་
 དེ་བརྟུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེས་ན་རང་ལོ་ལྷ་བརྟུའོ། །ལོང་མ་སུམ་ཅུ་ཚ་
 གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིན་ཞག་དང་ཆེ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྲུར་དུ་བསྐྱེད་དོ། །གཉེན་
 ལེན་འདྲིན་ཡན་ཆད་ན་ཉི་ལྷ་མེད་པས་ཉིན་མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷང་བའི་བྱ་བ་
 མེད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། ཉི་ལྷ་མེད་ཀྱང་བྱ་སྐྱེད་འབྲིན་མི་འབྲིན་དང་།

གཉིད་གོ་བ་སངས་མ་སངས་དང་། མེ་ཉོག་ཁ་འབྱེད་འཇུ་མ་ལས་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་སྟོད་
དང་ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་བའི་སྲིད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ན་ཉིན་མཚན་མེད་པས་ཆེ་ཆད་མི་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ།

ཙ་བ། གཟུགས་ཅན་ཉིན་མཚན་མེད་ཆེ་ནི། ། ༤༠
རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐྱལ་བ་ཡིས། །

གཟུགས་ཅན་ན་ཉིན་མཚན་མེད་ཀྱང་། ཆེ་ཆད་ནི་རང་ལུས་གཞལ་བའི་དཔག་
ཆད་གྱི་གང་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་བ་ཡིས་འཇལ་བའི་སྲིད། ཇི་ལྟར་ན། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་
བསྐྱལ་བ་སྲིད། །དེ་ཡི་གོང་མ་སྲིད་སྲིད་བསྐྱེད། །འོད་ཚུང་ནམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ཆེ་
ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། །སློན་མེད་བསྐྱལ་བ་གསུམ་དོར་རོ། །ཞེས་བསྐྱུར་བར་
བྱའོ། །

གཟུགས་མེད་གྱི་ཆེ་ཆད་ནི།

ཙ་བ། གཟུགས་མེད་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྲག་ནི། །
ཉི་ཤུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན། །
འོད་ཚུང་ནས་བཟུང་བསྐྱལ་ཆེན་ཏེ། ། ༤༡
དེ་ཡི་འོག་མ་སྲིད་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་མེད་དང་པོ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ། གཟུགས་མེད་གོང་མ་གསུམ་
ནི། དེ་ཅམ་རེ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན་པས། བསྐྱལ་བ་བཞི་ཁྲི་དང་། ལྷག་ཁྲི་དང་། བརྒྱད་

མི་སྲུབ་ལོ། །བསྐྱལ་པ་གང་ཞེ་ན། འོད་ཚུང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱལ་ཆེན་ཏེ། དེའི་འོག་མ་
བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་སྤེད་ལ་བསྐྱལ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ །ངོ་སོང་བའི་ཆེ་ཆད་ །ལ།

ཆ་དཔྱལ་གྱི་ཆེ་ཆད་ནི།

ཅུ་བ། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །
འདོད་ལྟའི་ཆེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །
དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་གྱི་ཆོ། ། ༤༩
འདོད་པའི་ལྟ་དང་འབྲ་བ་ཡིན། །
རབ་ཏུ་ཆ་སྤེད་མནར་མེད་ནི། །
བར་གྱི་བསྐྱལ་པའོ་ །།

ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་ཉིན་ཞག་རེ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་ལྟའི་ཆེ་དང་
མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆེ་དང་ས་སོ་ལ། ཡང་སོས་པའི་ཉིན་
ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྟ་བུ་ཡང་སོས་པས་སྲུབ་པ་དེས་ན། ཡང་སོས་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་གྱི་ཆོ། འདོད་པའི་ལྟའི་ཆེ་དང་གངས་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་
ཆ་བས་བར་བསྐྱལ་སྤེད་དང་། མནར་མེད་པས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གོ། །དུད་འགྲོའི་
ཆེ་ཆད་ནི།

ཅུ་བ། དུད་འགྲོ་རྣམས། །
མཚོག་རིང་བསྐྱལ་པའོ་ །།

སྤང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ། མཚོག་ཏུ་རིང་བས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་སྤང་བ་
ལ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷུ་ལྷུ་ལོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་
གནས་ཤིང་ས་འཛིན་པ། ལྷུ་ལྷུ་ལོ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གིས་ཀྱང་འབྱེན་པར་མི་རུས་པ།
ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷུ་ལྷུ་ལོ་དགའ་པོ་དང་། ཉེ་དགའ་དང་། ཉམ་གོ་དང་། བཏང་བ་བྱུང་དང་།
ཡིད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་དང་། འག་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཨེ་ལའི་འདབ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི།

ཅ་བ། ཡི་དྲགས་རྣམས། ། ༡༩

ལྷ་བ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལྟ་བུ། །
ཉིལ་བྱངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །
ཉིལ་གཅིག་སྤང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །
ཚུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། ། ༢༠
གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྐྱར། །

མིའི་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཅིས་པའི་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ། །མང་དཔུལ་གྱི་
ཚེ་ཚད་ནི། ཉིལ་གྱི་སྤངས་མ་ག་རྣའི་བེའི་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོང་བ་ཞིག་གི་ནང་ནས།
ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ཉིལ་གཅིག་སྤང་བས་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཚུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་
ཡིན་ལོ། །གཞན་ཚུ་བྱར་དོལ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུས་
བསྐྱར་དོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་བྱེད།

གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚེ་ཚད་ཐུབ་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ལྷ་མི་སྟོན་མ་གཏོགས་པར་འཆེ། །

བྱང་ལྷ་མི་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆེ་བ་ཡོད་ལ། ལྷ་མི་སྟོན་
པས་ཚེ་སྟོང་ཐུབ་པར་ངེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ ། ཚད་དེ་ཉིད་ཐེ་གྲག་ཏུ་བཤད་པ་ ། ལ།

ཚེས་པའི་དང་པོ་མངོན་བསྟན། རྒྱུ་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ ། མངོན་བསྟན་པ་ ། རྟེན།

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དང་ལུས་ཚད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་གྲགས་
དང་དཔག་ཚད་གྱིས་བཤད་ལ། ཚེ་ཚད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་དང་བསྐྱལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་པ་བཤད་ན། དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྟོན་པ་འཛོགས་ལ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་
སྐབས་སུ་བབ་པས་དེ་དག་བཤད་པར་བྱའོ།

ཚ་བ། གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྟུལ་ཡིག་དང་། །

སྐད་ཅིག །།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་མཐའ་རྟུག་པ་རྟུལ་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་པ་ལས་
རྒྱུ་བྱེད་དང་དཔག་ཚད་འགྲུབ། མིང་གི་མཐའ་རྟུག་པ་ཡི་གེ་ཡིན་པས། དེ་བསགས་

བ་ལས་སྒྲོ་ཀ་དང་རབ་བྱེད་དང་བསྟན་བཅོས་འགྲུབ། འུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་
སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་བསགས་བ་ལས་ཞག་དང་ལྷ་བ་དང་ལོ་དང་བསྐྱལ་བ་ནམས་
འགྲུབ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ ། ཚང་དེ་ཉིད་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ ། རེ།

ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་དང་། འུས་ཀྱི་ཚད་གཉིས།

དང་ལོ་ ། ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་ ། རེ།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱང་མཐའ་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་བ་ལས་རྒྱང་གྲགས་སོགས་ཇི་
སྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན།

ཅ་བ།སྤྲ་རབ་རྩལ་དང་ནི། ། ༤༥
རྩལ་སྟན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །
ལྷགས་རྒྱ་རི་བོང་ལུག་དང་སྤང་། །
ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་སྲོ་མ་དང་། །
དེ་ལས་བྱང་དང་དེ་བཞིན་དུ། ། ༤༦
སོར་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བོང་བདུན་བསྐྱུར། །
སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་སྟུ། །
སྟུ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་གང་དོ། །
དེ་དག་ལྟ་བུ་རྒྱ་ནམས་ལ་ནི། ། ༤༧
རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་བར་འདོད། །
དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །

རྒྱལ་མཉམས་དང་། རྒྱལ་མཉམས་དང་ཞི་དེ་བཞིན་དུ། ལྷགས་རྒྱལ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་
དང་། རི་བོང་གི་རྒྱལ་དང་། ལྷག་རྒྱལ་དང་། མྱང་རྒྱལ་དང་། ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་དང་། རྫོང་མ་
དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་དང་། སོར་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བ་བོང་
ནས་བོང་དུ་བདུན་བདུན་དུ་བསྐྱུར། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ལྷ་གང་། ལྷ་བཞི་ལ་གཞུ་གང་།
གཞུ་འདོམ་དེ་དག་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཆམས་ལ་ཉི་ལྔ་ལྔ་གྲགས་གཅིག ། བྱོང་ལས་དེ་ཅུ་མ་ཞིག་
འཕགས་པ་དེ་ལ་དཔོན་པར་འདོད། ལྷ་གྲགས་དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་། ། རྒྱལ་གྱི་ཚང་། ། ལ།

ལོ་བཤད། བསྐྱེད་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་། ། ལོ་བཤད་པ་། ། ལོ།

སྐད་ཅིག་མ་བསགས་པ་ལས་ལོ་དང་བསྐྱེད་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །
དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་། ། ༡༡
རྒྱལ་བརྒྱལ་ལ་ཉི་ཟེར་གཅིག་གོ། །
ཡུད་ཅུ་ཉིན་ཞག་ལྷག་སྐྱེས་ལོ། །
བོང་ནས་བོང་དུ་སྐྱེས་ལྷ་གྲུང་། །
ཞག་མི་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་ཡི། ། ༡༢
ལྷ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །

རྒྱལ་མཉམས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག ། དེའི་སྐད་ཅིག་

མངོད་གནས་གསུམ་པ།

མ་དེ་དག་ཀྱང་དུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག། །ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་དང་ཉིན་ཞག་གསུམ་
ན། བོང་ནས་བོང་དུ་སུམ་ཅུར་བསྐྱུར་བས་ལྷ་བ་གཅིག། །འོན་ཀྱང་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྐབ་
པར་མ་ངེས་པས། ཞག་མི་སྐབ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ ། རྒྱལ་བ་བཤད་པ་ ། །ལ།

དངོས་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ ། རྒྱལ་བ་ ། །ལ།

བསྟན། བཤད་དོ། །

དང་པོ་ ། རྒྱལ་བ་ ། །ཞི།

ཅ་བ། རྒྱལ་བ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། །

བསྐྱུང་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་བསྐྱུང་བ། འཆགས་པའི་
བསྐྱུང་བ། གནས་པའི་བསྐྱུང་བ། རྒྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བཤད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། རྒྱལ་བ་ ། །ལ།

འཇིག་ ། འཆགས། གནས། རྒྱལ་བ་ཆེན་པོའོ། །

དང་པོ་ ། འཇིག་པ་ ། །ཞི།

བསྐྱུང་བ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། ཞེས་བཤད་ན། འཇིག་པའི་བསྐྱུང་བ་སོགས་
གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དཔྱལ་བ་ཡི། །

སྲིད་པ་མེད་ནས་སྣོད་ཟད་པ། ། ༥༠

འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་ནི། མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་སྲིད་པ་སེམས་ཅན་མེད་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཟད་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མནར་མེད་དུ་སེམས་
ཅན་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བར་འཕེལ་བ་
དང་། གནས་པའི་འཇུག་རྫོགས་པ་དང་། འཇིག་པའི་མགོ་ཚུམ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་།
དེའི་ཆེ་མནར་མེད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར།
མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་ནའང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་
དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དཔྱལ་བ་གཞན་རྣམས་དང་། སྤྱངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་
རྣམས་དང་། ཡི་དུགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར། ལྷ་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དུད་
འགོ་དང་ཡི་དུགས་ནི་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་དེ་ལྟར་འགྱུར།

དེ་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཚོས་ཉིད་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ཐོབ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཨེ་མ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་བདེ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཤར་དང་རུབ་དང་བ་ལང་
སྣོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་། སྤངས་སྤྲི་སྟན་པ་རྣམས་སྤྲིན་གྱི་སྤྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཆེ་
དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་ལ། འདོད་ལྟ་དུག་
ཀྱང་རིམ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་
ནས་ཨེ་མ་ནོ། །དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་

སྟེ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཞིག་གིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཨེ་མ་ཏོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཛོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཚོས་
ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ། དེ་དག་
ལ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུ་དགུ།

དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་དུས་སུ་ཆར་འབབས་པ་མེད་པས། འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་
ཚེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་རྣམས་སྐྱམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས། ཚེས་
ཚ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་ནས། ཚུ་སྐྱབ་དང་ལྟེང་ཀ་རྣམས་སྐྱམ་པོར་འགྱུར། དེ་ནས་
ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་ནས། ཚུ་སྐྱབ་ཚུང་ཅུ་དང་ཚེན་པོ་དག་སྐྱམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་
མ་བཞི་པ་ཤར་ནས་མཚོ་མ་རྩོས་པ་ཡང་སྐྱམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་མ་ལྔ་པ་ཤར་ནས་
སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ཡང་སྐྱམ་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཉི་མ་དྲུག་པ་ཤར་ནས་སྤྱིང་བཞི་རི་
རབ་དང་བཅས་པ་དུ་བར་འཕུལ་བར་འགྱུར། དེ་ནས་ཚེས་ཚ་བའི་ཉི་མ་བདུན་པ་ཤར་
ནས། མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་འབར་ཞིང་སྟེག་པར་འགྱུར། དེས་རྒྱེན་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་མིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་དེ་སྟེག་
པར་འགྱུར། འདོད་པའི་མེས་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་ལ་བར་བསྐྱེད་
གཅིག་སྟེ། འཛིག་རྟེན་འཛིག་པ་ལ་བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ཡང་མེས་འཛིག་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ཀྱི། ཚུས་འཛིག་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བས། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་ཐོབ་སྟེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེ་ལ། རྒྱང་གིས་འཛིག་ན་བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་བས། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་སྟེ་བསམ་
གཏན་བཞི་པར་སྐྱེའོ།།

གཉིས་པ་འཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་ནི།

ཚ་བ། ཆགས་པ་དང་པོ་རྒྱང་ནས་ནི། །
 དཔྱལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་ལོ། །

དང་པོའི་རྒྱང་འཇམ་བུ་ལྷང་བ་ནས་བརྒྱང་ནས་ནི་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་
སེམས་ཅན་གཅིག་སྲིད་པའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནམ་མཁའི་སྟོང་བར་ཡོད་པ་
ལ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་སྣ་ལྷན་སྣ་གྱུར་པའི་རྒྱང་འཇམ་པོ་ལངས། དེ་ཅམ་གྱིས་
སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པར་མི་རུས་པས། ཚངས་དེས་ནས་བརྒྱང་སྟེ་འཐབ་བྲལ་
བའི་བར་རྣམས་འཆགས། དེ་ནས་སྣར་གྱི་རྒྱང་དེ་ཉིད་ལོ་གངས་དུ་མའི་བར་དུ་འཇིགས་
ནས། འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སྣམ་ཅུ་ཚ་གསུམ་པའི་བར་མས་དེམ་ནས་
འཆགས། དེ་དག་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག །དེ་ནས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་ཆེ་དང་
བསོད་ནམས་དང་ལས་ཟད་པ་ཞིག །ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་བར་སྐྱེ་སྐྱེ། ཐ་
མར་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་འཆགས་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་
པའི་བར་རྣམས་དེམས་གྱིས་འགྲུབ། དེའི་ཆེ་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་རྣམ་ཉེ་སྐྱེ་བ་
དང་། དགའ་བ་ཟས་སྣ་ཟ་བ་དང་། ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་
མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མནར་མེད་དུ་
སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་བར་ལ་བར་བསྐྱལ་བ་ཅུ་དགུ་ལོ། །དེའི་ཆེ་ཆེ་ལོ་དཔག་
མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་མར་འགྲིབ་པ་དང་། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་
པ་དང་། འཆགས་པའི་མཇུག་རྫོགས་པ་དང་། གནས་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་དུས་མཉམ་མོ།།

གསུམ་པ་གནས་པའི་བསྐྱལ་བ་ནི།

ཅ་བ། བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་ནས། །
 ཆེ་ལོ་བརྩ་པའི་བར་དུའོ། ། ༥༡
 དེ་ནས་ཡར་སྐྱེ་མར་འགྲི་བའི། །
 བསྐྱལ་བ་གཞན་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དང་། །
 ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །
 དེ་དག་ཆེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར། ། ༥༢
 དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་འཆགས་པ་འདི། །
 བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུ་གནས། །
 ཆགས་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་དང་། །
 ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། ། ༥༣

བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུའོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་རེ་རེའི་ཚད་ནི། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་
 བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་གྱི་བ་ནས། ཆེ་ལོ་བརྩ་པའི་བར་དུ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ །དེ་ནས་ཡར་
 བརྒྱད་ཁྲི་བར་ཡར་སྐྱེ་ཞིང་མར་བརྩ་པར་འགྲི་བའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཞན་ནི་བཙོ་
 བརྒྱད་དང་། ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡར་རི་ཅམ་དུ་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་
 དག་ཆེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུའོ། །འོ་ན། ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱང་བ་དང་། བར་བ་རྣམས་
 ཟུག་པ་ཡིན་པས། དུན་རིང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་
 ལུལ་བ་དང་། བར་བ་རྣམས་ལྷུང་བར་འགྲོ་བའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་
 འདི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུ་གནས་མོ། །འཛིག་རྟེན་འཆགས་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་དང་།

ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་མཉམ་མོ།།

བཞི་པ་། ། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་། ། ཉི་

ཙཱ་ལི་ག དེ་དག་བརྒྱད་བཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན། །

བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་བཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་། ། ཞར་ལས་བྱུང་བ་། ། ལམ།

བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱུང་། འདིག་བསྐྱལ་གྱི་ཞར་བྱུང་ངོ།།

དང་པོ་། ། བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱུང་། ། ལམ།

སངས་རྒྱལ། རང་རྒྱལ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་། ། སངས་རྒྱལ་། ། ཉི་

བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་
བར་བའཕད་པའི་བསྐྱལ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙཱ་ལི་ག དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱལ། །

འབྱུང་ངོ ། །

བསྐྱལ་ཆེན་དེ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་
འབྱུང་ངོ། ། གངས་མེད་ན་གསུམ་དུ་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གངས་གྱིས་བགང་མི་

ཉུས་བས་གངས་མེད་དུ་བཤད་པ་མིན་གྱི། གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུག་ཅུའི་མཐའི་
གངས་གཅིག་ལ་གངས་མེད་དུ་བཛོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་བསྐྱལ་བ་བཟང་
པོ་སློན་མེད་བསྐྱལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དམ་ཚོས་བད་མ་དཀར་པོ་ལས། འཛིག་ཉེན་
འཆགས་པའི་ཚུའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་སྐྱ་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྗན་པ་སྟོང་
བྱུང་བ་ལ། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཅི་ཡིན་སྟེ་དུ་བརྟགས་པས། སངས་
རྒྱུས་སྟོང་འབྱུང་བའི་སྲ་ལྟས་སུ་ཤེས་ནས། གྱེ་མ་བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱུས་སྟོང་
འབྱུང་བས་ན། བསྐྱལ་བ་འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའོ་ཞེས་བསྐྱབས་པས། བསྐྱལ་བ་
བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འབྱུང་ན།

ཅུ་བ།མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི། །
བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། ། ༥།

ཡར་འཕེལ་གྱི་ཚེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་
ཚུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་འགྲིབ་པའི་མགོ་ཚུམ་པ་ནས། ཚེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་བར་
ལ་སངས་རྒྱུས་དེ་དག་འབྱུང་ལ། དེ་མན་ཚད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྟིགས་མ་ལྷ་ཉ་ཅང་ཡང་
བདོ་བ་ཤས་ཚེ་བས། ཚོས་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་། །རང་རྒྱལ་། །ནི།

ཅུ་བ། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལ། །
བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །

རང་རྒྱལ་ཡང་མར་འགྲིབ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་

ཡར་སྐྱེ་མར་འབྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་སྟེ། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་རང་དོན་
གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ཚོགས་ཇི་ཅམ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞེན། བསེ་རུ་
ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དེ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱ་
ལས་འབྱུང་ངོ།།

གསུམ་པ་ ། འཁོར་ལོ་སྐྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚལ་ ། འོ།

ཅ་བ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །
སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་འཕྱི། ། ༥༥

འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་འདི་གཉེན་དུ་འབྱུང་བ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་
ནས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་འཕྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དེའི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་
སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཅའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འཁོར་ལོ་རིན་
པོ་ཆེས་སྲིང་བཞི་ལ་དབང་སྐྱུར་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

ཅ་བ། གསེར་དདུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །
དེ་དག་སྲིང་གཅིག་སྲིང་གཉིས་དང་། །
གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། །
ལྟན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། ། ༥༦

འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་དེ། གསེར་གྱི། དདུལ་གྱི། ཟངས་གྱི། ལྷགས་གྱི་འཁོར་
ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་སྲིང་དུ་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་སྲིང་

གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན་དབང་བྱེད་དེ། ལྷགས་གྱི་
འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སྤིང་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་
རྒྱལ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་སྐྱེད་པའི་ལས་བསགས་པའི་
སྤྱིར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་
རྒྱས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་ངམ། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་
གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་ཞེ་ན།

བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ན་རེ། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་
ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱིས་གདུལ་བར་འོས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་
སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་ཀྱང་འདུལ་བར་བྱས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་སངས་རྒྱས་
བྱས་མཐུ་ཐོགས་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། སལ་ཆེན་སྟེ་བ་ན་རེ། འཛིག་ཉེན་གྱི་
ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ལ་སློབ་པ་སྐྱུར་
བུལ་མཉམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ན་རེ། འཛིག་ཉེན་
གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱས་དུ་མ་མི་འབྱུང་གི། །རྒྱུད་གཅིག་པའི་
སངས་རྒྱས་དུ་མ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛམ་གྲུ་སྤིང་བྱེ་བ་སྐྱབ་བརྒྱུད་གཅིག་
པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་བརྒྱུད་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུང་། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ས་
ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། སས་བསྐྱུ་རང་འགྲོ་གཡུལ་གཤམས་དང་། །
མཚོན་བརྩམས་སས་རྒྱལ་གཞོན་པ་མེད། །

གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་པས་བསྐྱབ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། དངུལ་གྱི་
འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་མིན་པར་རང་འགོ་བ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་།
ཟངས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་མིན་པར་གཡུལ་བ་འཕམས་པ་ཅམ་
གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་མིན་པར་མཚོན་
ཚའི་ཚར་དག་ཏུ་དབབ་པར་བརྩམས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། འཁོར་
ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ལ་སློབ་གཙོད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་
ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སུའི་སློབ་ལ་ཡང་གཞོན་པ་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་རྒྱལ་དེ་ལུས་ལ་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སངས་
རྒྱལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ།

ཅ་བ། ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །
གསལ་ལ་རྫོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། ། ༥༧
སྲར་བྱང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །

ཐུབ་པའི་མཚན་ནི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་གསལ་ལ་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དང་པོ་ནས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ནམ། བྱིས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྲར་བྱང་བའི་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་
ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་རྩུས་ཏེ་སླེ་བ་དང་། རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་
བ་དང་། ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སའི་བརྒྱད་ཁ་དོག་མར་གསར་བ་ལྷ་
བྱ། རོ་སྤང་ཅི་མ་བསྐོལ་བ་ལྷ་བྱ་བྱང་།

རྩ་བ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རོ་ལ་ཆགས། །

དེ་ནས་རོ་ལ་སྲིད་བ་ཞིག་གིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་སྒྲངས་ཏེ་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་སྤྲངས། དེ་
བཞིན་ཏུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲངས་པས། རིམས་ཀྱིས་རོ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་
ལུས་ལ་མཐུང་བ་དང་སྣེ་བ་ཞུགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འོད་རླབ་སྟེ་སྤྲངས་ཀྱིས་འོད་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་སྣའི་འོད་ཤར་གྱུར་བ་འདི་རེ་ཞེས་ཉིན་མོའི་ཐ་
སྣང་གྱུར། ཉི་མ་རླབ་པའི་ཆེ་སྣའི་འོད་དམར་པོར་གྱུར་བ་འདི་རེ་ཞེས་མཚན་མོའི་ཐ་
སྣང་གྱུར། དེ་ནས་སྐྱོ་བ་ཤར་བ་ལ་སྤྲོ་བ་བཟ་བར་བྱེད་བ་འདི་རེ་ཞེས་སྐྱོ་བའི་ཐ་སྣང་
གྱུར་རོ།

སའི་བརྟུང་ཉུང་བ་དང་མང་ཏུ་ཐོས་པ་ལས་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ཏུ་གྱུར་ཏེ། བན་
ཚུན་བརྟན་པས་སའི་བརྟུང་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་སའི་ཞག་ཁ་དོག་དོང་གའི་མེ་ཉོག་
ལྟ་བུ། རོ་སྤྲང་རྩེ་མ་བསྐོལ་ལྟ་བུ་གྱུར། དེ་ཉུང་མང་ཏུ་ཐོས་པས། ཁ་དོག་བཟང་ངན་ཏུ་
གྱུར་ཏེ་བརྟན་པས་དེ་ཡང་རླབ་པར་གྱུར། དེའི་རྗེས་སུ་སྣའི་ཆོས་ནང་བཟས་པ་རླབ་
མི་མངོན། རླབ་བཟས་པ་ནང་མི་མངོན་པ་ཁ་དོག་ག་དམ་ལུ་གའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ། རོ་སྤྲང་
རྩེ་མ་བསྐོལ་བལྟ་བུ་གྱུར་སྟེ། དེ་ཡང་ཉུང་མང་ཏུ་ཐོས་པས་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ཏུ་གྱུར་ཏེ་
བརྟན་པ་བྱས་པས་དེ་ཡང་རླབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་མ་ཚོས་མ་བཏབ་པའི་ལོ་ཉོག་ཤུན་
བ་དང་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་འབྲས་ས་སུ་ཁ་དོག་དང་རོ་སྤྲོ་སུམ་ཚོགས་པ་དང་སྤྲོ་བ་
ཞིག་གྱུར། དེ་ཐོས་པས་སོ་མོའི་དབང་པོ་དོད་པར་གྱུར། དེ་ལ་བན་ཚུན་མིག་ཚུགས་སུ་
བལྟས་པས་ཆགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར། དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་
ནས་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་སྤྲོ་བ་འབྱེད་པ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་བོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཐོར་བར་གྱུར། དེ་ནས་བྱིམ་བཞེགས་ཏེ་དེར་བྱ་བ་མ་

ཡིན་པ་བྱའོ་ཞེས་བྲིས་ཀྱི་ཐ་སྲུང་བྱུང་ལ། བྲིས་ན་གནས་ཏེ་འབྲས་ནང་དགོས་པ་ནང་
ལེན། ལུ་བ་ཟ་བ་ལུ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་ལ།

ཅེ་བ། ལེ་ལོས་གསོག་འཛོག་བྱས་ནས་ནི། །
འཛོན་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དཔོན་བསྟུན་པ། ། ༥༩

མི་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་སང་ཟ་རྒྱ་ཕྱི་མ་རེད་སྒྲངས། དེ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་འབྲས་ལེན་དུ་འདོད་ཞེས་སྟུན་པས། ཁོ་ལོས་སྒྲངས་ཚར་གྱིས་སྲོད་རང་
སོང་ཞིག་ཅེས་སྟུན་པས། དེའི་བསམ་པ་ལ་དེ་ནི་ཐབས་ཟབ་སྟུན་ནས། ཞག་བདུན་གྱི་
འབྲས་སྒྲངས་ཏེ་གསོག་འཛོག་བྱས་པས། རང་བཟུང་བ་ལུ་བ་མངོན།

ལུ་བ་བཟུང་བ་ནང་མངོན་ཞིང་། ལུ་བ་བ་དང་སྟུན་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་ལ་
འབྲས་རྣམས་མཚན་ལྟར་དུ་བགོས་ཏེ། རང་རང་གི་སྤང་པོ་སྤངས་པ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་
མ་གྱིན་པར་སྒྲངས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཞིང་བདག་ཏུ་འཛོན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
མི་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་ལ་ཞིང་དཔོན་བསྟོན་ཏེ། ལྷོན་ཐོག་གི་དུག་
ཤས་བསྟུན་པས་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀུར་བས་ན། མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་བྱུང་ངོ། །མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱའོད་མངོན། དེའི་བྱ་དགེ་བ། དེའི་བྱ་
དགེ་མཚོག། དེའི་བྱ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས། དེའི་སྐྱེ་བོར་ཤིང་གོ་ལྟར་གཞོན་པ་མེད་པ་ཞིག་
བྱུང་བ་བརྟོག་བས་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེས་བྱུང་། དེ་དག་ནི་སྤིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་
ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞིང་། ལྷོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱའོ།

ཅེ་བ། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྟོག་པས། །

ཆེ་མུང་ལོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་གྱི་ལམ་ལྷག་པར་སྲོད་པས་ཆེ་མུང་བར་འགྱུར་ཞིང་
མཐར་ཆེ་རིང་བ་ཡང་ལོ་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ། །བར་བསྐྱལ་དེ་དག་གང་གིས་ཚར་ཕྱིན་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། བསྐྱལ་པ་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི། །
 ལྷ་གེ་དག་གིས་ཚར་ཕྱིན་ཏེ། ། ༥༥
 ཞག་རྣམས་དང་ནི་ཟླ་བ་དང་། །
 ལོ་བདུན་དག་ཏུ་གོ་རིམ་བཞིན། །

བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ནི་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི་ལྷ་གེ་དག་གིས་ཚར་ཕྱིན་ཏེ། །དེ་
དག་ལྟུང་རིང་རི་ཅམ་རེ་འབྱུང་ཞེ་ན། མཚོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན་རྣམས་དང་། བར་
གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན་ཟླ་བ་བདུན་དང་། ལྷ་གེའི་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན་ཟླ་བ་བདུན་ལོ་
བདུན་ཏུ་འབྱུང་བ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་དེའི་ཆེ་གཞོན་
སེམས་ལྷག་པར་འཕེལ་བས། རྫོན་པས་རི་དྲུགས་མཐོང་བ་ལྟར་ལག་ཏུ་ཤིང་དང་བོང་བ་
སོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་མཚོན་ཆར་གྱུར་ནས་ཕན་ཚུན་གསོད་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་ཤི་བ་
རྣམས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེའོ། །

ཞག་བདུན་པོ་དེའི་བར་ལ་རི་དང་ནགས་ཚལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་
དང་། ཕན་ཚུན་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གསོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དགའ་ཞིང་། ཕན་ཚུན་
བྱམས་པར་གྱུར་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས། སློག་གཙོད་པ་འདིས་བདག་ཅག་གཉེན་

ཙུ་ལག་དང་བཅས་པ་བཅོམ་བས། སྤྱི་ཚད་སློག་གཙུག་དང་པ་སྤྲང་ཞེས་སྤྲུལ་ནས་སློག་གཙུག་དང་པ་སྤྲང་ས་ཉེ། དགོ་བ་བཅུ་ལྷག་པར་སྤྲུལ་ནས་དེའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ཆེ་ལོ་ཉི་ལྟ་བུ་བར་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་རིམས་ཀྱིས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་འཕེལ། དེའི་ཆེ་སྤྲང་འདི་འགྲོར་པ་རྒྱས་པ་བདེ་བ་ལོ་ལེགས་པ་སྦྱེ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་ག། སྤྲང་རྣམས་ཀྱང་བྱ་གཤམ་འཕྲུང་བས་སྤྲེགས་པ་ཙམ་གྱི་བར་ཁྲུབ་པ། འབྲུ་བཟང་བ་སྤྲེ་མ་ཆེ་བ་གྲེ་མོ་ཆེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བ། བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནས་བག་མར་འགྲོའོ།

དེ་ནས་ཡང་མར་འགྲིབ་ནས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་མི་དགོ་བ་ལྷག་པར་སྤྲུལ་བས། མི་མ་ཡིན་རྣམས་འབྲུགས་ཉེ་ནད་ཡམས་བཏང་ནས། བལ་ཆེ་བ་ཤི་སྟེ་དམུལ་བར་སྦྱེ། ལྷག་མ་རྣམས་འདུས་ནས་སློག་གཙུག་དང་པ་སྤྲང་ས་པས་དེའི་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་ཡང་མར་འགྲིབ་ནས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་ཆེ་མི་དགོ་བ་ལྷག་པར་སྤྲུལ་བས། ལྷས་དུས་སྤྱི་ཚད་འབེབས་པ་མེད་བས། ལྷ་གོ་ཉམས་ང་བ་ཆེན་པོ་གཤམ་ཆེ་བ་དང་། སྤྲང་མ་བ་དང་། རུས་གོང་དཀར་པོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲུང་ལ། གཤམ་ཆེ་བ་ནི། འབྲུ་ཚུང་བཟང་སྟེད་པ་གཤམ་ཆེར་བཅུག་ནས། སྤྱི་རབས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དོན་དུ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཆེའི་དུས་བྱེད་པས་ན་དེ་སྤྲང་ཙམ་གྲའོ། །སྤྲང་མ་བ་ནི། ཟས་ཚུང་བཟང་སྟེད་པ་མ་བྱ་རྣམས་སྤྲང་མས་བ་བས་ན་སྤྲང་མ་བ་ཞེས་བྱ། ཡང་ན་སློན་གྱི་འབྲུ་ལྷག་པའི་བར་བ་སྤྲང་མས་བྱས་ནས་འབྲུ་རེ་རེ་ཙམ་སྟེད་པ་སློན་གྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་ཚུ་མང་པོ་ལྷག་སྟེ་བསྐོལ་ནས་འབྲུང་བས་དེ་སྤྲང་ཙམ་གྲའོ། །རུས་གོང་དཀར་པོ་བ་ནི། བཤེས་པས་ཉེན་ནས་ཤི་བའི་རུས་པ་རྒྱབ་ཅིང་། ལྷུ་མ་འདོག་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཆེའི་དུས་བྱེད་པའོ།

ཡང་ན་སློན་པ་མེས་ཀྱི་རུས་པ་སྟེད་པ་སྟེད་པ་ཚུ་ལ་བསྐོལ་ནས། དཀར་པོར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་འབྲུང་བས་ན་རུས་གོང་དཀར་པོ་པ་ཞེས་བྲའོ། །དེ་ཞག་བདུན་ལྔ་བ་བདུན་ལོ་བདུན་འབྲུང་ལ། དེའི་ཆེ་ལོ་བ་རྣམས་ཡི་དུགས་སྤྲེ། ལྷག་མ་རྣམས་འདུས་

མངོད་གནས་གསུམ་པ།

ནས་དགེ་བ་བརྟུ་ལྷག་པར་སྐྱད་པས། དེའི་བྱ་སོགས་ཆེ་མོ་ཉི་ཤུ་བར་ཡར་འཕེལ། དེ་
ནས་རིམ་བཞིན་ཡར་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་འཕེལ་ནས་སྤར་ལྷར་རོ།

གཉིས་པ་ ། འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱང་ ། ཤེལ།

འཇིག་པའི་དབྱེ་བ། ལྷས་པའི་ཚེ་མོ། འཇིག་པའི་གོ་རིམས་སོ། །

དང་པོ་འཇིག་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ནི།

འཇིག་བསྐལ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གསུམ་ཡོད་དེ།

ཙ་བ། མེ་དང་ཚུ་དང་རླུང་དག་གིས། །

འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། ། ༡༠༠

མེས་འཇིག་པ་དང་། ཚུས་འཇིག་པ་དང་། རླུང་གིས་འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་
གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། ལྷས་པའི་ཚེ་མོ་ ། ཉི་ཤེས།

མེ་སོགས་གྱིས་འཇིག་པ་ན་ལྷས་པའི་ཚེ་མོ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བསམ་གཏན་གཉིས་སོགས་གསུམ་པོ་ནི། །

དེ་དག་གི་ཚེ་གོ་རིམ་བཞིན། །

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སོགས་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་གསུམ་པ་ནི་མེ་དང་

ཚུ་དང་རྒྱུང་དག་གིས་འཛིག་པ་དེ་དག་གི་ཚེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་པའི་ཚེ་མོ་ཡིན་ལོ།

ཚ་བ། དེ་ཡི་སྐྱོན་དང་ཚེས་མ་ཐུན་གྱིས།
 བཞི་པ་ན་མེད་མི་གཡོའི་གྱིས། ། ༡༠༡
 མི་ཉག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །
 སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཛིག་གྱིས། །

བསམ་གཏན་འོག་མ་གསུམ་མེ་སོགས་གྱིས་འཛིག་སྟེ། དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་
དེའི་སྐྱོན་མེ་སོགས་དང་ཚེས་མ་ཐུན་པ་ཡོད་པའི་གྱིར་ཏེ། དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱད་མེ་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ན་དགའ་བདེ་ཚུ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རུབ་རྒྱུང་ལྟ་བུ་
ཡོད་པའི་གྱིས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མེ་སོགས་གྱི་མི་འཛིག་སྟེ། མེ་སོགས་དང་ཚེས་
མ་ཐུན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གཡོའི་གྱིར་ཏེ། བཞི་པ་ན་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པའི་གྱིས། འོ་
ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་ཉག་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་ཉག་སྟེ།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེའི་གཞལ་མེད་ཁང་སེམས་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
ཞིང་འཛིག་པའི་གྱིས།

གསུམ་པ་༽འཛིག་པའི་རིམ་པ་༽ལོ།

འཛིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ན། འཛིག་པའི་གོ་རིམ་སེམས་ཅི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན།

ཚ་བ། མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་ཚུ་ཡིས་གཅིག་།
 དེ་ལྟར་རྒྱས་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། ། ༡༠༢

མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་དེ་ནས་ནི། །

མཇུག་ཏུ་རྒྱུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །

མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་ཚུ་ཡིས་ལན་གཅིག་འཇིག། །དེ་ལྟར་མེ་ཡིས་བདུན་བདུན་གྱི་
རྗེས་སུ་ཚུ་ཡིས་རེ་རེ་སྟེ་ཚུས་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། མེ་ཡིས་ལན་བདུན། དེ་ནས་ནི་
མཇུག་ཏུ་རྒྱུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་གདགས་པ་ལས། ཚངས་ཆེན་གྱིས་
བསྐྱལ་པ་སྤྱད་དང་གཉིས་དང་། འོད་གསལ་བས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། དགོ་རྒྱས་
བས་བསྐྱལ་ཆེན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་སྐབ་བར་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་
ངོ།

ཅུ་བ། ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ལྷུང་བྱས་པ་ལས།
འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའོ། །

ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ལྷུང་བྱས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

མངོན་གནས་བཞི་པ།

བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

མཚམས་སྐྱར་བ། ལས་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་། རྒྱུ་མཚམས་སྐྱར་བ་༽ནི།

གོང་དུ་བཤད་པའི་སྣོད་བཅུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་
ན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མ་སྟན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་
ལྷན་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་ལས་སྐྱེས་ཤེ་ན།

ཚ་བ། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ། །

ལས་ལས་སྣོད་བཅུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་སོ།།

གཉིས་པ་། རྒྱུ་ལས་དངོས་བཤད་པ་༽ལ།

ལས་གྱི་ངོ་བོ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

དང་པོ་། རྒྱུ་ལས་གྱི་ངོ་བོ་༽ལ།

བསྟན། བཤད་དོ། །

དང་པོ་། རྟན་བསྟན་པ་༽ནི།

ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས། ཞེས་བཤད་ན། ལས་དེ་ལ་དབྱེན་དུ་ཞེ་

ནོ།

ཅ་བ། དེ་ནི་སེམས་བ་དང་དེས་བྱས། །
 སེམས་བ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །
 དེས་བསྐྱེད་ལྷུས་དང་དག་གི་ལས། ། །
 དེ་དག་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །

ལས་དེ་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སེམས་བའི་ལས་དང་། སེམས་བ་དེས་བྱས་བའི་
 བསམ་བའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་བ་ནི་ཡིད་
 ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བར་ཤེས་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 སེམས་བ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་བའི་ལས་ལ་ལྷུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་གཉིས།
 དེ་དག་ལའང་རྣམ་བར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
 ནོ།།

གཉིས་བ་ ། རྒྱ་བཤད་བ་ ། རྟེན།

ལས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལས་གསུམ་སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་པར། རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ ། རྟེན།

རྣམ་བར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ ། རྣམ་བར་རིག་བྱེད་ ། རྟེན།

ལྷུས་ཀྱི་རྣམ་བར་རིག་བྱེད་དང་། དག་གི་རྣམ་བར་རིག་བྱེད་ནོ། །

དང་པོ་༼ ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ ༽ཞེས།

དེ་དག་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། ཞེས་བཤད་ན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་
ལས་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །

བྱེ་བྲག་སྐྱབ་ན་རེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཞེས། ལྷག་འཚམ་བ་དང་སོགས་
གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པས་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་བ་ན་རེ། ལུས་
སྐྱད་ཅིག་མ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་དེ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མངོ་སྡེ་
བ་ན་རེ།

ཚ་བ། འགོ་མིན་གང་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས། །
སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་འདིག་སྤྱིར་དོ། ། ༡

ལུས་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་
གི་སྤྱིར་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་
འདིག་དེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདིག་པ་སྤྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སྟོས་པའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན།

ཚ་བ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་འགའ་མི་འབྱུང་། །
རྒྱ་ཡང་འདིག་པ་པོ་འབྱུང་དོ། །

འཛིག་རྒྱ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འཛིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དངོས་
པོ་འཛིག་པ་སྤེས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་བུམ་གྱི་
ཚོས་པ་དམར་པོར་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེ་སྟེ་དེ་ཡང་རྩ་བུམ་གྱི་འཛིག་པ་པོར་འབྱུང་བར་
ཐལ། དེས་དམར་པོ་བཞེག་གནས་མེད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་བས་ཀྱང་ཚེས་དམར་པོ་བསྐྱེད་
པའི་སྤྱིར། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་དེ་ལ་མདོ་སྟེ་བ་ན་རེ།

ཅ་བ། གཉིས་གཟུང་འབྱུང་ཏེ་རྩལ་ལ་མེད། །

ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་རིང་པོ་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་
འབྱུང་བར་ཐལ། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས་པའི་སྤྱིར།
ཡང་དེ་རྩས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་བསགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་ཡོད་དགོས་པ་
གང་ཞིག །མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། རྒྱུ་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ ། རྟོ།

ཅ་བ། དག་རྣམས་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྐྱ། ༣

དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ནི་དག་གི་སྐྱའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་
བྱ་ཞེ་ན། རང་ཀུན་ནས་སྒོང་བ་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པས་ན། རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ ། ལ།

ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད། རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར། ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ།

དང་ལོ་ཉེ་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཤོ་ནི།

རྣམ་རིག་བྱེད་མི་ན། ཞེས་བཤད་ན། རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན།

ཚ་བ། རྣམ་གསུམ་ངི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །

དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་གྱིས་གཟུགས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ། བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས། བསྟན་
དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
གཟུགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་གང་ཞེ་ག། །བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་གྱི་
གཟུགས་དེ་རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་དང་།
མདོ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་
པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་གང་དང་། རྣམ་བར་ཤེས་པའི་བར་གང་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའམ།
ཁོང་ཁོ་བར་མི་འགྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་ངི་
མ་མེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པ་གང་ཞེ་ག། །རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
མེད་ན། ངི་མེད་གྱི་གཟུགས་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དང་།

ཚ་བ། འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་སྤྱིར། །

མདོ་ལས། རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། རྗེས་ལས་མ་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་ལྡན་པའི་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་འདུག་ཀྱང་།

མཛོད་གནས་བཞེ་བ།

རུང་རྒྱ་ཡང་རུང་གཉིད་ལོག་ཀྱང་རུང་གཉིད་མ་ལོག་ཀྱང་རུང་ཉག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་
བར་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་དེ་མི་རུང་བའི་སྲིར་དང་། རང་གིས་མ་བྱས་པར་
གཞན་ལ་བཅོལ་བས་ཀྱང་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ། དེ་མེད་ན་དེ་
ཡང་མི་རུང་བའི་སྲིར་དང་། སོགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་
སྐབས་ན་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་མེད་ན་ཡང་
དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་མི་རུང་བའི་སྲིར་དང་། དག་སློང་ཡིད་གཞན་དུ་རྣམ་
པར་གཡེངས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྣོམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་མི་རུང་བའི་སྲིར་དང་། སྣོམ་པ་དེ་ཚུ་ཐོན་པའི་ཚུ་ལོན་
གྱི་ཟམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་བའི་སྲིར་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
མེད་ན་མི་རུང་བའི་སྲིར།

འོ་ན་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། རྗེས་ལས་མ་བྱུང་བའི་
བསོད་ནམས་བདུན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།

དང་པོ་། །རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་། །འོ།

- ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །
- མལ་སྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་དང་། །
- སློ་བུར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །
- ཡུལ་ངན་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་ནི། །
- རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ ། རྗེས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ ། བོ།

བཞུགས་དང་གཤེགས་རྩོམ་ལམ་ཞུགས་དང་། །

ཕྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། །

ཚོས་ཐོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདྲིན་ལ། །

དགའ་དང་དད་པ་སྐྱེས་པ་ནི། །

རྗེས་ལ་མ་ལྟོས་བསོད་ནམས་བདུན། ། ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

སློབ་དཔོན་ན་དེ། དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་པའི་
ཤེས་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་གསུངས་པ་ནི། ཉིང་
དེ་འདྲིན་གྱི་མཐུས་གཞུགས་སུ་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་མེད་ཀྱི་
གཞུགས་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་མཐུས་གཞུགས་སུ་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་བ་
ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། དེ་ལས་
མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་འཕེལ་བ་ཡང་། དུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
སེམས་པས། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་སྟོན་འབྲིན་དེས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་
རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བའི་བྱེད་པར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་མ་བྱས་པར་
ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་། སྲུང་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་པ་རོལ་པོས་
སྐྱོར་བ་བྱས་པས་རྣམ་སྟོན་འབྲིན་དེས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསགས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་ནི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་མཐུས་
གཞུགས་སུ་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་གསུངས་པ་ནི། རྗེས་སོབ་ཏུ་ལོག་པའི་དག་ལ་
མི་འཇུག་པར་ཡང་དག་པའི་དག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཟག་མེད་སློབ་པ་ལ་དགོངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་ཆེ་སྟོམ་པ་གསུངས་པ་ནི། ཚོ་ག་

སྒོན་བཏང་གི་སྒོམ་པ་ཁས་སྦངས་པའི་སེམས་པས་སྦང་བྱ་སྒོམ་ཞིང་། ཡིད་གཞན་དུ་
གཡེངས་པའི་ཚེ་ཡང་དེའི་གཉེན་པོ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་པ་ཚུ་ཐོན་པའི་ཚུ་ལོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡང་ངོ་ཚེ་ཤེས་པས་
སྒྲིག་པ་མི་དགོ་བ་མི་བྱེད་པར་ཁས་སྦངས་པ་བྱ་ནས་འཆམ་བའི་ཚུ་ལ་སྦྱིམས་མི་བྱེད་
བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་།

གཉིས་པ་༼ཚུ་འབྲུང་བའི་ཁྱད་པར་༽ཞེས།

འབྲུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་པ། །ཞེས་བཤད་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་
འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་འཕྲ། དུས་མི་མཉམ་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཞེས།

ཅ་བ། འདོད་གཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་སྐྱད་ཅིག །
སྤྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྲུང་ལས་སྐྱེ། ། ར

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱད་ཅིག་
མ་དང་པོ་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ། དེ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྤྱིན་ཆད་
འདས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་ལོ། །འོ་ན། རང་དང་ས་གཅིག་པའི་འབྲུང་བ་དང་། ས་གཞན་
གྱི་འབྲུང་བ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས།

ཅ་བ། ཟག་བཅས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །
རང་གི་འབྲུང་བ་དག་རྒྱར་བྱས། །
ཟག་མེད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡིན། །

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་སའི་འབྲུང་བ་དག་ལས་སྐྱེའོ། །ས་གཞན་གྱི་འབྲུང་བ་རྒྱུ་
བྱས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་ཐ་དད་གྱི་སྲིད་པས་མཚམས་བཅད་པའི་སྲིད། ཟག་མེད་གྱི་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་རྟེན་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ཏེ། འབྲུང་གུར་ཡིན་པས་འབྲུང་བ་ལ་རྟེན་ནི་དགོས། ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སུ་
མ་གཏོགས་པས་ས་འདྲིའི་འབྲུང་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་མེད། ཟག་མེད་
ཡིན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ ། ཚོས་གྱི་ཁྱད་པར་ ། རྟེན།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་ཟེན་མ་ཟེན་གང་། བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་
ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཚ་བ། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་མ་ཟེན་དང་། ། ༥
 རྒྱ་མ་ཐུན་ལས་བྱུང་སེམས་ཅན་སྟོན། །

དེ་ཚོས་ཅན། མ་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད། རྒྱ་མ་ཐུན་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད། རྣམ་
སྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་དེས་པའི་སྲིད། རྒྱས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ།
བསགས་པར་གནས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྲིད། འོ་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱི་རྒྱ་
འབྲུང་བ་དེ་ཟེན་མ་ཟེན་སོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྒྱ་མ་ཐུན་ཟེན་པའི་འབྲུང་ལས་སྐྱེ། །
ཉིང་འཛིན་སྐྱེས་འབྲུང་མ་ཟེན་དང་། །
རྒྱས་འབྲུང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྐྱེས། ། ༦

འདོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུང་བཞི། རྒྱ་
མ་ཐུན་པའི་ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་སྲོང་བ་བདུན་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུང་བ་ནི་མ་ཟེན་པ་དང་། རྒྱས་བྱུང་དང་། འབྲུང་བ་བཞི་ཚོ་རྒྱ་
ཚོགས་ཐ་དད་མིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ ། ལས་གསུམ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་ ། རེ།

དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས།

དང་པོ་ ། དངོས་ ། རེ།

འོ་ན་ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །
གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་མི་དགོ་ནི། །
འདོད་ནའོ་གཟུགས་ནའང་རྣམ་རིག་མིན། །
རྣམ་རིག་དཔྱོད་དང་བཅས་དག་ན། ། ༧
འདོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱེབས་པ་མེད། །
གང་ཕྱིར་ཀུན་སྲོང་མེད་.....། །

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་མེད་དེ། དགེ་མི་དགེ་
གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་སྤྱིར། གཞན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པའི་ལས་ལ་ནི་དགེ་
མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཀུན་སློང་གི་སློབ་ནས་
གསུམ་ག་ཡོད། སེམས་པའི་ལས་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སློབ་ནས་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
འོ་ན་དེ་དག་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དགེ་བ་ནི་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཁམས་གོང་ན་མེད་དེ།
གོང་ན་མི་དགེ་བའི་ཚ་བ་གསུམ་དང་། རོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་མེད་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་ནའང་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སློབ་པ་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། འང་སྐྱས་འདོད་པ་ནའང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དཔྱོད་
པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ།
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་པ་ན་ཡང་སྐྱིབ་
པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་འདོད་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ།
དེས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། ཞར་བྱང་ ། ལ།

དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཀུན་སློང་བཤད་པ། ཚོས་གྱི་བྱེད་པར་རོ། །

དང་པོ་ ། དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ ། རྟེན།

དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སློང་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འདོག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
དོན་དམ་པར་དགེ་བ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

- ཚ་བ། བར་བ། །
- དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་ཚ་བ། །
- རོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་བདག་ཉིད་གྱིས། ། །

དེ་དག་དང་ལྡན་མཚུངས་ལྡན་གྱིས། །
བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒོར་བས། །
བརྗོད་པ་མི་དགོ་དམ་པར། །
ལུང་མ་བསྟན་པ་བསྟན་པ་དག། ། ༥

ཐར་པ་ཚོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་དང་
བྲལ་བས་མཚོག་ཏུ་བདེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ནད་མེད་པ་
བཞིན། དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྟན་བཞིན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་
བྱུང་རྣམས་ཚོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་དགོ་བས་དགོ་
བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྟན་དང་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་བཞིན། དེ་དག་
གིས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། ཀྱང་སྒོར་གིས་
དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་སྒོར་དགོ་བས་དགོ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་
སྟན་དང་སྐྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་བཞིན། དེ་དག་ལས་བརྗོད་པ་མི་དགོ་
བ་ཡིན་ལོ།།

ཇི་ལྟར་ན། འཁོར་བ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱེལ་
གྱིས་བཅིངས་པས་མཚོག་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར། ནད་བཞིན། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་
དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་
མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་འཕྲོད་པའི་སྟན་བཞིན། དེ་
དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཚོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མི་

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚ་རྟེན།

དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་སྣམ་མི་དགོ་བས་མི་དགོ་བར་བཞག་པའི་སྲིད། མི་འཕྲོད་པའི་
སྣམ་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་བཞིན། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་
ལས་ཚོས་ཅན། ཀུན་སྲོང་གིས་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྲོང་མི་དགོ་བས་མི་དགོ་བར་
བཞག་པའི་སྲིད། མི་འཕྲོད་པའི་སྣམ་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་བཞིན་
ནོ། །དོན་དམ་པར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི། སྦྱར་བསྟན་པའི་སོ་སོར་བཏྲགས་མིན་གྱི་
འགོག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་། ཀུན་སྲོང་བཤད་པ་། རྟེན།

མཐོང་སྤང་གིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྲོང་བར་མི་བྱས་ན། མདོ་ལས།
ལོག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ལོག་པའི་ངག་དང་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་
མཐའ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

ཚ་བ། ཀུན་སྲོང་རྣམ་གཉིས་རྒྱ་དང་ནི། །
དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་སྲོང་ཞེས་བྲ། །
གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །
གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། ། ༡༠

སྦྱིར་ཀུན་སྲོང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྲོང་དང་ནི་དེའི་དུས་ཀྱི་
ཀུན་སྲོང་ཞེས་བྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་བྲ་བ་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འདི་དང་
འདི་བྲའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་བྲ་བ་འདི་བྲའོ་
ཞེས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ།

ཅ་བ། མཛོད་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །
 རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཡིད་ནི། །
 ལྷོ་མ་བས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །
 ལྷ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། ། ༡༡

དེའི་ནང་ནས་མཛོད་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་
 མདོ་ལས་དེ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། ཡིད་ནི་ལྷོ་མ་བས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཁ་སྤྱིར་བཏུས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལྷ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ཁ་སྤྱིར་བཏུས་ཀྱི་
 ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ ། རྩོམ་གྱི་ཁྱད་བར་ ། རྟོན།

རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལ་
 སོགས་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་སོགས་ལས། །
 རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འགྲུར། །
 ལྷུང་པའི་འདྲ་བའམ་དེ་དགེ་བ། །

རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དགེ་མི་
 དགེ་ལུང་མ་བཟུང་གསུམ་དུ་འགྲུར་བ་ཡོད་དོ། ། ལྷུང་པའི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་

ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་རྟེན།

ལས་ཇེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དགོ་བ་དང། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་ལས་ཇེས་སུ་
འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འབྲ་བའམ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་མ་བསྟན་ལས་ཇེས་སུ་
འཇུག་བྱེད་དགོ་བ་ཡོད་ཀྱི། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགོ་བ་ལས་ཇེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལུང་
མ་བསྟན་མེད་དེ། ཐུབ་པའི་ནམ་ཡང་དམན་པར་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་
རེད། ཐུབ་པ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ན། ལུང་མ་བསྟན་
གྱི་སེམས་མི་མངའ་འོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་ལས།

སྤང་ཆེན་གཤེགས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག།
སྤང་ཆེན་བཞེངས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག།
སྤང་ཆེན་མནལ་ནའང་མཉམ་པར་བཞག།
བཞུགས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ་ཟེར། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ན་རེ། དེ་རྟེན་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པ་མི་མངའ་བའི་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲོད་ལམ་བཞིའི་སྐོ་
ནས་གཤེགས་པའི་ཚོ། གཤེགས་པར་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར།

ཚ་བ། རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྤྲེས་གཉིས་ཀ་མིན། ། ༡༩

རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྤྲེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་ཇེས་སུ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ ། ལ།

བསྟན། བཤད་དོ། །

མཛོད་གནས་བཞེ་པ།

དང་པོ་༼བསྟན་པ་༽ནི།

ཅ་བ། ནམ་རིག་མིན་ནམ་གསུམ་ཤེས་བྱ། །
 སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །

ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼བཤད་པ་༽ལ་བཞེ།

སྟོམ་པ། ལྡན་ཚུལ། འཛོལ་གཏོང། ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་༼སྟོམ་པ་༽ལ།

བསྟན། བཤད་དོ། །

དང་པོ་༼བསྟན་པ་༽ནི།

ཅ་བ། སྟོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ། །
 དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྐྱེས། ། ༡༣

དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོམ་
པ་དང་ཟག་མེད་དང་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་
ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་འབྲུང་གི་ཚུལ་གྱི་མཚན་གང་ཞེས་འདོད་
པར་གཏོགས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་
ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་གྱི་མཚན་སོ། ། འོ་ན།

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་རྟེན།

སྤྱི་ཚོལ་པའི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་
སྤྲོམ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། སྤྲིག་པ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། བཤད་པ་ ། རྟེན།

སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ། བསམ་གཏན་ཐག་མེད་གྱི་སྤྲོམ་པ། ཞར་བྱུང་ངོ། །

དང་པོ་ ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ ། རྟེན།

དབྱེ་བ། རོ་པོ། སྤྲོ་ངོན། ལྡན་པའི་གང་ཐག་པོ། །

དང་པོ་ ། དབྱེ་བ་ ། རྟེན།

སྤྲོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྲ། །ཞེས་བཤད་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཚ་བ། སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྲ་རྣམ་བརྒྱད། །

སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྲ་བའི་སྤྲོམ་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་པ་མ་
གཉིས། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དགེ་བསྐྱེན་པ་མ་གཉིས། བསྐྱེན་གནས་
པའི་སྤྲོམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བསྐྱེན་གནས་པ་ལ་པ་མ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་པས་དུས་མུང་
བ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། རྣམ་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་སྲིད། །

རྗེས་སུ་བསྐྱེད་ནམས་པ་བཞེ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྲོང་པ་མའི་སྲོམ་པ་རྗེས་གཅིག ། དགེ་
སྲོམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་པ་མའི་སྲོམ་པ་རྗེས་གཅིག ། དགེ་བསྐྱེད་པ་མའི་སྲོམ་པ་རྗེས་
གཅིག ། བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྲོམ་པ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། མཚན་གྲུང་པ་ལས་
སྲོམ་པ་མི་གཏོང་བར་མིང་ནི་འཕོ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིད། འོ་ན་སྲོམ་གསུམ་རིམ་བཞེན་
གླངས་པའི་ཚེ་ན་སྲོག་གཅོད་སྲོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སོར་གནས་ནས། སྲོམ་པ་གཞན་ནམས་
འཕེལ་ལམ། སྲོག་གཅོད་སྲོང་བ་ལྟ་བུའི་སྲོམ་པ་རྗེས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྲིམ་ཡིན་ཏེ།
དགེ་སྲོང་གི་སྲོམ་པ་སྐྱེལ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྲོམ་པ་ལ་གནས་སུ་རུང་བའི་སྲིད།

ཙ་བ། ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། ། ༡༩

སྲོག་གཅོད་སྲོང་བའི་སྲོམ་པ་རྗེས་ཐ་དད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་
གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་འགལ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ། སྲིམ་གླངས་པ་དེ་སྲུ་མ་དེ་གཏོང་བའི་
རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་རྩོམ་ཞེ་ན།

དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། སྲང་བྱ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་བརྩུ་དང་ནི། །
ཐམས་ཅད་སྲོང་བ་མཐོས་པ་ལས། །
དགེ་བསྐྱེད་དང་ནི་བསྐྱེད་གནས་དང་། །

དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སྲོང་ཉིད། ། ༡༥

ཚུལ་ཆེད་སྤེལ་བྱ་ལཱ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྲོང་བར་མཛོན་པ་ཞི་དགེ་
བསྐྱེད་དང་ཞི་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་སྲོང་པ་མའི་གཡོག་ཏུ་བསྐྱེད་
དུ་དུང་བས་ན་དགེ་བསྐྱེད་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་པོ་དེའི་སྲོང་དུ་གར་སོགས་སྤེང་སོགས་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། མལ་ཆེ་མཐོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་དོའི་ཁ་ཟས་ཏེ་སྤང་བྱ་
བརྒྱད་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྲོང་བར་མཛོན་པ་ལས་བསྐྱེད་གནས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲད་
བྱ་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཉེ་བར་གནས་པས་ན་བསྐྱེད་གནས་
ཞེས་བྱའོ།།

གར་སོགས་སྤེང་སོགས་སོ་སོར་བྱས་པ་དང་། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྤེལ་བྱ་
བརྒྱ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྲོང་བར་མཛོན་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲད་བྱ་
ཞེ་ན། ལྷ་པོའི་བྱ་བས་ངལ་བར་བྱེད་པས་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་བསྐྱེད་གནས་
ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གར་སོགས་སྤེང་སོགས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐྱབས་
སུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ནི་གཙོ་ཆེར་
བྱིན་པའི་ཡིན་ལ། དེ་དབང་པོ་རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་བྱའི་གངས་མང་པོ་ལ་སྤོབ་ག་ལ་ལུས་
སྤྲོམ་པའི་སྤོང་དང་བསྐྱེད་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་སྤང་བྱ་
ཐམས་ཅད་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྲོང་བར་མཛོན་པ་ལས་དགེ་སྲོང་དོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་
པར་རྫོགས་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྫོགས་
པ་ནི་འཁོར་བའི་ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉེ་བས་ན་
རྫོགས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་དོན་ཤེས།

ཅ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྦྱད་དང་། །
 ལས་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །
 སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ། ། ༡༦

ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 གྱི་གདུང་བ་བསིལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི། དམ་པས་བསྐྱེད་པས་ན་
 ལེགས་སྦྱད་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པ་སྒྲོམ་པས་ན་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྲིག་པ་ལས་དང་པོར་ཐར་བས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་
 དང་། ལས་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ། བྱ་བ་དེའི་ལམ་ཡིན་པས་ལམ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན། སོ་སོར་ཐར་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་
 བོ།།

བཞེ་བ་རྒྱུན་པའི་གང་ཟག་ཤེས།

ཅ་བ། སོ་སོར་ཐར་དང་ལྡན་པ་བརྒྱད། །

སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་
 པ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དགེ་བསྐྱེད་པ་མ་གཉིས། བསྐྱེད་
 གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་རྣམ་བརྒྱད།

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་ལྷོ་ཀ

ཅེས་པ་དང་སྐྱོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེར་སོ་ཐར་གྱི་སྐྱོམ་པའི་དབྱེ་བ་
བཤད་ཅིང་། འདིར་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་སྤྱི་དཔྱད་

གཉིས་པ་ ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་ ། རྟོན།

ཚ་བ། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྡན་པ། །
ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །

བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོམ་
པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ལོ།

གསུམ་པ་ ། ཞར་བྱུང་ ། རྟོན།

འོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། ། ཉེ་པ།

སྐྱོམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་
སྤྱི་འགྲོ་སྐྱོག་བྱེད་པའི་སྤྱི་དཔྱད་ སོ་ཐར་གྱི་སྐྱོམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་ཏེ།
གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱི་དཔྱད་

ཚ་བ། བར་ཆད་མེད་ལས་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །
མི་ལྷོགས་མེད་ལ་སྐྱོང་ཞེས་བྱ། །

སྣོམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྣོང་བའི་སྣོམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་འཐོབ་པོ། གནས་
 སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་སྡོགས་
 མེད་ལ་བརྟེན་ནས། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འཐོབ་སྟེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་
 བྱིན་པ་དང་དེ་ཀུན་ནས་སྣོང་བའི་ཉོན་མོངས་སྣོང་བའི་བྱིད། འོ་ན་མདོ་ལས།

ལུས་ཀྱི་སྣོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །
 དག་གི་སྣོམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །
 ཡིད་ཀྱི་སྣོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །
 ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྣོམ་པ་ལེགས། །

ཞེས་པ་དང་། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་སྣོམ་པ་དག་གིས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་
 ཞེས་གསུངས་ན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྣོམ་པ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་པ། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་བྲན་དག་གཉིས། །
 ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྣོམ་པ་ཡིན། ། ༡༩

ཤེས་བཞིན་དང་ནི་བྲན་དག་གཉིས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་སྣོམ་
 པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་དབང་པོའི་སྣོམ་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན། ཤེས་བཞིན་
 དང་ནི་བྲན་པ་གཉིས། །ཞེས་སྣོས་པ་པས་ཚོག་མོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་སྣོས་ན་ཤེས་བཞིན་
 ཡིད་དང་། བྲན་པ་དབང་པོའི་སྣོམ་པར་གོ་དོགས་ཡོད་པས། དག་གཉིས་ཞེས་གཉིས་
 ཚོག་གཉིས་སྣོས་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་༽ལྡན་ཚུལ་༽ལ་གསུམ།

ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་ཚུལ་དང་། ། །ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་

དང་། ལྡན་པའི་ལྷ་བཞི་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་། ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་ཚུལ་ །ཅེ་ནི།

ཚུམ་གྱི་སོ་སོར་ཐར་གནས་ཇི་སྲིད་དུ། །
 མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །
 རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་སྐད་ཅིག་མ། །
 དང་པོ་སྤྱིར་ཆད་འདས་པ་དང་། ། ། ༡༩
 ལྡོམ་མིན་གནས་པའང་དེ་དང་འབྲ། །

སོ་སོར་ཐར་པའི་ལྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཇི་སྲིད་དུ་མ་བཏང་གི་
 བར་དག་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྤྱིར་
 ཆད་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡོམ་མིན་ལ་གནས་
 པའང་དེ་དང་འབྲ་བར་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་བཏང་གི་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི་དེ་དང་ལྡན།
 སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྤྱིར་ཆད་འདས་པའི་དེ་དང་ལྡན་ནོ།།

ཚུམ་གྱི་བསམ་གཏན་ལྡོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །
 ཏྲུ་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །
 འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། ། ༢༠
 མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། །
 ད་ལྟར་དང་ལྡན་.....། །

བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉག་ཏུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དེ་དང་
ལྡན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འདས་
པའི་དེ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། སྲར་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། འཛིག་ཉེན་པའི་
མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན། འཕགས་ལམ་
ལ་གནས་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་ནོ།།

ཅུ་བ། བར་གནས་ལ། །
ཡོད་ན་དང་པོ་བར་གྱི་དང་། །
སྤྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་དང་ངོ་། ། ༡༡

སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་བར་མ་ལ་གནས་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་བཏང་གི་བར་ད་ལྟར་གྱི་དེ་དང་ལྡན།
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྤྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་པོ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དེ་དང་ལྡན་
ནོ། །འོ་ན། སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པ་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྡོམ་པ་
ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།

ཅུ་བ། སྡོམ་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །
སྡོམ་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི། །
རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་ངི་སྲིད་དུ། །
རབ་དང་ཉོན་མོངས་འབྲུགས་ལྡན་པར། ། ༡༢

སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པ་སྤྲུག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ན་དགེ་བའི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན། སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་སྤྲུག་གཙོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་མི་དགེ་
བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། དུས་རི་སྤྱིད་དུ་ལྡན་ན། རབ་ཏུ་
དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུགས་སྤྲུག་སོ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ།།

གཉེས་པ་ཉེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ཤེས།

དངོས་དང། ཞར་བྱུང་དོ། །

དང་པོ་ཉེ་དངོས་ཤེས།

ཚ་བ། རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །
བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྡན། །
མ་བཏང་བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ། །
སྤྱིན་ཆད་འདས་ལྡན་མ་འོངས་མེད། ། ༡༣
བསྐྱེབས་པ་དང་ནི་མ་བསྐྱེབས་པ། །
འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པའང་མེད། །

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་ངག་གི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ།། སྐྱད་
ཅིག་མ་དང་པོ་སྤྱིན་ཆད་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བསྐྱེབས་པ་
དང་ནི་མ་བསྐྱེབས་པ་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པའང་མེད་དེ། ལྡོག་པར་རྒྱུ་
བས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ཉམས་བྱེ་བེ།

སྒྲིམ་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། ཅིའི་སྤྱིར་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། སྒྲིམ་པ་མིན་དང་ཉེས་སྤྱད་དང་། །

འཆལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ལས་དེའི་ལམ། ། ༡༩

ཉེས་སྤྱོད་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྒྲིམ་མིན་དང་། དམ་བས་སྤྱད་པས་ན་ཉེས་
སྤྱོད་དང་། ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པས་ཡིན་པས་ན། འཆལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་
དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་། བྱ་བ་དེའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ལམ་ཞེས་
བྱའོ།

གསུམ་པ་ཉམས་བཞེ་བེ།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན།

ཅུ་བ། བར་མ་དོར་གནས་སེམས་ཞན་པས། །

བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྡན། །

རྣམ་རིག་བཏང་དང་མ་སྦྱིས་པའི། །

འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་རིག་མིན། ། ༢༠

བར་མ་དོར་གནས་པ་སྤར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་མེད་པ། ད་ལྟ་སེམས་ཞན་
པས་ལུས་ངག་གི་ལས་བྱེད་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་དང་ལྡན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་

ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚེ་རིག

མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། སྤར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་མི་ལྡན། ད་ལྟ་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་མི་རུས་པའི་བྱིར། ཚེ་སྤེལ་མི་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་བཏང་། བྱི་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི། རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་གྱི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མི་ལྡན་ཏེ། ཚེ་སྤེལ་མི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ནི་བཏང་། བྱི་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་དང་
ལྡན་པ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའོ།།

གསུམ་པ་ ། འཛོལ་གཏོང་ ། རྟེན།

འཛོལ་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ ། འཛོལ་ཚུལ་ ། རྟེན།

སྤོམ་པའི་འཛོལ་ཚུལ། སྤོམ་མིན་གྱི་འཛོལ་ཚུལ། བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ ། སྤོམ་པའི་འཛོལ་ཚུལ་ ། རྟེན།

ཇི་ལྟར་འཛོལ་བ་དང་། གང་ལས་འཛོལ་བའོ། །

དང་པོ་ ། ཇི་ལྟར་འཛོལ་བ་ ། རྟེན།

བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤོམ་པ་འཛོལ་ཚུལ། སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་འཛོལ་ཚུལ་

ལོ།།

དང་པོ་ ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤོམ་པ་འཛོལ་ཚུལ་ ། རྟེན།

བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤོམ་པ་ཇི་ལྟར་འཛོལ་ཅེ་ན།

ཙ་བ། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གྱི། །
ས་ཉིད་གྱིས་འཕྲོ་བ་ཟག་མེད་ནི། །
འཕགས་དེས་ །།

བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣོན་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་
དངོས་གཞིའི་ས་ཉིད་གྱིས་འཕྲོ་བ། ཟག་མེད་གྱི་སྣོན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་
དེས་འཕྲོ་བོ།།

གཉིས་པ་ ། སོ་ཐར་གྱི་སྣོན་པའི་འཕྲོ་བ་རྣམས་ ། ལ།

དངོས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས།

དང་པོ་ ། དངོས་ ། ཅི།

འོ་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྣོན་པ་རི་ལྟར་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན།

ཙ་བ། སོ་སོར་ཐར་ཞེས་ལ། །
གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་སོགས་གྱིས། ། ༡༦

སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི་སྣོན་པ་ནི། མཁན་པོ་སོགས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་ལས་འཕྲོ་བོ། །སོགས་གྱི་སྐྱེ་བྱེད་སྐྱེ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་གིས།
བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་བཅུ་དང་ཞེས་བཤད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ཏེ། རང་བྱུང་གི་
ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་དགོ་སྡོང་གི་སྣོན་པ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྡེ་ནི་དེས་པ་ལ་

འཇུག་པས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་བ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
པའི་སྲིད། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཏེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚུར་ཤོག་བཀའ་སྐྱེལ་བས། །

སྐྱ་བྱི་སྐྱམ་སྐྱུར་གྱོན་པའི་ལུས་ལྡན་ཞིང་། །

མོད་ལ་དབང་པོ་རབ་ཞི་གནས་གྱུར་ཏེ། །

སངས་རྒྱས་དགོངས་པས་ལུས་གཟུགས་བཀའ་བར་གྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ནི་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པས་

བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཏེ། དེའི་མ་ཐུའི་བྱུང་བར་ལྷའི་གཟུགས་ལ་སྤྲུལ་བཅའ་བས་མགོ་
འགས་པར་འགྱུར་བ་འཛོལ་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུ་མངས་ཀྱི་མཚོད་
རྟེན་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་དད་པར་གྱུར་ཡང་། སྤྲུལ་བཅའ་ན་གཞོད་ཀྱིས་
དྲོགས་ནས་སྤྲུལ་མ་བཅའ་བ་ལ། དེའི་བསམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ནས།
འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྲུལ་ཚོལ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། སྤྲུལ་བཅའ་བ་
དང་གཞོད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ནས་དད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་བདག་གི་སྟོན་པའོ།།

བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་སོ་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། འོད་སྤངས་དེ་
བཞིན་དུ་ཁྱོད་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་སོ། །ངའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པའོ་ཞེས་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་
པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སྲིད། ལེགས་བྱིན་དྲི་བས་མཉེས་པས་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལེགས་བྱིན་གཅིག་ཏུ་དགོས་པའི་ཚོས་ནི་གང་།
ཐར་པའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་གང་། དད་པའོ་ཞེས་དྲི་བ་དེའི་ལན་ཐེབས་པས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མཉེས་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སྲིད། ལྷེ་བའི་ཚོས་བསྐྱེན་པས་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པ་ནི། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏོ།།

དགེ་སློང་མ་ཚོས་སྐྱེན་མ་ནི། འཕྲིན་ཚོག་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ལ་དགོ་སྒོང་མ་ཟུང་ལའི་མདོག་གིས་མོ་ཉ་བྱས་ཏེ། འཕྲིན་ཚོག་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་
དགོ་སྒོང་མར་བསྐྱབས་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་འདུལ་བ་འཛིན་བ་དང་
ལྷའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་བ་དང་། དུལ་དབུས་སུ་བཅུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་བ་དང་། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་བ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་བ་ནི། རྗེ་བཟང་རྒྱག་ཅུའི་ཚོགས་ལ་སོགས་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་
རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་བ་དང་། དེས་བ་ལ་འདུག་པའི་བསྐྱེན་རྫོགས་ནི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ལ་མི་སྣོས་བས། དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་ཏུ་སོགས་པའི་སྐྱ་སྣོས་བ་ཡིན་
ནོ།།

གཉིས་པ་༼ཞར་བྱང་༽ལ་གསུམ།

སྣོས་བ་སྣོས་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་དེས་ལ། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྣོས་པའི་བྱང་བར། དགོ་
བསྐྱེན་གྱི་སྣོས་པའི་བྱང་བར་རོ། །

དང་མོ་༼སྣོས་བ་སྣོས་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་དེས་བ་༽ནི།

ཅ་བ། རི་སྲིད་འཚོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །
སྣོས་བ་ཡང་དག་སྒྲང་བར་བྱ། །
ཉིན་ཞག་བ་ཡི་སྣོས་མིན་མེད། །
དེ་དེ་ལྟར་ནོད་མེད་ཅེས་གྲག། ། ༡༥

རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སོ་སོར་ཐར་བ་རིས་བདུན་གྱི་སྣོས་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་
བར་བྱ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྣོས་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བར་བྱའོ། །འོ་ན།
སྣོས་མིན་གྱི་དུས་དེས་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྣོས་མིན་མེད་དེ། སྣོས་

མིན་དེ་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ལོན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གྲག་གོ།

གཉིས་པ་ ། རྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ཁྱད་པར་ ། རྟེན་གསུམ།

ལེན་ཐབས། ཡན་ལག་གི་ངེས་པ། རྟེན་གྱི་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ ། ལེན་ཐབས་ ། རྟེན།

ལོན་པར་བྱ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིའོ། །ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ན།

ཚ་བ། དམའ་བར་འདུག་སྐྱེས་བཞུས་པ་ཡིས། །
 མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནངས་བར་དུ། །
 བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནི། །
 རངས་པར་གཞན་ལས་ལོན་པར་བྱ། ། ༡༦

འགོག་པ་པོ་ལས་སྟན་དམའ་བ་ལ་སྒྲོན་ལམ་ཚོག་སྤྱིར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྤྱིར་
 དེས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་ལན་གསུམ་བཞུས་པ་ཡིས་སོ། །ཆ་ལུགས་རྗེ་ལྟ་བུས་ཞེ་ན།
 རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་པར་རོ། །དུས་རྗེ་ཅམ་དུ་ན། རམ་ནི་ནངས་པར་ཉེ་སང་ཉི་
 མ་ཤར་གྱི་བར་དུའོ། །གང་ན། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚང་བར་ནི་ལོན་པར་བྱ།
 གང་ལས་ན། དགེ་སློང་སོགས་གཞན་ལས་ལོན་པར་བྱའོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན། རངས་
 པར་ཉེ་སང་ཚ་བ་མ་ཐོས་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་ ། རྟེན།

བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནི། །
 ཞེས་བཤད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཚུལ་གྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །
 ཡན་ལག་བརྟུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །
 བཞེ་གཅིག་དེ་བཞེན་གསུམ་རིམ་བཞེན། །
 དེ་ཡིས་བྲན་ཉམས་བྲེགས་པར་འགྱུར། ། ༡༩

ཙ་བ་བཞེ་སྟོང་བ་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
 སྟོང་བའི་བྱིར། གཅིག་ཆང་སྟོང་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཆང་གིས་བག་མེད་
 པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་བཞེན་དུ་བྱི་མ་གསུམ་སྟོང་བ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཏེ། དེས་སྟོ་བར་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་འཇུག་པའི་བྱིར། ཆང་མ་སྤངས་
 བ་བག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆང་དེ་ཡིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་བྲན་པ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར། བྱི་མ་གསུམ་མ་སྤངས་ན་བྲེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱི་དོའི་ཁ་ཟས་སྤངས་
 པས་རང་ཉིད་ལ་བསྟེན་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གྲིམ་པ་གཞན་ལ་སྟོ་བར་གནས་
 པ་དང་མ་ཐུན་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་གཉིས་མ་སྤངས་ན་བྲེགས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ཐག་མི་རིང་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ ། ཉེན་གྱི་དེས་པ་ ། རྟོ།

བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་དག་བསྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཞན་ལའང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །
 རྟུབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །

དགོ་བསྟེན་ལས་གཞན་ལའང་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་
སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ ། ཉ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཁྱད་པར་ ། ཉལ་གསུམ།

དངོས་དང་། སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་བྲག་རྩ་བ་ལྟར་པ། ཡན་ལག་གི་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ ། ཉ་དངོས་ ། ཉེ།

འོན། མངོ་ལས། བྱིས་པ་གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ་སྐྱེས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་
པ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་སོང་སྟེ་བདག་དགོ་བསྟེན་
དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བཟོད་པས་དགོ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཙམ་
གྱིས་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ་ཞེས། མངོ་སྟེ་བ་ན་རེ་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་
ཆེ་བ་ན་རེ།

ཚ་བ། དགོ་བསྟེན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་པས། །
སྒྲིམ་པ་བསྟན་པ་དགོ་སྒྲོང་བཞིན། ། ༣༠
གལ་ཉེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་ཡིན་ན། །
སྐྱ་གཅིག་སྐྱོད་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ། །
དེ་སྐྱུང་བ་ལའང་གསུངས་ཞེས་གྲག། །
ཚུང་དུ་ལ་སོགས་ཡིད་ཇི་བཞིན། ། ༣༡

སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་དགོ་བསྟེན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་པས་སྒྲིམ་པ་
སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་བསྐབས་བྱ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐབས་
བྱ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། དགོ་སྒྲོང་གསར་བྱ་ལ་

བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་དགོ་བསྟེན་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་ལྟ་
ཅར་གྱིས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ན། ལྷ་གཅིག་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བསྟེན་
ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དང་པོར་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་ཁས་སྦྱངས་པ་ཉམས་ནས།
གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་བ་ལ་ལྷ་གཅིག་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཞེས་གྲག་གོ།
སྒྲོམ་པ་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གུན་སྦོང་གི་ཡིད་ཇི་བཞིན་དུ་གུན་
སྦོང་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ ། སྐྱབས་འགོའི་ལུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ ། རེ།

སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཅེས་བཞད་ན། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དེ། །
སངས་རྒྱལ་དགོ་འདུན་གྱི་དཔེ་ཚོས། །
མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །
སྤང་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། ༣༡

གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ། སངས་རྒྱལ་སུ་གྱིད་
པའི་ཚོས་མི་སློབ་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སྐྱལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་སྟེ།
དེ་སོ་སྟེའི་གནས་སྐྱབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་
ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱུང་བའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ལས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཟུགས་
སྐྱ་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ལ་གཞོད་པ་
བྱས་པས། བརྟེན་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སངས་
རྒྱལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་འཇུག། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞེ་

ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་རྟེན།

ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་སྟེ། ལམ་མཚན་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་
དགོ་འདུན་ལ་འང་མཚོན་ནོ། །དགོ་འདུན་ནི་དགོ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་སློབ་མི་སློབ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། །ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ཚོས་སྐྱེད་ལས་འདས་པ་འགོག་
བདེན་གཅིག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་༼ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་༽ནི།

གཞན་རྣམས་ལ་མི་ཚངས་བར་སྐྱོད་པ་སྐྱོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ནས། དགོ་
བསྟེན་ལ་མི་ཚངས་སྐྱོད་པ་སྐྱོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛོག་བར་ལོག་གཡེམ་སྐྱོང་བ་ཡན་
ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། ལོག་གཡེམ་ཤིན་ཏུ་སྤང་བྱིར་དང་། །
སྤང་བྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་བྱིར་རོ། །
སྤོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྦངས་བཞིན། །
འཛོབ་གྱི་རྒྱུད་ལས་མ་ཡིན་ནོ། ། ༣ ༣
བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་གྱུར་ན། །
རྒྱན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

ལོག་གཡེམ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཚངས་སྐྱོད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
འཕགས་པས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་། མི་ཚངས་སྐྱོད་དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པའི་རྟེན་ལ་ལོག་གཡེམ་སྐྱོང་བ་སྤྲུལ། མི་ཚངས་སྐྱོད་
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགོ་བསྟེན་གྱིས་དུས་བྱིས་རྒྱུང་མ་སྦངས་ན་ལོག་གཡེམ་

དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་བས་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་རི་
ལྟར་ཁས་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་འཐོབ་གྱིས། རྒྱུད་གཞན་ལས་མི་ཚངས་སྟོད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་
མི་ཚངས་སྟོད་སྟོང་བར་ཁས་སྐྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དགེ་བསྟེན་ལ་ངག་གི་གཞིའི་
ནང་ནས་རྒྱུན་སྟོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན། གཞན་གྱིས་བྱས་སམ་ཞེས་བྲིས་བའི་
ཆེ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་རྒྱན་དུ་སྦྲེལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྦྲང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད།
དགེ་བསྟེན་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་ཆང་འཕྱང་བ་ཁོ་ན་སྟོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཅུ་བ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །
སྟོན་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱབ་སྲིད་རོ། ། ༣༧

བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་འཕྱང་བ་སྟོང་བ་ལས་གཞན་རྣམས་
ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྦྲེལ་བའི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ཆང་འཕྱང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅུན་པ་རི་ལྟར་གྲོ་གཡོག་
བགྱི་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་བག་
ཡངས་སུ་གནང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤུ་ཀྱན་དཔ་རྣམས་ལ་ཆང་བཀག་པའི་སྲིད་དང་། ང་
ལ་སྟོན་པར་སྦྲེལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཆང་རྒྱའི་ཅེ་མོས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱུངོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད་དང་། སྟོན་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་ཆང་མ་འཕྱང་མ་སྐྱོད་ཅིག ། ཆང་འཕྱང་ན་ང་
དེ་དག་གི་སྟོན་པ་མ་ཡིན། དེ་དག་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་ཆེར་མཛད་
པའི་སྲིད་དང་།

འཕགས་པས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འང་མི་འཐུང་བ་ཐོབ་པའི་སྲིར་དང། ལུས་ཀྱི་
 ཉེས་པར་སྲོད་པ་བཞི་སྟེ། རྣོག་གཙོན་པ་དང། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང། འདོད་པས་
 ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང། ཆང་འཐུང་བའོ་ཞེས་ཆང་འཐུང་བ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྲོད་དུ་
 གསུངས་པའི་སྲིར་དང། འབྲུའི་ཆང་དང། སྦྱར་བའི་ཆང་དང། བཙོས་པའི་ཆང་དང།
 རྩོས་པར་འགྲུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་
 དུ་བྱས་ན་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་ཞིག་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་སྲིར་ཞེ་ན།
 སྦྱོན་མེད་དེ། ནད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་བག་
 ཡངས་སུ་གནང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆང་བཀག་པ་སྦྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་ཡིན་
 པའི་སྲིར་དང། ཆང་དུག་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པས་རྩེ་ཚེ་མོས་ཀྱང་མི་བཏུང་བར་ངེས་
 པའི་སྲིར་དང། ཆང་འཐུང་བ་འཛིག་ཉེན་ན་སྦྱད་པའི་ལས་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་
 འཛིག་ཉེན་ན་སྦྱད་པའི་ལས་མི་མངོན་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིར་དང། ཆང་བག་མེད་པའི་
 གནས་དང་བྲན་པ་ཉམས་པའི་རྩུ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྲོད་དུ་གསུངས་པའི་སྲིར་
 དང། ཆང་ལ་བཞེན་ནས་མི་དགོ་བའི་ལས་གསར་དུ་འཕེན་ཅིང་རྣམ་སྦྱིན་འབྲིན་པར་
 ངེས་པས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་སྲིར། གཞན་ཡང་ཆང་འཐུང་
 བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་
 པའི་སྲིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 ཆང་རྩོས་པར་མི་འགྲུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉེན་པོའི་སྦྱོས་ཀྱང་འཐུང་བ་ཡོད་པའི་སྲིར།
 གཉེས་པ་གང་ལས་འཐོབ་པ་ནི། སྦྱོམ་པ་རྣམས་གང་ལས་འཐོབ་ཅེ་ན།

ཚ་བ། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉེས་ཀ་དང། །
 ད་ལྟར་དག་ལས་འཐོབ་པར་འགྲུབ། །

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་རྗེས་ཐམས་ཅད་
 མི་དགོ་བའི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ལས་འཕྲོག། རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པ་གཉིས་ཀ་སྦྱོང་བ་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 ཀ་ལས་འཕྲོག་པོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སློག་
 གཙུག་པ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི།
 གསེར་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ལུང་མེད་
 ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ། དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྩ་གཙུག་པ་ལྟ་བུ། །སེམས་
 ཅན་ངི་ལྟ་བུ་ལས་འཕྲོག་ན། ད་ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་དག་ལས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་གྱི།
 འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་འཕྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་སློག་གཙུག་པའི་
 གཞིའི་སེམས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྡོམ་པ་ནི། །
 དངོས་དང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། ། ༣༥
 སྡོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། །
 ཡན་ལག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །

བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། མི་དགོ་བའི་དངོས་གཞི་སྦྱོང་བ་ལས་
 འཕྲོག་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་མཚུགས་སྦྱོང་བ་ལས་འཕྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་མཚུགས་སྦྱོང་བ་
 ལ་མི་སྦྱོར་བའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་ལས་འཕྲོག་པ་ཡིན་གྱི། བཅས་པ་སྦྱོང་
 བ་ལས་འཕྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱོང་བར་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་སྤྱིར། དུས་ནི་གསུམ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལས་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་ལས་འཕྲོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།

འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྗོངས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལས་འཐོབ། ཡན་ལག་དང་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་བཞི་ལས་
འཐོབ་པ་དང་། དགེ་སྲོང་གི་ལྗོངས་པ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ། དགེ་
བའི་ཚ་བ་གསུམ་རྒྱུར་བྱས་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་། གུན་སྲོང་རྒྱུང་བུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་རྒྱུར་བྱས་ན་གང་ཡང་བུང་བ་ལས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ལྟར་མིན་ཡང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་བམ་ཞེས།

ཚ་བ། ལྗོངས་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །
ཡན་ལག་གུན་ལས་རྒྱས་མིན་ནོ། ། ༣༦

ལྗོངས་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡན་ལག་གྲང་གུན་ལས་འཐོབ། རྒྱ་
ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཐོབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ཚ་བ་གསུམ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད། གུན་
སྲོང་གསུམ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་བ་ན་རེ། ལྗོངས་པ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཐོབ་སྟེ། འག་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་བྱ་དང་པ་མ་སོགས་ལ་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གྲང་གུན་ལས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འག་
པ་ལྟ་བུ་མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ་དང་། རང་གི་བྱ་དེ་མེད་ལས་གཞན་ལ་མི་ཚངས་སྲོད་མི་
བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངག་སྐྱུགས་ནས་སྤྲི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་། ། ལྗོངས་པ་མིན་གྱི་འཐོབ་ཚུལ་ ། འོ། །

ཚ་བ། ལྗོངས་པ་མིན་པ་བྱ་བ་འཇམ། །
ཁས་ལེན་པ་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །

སྣོམ་མིན་གང་ལས་འཛོལ་སྣོམ་ན། དེ་ནི་བཤམ་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་
སྣོམ་སྣོམ་བ་ཡིན་ན། བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་བས་འཛོལ་བའམ། དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སྣོམ་
སྣོམ་བ་མ་ཡིན་ན། དུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་དུ་བྱིན་ནས་བདག་འདིས་འཚོ་བར་
བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཅིང་། ལོག་པའི་བསམ་བ་སྣོམ་ནས་བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་སྣོམ་ཞུགས་བ་
ལས་ཐོབ་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་བ་ ༼ བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ་ ༽ ། ། ། །

ཅ་བ། ལྷག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིག་དང་། །
ལེན་དང་གྲུས་བར་བྱེད་བས་འཛོལ། ། ༣༧

སྣོམ་སྣོམ་མིན་གྱི་ལྷག་མ་བར་མའི་རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མིན་བ་ཞིང་ལས་འཛོལ་
བ་ནི། རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ལྟ་བུ། ཁས་ལེན་བ་ལས་འཛོལ་བ་ནི།
སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྲུལ་མ་བཙལ་བར་ཟས་མི་བཟེའེས་བ་ལྟ་བུ། གྲུས་བར་བྱེད་བ་ལས་
འཛོལ་བ་ནི། ཀུན་སྣོང་དག་པོས་འཛོལ་བ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་བ་ ༼ གཏོང་ཚུལ་ ༽ ། ། ། །

སྣོམ་པའི། སྣོམ་མིན་གྱི། བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ལ། །

དང་པོ་ ༼ སྣོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ ༽ ། ། ། །

སོ་ཐར་གྱི་སྣོམ་པའི། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྣོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ལོ། །

དང་སོ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ ། རྟོ།

ཚ་བ། བསྐྱབ་པ་སྤུལ་དང་ཤེ་འཕོས་དང་། །
མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། །
ཚ་བ་ཚད་དང་མཚན་འདས་ལས། །
སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། ། ༣༤

མི་སྐྱེ་ཤེས་དོན་གོའི་བྱུང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ན་སོ་སོར་ཐར་
པའི་འདུལ་བ་གཏོང་སྟེ། བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། ཤེ་འཕོས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དེ་གཏོང་སྟེ། དེའི་རྟེན་མེད་པར་སོང་བའི་
སྤྱིར། མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་དེ་གཏོང་སྟེ། རྟེན་ཉམས་པའི་
སྤྱིར། དགེ་བའི་ཚ་བ་ཚད་པ་ལས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་
ཚ་བ་ཚད་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
གཏོང་སྟེ། ཇི་སྲིད་དུ་འཕངས་པའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལས་སྤྱོ། །
གཞན་དག་དམ་ཚེས་རུབ་པ་ལས། །
ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །
བྱ་ལོན་ལོར་བཞེན་གཉིས་སུ་འདོད། ། ༣༥

ཉི་འོག་པ་ཁ་ཅིག་ཚ་བའི་ལྷུང་བ་གང་ཡང་བྱུང་བ་གཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལས་
སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་སྤྱོད། །ཟངས་མའི་སྐྱེགས་བྱ་ལ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་འབྲི་བར་

བྱེད་པས་ན་གོས་དམར་བའི་སྡེ་པ་གཞན་དག་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱབ་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་
བའི་སྡོམ་པ་གཏོང་སྟེ། དེའི་ཚེ་བསྐྱབ་པའི་མཚམས་དང་ལས་གྱི་ཚོ་ག་མེད་པར་སོང་
བའི་སྲིར་ཞེས་ཟེམ། སྡོམ་དཔོན་ན་རེ། དམ་པའི་ཚོས་རྒྱབ་པའི་ཚོ། འདུལ་བའི་ལས་
མེད་པས་སྡོམ་པ་སྡོམ་མེད་གསར་དུ་མི་འཕྲོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྲུང་ཐོབ་ཟེན་གསར་དུ་
གཏོང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །ཁ་ཚེ་བ་རྣམས་ནི་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། མི་ཞིག་བྱ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་
ཅན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷུང་བ་བཤགས་ནས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཅན་ཁོར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། བྱ་ལོན་ཅན་དེ་བྱ་ལོན་བཅའ་བ་ན་ནོར་ཅན་ཁོ་
ནས་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཅི་ལྷུང་བྱུང་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་
ན། ཡོད་དེ། དགོ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞིག་དགོ་སློང་མ་ལ་ཚོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་སོ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པའི་སྲིར་
དང།

- དགོ་སློང་བཞི་སྟེ་ལྡེ་པ་མེད། །
- ལམ་གྱིས་རྒྱལ་དང་ལམ་སྟོན་དང། །
- ལམ་སྲིར་འཚོ་དང་ལམ་སུན་འབྲིན། །

ཞེས་ལམ་སུན་འབྲིན་པའི་དགོ་སློང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་པའི་སྲིར་དང། མི་ཚངས་པར་སློང་གྲང་འཆབ་སེམས་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གྲང་མ་སྐྱེས་ན། ཆད་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་དགོ་སློང་
གི་སར་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་སྲིར་དང། ཅ་ལྷུང་བྱུང་བ་རབ་ཏུ་མི་འབྲིན་པའི་སྲིར།
ཡང་མི་ཚངས་སློང་ལྟ་བུ་གཅིག་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་

བ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པ་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེས་པར་རྩ་རྒྱུད་གཅིག་བྱུང་བས་སྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ན། སྲོམ་པ་གཅིག་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར།

དེ་ལ་མངོན་སྲིད་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་སྲིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་དེ། དགོ་སྲོང་ཚུལ་གྱི་མས་འཆལ་བ་ཞིག་དགོ་སྲོང་མ་ལ་ཚོས་སྲོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྒྱ་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད་དང་། ལམ་སྲུན་འབྲིན་པའི་དགོ་སྲོང་གསུངས་པ་དེ་དགོ་སྲོང་གི་ཤ་ཚུགས་འདྲིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད་དང་། མི་ཚངས་པར་སྐྱེད་ཀྱང་འཆབ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྐྱེས་ན་པས་པམ་བྱུང་བར་ཁོ་ལོ་ཅག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད་དང་། རྩ་རྒྱུད་བྱུང་བ་རབ་ཏུ་མི་འབྲིན་པར་གསུངས་པ་དེ། རྒྱུད་དོ་ཚེ་མེད་དང་གྲེས་མེད་ཤས་ཆེན་པོས་ཉམས་ནས། ཚེ་དེ་ལ་སྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོ་སྲོང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྲོང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཀྱི་སྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྲོང་ལ་དགོངས་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

མངོན་ལས། དགོ་སྲོང་བཞི་སྟེ། མིང་གི་དགོ་སྲོང་། ཁས་འཆེ་བའི་དགོ་སྲོང་། སྲོང་བས་ན་དགོ་སྲོང་། དག་བཙམ་པས་ན་དགོ་སྲོང་སྟེ་དོན་འདི་ལ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགོ་སྲོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཀྱི་གཞན་ཡང་ཚུལ་གྱི་མས་འཆལ་བ་དགོ་སྲོང་གི་ཚོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྲོད་ལས་ལོགས་སུ་དགར་བར་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། ཚུལ་གྱི་མས་འཆལ་བ་གནས་ནས་སྲོད་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་ཀྱི་རི་ལྟར་ན།

དག་སྐྱོང་མིན་ལ་དག་སྐྱོང་དུ།
སྐྱ་བ་སྐྱེ་ད་བསམ་བར་གྱིས།
ཤིང་རུལ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་གྱིས།
སྤྱིང་པོ་མེད་པ་དོར་བར་གྱིས།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིང་ཞེས་གསུང་ངོ།།

གཉིས་པ་ ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ ། ཅེ།

ཅུ་བ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དག་བ་ནི། །
ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །
དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་པ། །
འབྲས་བུ་ཐོབ་སྐྱུངས་ཉམས་པ་ལས། ། ཅེ།

བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དག་བ་ནི། ས་ཕོང་འོག་ཏུ་འཕོས་པ་དང་། སྤྱོམས་
འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པའི་
དག་བའང་། ས་འཕོས་པ་དང་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། འཕགས་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོམ་
པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཞུགས་པས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོམ་པ་གཏོང་། དབང་པོ་སྐྱུངས་
པའི་ཆེ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོམ་པ་གཏོང་། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་
ཞུང་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གཏོང་ངོ།།

གཉིས་པ་ ། སྤྱོམ་མིན་གཏོང་ཚུལ་ ། ཅེ།

ཅུ་བ། སྤྱོམ་མིན་སྤྱོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །
ཤི་དང་མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། །

སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་མིན་དེ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་
གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་སྒྲོབས་ལྡན་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། སེ་
བའི་ཚེ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཉེན་ཞེས་པའི་སྤྱིར། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་
ལས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཉེན་ཉམས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་༼ བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ ༽ཞེ་ན།

ཚ་བ། བར་མ་ཤུགས་སྐྱེས་པ་བྱ་བ་དང་། །
 རོན་ཚེ་ཚ་བ་ཆད་པ་ལས། ། རྟེན།

སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་བར་མ་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་ཆད་
པ་དང་། ཇི་སྲིད་དུ་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཆད་པ་དང་། ཁས་སྐྱེས་མ་ཆད་
ཀྱང་ཁས་སྐྱེས་པ་བཞིན་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། མཚན་ཉེན་དང་རྒྱ་ལ་བཞེན་
པ་ནི་རོན་ཆད་པ་དང་། ཚེ་ཆད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚ་བ་ཆད་པ་ལས་གཏོང་ངོ་།

ཚ་བ། འདོད་གཏོགས་དགེ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། །
 ཚ་ཆད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། །
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །
 གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཉམས་འགྲུབ། ། རྟེན།

འདོད་བར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ནི་དགེ་ཚ་ཆད་པ་དང་
གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་
ན། རང་རང་གི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྲུབ་ངོ་།

མངོད་གནས་བཞེ་པ།

བཞེ་པ་ ༼ ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ ༽ རྟེན།

སྣོམ་མིན་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྷན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཟ་མ་མ་ཞིང་སྐྱ་མི་སྣོན། །
 མཚན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །
 སྣོམ་མིན་ ། །

སྣོས་ཅམ་ནས་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཟ་མ་དང་། མཚན་ལ་སོགས་པས་
ཉམས་པས་མ་ཞིང་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྣོན་པ་དང་། མཚན་གཉིས་མ་མ་གཏོགས་པའི་
མི་རྣམས་ལ་སྣོམ་མིན་ཡོད་ཀྱི། ཟ་མ་སོགས་ལ་དེ་མེད་དེ། དག་སྤྲིག་གི་བསམ་པ་མི་
བརྟེན་པའི་སྣོར།

ཅ་བ། སྣོམ་བའང་དེ་ཞིན་ནོ། །
 ལྷ་ལའང་མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། ། ༡༣
 འདོད་དང་གཟུགས་སྣོས་ལྷ་རྣམས་ལ། །
 བསམ་གཏན་སྣོས་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །
 བསམ་གཏན་བྱུང་བར་འདུ་ཤེས་མེད། །
 སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། ། ༡༤

སྣོམ་བའང་དེ་བཞིན་དུ་ཟ་མ་མ་ཞིང་སྐྱ་མི་སྣོན་མཚན་གཉིས་མ་མ་གཏོགས་པའི་
མི་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཟ་མ་སོགས་ལ་མེད་དོ། །སྣོམ་པ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་ལའང་ཡོད་
དོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གང་ལ་སྣོམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་རྣམས་ལ་སྣོམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད།

ཚུམ་མངོན་པ་མངོན་གྱི་ཚ་རྟེན

འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་
པ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ལྷ་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་དུ་རུང་བ་དང་།
གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་
སྤྱིར། ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་ལྷ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་
ལོ།།

གཉིས་པ་མངོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཙུག་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་གྱི་སློན་ས་དབྱེ་བ་མངོར་བསྟན་པ་ནི། ལས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་
མ་བསྟན་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །
དགེ་དང་མི་དགེ་དང་གཞན་ཡིན། །

བདེ་བ་སྟེར་བའི་ལས་དེ་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་བདེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྟེར་བའི་
ལས་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། གཞན་བཏང་སྟོམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་གཞན་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ ། འབྲས་བུའི་སློན་ས་དབྱེ་བ་ ། ལ་གཉིས།

བསྟན། བཤད་དོ། །

དང་པོ་། རྒྱུ་ལ་། །ཞི།

ཙ་བ། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །
བདེ་བ་སྤོང་འགྲུར་ལ་སོགས་གསུམ། ། ༤༥

ལས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
བའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་ལས་དེ་ལ་གསུམ་
ཡོད་དེ། བདེ་བ་སྤོང་བར་འགྲུར་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་། རྒྱུ་ལ་། །ཞི།

བསོད་ནམས་སོགས་བཞད་པ་དང་། བདེ་སོགས་བཞད་པའོ། །

དང་པོ་། རྒྱུ་ལ་བསོད་ནམས་སོགས་བཞད་པ་། །ཞི།

འོ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། །
མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་བའི། །
གང་སྤྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །
ལས་རྣམས་སྐྱེན་སྤྱིར་མི་གཡོའི་སྤྱིར། ། ༤༦

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་
ལས་ནི་གོང་མ་གསུགས་གསུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་བའི་ལས་ཡིན་ནོ། །གོང་མའི་ལས་དེ་

མི་གཡོ་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཚད་གཡོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་
ན། མི་འགལ་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཚད་གཡོ་བར་བཤད་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་གཡོ་བ་ལ་དགོངས། གོང་མའི་ལས་རྣམས་སྤོང་མི་གཡོ་བ་ལ་དགོངས་པའི་
སྤྱིར། རྣམ་སྤོང་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་ནི་དེ་
དག་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་སྤོང་ས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་སྤོང་པའི་སྤྱིར་ན་
རྣམས་སྤོང་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་སྤྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལས་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷར་སྐྱེ་
འགྱུར་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་
ཞིག་གིས་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལྷར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ། སྤང་ཚེན་མཛེས་པ་མཛོད་ནས་
བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་སྤོང་བ་ལས་སྤང་བོ་ཆེ་ས་སྤྱངས་ཀྱི་བུར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་འོ།།

གཉིས་པ་ ཉེ་བའི་སོགས་བཤད་པ་ ། ལ།

སྤྱིང་འགྱུར་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི། སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ། ལས་གང་གི་
འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ ཉེ་སྤྱིང་འགྱུར་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ ། ལ།

རང་ལུགས་དང་། གཞན་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ ཉེ་རང་ལུགས་ ། ལ།

བདེ་བ་སྤྱིང་འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དགོ་བ། །
བདེ་བ་སྤྱིང་འགྱུར་དེ་ཡན་ཚད། །

སྤྱག་མིན་བདེ་མིན་སྤོང་འགྲུར་བ། །
སྤྱག་བསྐྱལ་སྤོང་འགྲུར་འདིའི་མི་དགེ། ། ༤༧

འདོད་བ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་སྤོང་
བར་འགྲུར་བའི་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་བ་དེ་ཡན་ཆད་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་གྱི་དགེ་
བའི་ལས་ནི་སྤྱག་མིན་བདེ་མིན་གྱི་བཏང་སྣོམས་སྤོང་བར་འགྲུར་བའི་ལས། སྤྱག་
བསྐྱལ་སྤོང་བར་འགྲུར་བའི་ལས་ནི་འདོད་བ་འདིའི་མི་དགེ་བའོ།

གཉིས་པ་༼གཞན་ལུགས་༽ནི།

ཅ་བ། འོག་ནའང་བར་མ་ཡོད་དོ་ཞེས། །
ཁ་ཅིག་ཟེར་ཉེ་གང་གི་སྤྱིར། །
བསམ་གཏན་བྱད་པར་རྣམ་སྲིན་ལས། །
སྤྱ་སྤྱི་མེད་གསུམ་སྲིན་འདོད་སྤྱིར། ། ༤༨

བསམ་གཏན་བཞེ་བའི་འོག་གསུམ་བ་མན་ཆད་ནའང་བར་མ་སྤོང་བར་འགྲུར་
བའི་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཉེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་དུ་
རྣམ་པར་སྲིན་པའི་ལས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱ་སྤྱི་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་
གསུམ་སྲིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་༼སྤོང་འགྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་༽ལ།

སྤྱར་དབྱེ་བ། རྣམ་སྲིན་སྤོང་འགྲུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་། རྣམ་དགེ་བ་ ། རྟོ།

ཚ་བ། རོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །
དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་སྤྲོད་དང་། །
མཛོན་སྤུལ་དུ་ནི་གྲུང་པ་ལས། །
སྤོང་འགྲུང་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། ། ༡༩

སྤོང་བར་འགྲུང་བའི་ལས་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་ལྟ་བུ་རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་སྤོང་བར་འགྲུང་བ་དང་། རེག་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་སྤོང་བར་འགྲུང་བ་དང་།
གཟུགས་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་སྤོང་བར་འགྲུང་བ་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལྟ་བུ་རྣམ་
སྤྲོད་གྱིས་སྤོང་བར་འགྲུང་བ་དང་། ཚོར་བ་ལྟ་བུ་མཛོན་སྤུལ་དུ་གྲུང་པ་ལས་སྤོང་བར་
འགྲུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་། རྣམ་སྤྲོད་སྤོང་འགྲུང་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ ། ལ།

སྤྱིར་བསྟན། སྤོང་ངེས་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པའོ། །

དང་པོ་། རྣམ་སྤྲོད་པ་ ། ལ།

ལས་ཀྱི་དགེ་བ། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་འཕེན་པ་དུ་ཡོད་གཉིས།

དང་པོ་། རྣམ་ཀྱི་དགེ་བ་ ། རྟོ།

རྣམ་སྤྲོད་སྤོང་འགྲུང་གི་ལས་དེ་ལ་བཞི་སྟེ།

ཚ་བ། དེ་ཡང་ངེས་དང་མ་ངེས་དང་། །

དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ ། ངེས་པའི་ལས་ ། རྟེན།

ཅུ་བ། མཛོད་བའི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་ལ། །
སྲོང་འགྲུར་སྲིར་ན་ངེས་ལྷན་གསུམ། །
ཁ་ཅིག་ལས་ལྷན་ལྷ་ཞེས་ཟེར། ། ༥༠
གཞན་དག་སྲི་བཞི་ཞེས་ཟེར། །
གསུམ་གྱིས་རིགས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །

ཚེ་འདི་ལ་སྲོང་བར་འགྲུར་བ་མཛོད་ཚོས་ལ་སྲོང་འགྲུར་གྱི་ལས། ཚེ་སྲི་མ་
ལ་སྲོང་བར་འགྲུར་བ་སྲིས་ནས་སྲོང་འགྲུར་གྱི་ལས། ཚེ་དེའི་ཡང་སྲི་མ་པན་ཆད་ལ་
སྲོང་བར་འགྲུར་བ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྲོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཏེ་ངེས་པའི་ལས་ལྷན་པ་
གསུམ་ཡོད་པའི་སྲིར། ཁ་ཅིག་ལས་ལྷན་པ་ལྷ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མ་ངེས་པའི་ལས་ལ་ལྷན་
སྲིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་
སོ། །དེ་སྲིན་པ་མཛོད་སྲི་བའི་སྲི་བ་གཞན་དག་སྲི་བཞི་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ལྷན་སྲིན་ངེས་པ་
ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ། གནས་སྐབས་ངེས་ལ་ལྷན་སྲིན་མ་ངེས་པ། གཉིས་ཀ་ངེས་
པར་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པའོ། །འོ་ན། ལས་གང་གིས་རིས་མ་སྲུན་འཕེན་ཞེ་ན། གསུམ་གྱིས་
རིས་མ་སྲུན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི། མཛོད་ཚོས་ལ་སྲོང་འགྲུར་གྱི་ལས་གྱིས་རིས་མ་སྲུན་
མི་འཕེན་ཏེ། ལས་བྱེད་པའི་ཡུང་སོའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལ་ལྷན་པར་སྲིན་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་
ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་འཕེན་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །

དཔྱལ་བ་ན་ནི་དག་བའི་གསུམ། །༥༡

གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྱལ་བརྟན་པའི། །

བྱིས་བ་དེར་སྐྱེས་སྤོང་མི་བྱེད། །

འཕགས་བ་གཞན་དུ་འང་སྤོང་མི་བྱེད། །

འདོད་རྩེའི་མི་བརྟན་བ་ཡང་མིན། །༥༢

འགྲོ་བ་ལྷ་ལོ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་ལས་གྱི་འཕེན་བ་བཞི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དཔྱལ་བ་ན་
 བྱི་དག་བའི་ལས་གྱི་འཕེན་བ་གསུམ་ཡོད་གྱི། མཐོང་ཚོས་ལ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་དག་བའི་
 ལས་འཕེན་མེད་དེ། དེ་ན་རྣམ་སྐྱེན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་བྱིས། ས་བརྒྱད་ལོ་གང་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་བརྟན་པའི་བྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ས་དེར་སྐྱེས་
 རས་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་བྱི་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ས་དེར་མི་
 སྐྱེ་བའི་བྱིས། ས་བར་བ་བདུན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་བརྟན་པའི་འཕགས་པས་
 དེས་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འགྲུར་དུ་མ་ཟད་ལན་གངས་གཞན་དུ་འང་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས་མི་
 བྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ས་དེར་གཞན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིས། འདོད་བ་དང་
 སྤོང་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་འཕགས་བ་མི་བརྟན་བ་དེ་ཡང་། འདོད་རྩེར་
 སྐྱེས་ནས་སྤོང་འགྲུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ།
 འདོད་བ་དང་སྤོང་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ལས་ཉམས་པའི་འཕགས་བ་ནི་འབྲས་
 བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཉམས་པ་སོར་མ་རྒྱུད་གྱི་བར་དུ་འཆི་བ་མི་སྤོང་བའི་
 བྱིས། བར་དོན་ཡང་ལས་གྱི་འཕེན་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྤོང་བ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སྤྱ། །

འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །
དེ་ནི་མཐོང་ཚོས་འབྲས་བུ་ཡིན། །
དེ་ནི་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། ། ༥༣

སྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ་བར་དོ་དེ་ཉིད་དང་། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་
ལྷན་ བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྷ་སྟེ་བརྩུ་གཅིག་སྲོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་
འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་ལ། ངེས་པ་བརྩུ་གཅིག་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་འབྲས་
བུ་ཅན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལས་སོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་རྣམ་
སྟོན་སྲོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་
པའི་རིས་མ་ཐུན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་༼ སྲོང་ངེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ ༽ཞེས།

རྣམ་སྟོན་སྲོང་ངེས་ཀྱི་ལས་དེ་གང་ཞེན།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་རབ་དང་དྲག་པོ་དང་། །
ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱན་ཆགས་སུ། །
བྲས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། །
པ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ། ། ༥༤

ཉོན་མོངས་པ་དང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དགོན་
མཚོག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱན་ཆགས་སུ་བྲས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་
ཀྱི་སྟོས་ཀྱང་རུང་བ་པ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་སྟོན་སྲོང་བར་ངེས་

བའོ། །དེ་ནི་མངོན་ཚོས་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ན་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། མངོན་ཚོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །
 ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱུང་བར་ལས། །
 ས་དེའི་འདོད་ཆགས་གཏན་བྲལ་གྱིར། །
 རྣམ་སྤྲིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། ༥༥

མངོན་ཚོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱུང་བར་ལས་འགྲུར་བ་
ཡིན་ཏེ། ཞིང་གི་བྱུང་བར་ལས་མངོན་ཚོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་འགྲུར་བ་ནི། ལྷོན་
བདག་ཅག་གི་ལྷོན་པ་དགོ་སྤོང་སྤེ་སྤོད་གསུམ་པར་གྱུར་བ་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་ཚོད་
བ་འཕེལ་བར་བྱས་པ་དགོ་སྤོང་སྤེ་སྤོད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་བསུམས་པས། དགོ་སྤོང་
སྤེ་སྤོད་གསུམ་པ་དེ་ཁྲོས་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་
སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་ལས། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱུང་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་སྤྱི་བ་ལྷ་བརྒྱུར་བྱུང་
མེད་དུ་གྱུར་བ་ལྷ་བྱུངོ། །བསམ་པའི་བྱུང་བར་ལས་མངོན་ཚོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་
སུ་འགྲུར་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཉུག་རུམ་པ་ལོང་བ་ཞེས་པས། མི་ཞིག་གིས་སྤང་ལྷ་
བརྒྱ་འདེད་པ་ལ་ཅི་བྱེད་དེས་པས། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། ལྷོང་རྗེས་དེ་དག་
དེ་ལས་ཐར་པས་བྱས་པས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་སོར་རྒྱུད་པ་ལྷ་བྱུངོ། །དེར་མ་ཟད་ས་
དེའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་གྱིར། ས་དེར་རྣམ་སྤྲིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའང་
མངོན་ཚོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་འོ། །ཞིང་གི་བྱུང་བར་ལས་ལྷ་བྱུང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། །

མཐོང་དང་དག་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། །

དེ་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པ་ཡི། །

འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར། ། ༥༦

གང་དག་འགོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པས་འབྲས་བུ་
 འཕྲལ་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་སྤངས་ལོག་པ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིར་
 བྱས་པ་ཚད་མེད་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་
 ཕན་གཞོན་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཕན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྣག་པའི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། རྗེ་ཞིང་
 གསལ་བའི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལས་
 ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་
 མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དེ་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པས་འབྲས་བུ་
 འཕྲལ་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་
 དེ་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་མ་ཐག་
 པ་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པས་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་
 པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དེ་མ་མེད་པ་ནི་རྙིང་ས། རྗེས་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་
 གནས་གྱུར་གསར་པ་དེ་མ་མེད་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ ། ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པ་ ། རྟེན།

དངོས་དང་། གཡེངས་པའི་སེམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་༼དངོས་ཀྱི༽

ནམ་སྒྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཚོར་བ་ཡིན་ན། ལུས་ཚོར་ཡིན་ནམ། སེམས་ཚོར་ཡིན་ཞེ་
ན།

ཚ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །
 དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །
 སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །
 མི་དགོ་བའི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན། ། ༥༧

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི་བསམ་གཏན་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགོ་བའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་ཚོར་
མེད་པའི་སྲིར་ཏེ། ལུས་ཚོར་ནི་རྟོག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིར། འདིས་ཤུགས་ལ་རྟོག་
བཅས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་
བསྟན་ཏོ། །མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དེ།
སེམས་ཚོར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་ན། དེ་རྣམ་སྒྲིན་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིར།

གཉིས་པ་༼གཡེང་བའི་སེམས་ཟྱེ་གྲག་ཏུ་བཤད་པ་༽ནི།

གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོད་དམ། དབང་བོའི་སེམས་ལ་
ཡོད་ཅེ་ན།

ཚ་བ། གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ། །
 དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་སྐྱེས། །
 སྐྱུག་གཞོན་མ་ཉམས་ལྷུང་ན་གྱིས། །

སྤྲྀ་མི་སྦྱོན་མིན་འདོད་ལྟན་རྣམས། ། ༥༤

གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་མེད་དེ།
 དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞན་
 ཀྱི་སེམས་གཡེངས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་
 པའི་གཟུགས་མི་སྦྱུག་ལ་མཐོང་བས་སྦྱག་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་
 དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དང་། ལྷ་རན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པའོ། །འོ་ན། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཚོར་ཡོད་པར་ཐལ།
 གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྫོན་
 མེད་དེ། རྣམ་སྤྲོད་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཚོངས་པ་ལས་
 ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཇུགས་པ་སྦྱེ། དེ་ལས་གཡེངས་པའི་སེམས་སྦྱེ་ཡང་། ལུས་འཇུགས་
 པ་དེ་རྣམ་སྤྲོད་དང་། གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ་གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲྀ་མི་སྦྱོན་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་
 དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལའང་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ལ་ལྷ་
 སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཇུགས་པ་
 ལས་སྦྱེས་པའི་གཡེངས་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱི། རྣམ་སྤྲོད་སྦྱེས་ཀྱི་གཡེངས་སེམས་མེད་
 དེ། ངེས་པ་རྣམས་སྤྲོད་ཟེན། མ་ངེས་པ་རྣམས་སྤྲོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་མ་ཡིན་
 ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྦྱག་པའི་གཡེངས་སེམས་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོད་
 པ་མི་མཐོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཡེངས་སེམས་མེད་དེ། ཚོས་

ཉེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱུ་སྐྱོན་ནས་དབྱེ་བ་ནི།

མདོ་ལས། ཡོན་པོའི་ལས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། ཡོན་སྐྱོན་སྟོབས་མར་གསུངས་པ་ནི། །
གཡོ་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་སྐྱེས། །

གཡོ་ནི་གྲ་གྲུ་ཡིན་པས་ཡོན་པོ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ནི་ཡོན་པོའི་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་སྤང་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་
བས་སྐྱོན་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་
ནི་སྐྱོན་གྱི་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ཚོན་གྱི་སྟོབས་མ་དང་འབྲ་བར་
སེམས་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་བར་དཀའ་བས་སྟོབས་མ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ནི་སྟོབས་མའི་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་། རྒྱ་ལྟུང་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ནས་དབྱེ་བ་། །ལ།

བསྟན་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་། རྟན་པ་། །ནི།

ཚ་བ། དཀར་གནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །
ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། ། ༥༩

ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་གནག་ལ་སོགས་པའི་བྲེ་བྲག་གིས་
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྲིས།

གཉིས་པ་༼བཤད་པ་༽ནི།

འོ་ན་ལས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མི་དགོ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །
 དགོ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །
 གནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །
 དེ་ཟད་བྲེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན། ། ༤༠

མི་དགོ་བ་ནི་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་གནག་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་གནག་ལ། རྣམ་སྦྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྲིན་པས་རྣམ་སྦྲིན་
ཡང་གནག་པའི་བྲིས། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྦྲིན་
པ་དཀར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འདྲེས།
རྣམ་སྦྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲིན་ཞིང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྤྱུག་བསྐྲུབ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྲིས།
འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི་དཀར་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་ཡང་དཀར་གནག་
པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་དཀར། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉོན་
མོངས་པ་དང་འདྲེས་པས་གནག། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲིན་པས་རྣམ་སྦྲིན་དཀར།
རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྤྱུག་བསྐྲུབ་དང་འདྲེས་པས་རྣམ་སྦྲིན་གནག་པའི་བྲིས། ཟག་མེད་ཀྱི་
ལས་ནི་མི་དཀར་མི་གནག་རྣམ་པར་མི་སྦྲིན་ལ། བྲག་པོ་དེ་ཟད་པར་བྲེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཟད་པར་བྲེད་ཚུལ་ནི།

ཚ་བ། ཚོས་བཟོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡི། །
 བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་གྱི་གང་། །
 སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དེ། །
 འག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས། ། ༤༡
 དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ། །
 དེ་ནི་དཀར་གཞག་ཟད་བྱེད་ཡིན། །
 དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བའི། །
 བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཐ་མས། ། ༤༢

ཚོས་བཟོད་བཞི་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་གྱི་
 སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་འག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ།
 འདོད་ཉོན་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དཀར་གཞག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་དགོ་བ་ལ་འདུན་
 པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་ས་སྤོང། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ཐ་མས་དཀར་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་གྱི་དགོ་བ་ལ་
 འདུན་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། གཞན་ནི་དམྱལ་བ་སྤོང་འགྱུར་དང་། །
 འདོད་གཞན་སྤོང་འགྱུར་གཉིས་སུ་རིག། །
 གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་གཞག། །

འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་གཞན་དཀར་གནག། ༤༣

སྡེ་པ་གཞན་ནི་དམུལ་བ་སྲོང་བར་འགྲུར་བའི་ལས་དེ་ནག་པོ་དང། འདོད་པའི་
འགྲོ་བ་གཞན་སྲོང་བར་འགྲུར་བའི་ལས་ནི་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་རིག་
གོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་སྡེ་པ་གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་དེ་གནག་པ་དང།
འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་གཞན་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་འདོད་དོ།

ལྷ་པ་ཉེན་གྱི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་བ་ནི།

མདོ་ལས། ལྷ་པ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལྷ་པ་པའི་ལུས་དང། ལྷ་པ་པའི་ངག་དང། ལྷ་པ་
པའི་ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མི་སློབ་ལུས་ངག་ལས་ཡིད་ཉིད། །
ལྷ་པ་པའི་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞེན། །

མི་སློབ་པ་ནི་ལྷ་པ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གཏན་དུ་ལྷ་པ་པའི་སྲིད། དེའི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་ལྷ་པ་པ་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞེན་སྐྱར་དོ།

དུག་པ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་བ་ནི།

མདོ་ལས། གཙང་བྱེད་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གཙང་བྱེད། ངག་གི་གཙང་བྱེད།
ཡིད་ཀྱི་གཙང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལེགས་སྤྱད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །

གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། ། ༤༧

ལེགས་སྐྱེད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
བཅས་གྱིས་རེ་ཞིག་དག་པར་བྱེད། ཟག་མེད་གྱིས་གཏན་དུ་དག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར།

བདུན་པ་ལེགས་སྐྱེད་དང་ཉེས་སྐྱེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག། ལོག་འཚོ་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ལས་གང་
འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་༼ ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ ༽ལ།

བསྟན། བཤད་དོ། །

དང་པོ་༼ བསྟན་པ་ ༽ནི།

མདོ་ལས། ཉེས་སྐྱེད་གསུམ་དང་ལེགས་སྐྱེད་གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་
ཞེན།

ཚ་བ། ལུས་གྱི་ལ་སོགས་མི་དགེ་བ། །
ཉེས་པར་སྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །
བརྒྱུ་སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །
ཡིད་གྱི་ཉེས་སྐྱེད་རྣམ་གསུམ་མོ། ། ༤༥
བརྗོད་པ་ལེགས་པར་སྐྱེད་པ་ཡིན། །

ལུས་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་དམ་པས་སྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་སྟོན་ཡིད་

དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པས་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །བརྗོད་པ་ལུས་
གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དམ་པས་བསྐྱབས་པས་ན་ལེགས་པར་སྐྱུང་བ་ཡིན་
ལོ། །བརྒྱུ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལས་མིན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་གྱི་ཉེས་
སྐྱུང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།།

ཅུ་བ། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱས་ནས་ནི། །
 དག་དང་མི་དག་ཅི་རིགས་པ། །
 ལས་གྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་གསུངས་སོ། ། ༤༤

ལེགས་སྐྱུང་དང་ཉེས་སྐྱུང་དེ་ལས་ཆེ་ལོང་རགས་པ་བསྐྱས་ནས་ནི། དག་བ་དང་
མི་དག་གི་ཅི་རིགས་པར་ལས་གྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་བརྩུར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གང་མ་བསྐྱས་
ཤེ་ན། སོག་གཙོད་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་མཚུག་དང་། དག་གི་ཆབས་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་ཚུང་བ་
མ་བསྐྱས། ཡིད་གྱི་སེམས་པ་མ་བསྐྱས། དག་གི་ལས་ལུས་གྱི་སྐྱོར་མཚུག་དང་། དག་
གི་སྐྱོན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་གྱི་སེམས་པ་མ་བསྐྱས་སོ།།

གཉིས་པ་༼བཤད་པ་༽ལ་བདུན།

རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རེས་པ། ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་
བ། མི་དག་གི་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དག་ཅུ་གཙོད་པ་དང་མཚམས་སྐྱོར་
ཚུལ། སེམས་པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་
ལམ་དུ་ཡོད་པ། ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ།།

དང་སོ་༼རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རེས་པ་༽ནི།

ལུས་དག་གི་དག་མི་དག་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་

ཡིན་པ་གང་དང་ལྡན་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། མི་དགོ་བ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་རིག་མེད། །
གཅིག་རྣམ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། །
བྱེད་ན་དགོ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས། །
ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་རྣམ་པར་རིག་མེད། ། ༤༧

མི་དགོ་བ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གཞན་ལ་བཙུག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་སྤྱི་དགེ་གཅིག་འདོད་པས་ལོག་གཡེམ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་བཙུག་པ་ལ་མི་སྣོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱི་དགེ་དྲུག་སོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་དགོ་བ་བདུན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་ཟབ་མེད་ཀྱི་སྣོས་པའི་དགོ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞན་གྱི་སྣོས་པའི་སྤྱི་དགེ་

ཅུ་བ། ཉེར་བསྐྱོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། །
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་འགྲུབ་བཅས། །
མ་ཡིན་བསྐྱོགས་པ་འདུག་ཡིན་ནོ། །

དགོ་མི་དགོའི་སྣོར་བ་ཉེར་བསྐྱོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་སྣོས་པའི་སྤྱི་དགེ་ གུན་སྣོང་སྣོབས་ཆེན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་

མ་ཡིན་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བའམ། ཀུན་སྒྲོང་སྒྲོབས་ཞལ་ན་རྣམ་པར་རིག་གྲེད་མ་
 ཡིན་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མཇུག་ནི་དེ་ལས་བརྒྲུག་པ་རྣམ་པར་རིག་
 གྲེད་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་ལྟན། རྣམ་པར་རིག་གྲེད་དང་ལྟན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ།
 དངོས་གཞི་དང་མ་ཐུན་པའི་བྱ་བ་གྲེད་ན་རྣམ་པར་རིག་གྲེད་དང་ལྟན་ལ། མི་གྲེད་ན་རྣམ་
 པར་རིག་གྲེད་དང་ལྟན་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ ། ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ ། ཉེ།

མདོ་ལས་སློག་གཙོད་པ་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་
 ལས་སྐྱེས་པ་དང་། གཏི་ལུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་གསུངས་ན། ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྩ་
 བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་གྲེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་ནི་སློག་གཙོད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་བ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་སོ།།

རྩ་བ། སྐྱོར་བ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས། ། ༢༩

འོན་མི་དགོ་བ་བཅུའི་སྐྱོར་བ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སློག་
 གཙོད་པའི་སྐྱོར་བ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། །འདི་ལྟར་དུ་སློག་གཙོད་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དག་པོ་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཏི་ལུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་
 བསོད་ནམས་གྱི་སྒྲོས་པ་མ་སོགས་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་གྲིན་པར་ལེན་པའི་སྐྱོར་བ་
 འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། རོར་ལ་ཆགས་པའི་སློན་ནས་མ་གྲིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ།
 ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དག་པོའི་རོར་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ། གཏི་ལུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་བྲམ་བེ་
 རྒྱ་བ་ཚོས་སུ་བཞད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་འདོད་ཆགས་
 ལས་སྐྱེས་པ་ནི། ཆགས་པའི་སློན་ནས་ལོག་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི།

གཞན་སྣ་དབབ་པའི་སྲིར་དུ་འཁྲིག་པ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ། གཉི་ལུག་ལས་སྦྱེས་པ་ནི། མེ་ཉོག་
དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཟས་གཡོས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། ལུངོགས་དང་། ལམ་དང་།
འདྲ་བས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྩ་བ། དེ་ཡི་མཚུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་བྱིས། །
 བརྒྱུ་སེམས་སོགས་རྩ་གསུམ་ལས་སྦྱེས། །
 དགོ་བ་སྦྱོར་དང་མཚུག་བཅས་རྣམས། །
 ཆགས་སྣང་གཉི་ལུག་མེད་ལས་སྦྱེས། ། ༦༩

བརྒྱུ་སེམས་སོགས་ཡིད་གྱི་གསུམ་ནི་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྦྱེས་ཏེ། རྩ་བ་གསུམ་
སོ་དེའི་མཚུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱིས། དགོ་བ་བཅུ་སྦྱོར་བ་དང་མཚུག་དང་དངོས་
གཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆགས་སྣང་གཉི་ལུག་མེད་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ ། ཉམ་དགོ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ ། རེལ།

མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། སོ་སོའི་མཚའ་ཉིད། ལས་ལམ་གྱི་སྐྱ་དོན་
ནོ། །

དང་སོ་ ། ཉམ་དགོ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ ། རེལ།

འོ་ན་མི་དགོ་བ་རྣམས་གང་གང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། གསོད་དང་གཞོད་སེམས་ཚིག་རྩུབ་པོ། །
 ཞེ་སྣང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །

ལོག་གཡེམ་བརྒྱུ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །
ཆགས་བ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད། ། ༡༠
ལོག་པར་ལྷ་བ་གཉི་ལྷག་གིས། །
ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད། །

གསོད་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་ཚིག་རྩལ་པོ་གསུམ་ཞེ་སྤང་གིས་མཐར་བྱིན་
པར་བྱེད། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་བརྒྱུ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན་གསུམ་འདོད་
ཆགས་གྱིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད། ལོག་པར་ལྷ་བ་གཉི་ལྷག་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ།
ཆེར་རྫོངས་པ་ལས་ལོག་ལྷ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྩལ་སྤང་བའི་གྲུལ་གསུམ་དུག་
གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད་དེ། འདོད་ཆགས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་འདོད་
ཆགས་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྷ་བྱུངོ། །འོ་ན། ཆ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་གཞི་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །
མིང་དང་གཟུགས་དང་མིང་ཡིན་ནོ། ། ༡༡

ཆ་དང་པོའི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སློག་གཙོད་
པ་དང་། གཞོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ། ཚིག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྣུན་པ། ཞེས་འབྲུང་
བའི་ཕྱིར། ཆ་གཉིས་པའི་གཞི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་གི་རེག་བྱ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བདག་ཏུ་བརྩུང་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཆ་གསུམ་པའི་གཞི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། མིང་གཟུགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་
མི་དགེ་མེད་པར་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་བཞི་པའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཚིག་

སོགས་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། སྤར་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །
 དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་སྤྱིར་རོ། །
 དམག་ལ་སོགས་པར་དོན་གཅིག་སྤྱིར། །
 ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལྡན། ། ༥༡

པ་རོལ་པོ་འཆི་ངེས་པའི་མཚོན་བསྐྱུན་ནས། གསོད་བྱེད་དེ་གསལ་བྱའི་སྤར་ཤི་
བ་དང་། མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་འབྲུང་ངམ་མི་འབྲུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་
འབྲུང་བ་མེད་དེ། གསལ་བྱ་མ་ཤི་བར་དེ་མི་འབྲུང་། གསལ་བྱ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་ན་ལུས་
གཞན་སྐྱེས་ཤིང་། དེས་པ་རོལ་པོ་གསོད་པའི་སྤྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར། དམག་ལ་
སོགས་པ་བྱས་ནས་གཅིག་གིས་པ་རོལ་པོ་བསལ་ན། གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལས་ལམ་
འབྲུང་ངམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དམག་ལ་སོགས་པར་གསོད་པའི་དོན་གཅིག་ལ་ལྷགས་
པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་ལས་ལམ་དང་ལྡན་བ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ། སོ་སོའི་མཚོན་ཉིད་ ། ལ།

ཚ་བ་བཞི། ཐ་སྐྱད་བཞི། ཡན་ལག་དྲུག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ ། ཚ་བ་བཞི་ ། རྟེན།

མི་དགེ་བ་བརྩ་སོ་སོའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལྷོག་གཙོད་པ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ།
མ་ཞོར་བར་ནི་གཞན་བསད་པའོ།

ལྷོག་གཙོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་ནི་གཞན་བསད་པའོ། །
བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་མ་བསམས་པར་ཤི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན། མ་ཞོར་
བར་ཞེས་པས་ལྷ་སྦྱིན་ལྷ་བྱ་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས། གཞན་མཚོད་སྦྱིན་དང་ཞོར་
ནས་མཚོད་སྦྱིན་བསད་ཀྱང་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བསྟན། གཞན་
ཞེས་པས་རང་བསད་པ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ།

ཙ་བ། མ་བྱིན་ལེན་པར་གཞན་གྱི་ཞོར།
མ་སྦྱ་དང་འཇབ་བྱས་བདག་གིར་བྱེད། ། ༥༣

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་གཞན་གྱི་ཞོར་མ་སྦྱ་དབང་
ཆེ་དང་འཇབ་བྱས་མ་ཚོར་བར་བདག་གིར་བྱེད་པའོ།

ཙ་བ། བགྲོད་མིན་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིས།
ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི། །

བསམས་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར། འགྲོ་བར་འདོད་པའི་
སྒོ་ནས་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་
བདག་ཏུ་བསྐྱུང་བའི་རྒྱང་མ་དང་། དེ་མིན་ཡང་རང་གི་མ་དང་སྲིད་མོ་དང་པ་མ་བདུན་

རྒྱུད་ཚུན་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉེ་དུ་མོ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
པ་ཁ་དང་གཤམ་ལམ་དང་། དུལ་མ་ཡིན་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་
དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དྲུང་དུ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་བྱ་ཞོ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱུལ་པ་དང་།
བསྐྱེད་གནས་ལ་གནས་པའི་ཚེ་སྤྱད་ན་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། རྒྱུན་ཚིག་འདུ་ཤེས་གཞན་སྤྱིར་བའི། །

ཚིག་དོན་མངོན་པར་གོ་བའོ། ། ༥༥

རྒྱུན་ཚིག་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྤྱིར་ནས་སྤྱུས་
པའི་ཚིག་གི་དོན་པ་རོལ་པོས་མངོན་པར་གོ་བའོ།།

གཉིས་པ་༼ཐ་སྤྱད་བཞི་༽ནི།

མདོ་ལས། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་
བཞི་ལ། མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་ལ། མཐོང་ཞེས་
སོགས་བཞི་སྟེ་བྱིས་པའི་ཐ་སྤྱད་བརྒྱུད་དང་། མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་།
མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ་འཕགས་པའི་ཐ་སྤྱད་བརྒྱུད་གསུངས་ན།
མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཚ་བ། མིག་རྣེ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། །

གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤོང་གང་དེ། །

མཐོང་ཐོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །

རྟོགས་པ་ཡིན་ཉེ་རིམ་བཞིན་བཤད། ། ༥༥

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེམ་པ་བཞིན་
དུ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ ། ཡན་ལག་རྒྱལ་བཤད་པ་ ། རྟོ།

ཅ་བ། སྤྲ་མ་པ་རོལ་དབྱེ་བའི་སྤྱིར། །
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིག། །
ཚིག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྣུན་པ། །
ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་ཀྱལ་པ་ཉིད། ། ༥

སྤྲ་མ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་རོར་བར་པ་རོལ་པོ་མཛའ་བ་དབྱེ་བའི་སྤྱིར་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་པ་རོལ་པོས་གོ་བའོ། །ཚིག་རྩལ་པོ་ནི་བསམས་
བཞིན་དུ་མ་རོར་བར་མི་སྣུན་པའི་ཚིག་གི་དོན་པ་རོལ་པོས་གོ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་ཚིག་ཀུན་ཀྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ།

ཅ་བ། གཞན་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས། །
ཁ་གསལ་གྱི་སྤྱི་དང་སྤྱོད་པར་བཞིན། །
བསྟན་བཅོས་ངན་བཞིན་ ། །

སྤྱི་པ་གཞན་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚིག་དང་ཀྱལ་
པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན། དག་སྤོང་ལོག་པས་འཚོ་བ་ཁ་གསལ་གྱི་དཔ་དང་། ཆགས་
པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྤྱི་ལེན་པ་དང་། སྤྱོད་པར་མཁན་སྤྱོད་པར་གྱི་དཔེ་

གནས་སྐབས་སྲ། གཞན་མགུ་བའི་སྲིར་གཏམ་རྒྱུད་སྲ་བ་དང་། སྲི་རོལ་བའི་བསྟན་
བཅོས་ངན་པ་ལ་ཆགས་ནས་འདོན་པ་བཞིན་ནོ།།

ཚ་བ། བརྒྱབ་སེམས་ནི། །
ལོག་པས་གཞན་གྱི་ཚོར་ལ་ཆགས། ། ༡༧
གཞོན་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ། །
དགོ་དང་མི་དགོ་མེད་ལྟ་བ། །
ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ ། །

བརྒྱབ་སེམས་ནི་ལོག་པ་སྟེ་མི་རིགས་པས་གཞན་གྱི་ཚོར་ལ་ཆགས་ནས་བདག་
གིར་བྱེད་འདོད་པའོ། །གཞོན་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པས་
གཞོན་པ་བྱེད་འདོད་པའོ། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ།།

གསུམ་པ་ ། ལས་ལམ་གྱི་སྐྱོད་ཅོད། །

ཚ་བ། འདི་ལ། །
གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། ། ༡༨

བརྒྱུ་མོ་འདི་ལ་ཅིའི་སྲིར་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་གྱི་གསུམ་ལས་
སེམས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ།
སེམས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱའོ།།

བཞེ་བ་། ། དག་ཅུ་གཅོད་བ་དང་མཚམས་སྐྱོར་ཚུལ་། ། བེ།

མི་དག་བ་གང་གིས་དག་ཅུ་གཅོད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། མེད་པར་ལྟ་བས་ཅུ་བ་གཅོད། །
འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་བ་རྣམས། །
རྒྱ་དང་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་བས། །
ཀུན་གྱིས་རིམ་གྱིས་.....། །

མེད་པར་ལྟ་བས་དག་བའི་ཅུ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། ། རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་
པར་གཏོགས་པའི་དག་ཅུ་གཅོད་གྱི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་དག་ཅུ་མི་གཅོད་དེ།
དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཡང་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་བ་གཅོད་
གྱི། སྐྱོར་བྱུང་མི་གཅོད་དེ། ལོག་ལྟ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུའི་གནས་སྐྱབས་སུ་དེའི་ཐོབ་བ་
ཚད་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར། ལོག་ལྟ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་བས་གཅོད་
གྱི། འཕགས་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་བས་གཅོད་བ་མིན་ལོ། ། ཟག་མེད་དང་བསྐྱལ་བ་མི་
མཉམ་བས་གཅོད་བ་མིན་ཟེར་ཡང་། སྐལ་བ་མཉམ་མི་མཉམ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་
དམིགས་བ་ཀུན་གྱིས་གཅོད་པར་བྱེད། རི་ལྟ་ན། ཁ་ཅིག ། མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་
སྤང་སྤོང་བ་ལྟར་ཅིག་ཅར་གཅོད་ཟེར་ཡང་། སྐོམ་སྤང་སྤོང་བ་ལྟར་རིམས་གྱིས་གཅོད་
པར་བྱེད་དོ། ། རྟོན་གང་ལ་གཅོད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། མིའི་ནང་དུ། ། ༥
སྐྱེས་བ་བྱུང་མེད་གྱིས་གཅོད་དོ། །

ལྟ་སྐྱད་དེ་ནི་མི་ལྡན་པའོ། །

སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་དུ་གཙོད་གྱི། གཞན་རྣམས་སུ་མི་གཙོད་དེ། ངན་སོང་བ་
རྣམས་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མི་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྟོན་པ་སྤྲིག་པའི་
བསམ་པ་མི་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་ནི་གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་
བ་ཡིན་པས། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། མི་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་
བྱུང་མེད་གྱིས་གཙོད་གྱི། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གིས་མི་གཙོད་དེ། སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་མི་
བརྟེན་པའི་སྤྱིར། མི་ལ་ལྟ་བ་སྐྱད་པ་དང་སྤྱེད་པ་སྐྱད་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་སྤྲ་མ་དེ་ལ་
གཙོད་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། དགོ་ཚ་ཆད་པ་དེའི་
ངོ་བོ་ནི་དགོ་ཚ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །འོ་ན། དགོ་ཚ་ཆད་པ་དེ་གང་གིས་མཚམས་སྦྱོར་བར་
བྱེད་ཅེ་ན།

ཚ་བ། མཚམས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ལྟ་བས། །
མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། ། ༤༠

མཚམས་ནི་ལས་ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བས་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད། དགོ་ཚ་ཆད་པ་དེ་ཆེ་འདི་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བར་
ངེས་སམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་ཆེ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་མིན་འོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་
སྦྱོར་ཞེ་ན། སྟོན་རྒྱུའི་སྟོབས་གྱིས་དགོ་ཚ་ཆད་ན་དཔྱལ་བ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་སྦྱོར།
རྒྱེན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་དགོ་ཚ་ཆད་ན་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་
འོ། །

ལྷ་པ་། ། སེམས་པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ ། བེ།

ལས་ལམ་དུ་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། མི་དགེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། །

སེམས་པ་གཅིག་ཅེས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །

མི་དགེ་བ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཅེས་ལྷན་ཅིག་
འབྱུང་གི། དགུ་དང་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཅིག་ཅེས་མི་
འབྱུང་བའི་སྤྱིར། མི་དགེ་བ་གཅིག་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་
གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། །གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། བརྒྱུ་སེམས་ལ་གནས་
ནས་མ་གྲིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། གཞོད་སེམས་
ཀྱིས་སློབ་ཆགས་བསད་ནས་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། གཞོད་
སེམས་ཀྱིས་པ་རོལ་དགེ་བའི་སྤྱིར་རྒྱུ་ཚིག་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་དང་རྒྱལ་དང་བདུན་དང་
ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི།

རང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་གཞན་བཞི་དང་ལྷ་དང་རྒྱལ་བཅོལ་
བས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། རང་ཉིད་བརྒྱུ་སེམས་དང་
ལྷན་ཞིང་ལོག་གཡེམ་ལ་གནས་ནས་གཞན་རྒྱལ་བཅོལ་བས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཚ་བ། དགེ་བ་བཅུ་ཡི་བར་དག་དང་། །
གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྷ་དང་མིན། ། ༡༡

བརྒྱུ་སེམས་ལོག་ལྟ་ལྟོན་བས་སོ། །

དཔྱུལ་བ་ན་ནི་ངག་ཀྱལ་བ་དང་ཚིག་རྩལ་གཞོན་སེམས་རྣམས་མངོན་གྱུར་དང་
ལྟོན་བ་རྣམས་བ་གཉིས་ཀའི་སློན་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སློལ་སྐྱེལ་འདོན་བ་དང་། རྒྱུད་བཀག་གྱེད་
བ་དང་། བཅ་ཚུན་ཞེ་འབྲས་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བརྒྱུ་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ལྟོན་བས་ཡོད་
ཀྱི། མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དེ། ཆགས་བྱའི་རྣམས་མེད་ཅིང་། ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
སྤྱིར། སློག་གཙོན་མེད་དེ། ལས་མ་ཟད་ན་བསའ་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་སྤྱིར། མ་བྱིན་ལེན་
དང་ལོག་གཡེམ་མེད་དེ། རྣམ་དང་བྱུང་མེད་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྩལ་
མེད་དེ། དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར། སྤུ་མ་མེད་དེ། བཅ་ཚུན་བྱེ་བྱིན་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། སྤྱི་མི་སྤྱོད་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ། ༡༢
དེ་ན་བདུན་བ་དངོས་སུ་ཡང་། །
འདོད་བ་གཞན་ན་མི་དགེ་བཅུ། །

བྱུང་སྤྱི་མི་སྤྱོད་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྟོན་བས་ཡོད་ཀྱི། མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དེ།
ཆགས་བྱའི་རྣམས་དང་བྱུང་མེད་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་ནས་
མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་རྒྱུད་འཇམ་པའི་སྤྱིར། སློག་གཙོན་མེད་དེ། ཆེ་ལོ་
སློང་ལྷུང་བར་ངེས་པའི་སྤྱིར། མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་གཡེམ་མེད་དེ། རྣམས་སྤུ་མ་དེའི་
སྤྱིར། རྩལ་མེད་དེ། དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར། སྤུ་མ་དང་ཚིག་རྩལ་མེད་དེ། རྒྱུད་
འཇམ་པའི་སྤྱིར། དེ་ན་བདུན་བ་ངག་ཀྱལ་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆགས་བས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་ནས་སྤྱི་ལེན་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་བ་གཞན་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་ག་ཡོད་

དོ། །ལྷ་ལ་སློབ་གཙུག་ཅིང་རི་ལྷ་ལོང་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། རང་མི་གསོད་ཀྱང་འགྲོ་བ་གཞན་
གསོད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡང་ན་ལྷ་འི་མགོ་དང་ཞེད་པ་ཆད་ན་འཆི་བར་བཤད་པའི་
སྤྱིར།

ཚ་བ། དགོ་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །
 རྗེད་དང་མངོན་དུ་གྱུར་སློབ་ནས། ། ༡༩
 གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། །
 རྗེད་པས་བདུན་ཡོད་ལྷག་བྱས་ན། །
 མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་ནས་གྱུར། །
 དཔྱུལ་བཅས་སྐྱ་མི་སྣུན་མ་གཏོགས། ། ༢༠

ཡིད་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་རྗེད་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
སློབ་ནས་ཡོད། །གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཐག་མེད་གྱི་སློབ་པས་བསྐྱུས་
པའི་སློང་བ་བདུན་རྗེད་པས་ཡོད་ཅིང་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སློབ་པས་བསྐྱུས་པའི་སློང་བ་བདུན་རྗེད་པས་ཡོད་གྱི་མངོན་
གྱུར་དུ་མེད་དོ། །ལྷག་མར་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་ན་ལུས་དག་གི་བདུན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
སློབ་ནས་གྱུར་ཡོད་དེ། ལྷ་དང་མི་ལ་སློབ་པས་བསྐྱུས་པ་ཡོད། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་
བར་མས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་དཔྱུལ་བཅས་སྐྱ་མི་སྣུན་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ།
སློབ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པའི་སྤྱིར།

བདུན་པ་ ། ལས་ལམ་གྱི་འགྲུལ་བྱ་ ། རི།

ཚ་བ། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱ་མ་ཐུན་དང་། །

ནམ་སྒྲིབ་འབྲས་བུ་འབྲིབ་པར་འདོད། །
སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱིར་དང་བསད་སྤྱིར་དང་། །
གཟི་བྱིན་མེད་སྤྱིར་འབྲས་ནམ་གསུམ། ། ༡༥

མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྲིབ་པར་འདོད་དེ། མི་དགེ་བ་བརྟུ་ཆེར་སྤྱད་པའི་ནམ་སྒྲིབ་ལ་དཔྱལ་བ་དང་། འབྲིང་དུ་སྤྱད་པ་ལས་དུད་འགོ་དང་། ལྷུང་དུ་སྤྱད་པ་ལས་ཡི་དུགས་སུ་སྦྱེ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སློག་གཙོད་པས་ཆེ་སྤང་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་ལོངས་སྤོད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤོད་པས་ལྷུང་མ་འབྲན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱད་པ་མང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སློག་གཙོད་ཀྱིས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་རོལ་གྱིས་ཡུལ་གཟི་བརྗིད་ལྷུང་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ཡུལ་གཞོད་པ་མང་བ་སོགས་སུ་སྦྱེ་བའི་སྤྱིར། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྲིབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སློག་གཙོད་ལྟ་བུའི་སྤོར་བས་པ་རོལ་པོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་གཞི་ལ་བསད་པའི་སྤྱིར་དང་། མཇུག་གཟི་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་ན་འབྲས་བུ་ནམ་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྲིབ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལོག་འཚོ་ལོགས་སུ་སློན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་ལས། ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལོག་པའི་ངག་དང་། ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལོག་འཚོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་མེད་དེ།

ཅ་བ། ལུས་དང་ངག་ལས་ཆགས་ལས་སྦྱེས། །
ལོག་འཚོ་སྤང་དགའི་སྤྱིར་ལོགས་ཤེག། །

བསྟན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་ལ། །

ཆགས་བསྐྱངས་མདོ་དང་འགལ་བྱིར་མིན། ། ༤༦

འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ནི་ལོག་འཚོ་སོགས་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ལོག་འཚོས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྣང་དང་གཉི་ལྷན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ནི་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལོག་པའི་དག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱིས། ལོག་འཚོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལོག་འཚོ་མེད་ན། དེ་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱེད་དཀའ་བ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་བར་དཀའ་བའི་བྱིར་དང་། དག་འདུན་གྱི་འཚོ་བ་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་གི་ལས་ལོག་འཚོ་ཡིན་གྱི། དགའ་བའི་བྱིར་སྐྱེ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དག་གི་ལས་ལོག་འཚོ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྲུང་སྲོལ་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྐྱོང་དང་པས་བྱིན་པ་ལོངས་སྟོན་ནས་སྲུང་སྲོལ་ཆེ་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟས་ན་ལོག་འཚོར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལས་གང་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ནི།

འོ་ན། ལས་གང་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དྲི་བཅས་སྐྱོང་བའི་ལམ་དག་གི།

ལས་ནི་ལྷ་ཡི་འབྲས་བུ་བཅས། །

དྲི་མེད་བཞི་ཡི་ཟག་བཅས་གཞན། །
དགོ་དང་མི་དགོ་གང་ཡིན་པའང་། ། ༤༧
ཟག་པ་མེད་པ་ལྷག་མ་དང་། །
ལུང་བསྟན་མིན་གང་གསུམ་གྱིས་སོ། །

དྲི་བཅས་སྔོང་བའི་ལམ་དག་གི་ལས་ནི་ལྗེ་འབྲས་བུར་བཅས་ཏེ། ཟགས་ཅས་
དགོ་བ་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཅིག་ཅར་འབྲུང་
བ་དང་། རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲེས་པ་སྤྲེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་། དེའི་སྟོན་བུང་
བ་མིན་པའི་འདུས་བུས་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། རིགས་འབྲ་བྱི་མ་རྣམས་ནི་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དྲི་མེད་སྔོང་ལམ་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་པ་
བཞིའི་འབྲས་བུར་བཅས། ཟག་བཅས་སྔོང་ལམ་ལས་གཞན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་གང་
ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི། ཟག་པ་མེད་པའི་སྔོང་
ལམ་ལས་ལྷག་མ་དང་། ལུང་བསྟན་མིན་གང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་
འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱིས་སོ།།

ཅ་བ། དགོ་བའི་དགོ་ལ་སོགས་པ་ནི། །
བཞི་དང་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་གསུམ། ། ༤༨
མི་དགོའི་དགོ་སོགས་གཉིས་དང་ནི། །
གསུམ་དང་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན། །
ལུང་བསྟན་མིན་གྱི་དགོ་ལ་སོགས། །

དེ་དག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ། ། ༤༩

དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་དག་བ་དང་ལུང་མ་
བསྟན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནམ་སྐོན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། རྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་།
དེ་བཞིན་དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་སྐོན་ཏེ་གསུམ། མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་བ་དང་།
སོགས་པ་མི་དག་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱས་པའི་ཚེ་རྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེའི་
སྟེང་དུ་རྒྱ་མ་ཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དང་།
ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་བ་དང་། སོགས་པ་མི་དག་བ་དང་ལུང་
མ་བསྟན་གྱིས་བྱས་པའི་ཚེ། དེ་དག་ནི་རྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་མ་ཐུན་
ཏེ་གསུམ་གསུམ་དང་།

ཚ་བ། འདས་པའི་ཐམས་ཅད་བཞི་ཡིན་ནོ། །
བར་མ་ཡི་ནི་མ་འོངས་པའང་། །
བར་མ་གཉིས་སོ་མ་རྐྱེས་པའི། །
འབྲས་བུ་མ་འོངས་གསུམ་ཡིན་ནོ། ། ༥༠

འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྲལ་
འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །བར་མ་ད་ལྟར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་
པའང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི། བར་མ་ད་ལྟར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་
ནི་རྐྱེས་བདག་གཉིས་སོ། །མ་རྐྱེས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་མ་ཐུན་དང་
བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡིན། རྒྱ་མ་ཐུན་མ་གཏོགས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་
རིམས་མེད་པའི་སྲིད།

ཙ་བ། རང་གི་ས་པ་བཞེ་ཡིན་ལོ། །
གཞན་གྱི་ས་པ་གསུམ་དང་གཉིས། །

རང་གི་ས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གི་ས་པ་ནི་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞེ་ཡིན་
ལོ། །དེ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་སས་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར། གཞན་གྱི་ས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
གཞན་གྱི་ས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ན། རྗེས་བདག་གཉིས་དང་རྗེ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་།
ཟག་བཅས་ཡིན་ན་རྗེས་བདག་གཉིས་སོ།།

ཙ་བ། སློབ་པའི་སློབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ། །
མི་སློབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། ། ༥༡
སློབ་པ་ཡི་ནི་ཚོས་ལ་སོགས། །
གཅིག་དང་གསུམ་དང་གཉིས་ཡིན་ལོ། །
དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །
སློབ་སོགས་གཉིས་དང་གཉིས་དང་ལྟ། ། ༥༢

སློབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སློབ་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་སློབ་པ་དང་། སློབ་པ་
ཡང་མིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མིན་པ་ནི། རྗེས་བདག་གཉིས་དང་རྗེ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་
གསུམ་དང་། བྲལ་འབྲས་དང་རྗེས་བདག་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་སློབ་པའི་ཚོས་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་སློབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་
མ་ཡིན་པ་ནི། བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། རྗེས་བདག་གཉིས་དང་རྗེ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་
དང་། རྗེས་བདག་གཉིས་ཡིན་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་དང་།

སོགས་པ་མི་སྐྱོབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ནི། རྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེ་
གཉིས་དང་། ལྷ་དང་བཅས།

ཚེ་བ། མཛོད་བས་སྤང་བའི་དེ་ལ་སོགས། །
གསུམ་དང་བཞི་དང་གཅིག་ཡིན་ནོ། །
སྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་ལས་ཀྱི། །
དེ་དག་གཉིས་དང་བཞི་དང་གསུམ། ། ༥༣
སྤང་བྱ་མིན་པའི་དེ་དག་གཅིག །
གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན། །

མཛོད་བས་སྤང་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོད་སྤང་དང་། ལ་སོགས་པ་སྐྱོམ་སྤང་
དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི། རྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་རྒྱ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་སྤང་
མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། བདག་འབྲས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །སྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོད་སྤང་དང་། སྐྱོམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ནི། རྐྱེས་
བདག་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྤང་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེས་བདག་
གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོད་སྤང་དང་། སྐྱོམ་སྤང་
དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ནི་བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། རྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། རྐྱེས་
སྐྱོན་མ་གཏོགས་པ་བཞིའི་འབྲས་བུ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱུད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།

བརྒྱུད་བཅོས་ལས་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་
དང་། གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།

ཙ་བ། རིགས་མིན་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །
ཁ་ཅིག་ཚོ་ག་ཉམས་པའང་ཞེད། ། ༥།

རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་མི་དགོ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུང་མ་བརྟན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
བསྐྱེད་པའི་བྱིང་། སྒོན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་
མ་ཟད་གྱི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་
སོགས་པ་འདྲི་གཉེན་ན་གྲགས་པའི་ཚོ་ག་ལས་ཉམས་ནས། །དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་
པའང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེད། །རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་དགོ་བ་
ཡིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེར་མ་ཟད་ཚོ་ག་མ་ཉམས་པའང་ཡིན་ལོ་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ།

དགུ་པ་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།

ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་ནས། འོན་ཏེ་དུ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་
དུ་ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་ནས། འོན་ཏེ་གཅིག་རྒྱུད་པ་འཕེན་ཞེས།

ཙ་བ། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ཏོ། །

ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་ལ། རིས་
མཐུན་དུ་མ་བྱུང་འཕེན་དུ་འོང་བས་ན། ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པའང་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་སོ། །འོ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་
ལས། གནས་བརྟན་མ་འགགས་པས་དགོ་སློང་རྣམས་ལ་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་

བདག་ལ་ར་ཉ་མིར་སྐྱེས་བུ་དབུལ་པོ་རྩ་འཕུ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། རང་སངས་རྒྱལ་
སྤོང་གནས་བསམ་ཤེས་བྱ་བའམ། སྤྱི་གཙུག་མེ་ཉོག་ཏུ་ཀ་ར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་
སྟོམས་སྤུལ་ཏེ། བདག་གི་བསོད་སྟོམས་གཅིག་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ལན་བདུན་
ཀྱི་བར་དུ་སྤུལ་ཅུ་ཅཱ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། ལན་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་
འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ནས། ད་ལྟ་ཤུག་སྤུག་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་
བར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགའ་ཏེ། བསོད་ནམས་
དེས་བདེ་འགྲོའི་འགྲོར་བ་རྙེད་ནས་སྐྱེ་བ་བྲན་ཏེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པས། དེ་དང་
དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་གཅིག་པོ་དེས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། གཅིག་པོ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དཔེར་ན། དོང་ཅེ་གཅིག་ལན་དུ་མར་བསྐྱུར་བས་
སྤུག་པོར་གྱུར་པ་ལ། བདག་ནི་དོང་ཅེ་གཅིག་གིས་སྤུག་པོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བཛོད་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཡང་ན་བསོད་སྟོམས་གཅིག་སྤུལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་དང་ཡིད་རངས་
བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

ཚ་བ། ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །

ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མ་ཕུན་པའི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་མོ་མཁའ་མཁས་
པས་སྐྱེ་རིས་རི་ལུ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིར་མཚུངས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་གཟུགས་
བཟང་བ་དང་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་ལོངས་སྤོད་ཆེ་བ་དང་ནད་མེད་པ་དང་དབང་ཐང་སྤུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་གཟུགས་

ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་འཕེན་གྱིད་དགོ་བ་ལ་རྫོགས་གྱིད་མི་དགོ་བ་དང་།
དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་སྟེ་སྤྱ་བཞེ་ལས། དང་པོ་ནི་
འདོད་པའི་ལྷ་མི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་
དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་
པ་དང་། བཞེ་བ་ནི་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལོ།།

མདོ་སྤེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་དེ་
དང་དེ་ལས་རྣམ་པ་དུ་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་དང་། དུ་མས་
གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་ཅེས་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་འཕེན་གྱིད་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག།
 འཕེན་གྱིད་མ་ཡིན་ཐོབ་པའང་མིན། ། ༥༥

རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་ཀྱང་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་
ནི་འཕེན་གྱིད་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞེ་བ་དང་སྲིད་རྩེས་འཕངས་ཐེན་པའི་སྤྱིར་
དང་། དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་སེམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ལས་ནི་སྟོབས་
རྒྱུ་བའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྣ་ཚེ་རིང་པོ་དང་སྲིད་རྩེ་བ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའང་རྫོགས་གྱིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། འཕེན་གྱིད་ནི་བསམ་
གཏན་བཞེ་བ་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ལོ། །དགོ་མི་དགའི་ཐོབ་པའང་
ལས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་ཡང་འཕེན་གྱིད་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་མི་
གཅིག་པའི་སྤྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པར་ཞར་ལས་འབྱུང་བས་སྟོབས་རྒྱུ་
བའི་སྤྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ནི་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལྟར་ལས་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་

དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བའི་ཚོལ་པ་དེ་དག་རྫོགས་བྱེད་ནི་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་
དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མ་ཐུན་བཞི་ཡང་རྫོགས་བྱེད་ཁོ་ན་ལོ།

བཅུ་པ་སྐྱིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི།

ཚུལ། མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། །
ཉོན་མོངས་ཤམ་ཆེན་ངན་འགྲོ་དང་། །
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །
སྐྱ་མི་སྟོན་སྐྱིབ་གསུམ་དུ་འདོད། ། ༤༦

མཚམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་རྣམས་ནི་ལས་སྐྱིབ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཤམ་ཆེ་
བ་དང་རྣོ་བ་གཉིས་ལས་ཤམ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཚུང་དུ་
ལས་འབྲིང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བས། གཉེན་པོས་སྦྱོང་བའི་
སྐབས་མ་རྟེན་པས་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་
ནི་སྤང་སྦྱོང་བའི་སྤྱིར་ཉོན་སྐྱིབ་མིན་ལོ། །ངན་འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྟོན་དུ་སྦྱེས་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་སྐྱིབ་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤང་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་ངན་པར་འཕངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྐྱིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
དུ་འདོད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་། རྫོང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་
སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། འོན་ལམ་ཐུན་པ་
དང་། སོར་སྤོང་ཅན་དང་། དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཤམ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པའི་སྤྱིར། དེ་དག་ལ་འཕགས་ལམ་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་
གིས་གྱུང་ངེ་སྤིད་སྐྱིབ་པ་དེ་དག་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤིད་དུ་ལམ་མི་སྦྱེ་ལ། ལམ་སྦྱེ་བ་ན་

ཉོན་མོངས་ཤམ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། མཚམས་མེད་སློང་གསུམ་དག་ན་ཡོད། །

སློབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་ནི། སློང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་
གྱི་བྱང་སྐྱ་མི་སྟུན་དང་འགོ་བ་གཞན་དག་ན་མེད་དོ། །ངན་སོང་དག་ན་པ་མ་གསོད་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཉེ། སློབ་པའི་བསམ་བ་མི་བརྟན་པའི་
བྱིར་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་དོ། །ལྟ་ལ་ནི་པ་མ་གསོད་པ་ལ་
སོགས་པ་མེད་དེ། སློབ་པའི་བསམ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལས་འབྲས་མངོན་
སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། སྐྱ་མི་སྟུན་པ་ལའང་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའམ། རང་ཚུལ་བཟང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ན་བསྟན་པ་མེད་པའི་བྱིར།

ཙ་བ། ཟ་མ་སོགས་ལ་མི་འདོད་དོ། །
ཕན་དང་ངོ་ཚ་ཚུང་བའི་བྱིར། །
ལྟག་མ་འགོ་བ་ལྟ་དག་ན། ། ༥༧

སློང་གསུམ་གྱི་ཡང་ཟ་མ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་མ་ནིང་དང་མཚན་
གཉིས་པ་ལ་འང་མཚམས་མེད་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་པ་མའི་ངོས་
ནས་ལུས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་ཕན་པ་ཚུང་བའི་བྱིར་དང་།
བྱ་ཚའི་ངོས་ནས་ཀྱང་པ་མ་ལ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཤམ་ཚུང་བའི་བྱིར་དོ། །ལས་སློབ་
གྱི་ལྟག་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་སྟོན་གྱི་སློབ་པ་གཉིས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་

ཅན་དང་སྐྱ་མི་སྐྱ་བ་དང་དན་སོང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་
མོངས་ཤས་ཆེན་པོ་འང་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པས་འགོ་བ་ལྟ་དག་ན་ཡོད་དོ།

བརྟུ་གཅིག་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདད་པ་ནི།

མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་སློག་གཅོད་པ་དང་། ལྟ་བུ་
སློག་གཅོད་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། བཞི་བ་རྩུན་ཡིན་པས་དག་གི་
ལས་སོ།

ཅ་བ། དག་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །
རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཚོས། །
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །
དེ་དང་དག་འདུན་ཡང་དག་ལྡན། ། ༥
དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྩུན། །
དེ་དང་འབྲེད་པོ་ཡང་དག་ལྡན། །
བསྐྱལ་བར་མནར་མེད་པར་སྐྱེན་འགྱུར། །

དག་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི། དག་འདུན་སྡེ་གཉིས་མི་འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་
དུ་གྱུར་བ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འདུ་བྱེད་རྗེས་སུ་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་དག་ཅ་ཆད་པ་དག་ལའང་
ལྡན་པས། རོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ལ། དག་བར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་མིན་པས་
མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་དེ་དང་ནི་སློགས་གཉིས་ཀྱི་དག་
འདུན་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་ལ། མཚམས་མེད་པའི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །དག་འདུན་

གྱི་དབྱེན་དེའི་རྒྱ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ནི། དགེ་འདུན་འབྲེད་པར་བྱེད་པའི་རྩོམ་ཉེ་དེ་ནི་
མཚམས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དགེ་འདུན་འབྲེད་པར་བྱེད་པ་སོ་ལྷན་གྱིན་ལ་སོགས་པ་
དང་ཡང་དག་པར་ལྟོན་ལོ།།

དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། བྱེད་པ་སོ་
དེ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བར་མཚན་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་སྤྱད་བསྐྱལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་
འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མཚམས་མེད་ལྷག་མ་རྣམས་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མཚམ་མེད་
གཞན་དག་གིས་ནི་སྤྱིར་དཔྱལ་བར་སྤྱེ་བར་ངེས་ཀྱང་མཚན་མེད་འོ་ན་སྤྱེ་བར་ནི་མ་
ངེས་སོ། །འོ་ན་མཚམས་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་དཔྱལ་བར་ཆེ་གཅིག་འོ་
ནས་ལས་མི་སྤྱེ་ན། ལས་ཆེ་ཚུང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆེ་གཉིས་ལ་སོགས་
པར་ཡང་སྤྱེ་ན། མཚམས་མེད་དང་སྤྱེས་ནས་སྤོང་འགྱུར་འོ་ན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན།

ཅ་བ། ལྷག་པས་གཞོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར། ། ༤༤

བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ན་རེ། མཚམས་མེད་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་
བྱས་པས་དཔྱལ་བར་ཆེ་གཅིག་ལས་མི་སྤྱེ་ཡང་། ལས་ཀྱི་གངས་བཞིན་མཚན་མེད་
པ་དེར་ལུས་ཉིས་འགྱུར་ལ་སོགས་པས་ཆེ་བ་དང་གཞོན་ཤུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཉེ། གཞོད་
པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཡང་ཉིས་འགྱུར་ལ་སོགས་པས་ལྷག་པར་སྤྱང་བར་འགྱུར་བས། སྤྱོན་
གཉིས་ཀ་ལས་ཐོལ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་འཕེན་བྱེད་དང་སྤྱི་མ་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། མཚམས་མེད་མང་སོ་བྱས་པས་མཚན་མེད་
པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱེ་ཡང་། ལས་བྱེད་པའི་ལུས་དེ་དང་དཔྱལ་བའི་བར་དུ་སྤྱེ་བ་
གཞན་གྱིས་མཚམས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་སྤྱེས་ནས་སྤོང་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་ལའང་

བསལ་བ་མེད་པའི་སྲིད།

ཅ་བ། དག་སློང་ལྟ་སྲུང་ཚུལ་ལྡན་བས། །
 འབྲེད་དོ་གཞན་དུའོ་ ། །

གང་ཟག་ནི་དག་སློང་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བ་སྲུང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་
བས་འབྲེད་གྱི། ཁྲིམ་པ་དང་སྲིད་པ་སྲུང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་བཅུགས་པའི་སྲིད་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བའི་སྲིད་དང་། དེ་དག་
ལ་དག་འདུན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་བས་སོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་
གནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན་གྱི། ལྟོན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟི་བརླིང་མི་བཟོད་པའི་སྲིད་རོ། །གང་འབྲེད་ན།

ཅ་བ། གྲེས་པ་རྣམས། །
 སྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། །
 བྲེ་བའོ་དེ་ནི་མི་གནས་སོ། ། ༡༠༠

གྲེས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དག་འདུན་རྣམས་འབྲེད་གྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་
སྲིད། ལ་ཅིག་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་དབྲེ་བར་མི་རུས་སོ་བེད། བྲེ་བའི་
ཚད་ནི། གང་གི་ཆེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་སྟོན་པ་ལྡན་གྱིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
བཅས་པའི་ལམ་ལས་གཞན་ལྡན་གྱིན་གྱིས་ངེས་བར་འབྲུང་བར་བྱ་བའི་སྲིད། ཞོ་མི་
སྲུང་བ་དང་། ཤ་སྲང་བ་དང་། ལན་ཚུ་ལོངས་མི་སྲུང་བ་དང་། ལོས་མ་དུས་བར་བལོ་

བ་དང། གྲོང་གི་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་ཚིགས་ལྟ་
བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་དགེ་འདུན་གྱི་བའོ། །དུས་རི་
མིན་དུ་གནས་ཞེ་ན། གྱེ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཞག་གཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །

ཙ་བ། དེ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད། །
 འཇམ་བྱའི་སྤྱིང་ནའོ་དགུ་སོགས་གྱི། །
 ལས་གྱི་དབྱེན་ནི་སྤྱིང་གསུམ་ན། །
 དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་གྱིས། ། ༡༠༡

དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེ་ནི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་དེ། རི་སྤྱིད་དུ་
དགེ་འདུན་གྱི་ནས་མ་དུམ་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱིང་རྒྱུད་ལའང་ལམ་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། དེ་ནི་
མཚམས་མེད་ཡིན་གྱི་དབྱེན་གཞན་ནི་མཚམས་མེད་མིན་ནོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་
ཡང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པས་འཇམ་བྱའི་སྤྱིང་ན་ཡོད་གྱི་སྤྱིང་གཞན་ན་མེད་དོ། །གང་
ཟག་ནི་དགེ་སྤོང་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཡན་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་དགེ་སྤོང་བཞི་
ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་སྟེ་གཉིས་དང་འབྲེད་པ་པོ་ལ་ཡང་དགེ་སྤོང་ངེས་པར་དགོས་པའི་
སྤྱིར། འདི་ནི་ཉུང་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་མང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ལས་གྱི་དབྱེན་ནི་
བསྟན་པ་ཡོད་པ་སྤྱི་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མཚམས་
ནང་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྤོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྤོང་མཐུན་པས་བྱེད་བའོ། །གང་ཟག་དུས་
ཤེ་ན། ལས་གྱི་དབྱེན་དེ་ནི་འབྲེད་པ་པོ་གཞན་མི་དགོས་པས། དགེ་སྤོང་བརྒྱད་ཡན་
ཆད་གྱིས་འགྲུབ་བོ། །

ཙ་བ། དང་པོ་མཐའ་སྤོན་རྒྱུང་གཅིག་གི། །

སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་ལོངས་པ་དང་། །

མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་། །

འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། ། ༡༠༣

འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི་དང་པོ་སངས་རྒྱལ་ཉེ་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་
རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་ཆེ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་སློམ་སྤྱོད་
པས་ཤག་ཅིག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེ་ཆེའི་མཐའ་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པས་
འདའ་བའི་ཆེའང་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ལ་དགོན་པར་འཛིན་པ་དང་། མི་རྟག་པར་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་སེམས་སྐྱོའཤིང་ཆེ་བར་སློམ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་
ལས། ལྷོན་ཀའི་ཚུ་བཞིན་དེ་མེད་པར། །

སློན་པའི་བསྐྱོར་པ་བཅུ་གཉིས་ལོར། །

ལྷུང་བ་མེད་ལ་ལེགས་གནས་ཏེ། །

ཚོན་མོངས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་སྤིང་དུ་བསྐྱོར་པ་ལ་ལྷ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློན་མ་བྱུང་གི་
བར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། བསྐྱོར་པ་སློན་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། མཚོག་གཟུང་གཅིག་
གི་སྤྱོད་ལ་དུའང་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་བསྐྱོར་
དགོས་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ལོངས་པ་སྤྱོད་པས་འདས་པའི་འོག་
ཏུའང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་འགྲན་པའི་སངས་རྒྱལ་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ཆེ་
ཚུང་མ་བཅད་པ་དག་ཏུའང་མི་འབྱུང་སྟེ། མཚམས་གཅིག་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱི་བཞི་དབྱེན་
ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི་དུས་རྒྱུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་མི་
འབྱུང་ངོ། །

དབྱེན་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལས་པའི་སྲིད། སངས་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་མིན་ཏེ། སྟོན་པ་ཤུག་སྤུལ་པས་ནི་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔར་གྱུར་བ་ན། བྱང་སྟོང་མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་འཁོར་སྲེ་བས། དེའི་རྣམ་
པར་སྟོན་པ་སྲི་མ་ཡིན་འོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གོང་མ་
པས་འཆད་དོ། །ཅིའི་སྲིད་པ་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་
གྱི། གཞན་བསད་པ་ལ་སོགས་པས་མིན་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། བན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །
སྤངས་དང་མེད་པར་བྱས་སྲིད་རོ། །

པ་མ་བསད་པ་ནི་མཚམས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གི་ལུས་ཐར་པ་
དང་མ་སྤུན་པར་བསྐྱེད་བས། བན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་
བསམ་པས་སྤངས་པ་དང་། སྦྱོར་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་
པ་དང་དགོ་འདུན་དང་སངས་རྒྱལ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་
བསམ་པས་སྤངས། སྦྱོར་བས་སོག་གནས་པ་དང་མི་མ་སྤུན་པར་བྱས་པའི་སྲིད་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགོང་བར་མི་རྣམས་ཀྱང་བསམ་པས་སྤངས་པའི་སྲིད་རོ། །ལས་
གཞན་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཆེ་བ་མེད་པའི་སྲིད། མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་
རོ། །འོ་ན། པ་མ་མཚན་གྱུར་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འགྱུར། །
གང་གི་རྩེ་མཚན་ལས་བྱུང་མ། ། ༡༠༩

བ་མ་གཉིས་ནི་མཚན་གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱུང་མེད་དང་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་བསད་
 ། གྱུར་། བ་མ་བསད་པའི་མཚན་མས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཁྲད་པར་ཅན་སྐྱེད་
 པའི་པ་མའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་བསད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱུང་མེད་གཞན་གྱི་བྱར་བྱར་
 སོ། །གཞན་གྱི་མངལ་དུ་སྐྱབ་ནས་དེའི་མངལ་དུ་བསྐྱེད་ན། བྱུང་མེད་གཉིས་སོ་དེ་ལས་
 གང་བསད་ན་མཚན་མས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་སོ་དེ་ལས་བྱུང་མེད་དང་སོ་གང་
 གི་སྐྱེ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དེའི་མ་ཡིན་པས། བྱུང་མེད་དང་སོ་དེ་བསད་ན་འགྱུར་
 ཏེ། ཐར་བ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་དེ་སྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངལ་
 དུ་འཛིན་པའི་བྱུང་མེད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅུ་དུ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་པ་མ་ལ་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་གཞན་བསད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་པ་མ་
 བསད་པ་ལ་ནི་མཚན་མས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་མས་མེད་ནི་སྐྱོར་བ་གང་ལ་བྱས་པ་
 དེ་ལ་དངོས་གཞི་རྫོགས་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། མ་ཁྲིའུའི་འོག་ན་འདུག་པ་བསད་པ་དང་། ལྷུས་པའི་བྱས་སྤང་བྱ་
 བསད་པར་འདོད་པས་ཇོ་བས་པའི་སྐད་པ་བཅོམ་པ་བཞིན་ནོ། །མཚོན་ཐེབས་གཅིག་
 གིས་མ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གྱུར་བསད་ན། དེ་གྲེད་མ་ཡིན་པ་ནི་མཚན་མས་
 མེད་དང་སྲོག་གཙོད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གྲེད་ནི་མཚན་མས་མེད་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མས་མེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 བ་ཡང་ཡིན་ལ། དག་བཅོམ་པ་འང་ཡིན་པའམ། མ་ཡང་ཡིན། དག་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་
 བ་བསད་ན་ནི། དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚན་མས་མེད་གྱི་ལས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
 གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྟོན་གྲོང་ཁྲིར་སྐྱོག་གི་རྒྱལ་
 སོ་ལྷ་ཏུ་ཡ་ན་པ་ཡང་ཡིན་དག་བཅོས་པ་ཡང་ཡིན་པ་རང་གི་བྱ་རྒྱལ་བྱ་སྐྱེ་ཅན་གྱིས་
 བསད་པ་ན། སོང་ལ་སྐྱེ་ཅན་ལ་སྐྱོད་གྱིས་མཚན་མས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། བ་བསད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཡང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའོ་ཞེས་སྟོས་ཤིག །ཅེས་པས་སྤྲིངས་

བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་མཚམས་མེད་པ་བྱས་ཏེ་ཞེས་
བཤམ། ཡང་ན་སློབ་གཉིས་ནས་སློབ་པ་ཡིན་གྱིས། མཚམས་མེད་དེ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་
དོ།

ཅ་བ། སངས་རྒྱས་བརྟེན་པར་སེམས་ལ་མིན། །
 བསྐྱུན་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །
 མཚམས་མེད་སློབ་པ་བྱས་པ་ལ། །
 འདོད་ཆགས་བྲལ་འབྲས་མི་སྲིད་དོ། ། ༡༠༮

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་ཞུག་འབྱེན་བཤང་སངས་རྒྱས་དགྲོང་
པར་འདོད་ནས་མཚོན་བསྐྱུན་ན་འགྱུར་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་བརྟེན་པར་སེམས་
བ་ཅོམ་གྱིས་བསྐྱུན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སློག་གཙོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མཚོན་བསྐྱུན་པའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་
གྱུར་ནས། བསྐྱུན་པ་དེས་དག་བཅོམ་པ་བགྲོངས་པ་ལ་འང་མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་
བ་མིན་ཏེ། དེས་རྟེན་དེ་ལ་སློབ་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅི་མཚམས་མེད་ཀྱི་སློབ་པ་
བྱས་ནས། དེ་མ་སྤངས་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་པའི་སློབ་པ་བྱས་པ་ལ་ནི། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་བས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན། མཚམས་མེད་དེ་དག་
ལས་གང་སྟེ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དག་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་རྩུབ་སྐྱོ་བ། །
 ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད། །

དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རྒྱན་སྦྲུང་བ་དེ་ནི། མཚམས་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་མཚོན་བསྟུན་པའི་སྤྱིར་དང། དགོ་འདུན་གྱི་བ་སྦྲུང་མ་དུ་མ་གྱི་བར་དུ།
འཛིག་རྟེན་ན་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་དང། ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང། བསམ་གཏན་དང་སློབ་
པ་དང་ཁ་ཉོན་དང་སེམས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་འཇུག་པས། མཐོ་ངེས་དང་བྱང་གོལ་
གྱི་བར་དུ་གཙོ་བོ་པའི་སྤྱིར་དང། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་འབྲས་བུ་ཤིང་ཡིད་མི་
བདེ་བ་དང། རང་དབང་མེད་པ་དང། དྲན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང། རྣམ་སྤྲིན་
བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཏུ་མཛུགས་མེད་དུ་སྦྱེ་བའི་སྤྱིར་དོ།

དེའི་རྗེས་ལ་ལྷ་བ་དང། དེའི་རྗེས་ལ་གསུམ་བ་དང། དེའི་རྗེས་ལ་དང་བོ་དང།
དེ་རྣམས་གཉིས་པ་ལྷེ་བས། ལྷ་པོ་དེའི་ནང་ནས་པ་གསོད་པ་ཡང་བར་བཤད་དོ། འོ་ན་
མདོ་ལས། ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་ལྷེ་བ་དང། དེའི་ནང་ནས་
ལོག་ལྷ་ལྷེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མཛུགས་མེད་དུ་བར་བསྐྱལ་
དུ་སྤྲིན་པས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མངོན་ནས། མཚམས་མེད་པའི་
ནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལྷེ་བ་དང། དང་སྲོང་གི་ཡིད་ཚོས་པས་དན་ཏ་ཀའི་དགོན་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱེ་བོ་མང་བོ་འཆི་བའི་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བདག་འབྲས་སྦྱེ་བོ་པལ་
པོ་ཆེ་འཆི་བའི་དབང་དུ་མངོན་ནས། སློ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ལས་ཡིད་གྱི་ལས་ལྷེ་བ་
དང། སྦྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དགོ་ཚ་ཀུན་གཙོ་བོ་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས། གཞན་གྱིས་མི་
གཙོ་བོ་པས་ཡིད་ལས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོག་ལྷ་ལྷེ་བའོ། ཡང་ན་མཚམས་མེད་ལྷ་དང། སློ་
གསུམ་གྱི་ལས་དང། ལྷ་བ་ལྷ་གཞིར་བྱས་ནས། རིམ་པ་ལྷར་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང།
ཡིད་གྱི་ལས་དང། ལོག་ལྷ་ལྷེ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན། ལས་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་གང་ཆེ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ལ། །

སྲིད་ཅེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། ། ༡༠༥

འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ལ་ནི་སྲིད་ཅེའི་སེམས་པ་དགོ་བ་འབྲས་བུ་རབ་དུ་ཆེ་
བར་འདོད་དེ། དེའི་རྣམ་སྲིན་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིར་སྦྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཉེ་
བར་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་དགོ་བའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་
བུའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། སྦྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཟག་
བཅས་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་མཚོག་དང་། ཟག་མེད་ལས་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཇིན་འབྲས་བུ་ཆེ་སྟེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་ལམ་འདྲེན་པའི་སྲིད་དང་།
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་འཛོལ་པའི་སྲིད།

བརྒྱ་གཉིས་པ་ཉེ་བ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ནི།

ཅི་མཚམས་མེད་ཁོ་ནས་དཔྱུལ་བར་ངེས་པར་སྦྱེའམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་དང་
ཆ་འདྲ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མ་དག་བཅོམ་མ་སུན་བྱས་དང་། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དང་། །

སློབ་པ་གསོད་དང་དགོ་འདུན་གྱི། །

འདུ་བའི་སློ་ནི་འཕྲོག་པ་དག། ༡༠༦

མཚམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། །

ལྟ་བུ་མཚོད་རྟེན་འཇིག་པ་ཡི་ན། །

མ་ཡང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་འདོད་ལོག་གིས་སུན་སྤང་བར་
བྱས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་
སློབ་པའི་གང་ཟག་བདུན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གསོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སློ་
འཕྲོག་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། རིམ་པ་ལྟར་མ་དང་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་
དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་དང་ཉེས་པ་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན་པས།
དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་ལྟ་བུ་དང་ཉེ་བ་ནི།
ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཚོན་ཅེན་དང་སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཅེན་
འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སློ་འཕྲོག་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་ནར་མར་འདུ་བ་འཕྲོག་པ་ལ་བཞེད་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་དང་གང་སྟེལ་ནི།
གང་གིས་དགེ་འདུན་འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཞལ་དུ་གསོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཕྲོག་པ་ལ་
འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་།

ཚ་བ། བཅོད་དང་སྤྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ། །
 འཕྲོག་ལ་ལས་གོགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད། ། ༡༠༥

གོགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་དེ། དཔེར་ན།
ཡུལ་འདོར་བ་ན་བྱ་ལོན་པ་ལྟར་བ་ལྟར་སྐྱོར་ལམ་བཅོད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་
འོང་དང་། དག་བཅོམ་པ་འཕྲོག་པ་རྣམས་ལ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ངན་སོང་དང་མཐོང་ཚོས་
ལ་སྐྱོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པ་དང་ཁམས་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་
ལས་རྣམས་གསུམ་གོགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། བཅོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་
འགྲོ་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བས་བཅོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་འདོད་

བ་དང་། དག་བཅོམ་བ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ངེས་བ་ལ་གནས་བ་བསད་ན་པ་གསད་བ་དང་ཉེ་བ་ཞེས་གང་བཤད་བ་
དེའི་མཚམས་གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ངེས་བ་ལ་གནས་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན། །
གང་ནས་མཚན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། །
བདེ་འགོ་རིགས་མཐོར་སྐྱེ་དབང་ཚང་། །
ཕོར་འགྲུར་ཆེ་རབ་བྱུང་མི་ལྡོག། ༡༠༤

གང་ནས་བབྱང་སྟེ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རྣམ་པར་སྦྱིན་བ་ཅན་གྱི་ལས་སོག་
པར་བྱེད་བ་དེ་ནས་ངེས་བ་ལ་གནས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟེ། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ངེས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་དེ་ནི་དེ་སན་ཆད་བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་
ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་བ་རིགས་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་བའི་
དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ཕོར་འགྲུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་རབས་བྱུང་བ་དང་།
བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལས་སྲིད་མི་ལྡོག་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྲུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཁྱད་པར་བྱུག་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་བྱ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་རྣམས་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱག་
བསྐྱལ་དང་ལོག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་
མེད་པར་གཞན་དོན་ལྷུང་ལེན་པའོ། །

ཚ་བ། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་པོ་གྲུང་ཉིད། །
 མངོན་སྲུང་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་པ། །
 བསམ་པ་ལས་བྱུང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ། །
 ལྷན་པ་དག་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད། ། ༡༠༩

མཚན་རྣམ་པར་སློན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློ་ཚོ་བའི་
སྲིད། འཛམ་གྲུ་གླིང་གི་སྐྱེས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྲུང་པ་ཉིད་གྱིས་སོག་པར་
བྱེད་གྱི། འགྲོ་བ་གཞན་དང་གླིང་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལས་སོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཡང་སློན་པ་མངོན་སྲུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ལས་སོག་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་
སེམས་པ་དགེ་བ་ཡིན་གྱི། མཚོ་རིས་དང་ཐར་པ་དང་ས་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ནི་མིན་ལོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་གྱི། ཚོས་པ་ལས་བྱུང་བ་
ནི་མིན་ཏེ། དམན་པའི་སྲིད། སློམ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་མ་ཚོ་བ་ཅིང་། ཟག་བཅས་
ནི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་པར་རིགས་
མཚོ་བའི་མཚོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལྷན་པ་དག་
ཏུ་སྐྱེ་ལྷན་པ་ན་ལས་དེ་འཕེན་ཅིང་སོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གྱི་ཁྱད་པར་
རོ། །འདི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ལས་མང་དུ་ལྷན་པ་ན་ནི་འཕེན་པ་མི་སྲིད་ལ། ཉུང་དུ་ལྷན་པ་
ན་འཕེན་པ་སྲིད་དེ། སངས་རྒྱས་ལྷན་པས་བསྐྱལ་པ་དགུ་བརྒྱ་ཚ་གཅིག་ལྷན་པ་
ན་ལས་དེ་འཕངས་པར་བཤད་དོ།།

ཚ་བ། རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྐྱེ། །

མཚན་སྐྱེལ་ཅུ་ཅཱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་འང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས་
 སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་དེ། རེ་རེ་འཛིན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇུག་
 གནས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤོང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་
 བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་འདོད། ཁ་གཅིག་ནི། སེམས་ཅན་
 སྤྱིའི་ལས་ཀྱིས་སྤོང་གསུམ་འཆགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཅེས་དང་མཉམ་ལ། དེ་དག་བརྒྱས་
 སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་འགྲུབ་པ་ནས་སྐྱེལ་ཅུ་ཅཱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འང་དེ་དང་
 འབྲའོ་ཞེས་ཟེེ། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་དེའི་ཚད་ནི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་
 དཔག་པར་དཀའོ་ཟེེར་དོ། །བརྒྱའི་གྲངས་འཇུག་ལའང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བའི་སྐྱེལ་མཚན་སྐྱེལ་ཅུ་ཅཱ་གཉིས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེལ་འདེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཀྱང་ལྟ་བུ་པོ་འདི་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་
 གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་གཞན་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྒྱ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན་སྟོན་
 པ་ཤུག་ཐུབ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཤེ་ན།

ཅ་བ། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཏུག་།
 གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །
 དང་པོ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན། ། ༡༡༠

སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་འདི་
 བཞིན་དུ་ཚོད་པའི་དུས་སུ་བྱུང་ལ། དེའི་སྐྱེལ་ཆེ་དང་འཁོར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའང་འདི་
 དང་འདྲ་ཞིང་། བསྟན་པ་ཡང་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་གྱོན་པ་ལ། སྟོན་པ་འདི་ཇ་

མཁམ་གྱི་ཁྲིའུ་སྤང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ན། འབྲས་པོར་པ་གང་དང་མཆིལ་ལྷམ་དང་རས་གྱི་
ཁ་ཚར་དག་ཕྱུལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་སྐྱེ་ཅི་འབྲ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྒོན་
ལམ་བཟུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱལ་བདུན་ཁྲི་
ལྷ་སྒོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམས་ལས་བརྒྱུད་སྟེ། སངས་
རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དང་
པོ་རྫོགས། དེ་ནས་གངས་མེད་གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་བདུན་ཁྲི་དུག་སྒོང་ལ་བསྟེན་
བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་བྱུང་། དེའི་ཆེ་གངས་མེད་པ་གཉིས་
པ་རྫོགས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གངས་མེད་གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྒོང་
ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཐེགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་གངས་
མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ།།

དེ་ལྟར་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་བྱུང་ལ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་གྱི་དང་པོ་ནི་སྒོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་པ་ཉིད་ཡིན་འོ། །ལུང་སྟོན་གྱི་
གཞི་ལས་ནི།

- སངས་རྒྱལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་པ་ནས། །
- འདྲེན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བར། །
- བདུན་ཁྲི་དང་ནི་ལྷ་སྒོང་གི། །
- སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ངས་མཚོད་དོ། །
- སངས་རྒྱལ་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། །
- ལྷ་བ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་བར། །
- བདུན་ཁྲི་དང་ནི་དུག་སྒོང་གི། །
- སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ངས་མཚོད་དོ། །
- སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། །

སངས་རྒྱལ་འོད་སྤྲངས་བར་དག་ཏུ། །
 བདུན་ཁྱི་བདུན་སྟོང་ང་ཡིས་མཚོད། །
 གངས་མེད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། །
 རྒྱལ་བ་ངས་ནི་མཚོད་བྱས་ཏེ། །
 བྱང་ཚུབ་ཕྱིར་ནི་སྟོད་པ་ནི། །
 དེ་ཚེ་ང་ལ་སྟོ་སེམས་མེད། །

ཅེས་པ་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ནི་གངས་མེད་པ་
 དེ་དེ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱས་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐབས་གང་དུ་པར་ཕྱིན་ཏུ་ག་པོ་གང་ཚོགས་ཤེ་ན།

ཅུ་བ། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཇེ་ཡིས། །
 སྤྱིན་པར་བྱེད་པས་སྤྱིན་པ་ཚོགས། །
 ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། །
 མི་འབྲུག་བཟོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། ། ༡༡༡
 སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི། །
 དེ་མ་ཐག་ལ་ཉིང་འཛིན་སྟོའི། །

གང་གི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དངོས་པོ་ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད། ཀུན་
 སྟོང་མངོན་མཐོའི་བྱང་པར་ལ་མི་དེ་བར་སྟོང་ཇེ་ཡིས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་སྤྱིན་
 པའི་པར་ཕྱིན་ཚོགས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱེས་པའི་རབས་སུ་ལྟོ། །གང་གིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཆགས་པ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་། སེམས་

མི་འབྲུག་པ་དེའི་ཚེ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཚོགས་
ཏེ། བྱང་སྐོང་བཟོད་པ་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་རབས་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་པ་བྲམ་ཟེའི་བྱུང་རྒྱུར་པ་ན།
སངས་རྒྱལ་སྐར་རྒྱལ་རིའི་སྤྱག་ཅིག་ན་ཟད་པར་མེའི་ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
མཐོང་ནས། དད་པས་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲུང་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ།

སྐྱེས་སུ་ལྷ་མཚོག་ཁྲོད་འབྲེེ་དགེ་སྦྱོང་ཚེན་པོ་གཞན་དག་ལྟ་ལྷུལ་ས་ལ་མེད། །
འདྲི་གཏེན་འདི་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཐོས་སུ་ཡི་གནས་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །
ལྟ་ཡི་གནས་མཚོག་པོ་བྲང་དག་ནའང་ཡོད་མིན་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཚམས་
རྣམས་སུ་མེད། །

རི་དང་ནགས་སུ་བཅས་པའི་ས་སྟེང་རྒྱས་པ་ཀུན་ཏུ་ལྷུལ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
ཚོགས་ཤིང། བསྐྱལ་པ་དགུའི་ཚོགས་ཀྱང་འདུམ་སྟེ།

བྲམ་ཟེ་དམ་པ་དེ་རིང་དུ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་བསྟོད་པའི། །
སྟོབས་དང་བཙུན་འགྲུས་འདི་ཡིས་ནི། །
བསྐྱལ་པ་དགུ་ཞིག་འདུམ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་འབྲུང་ངོ། །བྱང་ཚུབ་དེའི་སྤྱ་རོལ་དེ་མ་ཐག་སྟེ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་
ཚེ་ཉིང་རེ་འདྲིན་བསམ་གཏན་དང་། རྩོ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཚོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་
རང་རང་གི་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བཏུ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་ནི།

མདོ་ལས། ཕྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྐོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་
བའི་གཞི་གསུམ་ཞེས་འབྲུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། །
 དེའི་གཞིར་དབེར་ན་ལས་ལམ་བཞིན། ། ༡༡༢

གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཅི་རིགས་པར་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲུང་བས་ན་
བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྒོང་
གི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན། བསོད་ནམས་བྱ་བ་དེའི་གཞི་སྟེ། དབེར་ན།
ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་ཀྱི་
ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ལོ།།

ཙ་བ། གང་གིས་སྦྱིན་བྱེད་དེ་སྦྱིན་པ། །
 མཚོན་དང་པན་གདགས་འདོད་པ་ཡིས། །
 ལུས་དང་ངག་ལས་སྒོང་དང་བཅས། །
 དེ་འབྲས་ལོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ཅན། ། ༡༡༣

དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་སྦྱེས་བྱ་གང་གིས་བསམ་པ་དགེ་བས། བདོག་པའི་དངོས་
པོ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་སྒོང་རྒྱས་པས་ལུས་པ་ལས།
དང་སྒོང་ཆེན་པོ་དད་པས་གང་ཅུང་ཟད་སྦྱིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱིན་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱིན་པ་ཀྱང་སྒོང་ནི་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་མཚོན་པ་དང་། དམན་པ་
ལ་པན་གདགས་པའི་འདོད་པ་ཡིས་གཏོང་བ་སྦྱིན་པ་ཡིན་གྱི། འཛིགས་པ་དང་ལན་ལ་
རེ་བ་སོགས་ནི་མིན་ལོ། །ལས་དེ་ཡང་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀྱང་ནས་སྒོང་བ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ། །སྦྱིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ལོངས་སྦྱོང་ཆེན་

སོ་ཚན་ལོ། །དབྱེ་བ་ནི།

ཚ་བ། བདག་གཞན་དོན་སྤྱིར་གཉིས་དོན་སྤྱིར། །
གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་སྤྱིར་སྤྱིར། །

བདག་གི་དོན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱིར་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཚོན་རྟེན་ལ་སྤྱིར་
པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱིར་པ་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་སྤྱོད་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་
པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་སེམས་ཚན་གཞན་ལ་
སྤྱིར་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱིར་པ་ནི་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
བ་འམ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་
སེམས་ཚན་གཞན་ལ་སྤྱིར་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་པ་ནི། མཐོང་
ཚོས་ལ་སྤྱོད་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་འདོད་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་མཚོན་རྟེན་ལ་སྤྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བཀུར་སྟེ་དང་བྱས་པ་གཞོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་
འབྲུལ་བའི་སྤྱིར།

ཚ་བ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྤྱིར་བདག་དང་། །
དངོས་དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས། ། ༡༡༩
སྤྱིར་བདག་ཁྱད་འཕགས་དད་སོགས་ཀྱིས། །
གུས་ལ་སོགས་པར་སྤྱིར་པར་བྱེད། །
དེ་སྤྱིར་བཀུར་སྟེ་བྱ་ཆེན་དང་། །
དུས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན། ། ༡༡༥

སྦྱོན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྦྱོན་བདག་དང་དངོས་པོ་དང་ཞིང་གི་
 ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། སྦྱོན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་བསམ་པ་དང་བ་དང་
 སོགས་གྱིས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་རོ་ཚེ་ཤེས་པ་དང་
 ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་འཕགས་པའི་ཚོར་བ་དུན་དང་། འདོད་ཞེན་ཚུང་བ་
 དང་ལྡན་པས་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གྲུས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་རང་གི་ལག་གིས་
 སྦྱར་བ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དུས་དང་། གཞི་དེས་གཞན་ལ་བརྟུས་པ་དང་། བཤམ་པ་
 ལ་ལུགས་བྱིན་པ་ལྟ་བུའས། སྦྱོན་བྱ་དུག་དང་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་གཞོད་པ་
 མིན་པར་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་གྲུས་པ་ལ་སོགས་
 པས་བྱིན་པ་དེའི་སྦྱིར། རིམ་པ་ལྟར་སྦྱེ་བ་སྦྱི་མ་ལ་རང་ལ་འཁོར་གྱིས་བཀྱར་སྦྱི་བྱེད་པ་
 དང་། འོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་དད་པས་ཉེ་རང་དབང་འབྱོར་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་
 ལ་དགོས་པའི་དུས་སུ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་འོངས་སྦྱོད་ལ་དགྲ་དང་མེས་
 ཚིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པར་རྙེད་པའོ།།

ཚ་བ། ཁ་དོག་ལ་སོགས་སུ་ཚོགས་དངོས། །
 དེ་ལས་གཟུགས་བཟང་གྲགས་ལྡན་དང་། །
 དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་། །
 དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་ལུས་འགྱུར། ། ༡༡༦

ཁ་དོག་དང་སོགས་པས་བསྐྱུན་པ་ནི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་སུ་མ་ཚོགས་པ་ནི་
 དངོས་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །ཁ་དོག་སུ་མ་ཚོགས་པ་བྱིན་པ་དེ་ལས་ནི་
 གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། སྦྱོན་པའི་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་

དགའ་བ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་ཅན་དང་། འུ་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གྲང་བའི་ཆེ་
ན་ནི་རྫོ་ལ། རྫོ་བའི་ཆེ་ན་ནི་དྲང་ཞིང་། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་ན་དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་བའི་
ལུས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི།
འགོ་ལྷ་ཏ་མིའི་མདོ་ལས། གུན་དགའ་ལོ་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་
ན་སྦྱར་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་གྱུར་བའི་
མི་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱོང་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ།།

ཚེ་བ། འགྲོ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་པའི་འདོགས་དང་། །
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་འཕགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
དངོས་པོའི་ནང་ནས། ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བྱིན་
ན་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཐ་མ་དང་ཐན་
འདོགས་པ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། དོམ་དང་རི་དྲགས་ཏུ་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་རབས་
ལྟ་བུ་རང་ལ་ཐན་འདོགས་པ་དང་། འགོ་ལྷ་ཏ་མིའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
ལ་བྱིན་ན་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་འབྲུམ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །རྒྱན་དུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་
ལ་ལྷགས་པ་ལ་བྱིན་ན་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ཚད་མེད་དོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་
ལ་བྱིན་ན་ཆེས་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་ནམས་
ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

ཚེ་བ། མཚོག་ནི་གྲོལ་བས་གྲོལ་བའམ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བརྒྱད་པ། | ༡༡༧

སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཚོག་ཡིན་པས་
ཁམས་གསུམ་ལས་གོལ་བས་གོལ་བ་ལ་བྱིན་པ་སྟེ། འགོ་ཏུ་ཉ་མིའི་མདོ་ལས།

གང་ཞིག་ལུས་ངག་བསྐྱམས་བདག་ཉིད། |

ལག་བརྒྱད་བསོད་སྟོམས་སྦྱོད་པ་ཡི། |

འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བས། |

བྱིན་ན་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པའི་མཚོག། |

གང་ཞིག་ལུས་ངག་བསྐྱམས་བདག་ཉིད། |

ལག་བརྒྱད་བསོད་སྟོམས་སྦྱོད་པ་ཡི། |

འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བས། |

བྱིན་ན་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པའི་མཚོག། |

ཅེས་གསུངས་སོ། | ཡང་སྦྱིན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གང་ཅི་སྦྱིན་པ་དེ་ནི། མ་གོལ་བས་མ་གོལ་བ་ལ་
བྱིན་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིན་པས་མཚོག་
ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཡང་མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་
བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བས་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱོན་བདག་གི་
པ་དང་མེས་པོ་དག་གིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། མཐོང་ལྡོག་གི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་
དང་། གཤགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དོན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
ཀྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་། དོན་གྱི་མཚོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་

སྐྱེན་པ་བྱེན་པའོ། །ཞེས་སྐྱེན་པ་བརྒྱན་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ནི་བརྒྱན་པ་སེམས་གྱི་
རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་སྐྱེན་པ་མཚོག་གོ།

དེ་ལ་ཉེ་བ་ལ་སྐྱེན་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སྣ་མ་དག་ན་རེ། བམ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཉེ་
བར་སྣགས་པ་དག་ལ་སྐྱེན་པའོ་ཞེས་ཟེར། འདིགས་པས་སྐྱེན་པ་ནི་མེད་པར་བྱེད་པ་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དམ་པ་སྐྱེན་ལོ་ཞེས་སྐྱེན་པའོ། །བདག་ལ་བྱེན་པས་སྐྱེན་པ་
ནི། འདིས་སྐྱེན་བདག་ལ་བྱེན་ལོ་སྣ་མ་ནས་སྐྱེན་པའོ། །གཞན་ནི་གོ་སྒྲ། སེམས་གྱི་རྒྱན་
ནི་རྩ་འབྲུག་ལོ། །སེམས་གྱི་ཡོ་བྱང་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱན་དོ། །རྣལ་འབྱོར་
གྱི་ཚོགས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དོ། །དོན་གྱི་མཚོག་ནི་དག་བཅོམ་པའམ། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་རྒྱལ་སྐྱེས་གསུང་དོ།།

གང་སྟེལ་ནི། སེམས་གྱི་རྒྱན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞི་ན། དད་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྲེན་པ་དང་། སེར་སྣའི་རྗེ་མ་དང་འགལ་བ་དང་། སྣོམས་འཇུག་གི་
བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་འབྲེན་པའི་བྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རིམ་པ་
ལྟར་དགོ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་འམ། ཚོགས་སྐྱོར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྣོམ་
ལམ་དང་། ལྷ་ངན་འདས་སམ། ཡང་ན་ཚོགས་སྐྱོར་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དང་། དག་པ་
ས་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་རྣམས་ལ་འདོད་དོ།།

ཚ་བ། འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། །
 ནད་པ་དང་ནི་ཚོས་སྐྱེད་དང་། །
 སྐྱེ་མཐའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ། །
 ཡོན་ནི་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡིན། ། ༡༡༦

དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་མིན་ཡང་པན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་
གྱི་ཞིང་ནད་པ་དང་། ཚོས་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱི་མཐའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོན་
པུལ་བའི་བསོད་ནམས་ནི་འབྲུམ་འགྲུར་ལ་སོགས་པས་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་གང་ཟག་རྣམ་
པ་གསུམ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་པ་མ་དང་ནད་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་
བསོད་ནམས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞར་ལ་སྤྱི་ཡང་བཤད་པ་ནི།

ཅ་བ། མཚུག་དང་ཞིང་དང་གཞི་དང་ནི། །
སྦྱོར་དང་སེམས་པ་བསམ་པ་སྟེ། །
དེ་དག་ཚུང་དང་ཆེ་བ་ལས། །
ལས་ཀྱང་ཚུང་དང་ཆེ་བ་ཉིད། ། ༡༡༩

མཚུག་ཏུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་དང་།
ཞིང་གིས་ཆེ་བ་ནི་པན་འདོགས་པ་དང་། གཞིས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སློག་གཅོད་པ་
དང་། དག་གི་ལས་ལ་རྒྱན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སློག་
གཅོད་པའང་ཆེན་པོ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མནར་མེད་དུ་འགྲོ་
བས་སོ། །འབྲིང་ནི་ལམ་ལ་གནས་པ་བསམ་པའོ། །ཐ་མ་ནི་དུད་འགྲོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བ་བསམ་པའོ། །ཞེས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་འབྲུང་རོ། །སྦྱོར་བས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་
དག་གིས་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་པས་ཆེ་བ་ནི་རྗོགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་
ཆེ་བ་དང་། བསམ་པས་ཆེ་བ་ནི་ཀུན་སྦྱོང་གི་བསམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཚུག་ལ་

སོགས་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལྷུང་བ་དང་ཆེ་བ་ལས། ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་དང་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་
ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་དུག་ཀ་ཚང་ན་ཉིན་དུ་སྤྱི་བའི་ལས་སྤྱུ་ཤེས་སོ། །ཡང་མདོ་ལས། ལས་
བྱས་ལ་བསགས་པ་དང་། ལས་བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པ་སོགས་གསུངས་ན། དེ་
དག་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཚུ་བ། བསམས་བཞིན་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་། །
 མི་འགྲོད་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། །
 འཁོར་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས། །
 བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ། ༡༢༠

སློ་སློན་དུ་མ་བཏང་བ་དང་བབ་ཅོལ་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་འདི་ངེས་པར་བྱའོ་སྦྲུམ་
དུ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱས་
པ་ལ་བྱིས་མི་འགྲོད་པ་དང་། ལས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། འཁོར་
དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྤོང་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལས་ནི་བྱས་ལ་
བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པའི་
ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གཉེས་ཀ་མིན་པའང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་ཉེས་སྤྱད་དང་ལེགས་སྤྱད་གཅིག་གིས་
ངན་འགོ་དང་བདེ་འགོར་འགོ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སློ་གསུམ་གྱི་ལས་བཅུ་ཅར་གྱིས་ངན་འགོ་
དང་བདེ་འགོར་འགོ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ལས་དག་རྫོགས་པར་བྱས་པའོ། །

གཉེན་པོ་མེད་པ་ནི་ལོག་ལྟ་དང་འགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཤགས་པ་དང་
སྤྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའོ། །འཁོར་ནི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལ་འཁོར་ཡང་དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བ་སྟེ། གང་ཞིག་བྱས་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྗེ་ཀུན་བཤད་

མོད། འདིར་ནི་འཁོར་སྐྱོར་མཐུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལོ། །ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་བྱེ་བྲག་ཤར་
ལུབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་རེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པས་མཚོད་རྟེན་
ལ་ཕུལ་ན་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་སྟེ། ལེན་པ་དང་ལོངས་སྐྱོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་
ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལེན་པ་དང་ལོངས་སྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
མེད་ཀྱང་།

ཙ་བ། མཚོད་རྟེན་ལ་བཏང་རྒྱས་བྱུང་བའི། །
བསོད་ནམས་ལེན་མེད་བྱམས་སོགས་བཞིན། །

མཚོད་རྟེན་ལ་བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་
ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་
མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལེན་པ་དང་གཞན་ལ་དངོས་སུ་
ཕན་པ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་
ལོ། །གལ་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་
སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བར་རིགས་ན། དུད་འགོ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་ངན་པ་ལ་བྱིན་པས་ནི་
རྣམ་སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འཁྲུལ་བྱིར། །
ངན་པའི་ཞིང་ལ་འང་འབྲས་ཡིད་འོང་། ། ༡༢༡

རྒྱ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་
ཅད་དུ་མི་འཁྲུལ་བའི་བྱིར། ངན་པའི་ཞིང་ལ་བྱིན་པ་ལ་འང་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་

ཡིད་དུ་འོང་བ་ཁོ་ན་འབྲུང་བ་ཡིན་ལོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་འབྲས་བུ་རྒྱུང་བའམ་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། ཞིང་ངན་པ་ལ་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་མི་སྤྲིན་པ་དང་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི།

ཚ་བ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །
དེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅས་པ་ཡང་། །
རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ལོ། ། ༡༢༣
འཆལ་ཁྲིམས་དེའི་རྒྱས་འཕེན་མ་བྱུང་། །
དེ་གཉེན་པོ་དང་ཞེ་ལ་བརྟེན། །

སྤང་བྱ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མི་དགའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་སྟོམ་མིན་ཡིན་ལ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་ཡིན་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྤྲིག་པ་མིན་ཡང་དུས་མིན་པའི་ཁ་ཟས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་སྟེ་བཀག་པ་དེ་སྟོང་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འཕམན་

ཉེ་སྤྱོད་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འཕན་མ་བྱུང་བ་དང་།
འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
ཐར་པར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པས་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་ནི། །
 བསྒྲོམས་པའོ་སེམས་ལ་སྒྲོ་བྱིར་རོ། ། ༡༢༩
 མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །
 འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་གཙོ་འི་བྱིར། །

མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲོམ་བྱུང་མིན་པའི་སེམས་དམིགས་པ་
ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
ནི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཅིའི་བྱིར་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉིལ་ལ་མེ་ཉོག་གི་རི་ལྟར་
སེམས་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། འོ་ན།
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་གང་གཙོ་ཞེ་ན། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཚུལ་
ཁྲིམས་གྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ། ལྟ་བུས་གོ་འཕང་མཚོག་དུ་འགྲོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར།
མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
གྱིས་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་བྱིར་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་
གཙོ་ཆེ་བའི་བྱིར། དེ་དག་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་དེ། ལྷུང་མ་
བྱས་པའི་ས་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཏུང་གི་མཚོད་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་

ཟག་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྤྱོད་པ་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་
ཅིག་པ་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་འདུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་སྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་
སྐྱེད་ནས་གསུངས་ན་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཚ་བ། བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། །
བཞི་ཡི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན། ། ༡༣༩

དེ་ལྟ་བུའི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཚེ་དང་
མཉམ་པར་བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་སུ་དགའ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་སྐྱོས་པའི་མ་
བྱས་པའི་ས་སྤྱོད་ས་སུ་སྐྱེད་པ་གཉེན་གྱི་མཚོད་ཉེན་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་གང་
ཟག་བཞི་ཡིས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཚངས་པ་
ནི་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་འབྲེ་བས་ཚངས་པའི་
བསོད་ནམས་ཏེ་འདོད་པའི་མཐོ་རིས་སུ་ཚེ་འཕྱུད་ཅིང་བར་བསྐྱལ་བཞི་བཅུར་བདེ་བ་
སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞུར་ལ་ཚོས་གྱི་སྐྱེན་པ་བཤམ་པ་ལ།

ཚ་བ། ཚོས་སྐྱེན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །
མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཅི་བཞིན་སྟོན། །

ཚོས་གྱི་སྐྱེན་པ་ནི་བསམ་པ་ཀུན་སྤོང་རྗེད་པ་དང་བཀུར་སྟོ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན་མིན་པས། བསྐྱེད་བྱ་མདོའི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་

གཉིས་སམ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དག་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ལོར་བར་སྦྱོར་
བ་ཡིན་ལོ།།

བཙུ་བཞི་བ་ཆ་མ་སྤུན་གསུམ་བཤད་བ་ནི།

མངོ་ལས། བསོད་ནམས་དང་། ཐར་བ་དང་། དེས་བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྤུན་
པའི་དགོ་བ་གསུམ་གསུངས་བ་ལས།

ཙ་བ། བསོད་ནམས་སྤྱ་ངན་འདས་བ་དང་། །

དེས་འབྲེད་ཆ་མ་སྤུན་དགོ་རྣམ་གསུམ། ། ༡༢༥

འཁོར་བར་རྣམ་སྤྱོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ནི་བསོད་ནམས་ཆ་མ་སྤུན་ལོ། །ཚོགས་
ལམ་དུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་བར་བསྡོས་པའི་དགོ་བ་ནི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་བ་ཐར་པའི་
ཆ་དང་མ་སྤུན་བ་སྟེ། གང་སྤྱེས་ན་དེས་བར་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་སུ་
འགྱུར་བའོ། །དགོ་བ་དེ་ཡོད་པར་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
བ་ན། དད་པའི་འབྲེད་ཀྱིས་བ་སྤྱ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་
བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྤུན་པའི་དགོ་བ་ནི་འོ་བ་ལ་སོགས་བ་བཞི་ཡིན་པས་ཆ་
མ་སྤུན་གྱི་དགོ་བ་རྣམ་བཤགས་ལོ།།

བཙུ་ལྔ་བ་རིགས་པས་རབ་ཏུ་བཙུག་པའི་ལས་ནི།

ཙ་བ། རིགས་པས་རབ་ཏུ་བཙུག་པའི་ལས། །

རྣམ་གསུམ་ཀུན་སྦྱོང་བཅས་བ་ནི། །

ཡིག་འབྲུ་བརྒྱ་དང་བཟང་བཅས་པའི། །

སྣན་ངག་གྲངས་ཉེ་གོ་རིམ་བཞིན། ། ༡༢༦

སློབ་པ་རིགས་པས་ཐབས་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྟུག་པའི་སློབ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམ་པ་
གསུམ་ཀུན་ནས་སློང་བ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་བོ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ལོ། །དེ་ལ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུའི་གཞུགས་འདྲི་བ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་
གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་བཞི་ལུས་གྱི་ལས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བགྲང་བ་དང་བཅས་
པའི་སྣན་ངག་ནི་ངག་གི་ལས་དང་། བརྟུ་པ་བརྟུ་ལ་བརྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
གྲངས་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ལས་ཉེ་གོ་རིམ་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་ཡིག་
འབྲུ་ལ་སོགས་པ་བསྣན་པའི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་འཇམ། ཡང་ན་འདི་ཚོས་མངོན་པ་བསྟུས་
པ་ཡིན་པས་ཚོས་གྱི་སྤང་བོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་འབྲུང་བའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་
ཞིག་བཤད་པར་གྲུའོ།

ཚ་བ། བསྐྱབས་ངན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས། །
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཚོས་དྲི་མེད་དག།
 བྱ་ལོམ་འདུས་བྱས་དགེ་བསྟེན་བྱ། །

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འགོ་བས་པས་ན་སྐྱབས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་
པས་གནག་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་བོར་བས་ན་ངན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་འདུག་པས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཚོས་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་དག་པ་རབ་གྱི་མཐར་
ཕྱིན་པས་ན་བྱ་ལོམ་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱ་ལོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་
གྲངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ངན་པ་ཁོ་ན་དང་། དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་བྱ་ལོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་

བས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྣོན་ས་གུས་
བར་བསྐྱེན་བར་བྱ་བ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

དེ་ལས་གཞན་པ་འདུས་མ་བྱས་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། བསྐྱེབས་ལ་ལྷུང་མ་
བསྐྱེན་རྣམས་ནི་བསྐྱེན་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་ཡང་དང་ཡང་
དུ་རྒྱུད་ལ་གོམས་བར་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ན་
དེ་ལ་འབྲས་བུའང་མེད་པའི་སྤྱིར། མི་དགོ་བ་དང་བསྐྱེབས་ལ་ལྷུང་མ་བསྐྱེན་རྣམས་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་དགོ་བ་
དང་བསྐྱེབས་ལ་ལྷུང་མ་བསྐྱེན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བསྐྱེབས་ལྷུང་མ་བསྐྱེན་དང་། དགོ་
བ་ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྐྱེབས་ལྷུང་མ་
བསྐྱེན་རྣམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་ནི་སྤྱ་
མ་སྤྱ་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མས་སྤྱ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བ་ལྟར་རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་
མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟག་པའི་སྤྱིར་
དང་། རྟག་ཅིང་དགོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱ་མ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ།

ཅུ་བ། ཐར་བ་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡིན། ། ༡༣༧

ཐར་བ་སྤྱང་འདས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་དེ་ལས་ལུལ་དུ་སྤྱིན་པ་དང་ཁྱད་
བར་འཕགས་པ་གཞན་མེད་པས་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོད་ལས། དགོ་སྤོང་དག་ཚོས་
འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཚོག་ནི་འདོད་

ཚོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་ཚ་ལྷོ་གཞི་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་
བྱེད་སེམས་པ་བསམ་པའི་ལས། རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་སྒོམ་པ་དང་། །སྒོམ་མིན་
བར་མ་ལས་འབྲས་རྣམ་དབྱེ་སོགས། །རྟོགས་པར་འདོད་པས་གནས་འདི་མཉམ་པར་
གྱིས། །

ཚ་བ། ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལས།
ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པའོ། །

ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལས་ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ་གནས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ཡིག་ཚོར་དང་ཆད་ལྷག་ཡོད་ཆེ་འབྲེལ་བ་གནང་ན་དགའ་སློའི་ངང་ནས་བཞོ་བཙུག་ཞུ་ཚོགས།

རྩ་ཁྲི་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com